

Årsredovisning

2006

Varje människa har rätt till ett värdigt liv. Det har världens länder enats om genom FN:s förklaring om de mänskliga rättigheterna.

Rättighetsperspektivet är tillsammans med de fattigas perspektiv utgångspunkter för Sveriges politik för global utveckling. Sida arbetar utifrån dessa perspektiv för att stärka fattiga människors möjligheter att hävda sina rättigheter och intressen. Vi arbetar för att stärka fattiga människors rätt att delta i beslut och för att motverka diskriminering.

Fattigdom har många olika orsaker och uttryck. Sidas arbete anpassas därför alltid till den aktuella situationen. Några av de områden som är viktiga att arbeta med för att minska fattigdomen är omsorg om miljön och hållbar utveckling, fred och säkerhet, demokrati, jämställdhet, social utveckling och ekonomisk tillväxt. Utveckling måste alltid drivas i det egna samhället.

Årsredovisning

2006

Innehåll

Inledning	7
Sidas organisation	10
Sidas styrelse	11
Ledamöter i Sidas forskningsnämnd	12
Sidas verksamhet 2006	12
Politikområde Internationellt utvecklingssamarbete	13
Mål, perspektiv och huvuddrag i utvecklingssamarbetet	14
Samarbetets omfattning	19
Verksamhetsgrenar	21
<i>Afrika</i>	21
<i>Asien, Mellanöstern och Nordafrika</i>	29
<i>Latinamerika</i>	37
<i>Östeuropa och Centralasien</i>	43
<i>Globala utvecklingsprogram</i>	52
<i>Forskning</i>	59
<i>Humanitära insatser och konfliktrelaterad verksamhet</i>	64
<i>U-krediter</i>	70
<i>Enskilda organisationer</i>	74
<i>Information</i>	79
Övriga återrapporteringskrav	83
Smittsamma sjukdomar inklusive hiv/aids	84
Jämställdhet	87
Konfliktshantering – gemensam säkerhet, konfliktförebyggande, krishantering och fredsbyggande ...	91
Syssetättning och arbetsmarknad	93
En miljömässigt hållbar utveckling	95
Katastrofförebyggande och -beredskap, återuppbyggnad och utdragna flyktingsituationer	97
Narkotika	99
Programstöd, inklusive generellt budgetstöd och offentlig finansiell styrning	100
Migration och utveckling	102
Handelsrelaterat bistånd	103
Företags sociala och miljömässiga ansvar	104
Garantier	105
Samarbete med svenskt näringsliv och fackföreningsrörelsen	106
Terrorism	108

Investeringsfrämjande	110
Europeiska unionen	111
Politikområde Utrikes- och säkerhetspolitik	115
Verksamhetsgrenar	116
<i>Freds-, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande verksamhet</i>	<i>116</i>
<i>Samarbete inom Östersjöregionen</i>	<i>117</i>
Not till resultatredovisningen	119
Finansiella dokument	125
Kommentarer	126
Sammanställning över väsentliga uppgifter	127
Resultaträkning	129
Balansräkning	130
Anslagsredovisning	132
<i>Redovisning mot anslag</i>	<i>132</i>
<i>Redovisning mot statsbudgetens inkomsttitlar</i>	<i>133</i>
<i>Bemyndiganden</i>	<i>133</i>
<i>Finansiella villkor</i>	<i>134</i>
Finansieringsanalys	136
Noter	138
Styrelsens fastställande av årsredovisningen	155
Bilagor	157
1. Kostnader summerat per verksamhetsgren, region/land och världsdel	158
2. Internationellt utvecklingssamarbete per huvudsektor (Sidas indelning)	164
3. Internationella organisationer	170
4. Intern effektivitet	173
5. Jämställdhet och det statliga personalpolitiska arbetet	176
6. Kompetensförsörjning	178
7. Översikt över åiterrapportering och uppdrag	180
Förkortningar och fotografier	189
Förkortningar	190
Förteckning över fotografier	198

Tabeller

Politikområde Internationellt utvecklingssamarbete

Tabell 1. Målet för internationellt utvecklingssamarbete	17
Tabell 2. Samarbetets omfattning	19
Tabell 3. Internationellt utvecklingssamarbete totalt	20
Tabell 4. Afrika	28
Tabell 5. Asien, Mellanöstern och Nordafrika	35
Tabell 6. Latinamerika	41
Tabell 7. Stöd genom enskilda organisationer, Icke ODA	49
Tabell 8. Enskilda organisationer per huvudsektor, Icke ODA	49
Tabell 9. Östeuropa och Centralasien	51
Tabell 10. Globala utvecklingsprogram per ämnesområde	52
Tabell 11. Globala utvecklingsprogram	57
Tabell 12. Forskning	63
Tabell 13. Katastrofförebyggande och -beredskap, nödhjälp, stöd till flyktingar samt metodutveckling och utvärdering	68
Tabell 14. Konfliktrelaterad verksamhet, ändamål och huvudinnehåll	68
Tabell 15. Konfliktrelaterad verksamhet, utförande organisation	68
Tabell 15a. Konfliktrelaterad verksamhet per region	68
Diagram 1. Konfliktrelaterad verksamhet, per region	68
Tabell 16. Humanitära insatser och konfliktrelaterad verksamhet	69
Tabell 17. U-krediter	72
Tabell 18. U-krediter fördelade per land och huvudsektor	73
Tabell 19. Stöd genom enskilda organisationer, ODA	76
Tabell 20. Enskilda organisationer	77
Tabell 21. Information	81

Övriga återrapporteringskrav

Tabell 22. Minhantering	93
Tabell 23. U-kreditgarantier	106

Politikområde Utrikes- och säkerhetspolitik

Tabell 24. Avstämning mellan resultatredovisningen och resultaträkningen	121
Tabell 25. Posterna i resultaträkningen fördelade per verksamhetsgren	122

Bilagor

Bilaga 1 Kostnader summerat per verksamhetsgren, region/land och världsdel

1:1. Översikt över politikområden	158
1:2. Internationellt utvecklingssamarbete per verksamhetsgren och region	158
1:3. Internationellt utvecklingssamarbete per verksamhetsgren, region och land i Afrika	159
1:4. Internationellt utvecklingssamarbete per verksamhetsgren, region och land i Asien	160
1:5. Internationellt utvecklingssamarbete per verksamhetsgren, region och land i Latinamerika	161
1:6. Internationellt utvecklingssamarbete per verksamhetsgren, region och land i Europa	162
1:7. De 20 största samarbetsländerna	163

Bilaga 2 Internationellt utvecklingssamarbete per huvudsektor (Sidas indelning)

2. Internationellt utvecklingssamarbete per huvudsektor, region och land	164
--	-----

Bilaga 3 Internationella organisationer

3. Bidrag till internationella organisationer	
FN-organisationer	171
EU	172
IMF, WB, WTO och regionala utvecklingsbanker	172
Andra multilatera organisationer	172
Bidrag till internationella enskilda organisationer	172
Bidrag till Public-Private Partnerships	172

Bilaga 4 Intern effektivitet

4:1. Intern effektivitet, totalöversikt	173
4:2. Intern effektivitet för nya insatser per verksamhetsgren	174
4:3. Intern effektivitet för alla insatser per verksamhetsgren	174
4:4. Uppskattad årsarbetskraft per verksamhetsgren	174
4:5. Intern effektivitet för nya insatser per region	175
4:6. Intern effektivitet för alla insatser per region	175
4:7. Uppskattad årsarbetskraft per region	175

Bilaga 5 Jämställdhet och det statliga personalpolitiska arbetet

5:1. Åldersstruktur	177
5:2. Totalt antal anställda fördelat på kvinnor och män	177

Bilaga 6 Kompetensförsörjning

6:1. Personalstatistik	179
------------------------	-----

Inledning

2006

Inledning

Sedan mitten av sjuttioalet har välfärden i de flesta regioner i världen gradvis ökat, mätt som Human Development Index (HDI). Med ett enda undantag – Afrika söder om Sahara. Sedan 1990 har Afrika som region stagnerat vad gäller HDI. 2006 hade 18 länder i världen ett lägre HDI än 1990. De flesta av dessa ligger i Afrika söder om Sahara. Ett av huvudskälen är naturligtvis utbredningen av hiv/aids.

Skuggan av epidemin blev väldigt påtaglig för mig vid ett besök på en organisation i Kenya som arbetade med miljöfrågor vid Victoriasjön. Vattennivån i sjön har sjunkit så att de tidigare fiskehamnarna nu låg långt uppe på land. I förbigående berättade en man att han nu försörjde 14 barn i sitt hem sedan de förlorat sina föräldrar i hiv/aids. Därefter berättade hans kollega ungefär samma historia. Också hemma hos honom bodde föräldralösa barn som inte kunde klara sin försörjning själva. En kort historia berättad i förbigående, som samtidigt öppnar ett djup under sig.

Men samtidigt kan man skönja positiva tecken på andra plan. Afrikas ekonomiska siffror har förbättrats under de senaste tio åren. Budgetunderskotten har minskat, växelkurserna har stabiliserats och inflationen har varit lägre än på länge. Den ekonomiska tillväxten i Afrika har på många håll varit positiv och 14 afrikanska länder har haft en årlig ekonomisk tillväxt på över fem procent sedan slutet av 1990-talet.

Denna period med relativt positiva ekonomiska siffror sammanfaller med en återhämtning av omvärldens bistånd till Afrika söder om Sahara som minskade kraftigt efter kalla krigets sammanbrott i början på 1990-talet. Det är kanske inte bara en tillfällighet.

Vid ett besök på Sida under året redogjorde Mark McGillivray, ekonom och forskare på FN:s World Institute for Development Economics Research i Helsingfors, för den samlade forskningen kring sambanden mellan bistånd och tillväxt. McGillivray konstaterade att det råder en betydande samsyn om biståndets positiva effekt på ekonomisk tillväxt i utvecklingsländer. Utan bistånd hade tillväxten i Afrika söder om Sahara varit mellan 0,5

och 1,5 procent lägre, menade han med stöd av modern forskning.

Detta är särskilt intressant när vi tittar tillbaka på 2006, året då det svenska biståndet uppnådde en procent av BNI efter ett antal år med kraftigt ökat bistånd med en stark prioritering av Afrika. En ökning som Sida har kunnat hantera ansvarsfullt genom god framförhållning och noggrann planering.

När en fråga för Sidas verksamhet är av särskild vikt och betydelse och när vi ser att den kräver förändring och utveckling i något som berör alla i verksamheten lyfter vi den till en strategisk prioritering. Sidas strategiska prioriteringar under 2006 var förstärkt fattigdomsfokus med tonvikt på jämställdhet, ökad effektivitet i biståndet, korruptionsbekämpning, samt kampen mot hiv/aids.

Som en del av Sidas handlingsplan för förstärkt fattigdomsfokus i biståndet hölls under våren 2006 en workshop i Sydafrika med representanter från våra ambassader i hela regionen. Syftet var att stödja och underlätta fältchefernas styrning mot ett skärpt fattigdomsfokus i samarbetsstrategier och insatser. Ett aktivt utbyte av erfarenheter såväl mellan de olika ambassaderna som mellan ambassaderna och Sida i Stockholm är viktigt för att effektivt driva arbetet med ett skärpt fattigdomsfokus framåt på bred front. För att särskilt förtydliga sambanden mellan fattigdom och jämställdhet har Sidas jämställdhetspolicy reviderats och kompletterats med en manual för integrering av genusperspektiv och jämställdhetsmål på alla nivåer i utvecklingssamarbetet.

I det svenska utvecklingssamarbetet deltar aktörer från hela det svenska samhället, från myndigheter och kommuner, enskilda organisationer, universitet och högskolor, och näringsliv. Svenska aktörer är en viktig resurs för det svenska utvecklingssamarbetet. Under året har Sida antagit ett förhållningssätt med utgångspunkt i den svenska politiken för global utveckling. Sida har ett uppdrag att ta tillvara erfarenheter och kunskaper i det svenska samhället och ska stimulera svenska aktörers intresse för och deltagande i utvecklingssamarbete. Men även för detta område gäller skärpt fattigdomsfokus.

Samtidigt inrättades en ny enhet för Sidas bredare samarbete med uppdrag att vidareutveckla instrumenten för detta samarbete med en tydligare fattigdomsriktning.

I samband med utdelningen av årets Nobelpris besökte fredspristagaren Muhammad Yunus ett seminarium om mikrofinansiering på Sida med deltagare från den finansiella sektorn i Sverige. Yunus och Sida hade ett nära samarbete fram till att hans organisation Grameen Bank i Bangladesh kunde klara sig av egen kraft. Grameen Bank har bidragit till att miljoner människor kunnat bryta sig ur sin fattigdom. Fredspriset var en bekräftelse på betydelsen av fattigdomsbekämpning för fred.

Vid ett möte i Paris 2005 mellan givar- och mottagarländer antogs en deklaration för hur effektiviteten i biståndet ska öka. Främst handlar det om att mottagarländerna ska kunna ta ett större ansvar för utvecklingen i sina länder och att givarländerna ska samordna biståndet under mottagarlandets ledning. Här vill jag gärna lyfta fram Zambia och Moldavien där Sidas arbete har resulterat i gemensamma överenskommelser mellan givarna och regeringarna som fastställer spelreglerna för harmoniseringsarbetet. I Zambia har man kommit särskilt långt med att under ledning av landets regering ta fram en gemensam strategi för utvecklingsarbetet som styr biståndet från alla givarländer.

Som ett exempel på Sidas arbete med att anpassa biståndet till mottagarnas finansiella system och även arbetet med att koncentrera biståndet till färre sektorer och insatser vill jag lyfta fram vårt beslut om stöd till Tanzanias budget om 1,2 miljarder kronor under tre år, 2006–2008. »Ansvar för vår samhällsutveckling och de många åtgärder som är nödvändiga för att föra landet ur fattigdomen måste ligga hos oss tanzanier för att vara verkligt effektfulla och långsiktigt hållbara. Denna typ av bistånd är en byggsten i utvecklingen av den parlamentariska demokratin«, skrev Tanzanias finansminister i en svensk debattartikel efter beslutet.

Under åren 2005–2006 har korruptionsbekämpning utgjort en av de strategiska prioriteringarna för Sida. Vårt förhållningssätt är att aldrig acceptera, alltid agera och alltid informera. Arbetet i linje med Parisdeklarationen för harmonisering mellan givare och anpassning till mottagandens finansiella system och gradvis ökning av program- och budgetstöd medför en ökad uppmärksamhet på risker för korruption och motverkande åtgärder. Under de senaste åren har Sida utarbetat både regler, etiska koder och handlingsplaner som stöd för att förhindra korruption i biståndsfinansierade insatser. Under 2006 har en omfattande handbok för stöd till utveckling av offentlig finansiell styrning tagits fram – ett viktigt verktyg för att stärka samarbetsländernas egen kontroll över allmänna medel.

En annan av Sidas strategiska prioriteringar under

2005–2006 var hiv/aids. En fördubbling av stödet har bidragit till att antalet nysmittade i Afrika börjat minska och att tillgången till behandling har ökat. Ett särskilt problem, som jag lyfte fram vid en konferens om hiv/aids i Östeuropa och Centralasien, är den stigmatisering och diskriminering som förvärrar både den sociala och ekonomiska situationen för människor som smittats av hiv.

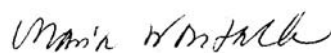
Under året presenterades en Sida-stödd internationell utvärdering av omvärldens biståndinsatser efter tsunamin som drabbade Asien i december 2004. Mycket har fungerat väl i katastrofinsatserna efter tsunamin. Men studien visar att det viktiga, omedelbara räddningsarbetet utfördes av lokalbefolkningen. Bybor, grannar och släktingar räddade liv och ordnade mat och vatten. Några andra viktiga lärdomar för framtiden var att biståndsorganisationerna behöver bli väsentligt mycket bättre på att lyssna på lokalbefolkningarna i katastrofdrabbade områden. Många missade att rådfråga och informera lokalbefolkningen. Humanitära organisationer, som samlat in enorma summor, inledde aktiviteter inom verksamhetsområden där deras erfarenhet och kompetens var begränsad.

För att på bästa sätt kunna anpassa våra arbetssätt och vår organisation bjöd jag under våren 2006 in Sidas alla medarbetare, såväl hemma som i fält, till ett gemensamt rådslag för att diskutera de utmaningar som Sida står inför. Gensvaret var starkt och pekade i en tydlig riktning mot bland annat ytterligare skärpning av Sidas fattigdomsfokus, bättre styrning mot resultat, ökad koncentration av biståndet på landnivå såväl som på ämnes- och insatsnivå, samt ökad fältorientering. Utifrån rådslaget formulerade Sidas ledningsgrupp en färdriktning för Sida som kommer att vägleda oss i det fortsatta arbetet för att förändra och förbättra våra arbetssätt och vår organisation.

I september flyttade hela Sida till ett öppet kontorslandskap på Valhallavägen med utsikt över Gärdet. Flytten gick i det närmaste smärtfritt, mycket tack vare god planering och tydlig information från flyttansvariga.

Under året beslutade regeringen att 30 tjänster från Sida i Stockholm ska flyttas till Gotland samtidigt som 30 nya tjänster skulle upprättas inom ramen för det internationella programkontoret (IPK) ett nytt vänortscentrum och en funktion för lärande om hållbar utveckling. Målet är att skapa en väl fungerande verksamhet på Gotland som Sida ska dra nytta av och samtidigt utveckla hela sin övriga verksamhet.

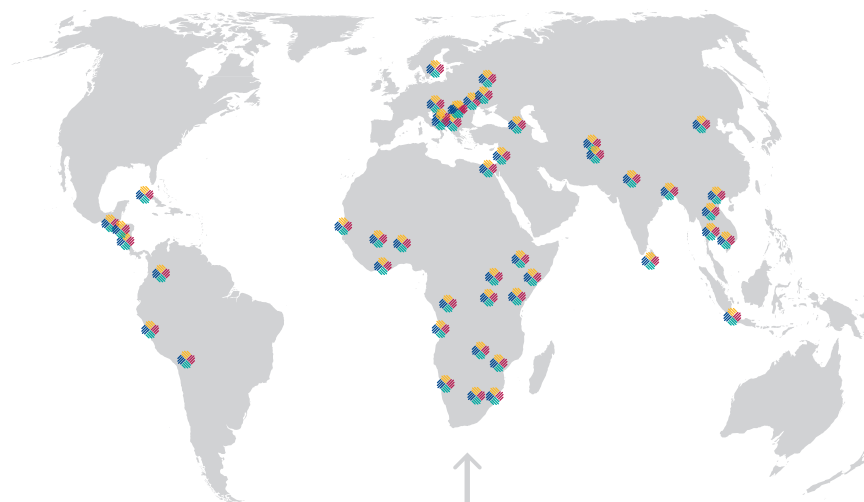
Avslutningsvis vill jag verkligen passa på att tacka alla medarbetare på våra ambassader i fält och hemma i Sverige för alla insatser under 2006.

Maria Norrfalk
Generaldirektör för Sida

Sidas organisation

REGIONAVDELNINGAR

Asien, Mellanöstern och Nordafrika
Afrika
Europa
Latinamerika

ÄMNESAVDELNINGAR

Demokrati och social utveckling
Infrastruktur och ekonomiskt samarbete
Naturreсурser och miljö
Forskningssamarbete
Samverkan med enskilda organisationer,
humanitärt bistånd och konflikthantering

STÖDAVDELNINGAR

Ekonomi och verksamhetsutveckling
Information
Personal och organisationsutveckling
Policy- och metodutveckling

SEKRETARIAT FÖR UTVÄRDERING OCH INTERN REVISION (UTV)

**GENERALDIREKTÖR
SIDAS STYRELSE**

Bakre raden (från vänster): Charlotte Petri Gornitzka, Ted Wallin (personalrepresentant JUSEK), Lena Johansson, Kerstin Lundgren, Leif Håkansson, Birgitta Ohlsson, Ari Kokko, Christian Acevedo (personalrepresentant ST) Främre raden: Marie Öberg Lindevall, Kent Härstedt, Maria Norrfalk, Holger Gustafsson. Marie Nordén är inte med på bilden.

Sidas styrelse

FÖLJANDE PERSONER INGÅR I SIDAS STYRELSE:

Generaldirektör och styrelsens ordförande Maria Norrfalk

Generalsekreterare Charlotte Petri Gornitzka

Riksdagsledamot Holger Gustafsson

Tredje vice ordförande i LO Leif Håkansson

Riksdagsledamot Kent Härstedt

Generaldirektör Lena Johansson

Professor Ari Kokko

Verksamhetschef Marie Öberg Lindevall

Riksdagsledamot Birgitta Ohlsson

Riksdagsledamot Kerstin Lundgren

Riksdagsledamot Marie Nordén.

Styrelseledamöter till och med 31/12 2006

Maria Norrfalk, Ewa Björling, Berndt Ekholm, Holger Gustafsson, Leif Håkansson, Ari Kokko, Hilda Lind, Birgitta Ohlsson, Joakim Palme, Börje Risinggård, Mariann Ytterberg.

Ledamöter i Sidas forskningsnämnd

Professor Gunnar Öquist, ordförande
Kungliga vetenskapsakademien

Professor Lotta Mellander
Avdelningen för pediatrik, Göteborgs universitet

Professor Barbara Ekblom
*Institutionen för entomologi, Sveriges lantbruksuniversitet,
Uppsala*

Professor Malin Falkenmark
Stockholm International Water Institute – SIWI

Professor Sven Hessle
Institutionen för socialt arbete, Stockholms universitet

Professor Olle Stendahl
Institutionen för medicinsk biologi, Linköpings universitet

Professor Inga Persson
Nationalekonomiska institutionen, Lunds universitet

Professor Lena Trojer
*Institutionen för arbetsvetenskap och mediateknik,
Blekinge tekniska högskola*

Docent Måns Lönnroth
Stiftelsen för miljöstrategisk forskning – MISTRA, Stockholm

Från Sida:

Dr Berit Olsson
Chef för avdelningen för forskningssamarbete, SAREC

Dr Ingemar Gustafsson
Rådgivare, Policy- och metodavdelningen

Sidas verksledning 2006

Maria Norrfalk, *generaldirektör*

Staffan Herrström, *överdirektör och ac POM*

Bengt Ekman, *planeringsdirektör*

Berit Olsson, *ac SAREC*

Klas Markensten, *ac EUROPA*

Eva Asplund, *ac ASIEN*

Jan Bjerninger, *ac NATUR*

Marie Ottosson, *ac EVU*

Rolf Carlman, *ac INEC t o m 22/10*

Ann-Charlotte Malm, *ac INEC fr o m 23/10*

Maria Stridsman, *ac DESO*

Johan Åkerblom, *ac INFO t o m 31/10*

Christine von Sydow, *stf ac INFO fr o m 1/11*

Lotta Sylwander, *ac AFRA t o m 31/3*

Erik Korsgren, *stf ac AFRA 1/4–30/4*

Göran Holmqvist, *ac AFRA from 1/5*

Magnus Lindell, *stf ac SEKA*

Ingrid Wibom, *ac PEO t o m 19/8*

Åsa Zinfandel, *ac PEO 20/8–30/9*

Åsa Edström, *ac PEO 1/10*

Göran Holmqvist, *ac RELA t o m 30/4*

Ylva Ternby, *stf ac RELA 1/5–31/7*

Hans Magnusson, *ac RELA 1/8*

Chefen för sekretariatet för utvärdering och internrevision är enligt Sidas arbets- och beslutsordning inte medlem i verksledningen, men har närvaro- och yttranderätt.

Eva Lithman, *sekretariatschef UTV*

Politikområde Internationellt utvecklingssamarbete

2006

Mål, perspektiv och huvuddrag i utvecklingssamarbetet

Sida skall lämna en redogörelse om hur utvecklingssamarbetet har främjat och präglats av målet för det internationella utvecklingssamarbetet, de två perspektiven och de åtta huvuddragen i politiken för global utveckling.

Målet för Sveriges utvecklingssamarbete är att bidra till att skapa förutsättningar för fattiga människor att förbättra sina levnadsvillkor. Två perspektiv, fattiga människors perspektiv på utveckling och rättighetsperspektivet, ska genomsyra allt Sidas arbete. Sveriges politik för global utveckling (PGU) tar också upp åtta huvuddrag som illustrerar fattigdomens många dimensioner. PGU ställer sedan den trädde i kraft i december 2003, nya krav på det svenska utvecklingssamarbetet. Att förändra förhållningssättet i hela Sidas verksamhet i enlighet med PGU är en långsiktig förändringsprocess. Denna del av återrapporteringen har därför fortfarande en tyngdpunkt på Sidas interna arbete, medan förändringar i kvaliteten på de externa resultaten utgör en mindre del.

PGU innebär att fattigdomens många dimensioner ska beaktas på ett tidigt stadium – både i samarbetsstrategiprocessen och i insatscykeln. Målen, perspektiven och huvuddragen ska tillsammans ge vägledning för analyser och vägval. För att säkerställa att så sker har Sida inrättat funktioner för att kvalitetssäkra nya samarbetsstrategier och insatser. Dels Sidas projektkommittéer på ambassader, avdelningar och centralt som kvalitetssäkrar insatser innan beslut fattas, dels granskningskommittén som granskar utkast till samarbetsstrategier. Dessa båda kommittéer har i sina uppdrag att fattigdomsminskning ska stå i fokus i utvecklingssamarbetet, vilket också återspeglas i protokollen från deras verksamhet.

Vissa huvuddrag kan vara viktigare än andra i en given situation. Sida gör en multidimensionell analys av fattigdomen för att kunna välja vilka huvuddrag som ska präglar samarbetet i en insats. Nedan redogör Sida med exempel för hur förändringsarbetet fortskridit och vilka resultat som uppnåtts 2006 för målet, perspektiven och

huvuddragen. Här återfinns insatser för metodutveckling eller som är av strategisk karaktär, där flera huvuddrag förstärker varandra i att nå målet. En konstant utmaning för Sida är att anpassa sina metoder och analyser till den verklighet som människor som lever i fattigdom upplever. Sida har därför strävat att inom arbetet med perspektiven och huvuddragen utveckla metoder direkt i samarbetsstrategiprocesserna och programmen, vilket Sida redogör för i några av exemplen.

Ett tankepaper om perspektiven presenterades för Sidas ledningsgrupp i februari 2006 och publicerades i sin slutgiltiga form i oktober. Där sätts perspektiven i relation till Sidas processer och roller. Sidas ledningsgrupp enades om att det fortsatta arbetet med perspektiven ska ledsagas av de fyra principer som föreslås i tankepaperet, nämligen

- deltagande
- icke-diskriminering
- ansvarsutkrävande
- öppenhet och insyn.

Båda perspektiven är en integrerad del av arbetet för skärpt fattigdomsfokus och bör få ökad relativ tyngd i Sidas styrnings- och kompetensutvecklingsarbete.

Sidas fortsatta arbete med att låta perspektiv och huvuddrag genomsyra policy- och metodutvecklingen märks i de sektorpolicyer som tagits fram 2006. Arbetet inom energisektorn styrs sedan 2006 av policyn Sustainable Energy Services for Poverty Reduction, och inom arbetsområdet urban utveckling har policyn Fighting Poverty in an Urban World – support to urban development tagits fram. Båda dessa styrdokument präglas av fattiga människors perspektiv på utveckling och rättighetsperspektivet, liksom av hur huvuddragen kan samverka för att främja fattigdomsmålet genom arbetet i den givna sektorn.

Sida har utvecklat metoder med direkt utgångspunkt i huvuddragen. Inom huvuddraget demokrati och god

samhällsstyrning har Sidas erfarenheter av maktanalys och rekommendationer för framtida arbete inom denna viktiga aspekt av fattigdomsanalys presenterats i konceptpapperet *Power Analysis, Experiences and Challenges*. Maktanalyser har visat sig vara ett viktigt instrument för att förstå biståndets roll i förhållande till fattigdomsminskning, inte minst genom att informella maktstrukturer synliggörs. De flesta av huvuddragen berörs i maktanalyserna, liksom de båda perspektiven.

Inom huvuddraget konflikthantering och säkerhet har Sida tagit fram en manual för konfliktanalys, *Manual for Conflict Analysis*, som utgår från att fred är en grundläggande förutsättning för att Sida ska kunna bidra till att människor som lever i fattigdom ska kunna förbättra sina levnadsvillkor. Manualen tar också in övriga huvuddrag som dimensioner i konfliktanalysen. Under 2006 har också Sidas *Guidelines for Gender Mainstreaming* blivit färdig och lagts ut på Sidas intranät. Det är en manual för integrering av huvuddraget jämställdhet på alla nivåer i det svenska utvecklingssamarbetet och den kan användas av medarbetarna i arbetet med fattigdomsanalyser, samarbetsstrategier och program.

Ett relevant och effektivt utvecklingssamarbete och en bra dialog kräver gedigen kunskap om samländerna och fattiga människors livssituation. För att kunna bygga relevanta kunskaper måste Sida arbeta systematiskt analytiskt. Sida har under 2006 arbetat med att utveckla metoder för att möjliggöra dessa analyser.

Sida har under 2006 höjt kvaliteten på sin fattigdomsanalys utifrån tre aspekter; integrerad ekonomisk analys, social analys och politisk analys (maktanalys). Utifrån huvuddraget ekonomisk tillväxt har en metod kallad *Integrerad Ekonomisk Analys – for Pro Poor Growth (IEA)* utvecklats. Metoden syftar till ökat fattigdomsfokus i den ekonomiska analysen i samländerna. IEA konkretiserar begreppet fattigdomsinriktad ekonomisk tillväxt genom att se fattiga människor som ekonomiska aktörer och integrera analysen av sysselsättning, makroekonomi och investeringsklimat. Stor vikt har lagts vid att integrera IEA med andra analyser, inte minst politisk analys och att beakta andra huvuddrag.

Sida har 2006 utvecklat ett analysverktyg för fattiga människors möjligheter att generera inkomster på landsbygden (*Improving the Income of the Rural Poor Tool Box*). I den elektroniska versionen kan verktyget anpassas till användare och ambitionsnivå. Som nämnts ovan har Sida strävat efter att utveckla metoder direkt i verksamheten vilket illustreras av att tre IEA-landstudier producerats, med fokus på Albanien, Kambodja och Uganda. I de två senare fallen har studierna redan använts i respektive samländers strategiprocess.

Sida har kartlagt sina aktiviteter inom huvuddraget social utveckling och social trygghet, vilket inkluderar en

kartläggning av den svenska resursbasen samt av internationella aktörer på området. Den visar att de flesta socialpolitiska insatser som Sida bidrar till riktar sig till utsatta barn och ungdomar, därefter kommer insatser för kompetensutveckling för människor som är yrkesverksamma inom det sociala området. Även generella åtgärder som utveckling av lagstiftning, socialförsäkringssystem och socialtjänst utgör en betydande del.

Sida har på regeringens uppdrag lämnat förslag till strategi för hur verket, som en del i det långsiktiga utvecklingssamarbetet, kan utöka sin verksamhet för förebyggande av naturkatastrofer. Förslaget har titeln Sidas arbete för att minska risk och utsatthet för naturkatastrofer.

Arbetet ska bidra till att minska människors utsatthet för effekter av naturkatastrofer och bidra till att minska risken för att mänskligt påverkbara naturkatastrofer uppstår. Hela kedjan av insatser berörs: förebyggande, beredskap, humanitärt stöd, förberedande återuppbyggnad och långsiktig återuppbyggnad. Här dominerar huvuddragen hållbart utnyttjande av naturresurser och omsorg om miljön liksom jämställdhet och sociala trygghetssystem.

Mål, perspektiv och huvuddrag präglar den dialog och det förändringsarbete Sida deltar i på internationell nivå, bland annat inom olika delar av Organisationen för ekonomiskt samarbete och utvecklings (OECD) biståndskommitté (DAC). Ett nära samarbete har etablerats med Utrikesdepartementet för att bättre kunna driva svenska profilfrågor inom DAC:s Governance-nätverk, (GOVNET). GOVNET:s arbetsgrupp för mänskliga rättigheter, där Sida är vice ordförande, lät göra en studie av givarsamfundets erfarenheter av att arbeta med mänskliga rättigheter i utvecklingssamarbetet. Denna studie publicerades 2006 som OECD-publikationen *Integrating Human Rights in Development, Donor Approaches, Experiences and Challenges*. Sidas innovativa arbete med rättighetsperspektivet inom det svenska utvecklingssamarbetet i Kenya presenteras i studien och har medfört ytterligare intresse från andra givare kring den svenska ansatsen. Sveriges aktiva påverkansarbete för att synliggöra kopplingen mellan huvuddragen mänskliga rättigheter och konfliktförebyggande och säkerhet ledde även till att rättighetsperspektivet inkluderades i arbetsgruppens remissvar till DAC:s Fragile States Group. Det bidrog till en revidering av riktlinjerna för givarnas arbete i dessa stater.

I Bangladesh har Sida inlett ett metodutvecklingsarbete kring såväl fattiga människors perspektiv på utveckling som rättighetsperspektivet. Detta bidrog till att utarbetandet av en ny samländersstrategi för Bangladesh blivit ett pilotfall för arbetet med perspektiven i samländersstrategiprocesser. I den resultatanalys som föregick land-

mötet och det första strategiutkastet, gjordes delanalyser helt eller delvis utifrån de två perspektiven i Sidas insatser inom hälso- och utbildningssektorerna i Bangladesh. Analysen visade på brister avseende resultat för fattiga människor och särskilt sårbara grupper, även om förbättringar kunde påvisas. Vid landmötet i april, efter fältbesök relaterade till undervisnings- och hälsosektorerna, dialog med Bangladesh regering och det civila samhället, enades deltagarna från Sida och Utrikesdepartementet om att de två perspektiven och principerna ska utgöra grunden för allt samarbete inom den kommande strategins ram. De två perspektiven och principerna präglar också Sidas slutliga strategiförslag som skickades till Utrikesdepartementet i oktober.

Dialogprojektet Rich and Poor i Kenya nådde under året sin kulmen i samband med en avslutande konferens kring ojämlikhet och tillväxt i maj 2006. Projektet omfattar så gott som samtliga huvuddrag, i synnerhet demokrati och god samhällsstyrning, mänskliga rättigheter, social utveckling, ekonomisk tillväxt samt konfliktförebyggande. De båda perspektiven utgör utgångspunkter. I slutrapporten presenteras förslag till en policyagenda för Kenya, som genom folkligt deltagande och fördelningspolitik avseende ekonomiska resurser, makt och naturresurser ska minska ojämlikheten i landet.

Halvvägs genom gällande samarbetsstrategier för Vietnam och Laos kommer Sida att göra en halvtidsutvärdering av resultaten. Inför den utvärderingen har Sida i dialog med regeringsrepresentanter i dessa länder inlett ett samarbete kring formulering av indikatorer för mänskliga rättigheter. I Vietnam ligger fokus på mänskliga rättigheter i sektorerna decentralisering, hälsa och rättssystem. Erfarenheten av detta arbete i Laos pekar på problem med denna typ av bilaterala initiativ, då man i Parisdeklarationens anda strävar efter att i dialog mellan Laos och givarländerna formulera gemensamma indikatorer för uppföljning av landets strategi för fattigdomsbekämpning (PRS). Den betydelse Sverige tillskriver ett rättighetsperspektiv i utvecklingssamarbetet delas inte nödvändigtvis av andra biståndsgivare och i Laos finns en oro att initiativet inte får önskade resultat då en gemensam dialog saknas.

Sida har stött The Community Biodiversity Development and Conservation Programme (CBDC) i Afrika via Swedish Biodiversity Centre (Swedbio) som arbetar med att förstärka rätten till och betydelsen av biodiversitet i fattiga människors produktion av mat och varor. Biodiversitet är nära kopplat till fundamentala utvecklingsaspekter som matsäkerhet, jämlikhet, tillväxt, hälsa och handel. I Afrika, där hiv/aids spelar en avgörande roll i det dagliga arbetet för många män, kvinnor och barn, stödjer Swedbio ett samarbete mellan byar för att minska sin sårbarhet mot sjukdomen och utforma strategier för

att klara svåra perioder. Jordbruket måste producera avkastning med högt näringsmässigt innehåll och med begränsad arbetsinsats. Odling av bara en eller få snabbväxande grödor skapar arbetstoppar som är svåra att klara av för familjer drabbade av hiv/aids. En lösning är att utveckla »mat-korgar« baserade på en mångfald av grödor som är anpassade till förutsättningarna i de utsatta byarna. Grödor och odlingssystem som inte kräver omedelbar uppmärksamhet vid särskilda tillfällen skapar flexibilitet för en familj som behöver ta hand om drabbade familjemedlemmar.

Sida skall särskilt rapportera om sitt interna arbete för att få programstöd att präglas av de två perspektiven. Sida skall genom exempel visa på hur programstödet har präglats av perspektiven samt resultatet av arbetet. Slutsatser skall dras av Sidas hittillsvarande erfarenheter av detta arbete (gentemot andra givare, inom den egna organisationen och gentemot samarbetsländerna i dialogen).

De fyra principer som Sida fastställt för arbetet med perspektiven gäller också för Sidas arbete med programstöd. När Sida rör sig från en projektansats till en bredare programansats innebär det dels att det analytiska perspektivet vidgas, dels att dialogen om perspektivets vikt och användbarhet som regel förs tillsammans med flera givare som samfinansierar programmen. Det kan öppna nya möjligheter men också skapa svårigheter (se exemplet Laos ovan). De två perspektiven, som de är formulerade i den svenska politiken för global utveckling, är ingen självklar utgångspunkt för analys, planering och uppföljning i samarbetsländerna och hos andra givare. Särskilda krav ställs därför på Sidas medarbetare att kunna konkretisera hur perspektiven kan användas och få genomslag i praktiken.

Slutsatser av metodarbetet hittills är att övergången från en projekt- till en programansats skapar behov av fortsatt metod- och kompetensutveckling liksom stöd till Sidas medarbetare i dialogen med samarbetsländerna och med andra givare. För att kunna utforma detta stöd har Sida genomfört studien Dialog och strategisk kommunikation i utvecklingssamarbetet. Denna utgår från en analys av dialogfrågor i svenska samarbetsstrategier och ger vid handen att av de tretton specifika dialogområden som oftast prioriteras i fält är elva direkt hänförliga till huvuddragen med tillägg av hiv/aids som är den högst prioriterade dialogfrågan. Dialogfrågorna uttrycks inte explicit som rättighetsperspektivet och fattiga människors perspektiv på utveckling. Snarare inryms de i huvuddragsbaserade teman för dialog. Fattigdomsfokuset i dialogen uttrycks också i hur ett lands strategi för fattigdomsbekämpning genomförs och i prioriteringen av frågor som leder till fattigdomsminskning.

Sida har under 2006 inlett en särskild satsning till stöd för elva pågående beredningar av sektorprogramstöd inom undervisning och hälsa. Målet med satsningen är att

höja kvaliteten i sektorprogrammen och främja erfarenhetsutbytet mellan medarbetare i olika samarbetsländer under beredningen. Inom projektets ram har Sida analyserat processer och olika styrdokument inom sektorprogrammen. Analysen visar att dokumenten refererar till fattiga människors perspektiv på utveckling och rättighetsperspektivet på ett allmänt sätt och att mycket återstår att göra för att hitta ingångar och arbetssätt som gör att de kan få genomslag i praktiken. Som tidigare nämnts har samarbetsstrategiprocessen i Bangladesh tagit sin utgångspunkt i perspektiven också för resultatanalysen och förslagen för sektorprogrammen inom hälsa och utbildning. Även om dessa sektorprogram i Bangladesh inte inkluderades i de ursprungliga elva sektorprogramstöden som fått stöd av den särskilda satsningen har man använt sig av projektets erfarenheter. I september organiserade svenska ambassaden i Bangladesh ett metodseminarium kring sektorprogrammen inom hälsa och utbildning och fokuserade särskilt på operationaliseringen av de två perspektiven i programmen.

I Sidas utvecklingssamarbete med Kenya finns en mekanism för att granska och föra dialog om huvuddragen och rättighetsperspektivet (MANIAC). I halvtidsutvärderingen av samarbetsstrategin med Kenya utvärderades bland annat effekterna av denna metod i programstöd. Inom vattensektorn, infrastruktur (vägar), jordbruks- och rättssektorn präglas policyarbetet, planeringen och genomförandet av rättighetsperspektivet. Fattiga människors perspektiv har också tillvaratagits genom deltagandeprocesser där särskilt kvinnors deltagande prioriterats och också förstärkts.

Generellt budgetstöd för fattigdomsbekämpning ger Sida till stöd för genomförandet av ett samarbetslands strategi för fattigdomsbekämpning. Ett viktigt tillfälle för dialog kring perspektiven är när länderna utformar nya strategier. För exempel på hur Sida har drivit perspektiven i samband med nationella strategier för fattigdomsbekämpning hänvisas till rapporteringen under verksamhetsgrenen Afrika. Ett annat viktigt område för arbete med perspektiven är statsbudgeten i

samarbetsländerna. I Zambia har givargruppen och regeringen samlats i en Budget Execution Working Group för att förbättra den rapportering om budgetens genomförande som finns tillgänglig på internet, vilket ökar möjligheterna för olika intressenter att analysera informationen.

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING AV MÖJLIGHETER OCH SVÅRIGHETER I ARBETET MED ATT FÅ UTVECKLINGSSAMARBETET ATT FRÄMJA RESPEKTIVE PRÄGLAS AV PERSPEKTIVEN OCH HUVUDDRAGEN

Målet, perspektiven och huvuddragen präglar Sidas verksamhet alltmer. Metoderna för fattigdomsanalyser tar sin utgångspunkt i det multidimensionella fattigdomsbegrepp som perspektiven och huvuddragen försöker fånga. Denna strävan att bygga upp relevant kunskap för ett kvalitativt utvecklingssamarbete kräver ytterligare fördjupning. Sidas erfarenhet av analytiskt arbete som direkt har tillämpats i Sidas processer är positiva. Bedömningen är också att Sidas strävan att analys och kunskap som Sida har producerat också har kommit att ägas av samarbetsländerna genom bland annat omfattande dialog. De policyer som producerats på sektornivå under året präglas av perspektiven och huvuddragen. Likaså gör granskningskommitténs kommentarer till samarbetsstrategier liksom projektkommitténs protokoll det tydligt att fattiga människors perspektiv och rättighetsperspektivet alltmer utgör grunden för styrningen. Tabell 1 där statistik för Sidas samlade anslag klassificerats i förhållande till insatsernas direkta och indirekta fattigdomsbekämpande karaktär, pekar på att de senaste årens trend av en ökning av direkt fattigdomsminskande insatser håller i sig och har förstärkts under 2006.

Sida har funnit möjligheter till utvecklingsarbete med perspektiv och huvuddrag i sina processer och roller. De slutliga resultaten är starkt beroende av samarbetsländernas egna fattigdomsstrategier och samarbetsparternas förhållningssätt. Programstödsformen och

Tabell 1. Målet för Internationellt utvecklingssamarbete, utfall i tkr och procent av totalt utfall

Målet för utvecklingssamarbetet	2004			2005			2006		
	Utfall ODA	%	Utfall Icke ODA	Utfall ODA	%	Utfall Icke ODA	Utfall ODA	%	Utfall Icke ODA
Direkt påverkan	2 729 312	23	72 370	3 556 856	27	42 360	4 355 613	29	79 601
Projekt och program där fattiga är inbegripna	2 137 524	18	41 396	2 684 146	20	65 047	3 279 891	21	17 647
Indirekt påverkan genom policy och institutioner	4 526 577	38	146 175	4 795 496	36	154 845	5 862 298	38	171 293
Indirekt påverkan genom nationellt stöd	1 625 991	14	15 321	1 859 950	14	11 557	1 450 581	10	6 239
Övrigt	744 252	6	325 437	390 296	3	269 363	314 813	2	145 557
Summa	11 763 657	100	600 698	13 286 744	100	543 173	15 263 196	100	420 336

harmoniseringen med andra givare i enlighet med Paris-agendan ger möjligheter och nya utmaningar. Det finns möjligheter att få ett större genomslag för perspektiven och huvuddragen, genom konsensusbyggande inom givarsamordning globalt och på landnivå men Sida verkar också ofta i motvind. Komplicerade genomförandestrukturer och uppföljningsmekanismer riskerar att dominera det operativa arbetet så att innehållet och människorna kommer i andra hand. Under året har Sida genomfört ett internt rådslag om innehåll,

former, och organisation för sin verksamhet. Sammanställningen av medarbetarnas svar visar på en stark identifikation med utvecklingssamarbetets mål, perspektiv och huvuddrag. Men medarbetarna efterfrågar ökad kompetens i analysen av fattigdomens orsaker, framför allt vägledning kring hur perspektiv och huvuddrag ytterligare kan tillämpas praktiskt inom Sidas arbete. Medarbetarna vill också veta hur resultatet för fattiga kvinnor, män och barn ska kunna uppnås och redovisas.

Samarbetets omfattning

ANALYS AV UTFALL

Omfattningen av Sidas internationella utvecklingssamarbete uppgick till 15 684 miljoner kronor 2006 exklusive kostnader för förvaltning. Sedan 2004 har biståndet genom Sida ökat med mer än 25 procent, 3,3 miljarder kronor. Inom ramen för denna ökning har Afrika särskilt prioriterats med en ökning på närmare 70 procent, 1,9 miljarder kronor.

I linje med intentionerna i Parisdeklarationen om harmonisering mellan givare och anpassning till ländernas finansiella system har huvuddelen av ökningen i Afrika kanaliseras genom samarbetsländerna och multilaterala organisationer.

Av de större biståndsformerna i Afrika är det framför allt programstöd, och särskilt sektorprogramstöd, som har ökat under 2006, 40 respektive 69 procent.

Efterfrågan på krediter fortsätter att minska, under 2006 med närmare 70 procent. Detta har berott på den relativt höga bindingsgraden jämfört med andra givares motsvarande finansieringssystem.

Nästan en fjärdedel, 3,8 miljarder kronor, av det sam-

lade biståndet genom Sida utnyttjades under 2006 för stöd till demokratisk samhällsstyrning och främjande av mänskliga rättigheter, vilket gör det till den enskilt största huvudsektorn inom Sidas verksamhetsområde. Detta område representerar även den största ökningen jämfört med 2005. Detta har varit en naturlig utveckling eftersom detta är frågor som Sida har drivit under en lång tid. Demokrati och mänskliga rättigheter är prioriterade områden i ett stort antal samarbetsstrategier.

Utfallet i förhållande till den utgiftsbegränsning som regeringen ålagt Sida uppgår till drygt 99 procent. Sida har under 2006 kunnat utnyttja 23 miljoner kronor av det ingående anslagssparandet från tidigare år. Anslagssparandet vid utgången av 2006 uppgår till 1 749 miljoner kronor.

SIDAS BEDÖMNING

Det svenska biståndsanslaget uppgick under 2006 till 1 procent av bruttonationalinkomster (BNI) efter en kraftig ökning av biståndet under en rad år. Genom god framförhållning och långsiktig planering har Sida klarat att nyttiggöra denna ökning.

Tabell 2. **Samarbetets omfattning**, kostnader i tkr, procent av utfall

Internationellt utvecklingssamarbete per verksamhetsgren	2004		2005		2006	
	Utfall	%	Utfall	%	Utfall	%
Afrika	2 765 640	22,4	3 824 306	27,7	4 670 692	29,8
Asien, Mellanöstern och Nordafrika	1 749 420	14,1	1 840 098	13,3	2 226 472	14,2
Latinamerika	843 203	6,8	923 413	6,7	902 646	5,8
Östeuropa och Centralasien	1 442 313	11,7	1 557 093	11,3	1 692 618	10,8
Globala utvecklingsprogram	1 323 347	10,7	1 463 442	10,6	1 898 243	12,1
Forskning	773 216	6,3	846 780	6,1	927 899	5,9
Humanitära insatser och konfliktrelaterad verksamhet	1 610 570	13,0	1 876 997	13,6	2 011 579	12,8
U-krediter*	795 803	6,4	247 239	1,8	7 683	0,0
Enskilda organisationer	1 000 288	8,1	1 190 995	8,6	1 293 663	8,2
Information	60 554	0,5	59 553	0,4	52 038	0,3
Summa	12 364 355	100,0	13 829 917	100,0	15 683 532	100,0

*2004 tillhörde u-krediter verksamhetsgrenen Ekonomiskt stöd där även ekonomiska reformer inkluderades (595 000 tkr). 2005 och 2006 inkluderas ekonomiska reformer i de regionala verksamhetsgrenarna.

De internationella biståndsgivarna, inklusive Sverige, har åtagit sig att öka de samlade biståndsnivåerna. Sverige har aviserat att målet om att avsätta en procent av BNI för utvecklingssamarbete kvarstår. Givarna och samarbetsländerna har enats om former för att effektivisera biståndet som förutses öka under de kommande åren. En viktig del handlar om att samarbetsländerna tar ett större ansvar för prioritering och fördelning av samarbetsområden, och att givarna harmoniserar och samordnar sina insatser för att minska den administrativa belastningen på samarbetsländerna. En ökning av programstöd inom ramen för ländernas egna strategier för fattigdomsbekämpning är ett viktigt steg för att åstadkomma en ökad samordning mellan givarna under samarbetslandets ledning.

Sida har antagit en handlingsplan för ökad biståndseffektivitet och påbörjat ett arbete med att koncentrera omfattningen av biståndet till färre sektorer inom länderna och till färre, men större, insatser inom varje sektor. I de nya förslagen till samarbetsstrategier som Sida överlämnade till regeringen under 2006 har samarbetet begränsats till tre sektorer utöver eventuellt budgetstöd, stöd till enskilda organisationer och privata sektorn samt forskning.

Sida beslutade under 2006 om närmare 1 250 nya insatser, vilket är 300 färre än föregående år. Samtidigt ökade antalet insatser större än 15 miljoner kronor med 20 procent. En förklaring är den stora ökningen av programstöd, och särskilt sektorprogramstöd i Afrika.

En effekt av koncentrationsansträngningen för Sida som organisation bör på sikt vara att kapaciteten för fördjupad analys, bedömning och uppföljning ökar. Detta är en viktig förutsättning för att bibehålla en hög kvalitet i genomförandet av utvecklingssamarbetet med ett ökande biståndsanslag.

Sida har under 2005 och 2006 haft anti-korruption som en strategisk prioritering. Detta innebär att korruptionsproblematiken och anti-korruptionsarbetet har prioriterats inom ramen för hela Sidas verksamhet. Sidas strategiska arbete och regelverk inom området för anti-korruption har setts över och införts. I oktober 2006 tillsattes en heltidstjänst som anti-korruptionsrådgivare för att kunna säkra och arbeta med frågan på ett systematiskt sätt och med ett helhetsperspektiv för Sida och utlandsmyndigheterna. Sida har till regeringen i enlighet med ett uppdrag särskilt redovisat arbetet för bekämpning av korruption.

Tabell 3.

Internationellt utvecklings-samarbete totalt, kostnader i tkr

De fem största länderna 2006	2004	2005	2006
Tanzania	613 744	680 499	819 093
Moçambique	486 468	570 682	663 825
Uganda	313 810	358 287	461 384
Kenya	219 469	314 701	382 942
Ryssland	345 859	340 851	359 289
Övriga länder och regioner	10 385 005	1 1564 897	12 996 999
Totala kostnader	12 364 355	13 829 917	15 683 532
Biståndsform			
Projektstöd	5 304 226*	6 159 273**	7 240 925
Personalbistånd inklusive KTS	764 543	678 382	693 233
Internationella kurser	210 649	200 980	296 799
Krediter	317 021	483 019	158 528
Garantier	197	588	0
Programstöd	1 420 506*	1 583 020**	2 132 206
varav generellt budgetstöd		725 000	862 000
Sektorprogramstöd	805 506	858 020	1 270 206
Humanitärt bistånd	1 758 275	1 979 951	2 214 494
Forskning	837 122	904 211	984 395
Bidrag till enskilda organisationer	1 751 815	1 840 493	1 962 952
Totala kostnader	12 364 355	13 829 917	15 683 532
Kanaler			
Multilaterala organisationer	2 729 892	3 204 815	4 194 705
Svenska organisationer	4 568 612	4 605 466	4 993 622
Samarbetslandets organisationer	2 985 349	3 558 786	3 732 235
Övriga länders organisationer	970 275	1 125 455	1 185 906
Internationella enskilda organisationer	1 110 226	1 335 396	1 577 063
Totala kostnader	12 364 355	13 829 917	15 683 532
Huvudsektorer**			
Hälsa		1 650 977	1 910 447
Utbildning		847 434	956 273
Forskning		861 305	969 565
Demokratisk samhällsstyrning och mänskliga rättigheter		3 102 479	3 814 409
Konflikt, fred och säkerhet		335 768	408 428
Humanitärt bistånd		1 686 748	1 958 079
Infrastruktur		1 180 292	1 363 802
Handel, näringsliv och finansiella system		566 979	528 508
Naturresurser och miljö		1 846 136	1 975 622
Budgetstöd för fattigdomsbek.		725 000	862 000
Övrigt		1 026 797	936 400
Totala kostnader		13 829 914	15 683 532
Antal giltiga insatser	5 669	5 356	5 166
varav >15 mnkr	147	157	177
Antal nya insatser	1 564	1 478	1 247

* Siffrorna för 2004 har korrigerats jämfört med årsredovisningen 2004.

** Siffrorna för 2005 har korrigerats jämfört med årsredovisningen 2005.

Afrika

Verksamhetsgrenen omfattar internationellt utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara med undantag av vad som finansieras under verksamhetsgrenarna Forskning, Humanitära insatser och konfliktrelaterad verksamhet, U-krediter och Enskilda organisationer.

Sidas verksamhet skall styras av mål enligt gällande land-, region- och samarbetsstrategier, samt av regeringens skrivelse om förnyad svensk Afrikapolitik (skr.1997/98:122) och av departementspromemorian Afrika i förändring – en uppföljning av regeringens Afrikaskrivelse (Ds 2002:36).

REDOVISNING AV RESULTAT UTIFRÅN MÅL I LAND-, REGION- OCH SAMARBETSSTRATEGIER

Tretton land- och regionstrategier styr utvecklingssamarbetet med Afrika. För ytterligare ett antal länder finns särskilda riktlinjer eller förhållningssätt. Sida fokuserar här på resultat som uppnåtts i förhållande till fyra mål som tillsammans intar en framträdande plats i dessa strategier:

- Stödja genomförandet av nationellt ägda strategier för fattigdomsbekämpning och att anpassa förhållningssätt i biståndet till detta
- Stödja förankrade fredsprocesser, försoning och återuppbyggnad i konflikt- och postkonfliktländer
- Stödja regional samverkan för att lösa gränsöverskridande problem
- Stödja arbetet mot hiv/aids.

Ett annat viktigt målområde som ingår i de fyra områdena är främjandet av demokrati och mänskliga rättigheter. Ytterligare tre framträdande målområden – social utveckling, hållbart utnyttjande av naturresurser och hållbar ekonomisk tillväxt – täcks delvis av målet att stödja nationellt ägda strategier för fattigdomsbekämpning och målet att stödja kampen mot hiv/aids. Därmed bedömer Sida att merparten av verksamheten i Afrika täcks av den här redovisningen.

Målområde: Stödja genomförandet av nationellt ägda strategier för fattigdomsbekämpning och att anpassa förhållningssätt i biståndet till detta

Sida har under året stött genomförandet av strategier för fattigdomsbekämpning i tio länder i Afrika genom olika former av stöd. I Burkina Faso, Moçambique, Mali

och Zambia minskade andelen absolut fattiga till och med slutet av 2005. I Tanzania uppskattas andelen absolut fattiga nu ha minskat till under 30 procent och i Rwanda till 53 procent 2005. I Uganda syns nu åter en positiv trend för inkomstfattigdomen och andelen fattiga har minskat från 39 procent 2003 till 31 procent 2006. Zambia bedöms nu klara 50 procent av millenniemålen mot endast 10 procent 2003. Endast målen för mödradödlighet och bärkraftig utveckling bedöms som svåra att nå. Uganda beräknas kunna uppnå alla mål utom mödra- och barnadödlighetsmålen. Moçambique bedöms kunna uppnå målen för fattigdom, barna- och mödradödlighet och malaria, men får svårt att lyckas med målen för hunger, utbildning, gender, hiv/aids, vatten och bärkraftig utveckling. Burkina Faso och Tanzania bedöms båda kunna uppnå fattigdomsmålet. Sedan Kenyas ekonomi började växa 2003 har landet gjort framsteg för att nå målen framför allt för minskad mödradödlighet och hiv/aids.

Zambia, Moçambique, Tanzania, Uganda och Burkina Faso har gemensamma resultatmatriser kopplade till strategierna för fattigdomsbekämpning. De är en bas för årliga bedömningar av hur strategierna genomförs och för bedömning av åtaganden för generell budgetstöd. I de senaste gemensamma bedömningarna som gjordes under 2006 hade Zambia uppfyllt 85 procent av målen, Tanzania och Burkina Faso bedömdes ha gjort tillfredställande framsteg mot de uppsatta målen och Moçambique hade uppnått cirka 70 procent av målen helt eller delvis. I både Tanzania och Moçambique bedömdes att det inom området god samhällsstyrning generellt var svårast att uppnå resultatuppfyllelse och det

får därmed stort utrymme i den gemensamma dialogen. Sida bedömer att det ökade resultatfokus som budgetstödet lett till innebär att en mer effektiv dialog om demokratisering och mänskliga rättigheter nu kan föras.

Resultatmatriserna ger givarna möjlighet till att utbyta erfarenheter om frågor som god samhällsstyrning, inklusive frågan om korruption. De utgör också ett verktyg för Sidas arbete med fattiga människors perspektiv och rättighetsperspektivet. Konkreta exempel är matriserna i Uganda, Moçambique och Tanzania där god samhällsstyrning ingår.

I Zambia deltog Sida i en ledningsgrupp för dialog med regeringen om utarbetandet av den nya strategin för fattigdomsbekämpning. Dessutom deltog Sida i sektorrådgivningsgrupper för jordbruk, hälsa och energi. I processen drev Sida rättighetsperspektivet och speciellt jämställdhet. Men ett fortsatt tydligt zambiskt ägarskap ansågs viktigt och Sidas förslag att konkret driva dessa frågor vidare på sektornivå under genomförandefasen antogs av givarkollektivet.

I Moçambique kunde Sida genom det svenska ordförandeskapet i budgetstödsmekanismen leda dialogen på givarsidan runt framtagandet av en ny strategi för fattigdomsbekämpning. Sida drev speciellt rättighetsperspektivet hårt tillsammans med delar av det civila samhället vilket bidrog till bättre integrering av gender och mänskliga rättigheter i strategin för fattigdomsbekämpning. I den gemensamma högnivådialogen runt strategin hölls tre möten på ministernivå under året med rättighetsperspektivet i form av ämnena god samhällsstyrning, rättssystemet och hiv/aids som huvudsakliga punkter på agendan. På sektornivå driver Sida de dialogfrågor som landplanen prioriterar i arbetsgrupper kopplade till uppföljningen av strategin där de kan påverka utformningen av policyer genom »Joint Reviews«, på de årliga planerings- och budgetprocesserna samt på den årliga definieringen av mål och indikatorer i samband med budgetprocessen. I arbetsgrupperna deltar representanter för det civila samhället, den privata sektorn, regeringen och givarna.

Dialogen i Uganda är också baserad på strategin för fattigdomsbekämpning och uppbyggd runt sektorvisa arbetsgrupper med deltagande från det civila samhället, den privata sektorn, regeringen och givarna. I ökande utsträckning har arbetsgrupperna en gemensam dialog och budgetstödet ses som det huvudsakliga instrumentet för att stödja genomförandet av strategin för fattigdomsbekämpning. Landet har också fem fungerande sektorprogramstöd som stödjer genomförandet och som inbegriper samtliga givare i dessa sektorer. God samhällsstyrning är en pelare i strategin där den gemensamma dialogen fokuserat på anti-korruption och transparent och jämlik resursfördelning.

I Rwanda har den svenska dialogen runt utarbetandet av en ny strategi för fattigdomsbekämpning fokuserat på rättssystemet, demokratiutvecklingen, den ekonomiska tillväxten, informations- och kommunikationsteknik (ICT) samt tvärfrågor, och förts inom ramen för gemensamma arbetsgrupper.

Budgetstöd har givits till sju länder under 2006. Fyra av dessa länder – Burkina Faso, Moçambique, Rwanda och Uganda – ingick i en utvärdering av generellt budgetstöd som Organisationen för ekonomiskt samarbete och utvecklings (OECD) biståndskommitté (DAC) publicerade under året. Utvärderingen gör en positiv bedömning av resultaten av generellt budgetstöd för dessa fyra länder för relevans, ökad anpassning till nationella system, ökade budgetmedel till fattiga, stärkande av budgetprocessen, stärkt makroekonomisk stabilitet samt ökad social service, främst inom undervisning och hälsa. En lokal gemensam utvärdering enligt samma modell för samma tidsperiod genomfördes också i Tanzania med en generellt positiv bedömning av resultaten i huvudsak i enlighet med DAC-utvärderingens bedömningar.

Mali, Burkina Faso, Uganda och Rwanda har haft högst andel programstöd med 82 procent, 71 procent, 65 procent respektive 53 procent vardera, medan övergången till programstöd i samarbetsländer som fått Sidastöd under en längre period gått långsammare.

I Uganda har cirka 65 procent av landallokeringen utbetalts i form av programstöd under perioden 2001–2006. Sida bedömer att programstödet varit ett relevant och effektivt sätt att stödja makroekonomisk stabilitet och minskad fattigdom speciellt i form av utökad basservice för de fattiga. I Tanzania har hälso- och undervisningssektorerna genomgått en tydlig förändring från projekt- till programfinansiering. Undervisningsstödet har varit speciellt framgångsrikt för arbetet mot målet om utbildning för alla där andelen barn i skolan har ökat från 59 procent 2000 till 95 procent 2005. I Rwanda, Tanzania och Moçambique har det generella budgetstödet ett sektorfokus på undervisning som innebär att Sverige deltar i uppföljningen och dialogen inom undervisningssektorn. Detta planeras också för hälsostödet i Zambia. Sidas förslag till samarbetsstrategier för Tanzania och Moçambique, som har lämnats till UD under året, ger mandat för en tydlig övergång mot en ökad andel budgetstöd i det finansiella stödet och en ökad anpassning till nationella system.

Målområde: Stöd till fredsprocesser och återuppbyggnad i konflikt- och postkonfliktländer

Sida lämnade under 2006 stöd till fredsprocesser och återuppbyggnad i Somalia, Sudan, Demokratiska republiken Kongo (DRK), Burundi, Zimbabwe, Liberia, Elfenbenskusten och Sierra Leone. Därutöver lämnades

DEMOKRATISKA REPUBLIKEN KONGO Valen i Demokratiska republiken Kongo har till stor del finansierats med internationellt stöd från bland andra Sida. Vallokalen på bilden ligger i Mbuji Mayi, i provinsen Kasai.

också stöd till regionala program i konflikttrabbade regioner. Stödet reglerades av strategier, riktlinjer eller förhållningsätt som regeringen fastställt. Under 2006 uppgick detta stöd till 370 miljoner kronor. Stödet lämnas inte direkt till regeringarna utan som stöd till freds-, försonings- och återuppbyggnadsinsatser genom multilaterala, internationella och enskilda organisationer.

Biståndet bedrivs i mycket komplexa miljöer där bistånd är ett instrument bland många andra. Diplomati, politiskt dialog, fredsstyrkor och humanitärt bistånd går hand i hand och är ömsesidiga förutsättningar för att stöd till återuppbyggnad och försoningsinsatser ska lyckas. Länder i olika stadier av konflikt återfaller ofta i konflikt vilket leder till utdragna processer för fred och demokratisering. Resultaten av bistånd till denna typ av länder kan därför gå om intet på kort sikt på grund av förnyade

konflikter, men utgör ändå en nödvändig förutsättning för att påbörja en normalisering i en annars nedåtgående spiral av konflikter.

Bistånd till dessa länder kan på kort sikt inte mätas i termer av fattigdomsreducering eller ökad bruttonationalinkomst utan bör ses som stöd till förändringsprocesser som kan vända en negativ utveckling och på sikt skapa förutsättningar för mer långsiktigt utvecklingsarbete. Men Sida kan redovisa resultat av enskilda insatser som kan få en katalytisk effekt för utvecklingen även om bakslag fortfarande kan förekomma. Följande exempel kan illustrera detta.

Sida stödjer ett regionalt program för demobilisering, avvapning och återanpassning av soldater tillsammans med flera andra givare genom Världsbanken. Sidas bidrag uppgick 2006 till 20 miljoner kronor. Programmet

omfattar den så kallade Stora sjö-regionen. Målet är att avvärja 413 000 soldater, återanpassa 319 000 och reintegrera 399 000 soldater. Måluppfyllelsen är i genomsnitt 65, 67 respektive 40 procent till och med september 2006. Programmet ska vara avslutat 2009.

Sida bedömer att den lägre måluppfyllelsen för reintegrering beror på att vid själva återanpassningen till ett »normalt« liv är den svåra delen att finna arbetstillfällen i en miljö där produktionsbasen ofta är sönderslagen. I enskilda länder som kan sägas vara i en post-konfliktfas (Angola, Uganda, Rwanda och Centralafrikanska republiken) är programmen för avvärjning och återanpassning nästan avslutade. I länder som Burundi och Demokratiska republiken Kongo, som fortfarande präglas av spända förhållanden mellan parterna, släpar avvärjningen efter. Blir det en fortsatt demokratisering och försoning mellan parterna kan programmen troligen slutföras. Programmet utgör en viktig förutsättning för att minska tillgången på vapen och därmed hoten mot civilbefolkningen samt ett första steg för soldater att återvända till ett civilt liv. Programmet är på god väg att uppfylla de huvudsakliga målsättningarna med stödet.

I Demokratiska republiken Kongo har demokratiska val hållits under 2005 och 2006; folkomröstning om ny konstitution, parlaments- och presidentval och en andra omgång presidentval i kombination med val till provinsförsamlingarna. Valen har till stor del finansierats genom internationellt bistånd, där Sida varit en bland flera bidragsgivare. Det svenska stödet uppgick till 50 miljoner kronor. Bistånd lämnades också till utbildning av befolkningen före och efter valen i valförrättning och demokratiska spelregler, samt svenska valobservatörer genom EU. Det humanitära anslaget har också finansierat ett flertal organisationer som arbetar med freds- och konfliktinsatser. Flera av dessa har haft som syfte att motverka konflikter i samband med valen. Sida har därtill lämnat stöd till FN för att bidra till säkerheten i samband med valen. Parallellt med detta arbetar FN:s största fredsinsats i Afrika med understöd av EU-insatser för säkerhet och polisutbildning. Sverige bidrar med andra medel till dessa insatser. Valen bedöms samfällt ha genomförts under fria och rättvisa förhållanden. 25 miljoner kongoleser registrerade sig för sina första fria demokratiska val under de sämsta av förutsättningar för personlig säkerhet och logistiska förhållanden. Sidas beömning är att dessa val inte hade varit möjliga utan internationellt bistånd.

Sida bedömer att biståndet på ett avgörande sätt bidragit till en fortsatt freds- och demokratiseringsprocess. Demokratiska republiken Kongos historia av konflikter har brutits och den kongolesiska befolkningen har fått en försmak av demokrati. För biståndet inleds förhopp-

ningsvis en fas av återuppbyggnad av institutioner, fysisk och social infrastruktur.

Målområde: Stödja regional samverkan för att lösa gränsöverskridande problem

Det svenska engagemanget i regionalt samarbete utgår från den afrikanska agendan. Samverkan med Afrikanska unionen och andra subregionala organisationer är en viktig del i ansatsen att bidra till att regionala frågor lyfts på agendan. Tonvikten ligger på gränsöverskridande regionala frågor som inte kan lösas av regeringar på ett nationellt plan. Sida har särskilt spelat en roll för att främja regional integration inom områdena bekämpning av hiv/aids, hantering av gemensamma naturresurser, fred och säkerhet samt god samhällsstyrning.

Resultatet av det regionala stödet 2002–2005 analyserades under 2006 som en del av utarbetandet av en ny samarbetsstrategi för det regionala stödet. Viktiga slutsatser är att

- hiv/aidsteamet bidragit till att Sida samlat värdefull kunskap och erfarenhet
- forskningen inom miljöekonomi, bioteknik, kustområden och Victoriasjön bidragit till att uppnå strategins mål om kapacitetsutveckling inom dessa områden
- stöd inom demokrati, mediefrihet, jämställdhet har haft en tydlig positiv påverkan på regional nivå
- Sidas stöd till Afrikanska unionen bör inriktas på att öka den institutionella kapaciteten för att genomföra strategier i medlemsstaterna
- Sida har inte lyckats utveckla ett program som har konflikt hantering och konfliktförebyggande som huvudmål
- Afrikanska unionen, The New Partnership for Africa's Development (NEPAD), västafrikanska staternas ekonomiska gemenskap (ECOWAS), den östafrikanska gemenskapen (EAC), en regional samarbetsorganisation för utveckling i östra Afrika (IGAD) och Södra Afrikas utvecklingsgemenskap (SADC) har mycket begränsad kapacitet. Andra professionella aktörer måste användas för att genomföra de regionala agendor för fattigdomsbekämpning som dessa organisationer har stipulerat.

Ett exempel på resultaten av det regionala stödet är stödet till förvaltning av gränsöverskridande vattendrag.

För att på ett fredligt och demokratiskt sätt fördela och skydda de allt knappare gemensamma vattenresurserna, samt för att ge fattiga människor tillgång till vatten, krävs internationella överenskommelser och samarbete. I Afrika finns fler än 80 större vattendrag som delas av två eller flera länder där mer än 70 procent av Afrikas befolkning bor. Behovet av rent vatten kommer att öka i takt med fortsatt

urbanisering och befolkningsstillväxt, föroreningar, klimatförändringar, ökad efterfrågan på vatten för konstbevattning och vattenkraft samt generell välståndsutveckling.

Sida har under 2006 fortsatt att stödja samarbetet kring tre delade flodområden i södra Afrika; Okavango, Zambezi och Pungwe. Med hjälp av ett svenskt stöd har Angola, Botswana och Namibia, som delar Okavangofloden, förenklat diskussionerna kring att etablera ett sekretariat för att stärka samarbetet mellan länderna. Sida bedömer att detta skapar förutsättningar och kapacitet för att diskutera och komma överens om fördelningen av vattenresursen mellan länderna på ett fredligt sätt. Sida ger också stöd till ett unikt samarbete mellan frivilligorganisationer i de tre länderna som skapar utvecklingsmöjligheter för bybefolkningarna. Bland annat har ett särskilt forum skapats för att öka medvetenheten bland befolkningen om den delade vattenresursen, diskutera konkreta projekt, skapa dialog med beslutsfattare samt förebygga konflikter. Under 2006 har även framsteg gjorts i processen att ta fram en gemensam förvaltningsplan för Angola, Namibia och Botswana för Okavangodeltat, där Sida bidragit med stöd via Internationella naturvårdsunionen (IUCN).

Under 2006 har Angola, Botswana, Moçambique och Namibia skrivit under det internationella avtalet där flodkommissionen för Zambezifloden (ZAMCOM) etableras. När avtalet träder i kraft skapas långsiktiga förutsättningar för ett förbättrat samarbete mellan de åtta länderna som delar Zambezifloden. Samarbetet stöds gemensamt av Danmark, Norge och Sverige med Sida som ledande givare. Under 2006 har nationella styrkommittéer etablerats i sju av de åtta länderna. Dessa skapar förutsättning för brett ägande och bred förståelse av vikten av en rättvis och effektiv förvaltning av floden. Deltagarna i dessa styrkommittéer kommer under en treårsperiod att få möjlighet att delta i en internationell kurs (ITP) kring integrerad vattenresursförvaltning och konflikthantering. Under 2006 har omkring 30 personer från länderna inom avrinningsområdet deltagit i kursen.

Moçambique och Zimbabwe, som delar Pungwefloden, har under 2006 godkänt en gemensam strategi för integrerad förvaltning av det delade flodområdet som utvecklats med stöd från Sida. Med den gemensamma strategin som grund har beslut fattats om ett fortsatt stöd som också innefattar stöd till mindre investeringar och ett antal kritiska utvecklingsprojekt med stor betydelse för fattiga människor längs floden.

Sammanfattningsvis bedömer Sida att biståndet spelat en viktig roll i etablerandet och utvecklandet av demokratiska samarbetsstrukturer för att fördela, skydda och utveckla vattendrag som delas av flera länder. Sida menar

att Sverige som ett alliansfritt land med ett långsiktigt utvecklingssamarbete har en unik ställning i regionen för att arbeta med dessa frågor.

Målområde: Stödja arbetet mot hiv/aids

Antalet nysmittade i hiv är på väg att plana ut i flera länder i Afrika och till och med vända neråt i Kenya, Zimbabwe och Burkina Faso. Antalet personer som har tillgång till behandling i Afrika fördubblades under 2005 och arbetet med att ge ännu fler smittade tillgång till vård fortsatte under 2006. Den politiska viljan i låginkomstländer i regionen att avsätta inhemska resurser för hiv/aidsarbetet har ökat. Detta är exempel på positiva resultat i regionen som Sida bidragit till bland annat genom stöd och policydialog.

I Afrika har Sida arbetat mot hiv och aids både på regional nivå och genom bilaterala program. Inom ramen för det regionala samarbetet gav Sida under 2006 stöd till ett 40-tal enskilda organisationer, FN-organ och mellanstatliga organisationer, som inom olika områden arbetar med att bygga kapacitet för ett utökat arbete mot hiv och aids. Det svenska regionala stödet uppgick till 198,7 miljoner kronor under 2006.

Ett resultat av det regionala stödet är ett samarbete med Röda korset som möjliggjort en snabb ökning av insatserna för aidsvård i hemmet. Genom att kombinera bättre mat-hållning genom egen odling av traditionella grödor med medicinering, har värden både i hemmen och på kliniker förbättrats. Ett annat exempel är att 78 organisationer i 13 länder har byggt kapacitet för att förbättra det psykosociala stödet till en miljon barn som drabbats av aids.

En viktig roll för det regionala hiv/aidsarbetet är att delta i policydialogen med mellanstatliga organisationer. Vid SADC:s konsultativa konferens i Namibia ledde ett Sidainitiativ till att hiv/aidsfrågornas betydelse för alla sakområden lyftes fram i mötets slutkommuniké.

Det finns kopplingar mellan hivepidemiens effekter och demokratiutvecklingen i regionen. Resultat av Sidastödd tillämpad forskning om hur epidemin påverkar de demokratiska systemen och analyser om hur hiv/aids beaktas i nationella budgetsystem och i olika biståndsformer kan nu bidra till en mer faktabaserad dialog i regionen.

Inom det bilaterala samarbetet finns många länkar mellan hiv/aids och demokratiutveckling. I Zambia ger Sida stöd för att stärka nationella samordningsorgan för hiv/aids, vilket ökar den demokratiska insynen i arbetet. I Sydafrika är hiv/aidsrelaterade insatser en viktig del av demokratistödet.

Inom det bilaterala samarbetet finns såväl direkta insatser mot hiv/aids som insatser för att föra fram frågorna som en naturlig aspekt inom andra delar av det svenska biståndet. I Tanzania bidrog under året svenskt stöd till att 103 000 patienter har tillgång till

vård och att 49 000 aids sjuka nu får behandling. Ungdomar är en särskilt viktig grupp att nå med förebyggande information och med vård och stöd. Speciella ungdomsinsatser finns till exempel inom Victoriasjö-initiativet, i Uganda och i Tanzania, vilket bidragit till att möta en viktig grupps speciella behov.

För att nå ut på gräsrotsnivå kanaliseras stödet i till exempel Kenya, Moçambique och Etiopien via det civila samhället. I Etiopien får 45 organisationer som arbetar med hiv och aids på gräsrotsnivå svenskt bistånd. Exempel på gräsrotsresultat i Etiopien är att 250 kvinnor som tidigare var prostituerade nu fått hjälp att hitta andra former av försörjning och att 370 hivpositiva barn nu får vård och behandling.

Förebyggande åtgärder har integrerats i jordbruks- och utbildningsprogrammen i Tanzania. Stöd till hälso-sektorn genom sektorprogram i till exempel Zambia och Uganda bidrar till en utökad vård och behandling av hivpositiva och aids sjuka.

Även inom ramen för det bredare samarbetet är hiv/aids-frågorna fortsatt aktuella. I Namibia diskuteras frågan under en privatsektorutbildning med Namibias företagareförening och i flera länder, till exempel i Sydafrika, stödjer Sida arbetsplatsprogram inom såväl den privata som den offentliga sektorn.

RESULTATANALYSER OCH UTVÄRDERINGAR

Fyra resultatanalyser har genomförts under 2006 inom ramen för samarbetsstrategiprocesser i Uganda, Tanzania, Moçambique och det regionala stödet. Slutsatser från dessa har använts i föregående avsnitt där Sida redovisar resultat från centrala målområden. Sex utvärderingar har publicerats under året. Huvudsakliga slutsatserna från dessa redovisas nedan.

Pangani Falls Re-development Project in Tanzania

Utvärderingen genomfördes 10 år efter att stödet upphörde 1995. Vad gäller de tekniska aspekterna så har Pangani Power Plant presterat väl. Någon särskild påverkan vad gäller hiv/aids har ej konstaterats. Anläggningens miljömässiga och sociala effekter är små, men har trots detta hanterats på ett otillfredsställande sätt.

Hiv/aids Outreach Programme in Southern Africa

Stödet till Social Transformation and Empowerment Projects (STEPS) avslutades i april 2006. Programmet har fokuserat på vuxna. När programmet växer så kan det finnas ett behov att också ha barn som målgrupp. Trots positiva ansträngningar så betonas behovet en mer regelmässig kontakt mellan partnerorganisationerna i de inblandade länderna och STEPS för att metoden ska inarbetas väl.

End of programme support evaluation;

Regional Psychosocial Support Initiative (hiv/aids)

Betydande resultat har uppnåtts under programmets första fas trots organisatoriska förändringar. Över 65 partners som arbetar med cirka 1 miljon barn i 13 länder har fått stöd till att bygga kapacitet för att besvara barns behov. Mycket återstår att göra för att sprida kunskaper inom regionen samtidigt som behoven blir större och större.

Promoting Women's Human Rights and Enhancing

Gender Equality in Kenya

Utvärderingsteamet anser att programmet är mycket relevant, tidsenligt och fast förankrat i Kenyas politiska, sociala och ekonomiska kontext. Programmet bör utarbeta mål på både kort och lång sikt. Målen på lång sikt bör fokusera på attitydförändringar medan målen på kort sikt bör vara mer flexibla. Finansieringsmekanismen bör inkludera möjligheten till snabb respons för nya initiativ.

The National Agriculture and Livestock Extension

Programme (NALEP) Kenya, Phase I

I jämförelse med liknande program framstår NALEP som mycket effektivt, i synnerhet i det långa perspektivet. Fokus på jordbrukets expansion och integration i statliga strukturer gör programmet till ett viktigt bidrag till ekonomisk tillväxt och fattigdomsminskning.

Evaluation of the AIDS and Rights Alliance of Southern Africa

Fyra år efter starten är detta fortfarande det enda nätverket i regionen som för samman mänskliga rättighetsorganisationer som arbetar med hiv-relaterade frågor och är därför mycket relevant. Organisationen har inte systematiskt engagerat sig i organisationer med människor som lever med hiv och inte heller utvecklat riktade strategier för att inkludera dessa i sitt arbete.

KONCENTRATION AV SAMARBETET

I Tanzania, Zambia, Kenya, Uganda och Moçambique pågår ett arbete för att koncentrera samarbetet till färre sektorer. I samtliga länder sker koncentrationen inom ramen för ett bredare samordningsarbete inom det lokala givarsamfundet, där syftet är att öka arbetsfördelningen mellan givarna och därmed uppnå högre effektivitet i utvecklingssamarbetet som helhet.

Enligt den nya landstrategin för Tanzania, vilken regeringen fattade beslut om i juni 2006, kommer samarbetet under strategiperioden 2006–2010 att koncentreras till tre till fem samarbetsområden. Samarbetet inom sju områden fasas ut. Parallellt härmed sker även en övergång från projekt- och programstöd till generell budgetstöd för fattigdomsbekämpning. På basis av de överenskommelser som under 2006 nåts mellan givarna

och företrädare för zambiska regeringen kommer det svenska samarbetet i Zambia att koncentreras till hälsa, energi och jordbruksutveckling under den kommande femårsperioden. Utvecklingssamarbetet i Rwanda, Mali och Burkina Faso är redan i dagsläget väl koncentrerade, med stöd inom tre till fyra av Sidas huvudsektorer. I Malawi kanaliseras det svenska biståndet i sin helhet via Norge.

ANALYS AV UTFALL

Det totala utfallet 2006 för verksamhetsgrenen Afrika uppgick till cirka 4,7 miljarder kronor, vilket utgör cirka 30 procent av Sidas totala utfall. Jämfört med tilldelningen i regleringsbrevet för 2006 utgjorde utfallet drygt 99 procent av det tilldelade beloppet.

Utfallet för Afrika 2006 var cirka 22 procent högre än under 2005. Tanzania och Moçambique fortsätter att vara de klart största samarbetsländerna i Afrika med cirka 30 procent av det totala utfallet för Afrika. Kenya, Zambia och Uganda följer, medan Etiopiens utfall nu minskat kraftigt på grund av den osäkra politiska situationen i landet.

Fördelat på sektorer gick den största andelen bistånd inom verksamhetsgrenen till demokratisk samhällsstyrning följt av hälsa, budgetstöd för fattigdomsbekämpning och naturresurser, vilka också är de sektorer som ökat mest mellan 2005 och 2006. Även samarbetet inom konflikt, fred och säkerhet ökar kraftigt mellan 2005 och 2006, dock från en låg nivå. Inom sektorn budgetstöd för fattigdomsbekämpning har nu en ökande andel stöd till undervisningssektorn kanaliseras om som icke öronmärkt budgetstöd med koppling till undervisningssektorn i bedömningar och uppföljning. Andelen projektstöd fortsätter att minska samtidigt som programstödet ökar i enlighet med Parisagendans intentioner. Programstödet utgör nu cirka 35 procent av utfallet där sektorprogramstödet har ökat klart mest och det generella budgetstödet har ökat marginellt jämfört med 2005.

Andelen av samarbetet som kanaliseras via samarbetsländernas organisationer ökade kraftigt mellan 2004 och 2005 till cirka 57 procent, men under 2006 har andelen sjunkit till cirka 54 procent. Andelen samarbete kanaliserat genom multilaterala organisationer har ökat motsvarande grad medan andelen genom svenska organisationer ligger kvar på samma nivå. Att andelen multibidinsatser ökar beror förmodligen delvis på den förstärkta givarsamordningen. Den leder ibland till att multilaterala organisationer tar en ledande roll i en sektor och andra givare kanaliseras sitt stöd via dem.

Antalet giltiga insatser minskar liksom antalet nya insatser och antalet insatser större än 15 miljoner kronor ökar under 2006, vilket visar att de pågående koncentrationssträvandena får genomslag.

Under 2006 har andelen stöd som syftar till att direkt påverka fattigdomssituationen fortsatt att öka kraftigt.

SIDAS BEDÖMNING

Det har de gångna åren skett en kraftig ökning av volymen på utvecklingssamarbetet med Afrika. Under 2006 har verksamheten i stort kunnat genomföras enligt planeringen trots ökad volym, med ett högt anslagsutnyttjande. Bland de större avvikelserna i förhållande till den planerade verksamheten 2006 återfinns inställt respektive minskat budgetstöd till Etiopien och Uganda som beror på bakslag i den demokratiska utvecklingen. Misstankar om oegentligheter i användningen av medel har i vissa fall lett till att Sida vidtagit åtgärder som försenat verksamheten.

Sida bedömer verksamhetens resultat under 2006 som generellt positivt. Det samlade biståndet till Afrika bedöms ha bidragit till positiva utvecklingstendenser i flera samarbetsländer i form av minskad fattigdom, hög ekonomisk tillväxt, fortsatta steg mot förankrade demokratiska spelregler samt positiv utveckling mot fred och säkerhet vilket redovisats under respektive målområde ovan. Möjligheterna att uppnå millenniemålen är olika stora i länderna och trots stora framsteg bedöms inget samarbetsland kunna uppnå samtliga mål. Den andra generationens strategier för fattigdomsbekämpning bedöms generellt vara mer realistiska, bättre förankrade, mer möjliga att genomföra och ha tydligare ägarskap i samarbetsländerna. Sida bedömer dock att kapaciteten att genomföra strategierna ofta är svag och att kapacitetsutveckling därför fortsatt bör vara i fokus.

Återkommande flerpartival, ökad mediefrihet och ökad tilltro till demokratin hos gemene man är uttryck för att de demokratiska processerna rört sig framåt under 2006. De alltmer utvecklade mekanismerna för generellt budgetstöd har lett till ökat resultatfokus och att god samhällsstyrning och korruption fått stärkt uppmärksamhet i en mer effektiv dialog. Sida bedömer att Sverige ligger i frontlinjen i Afrika med Parisagendan och utvecklingen mot mer effektiva biståndsformer. I fyra samarbetsländer är andelen programstöd mer än 50 procent av stödet. Samtidigt har Sverige ofta intagit en kritisk roll i givarsamordningsgrupperna och bidrar därmed till en hög kvalitet i dialogen, inte minst inom demokratifrågorna. Under 2006 bedömer Sida att området god samhällsstyrning, inklusive korruption, generellt var den svagaste länken vad gäller resultat i samarbetsländerna vilket medfört att Sida hållit en hög profil i dialogen kring dessa frågor.

Beträffande fred och säkerhet finns inslag i utvecklingen som inger hopp. Demokratiska val genomfördes för första gången i Kongo och framsteg har gjorts för att lösa konflikterna i södra Sudan, Liberia och norra

Uganda. I många fall har afrikanskt ledarskap och regionala organisationer spelat en viktig roll. Sida bedömer att dynamiken i det afrikanska regionala samarbetet, inte minst kring fred och säkerhet, har ökat. Sidas bistånd bedöms ha spelat en roll för att främja dessa positiva utvecklingstendenser.

Sida bedömer att svenskt stöd bidragit till de framsteg som nu har noterats i kampen mot hiv/aids med minskat antal nysmittade i flera länder och ökad tillgång till behandling generellt i Afrika. Samtidigt får epidemin humanitära och ekonomiska konsekvenser i de mest drabbade länderna med bland annat kraftigt sänkt genomsnittslivslängd som en av flera påtagliga effekter.

Tabell 4.

Afrika, kostnader i tkr

De fem största länderna 2006	2004	2005	2006
Tanzania	424 377	610 494	744 341
Moçambique	358 514	552 054	637 789
Kenya	188 086	274 858	352 484
Zambia	181 957	194 373	345 451
Uganda	182 731	183 234	309 639
Övriga länder och regioner	1 429 975	2 009 293	2 280 988
Totala kostnader	2 765 640	3 824 306	4 670 692
Biståndsform			
Projektstöd	1 983 747*	2 214 170	2 557 665
Personalbistånd inklusive KTS	35 069	33 575	48 091
Internationella kurser	2 471	8 548	25 841
Krediter	13 351	- 588	7 107
Garantier	0	0	0
Programstöd	478 622*	1 150 237	1 612 772
varav generellt budgetstöd		665 000	792 000
Sektorprogramstöd	458 622	485 237	820 772
Humanitärt bistånd	52 112	196 985	193 061
Forskning	24 312	18 142	23 609
Bidrag till enskilda organisationer	175 956	203 236	202 546
Totala kostnader	2 765 640	3 824 306	4 670 692
Kanaler			
Multilaterala organisationer	341 694	448 082	746 810
Svenska organisationer	464 888	544 233	640 699
Samarbetslandets organisationer	1 381 955	2 196 470	2 476 734
Övriga länders organisationer	484 792	511 344	637 622
Internationella enskilda organisationer	92 311	124 177	168 826
Totala kostnader	2 765 640	3 824 306	4 670 692
Övergripande mål för utvecklingssamarbetet			
Direkt påverkan	548 492	782 556	1 102 961
Projekt och program där fattiga är inbegripna	711 475	1 070 689	1 140 116
Indirekt påverkan genom policy och institutioner	1 018 962	1 231 589	1 669 912
Indirekt påverkan genom nationellt stöd	456 523	713 186	715 152
Övrigt	30 188	26 287	42 551
Totala kostnader	2 765 640	3 824 306	4 670 692
Huvudsektorer**			
Hälsa		711 795	879 794
Utbildning		269 506	272 454
Forskning		5 110	3 836
Demokratisk samhällsstyrning och MR		803 547	954 210
Konflikt, fred och säkerhet		68 443	111 687
Humanitärt bistånd		33 596	40 620
Infrastruktur		468 580	467 147
Handel, näringsliv och finansiella system		112 348	164 129
Naturresurser och miljö		515 672	713 171
Budgetstöd för fattigdomsbekämpning		665 000	792 000
Övrigt		170 709	271 644
Totala kostnader		3 824 305	4 670 692
Antal giltiga insatser	1 416	1 409	1374
varav >15 mnkr	36	40	58
Antal nya insatser	289	296	255

* Siffrorna för 2004 har korrigerats jämfört med årsredovisningen 2004.

**Siffrorna för 2005 har korrigerats jämfört med årsredovisningen 2005.

Ekonomiska reformer inkluderas i 2005 och 2006 års siffror. 2004 hörde dessa till verksamhetsgrenen Ekonomiskt stöd. | Negativa belopp beror på återbetalningar.

Asien, Mellanöstern och Nordafrika

Verksamhetsgrenen omfattar internationellt utvecklingssamarbete med Asien, Mellanöstern och Nordafrika med undantag av vad som finansieras under verksamhetsgrenarna Forskning, Humanitära insatser och konfliktrelaterad verksamhet, U-krediter och Enskilda organisationer. Sidas verksamhet skall styras av mål enligt gällande land-, region- och samarbetsstrategier, samt av regeringens skrivelse En svensk Asienpolitik (skr. 2005/06:57) och Studien om Nordafrika och Mellanöstern (Ds 1999:63).

REDOVISNING AV RESULTAT UTIFRÅN MÅL I

LAND-, REGION- OCH SAMARBETSSTRATEGIER ETC.

Samarbetet med Asien, Mellanöstern och Nordafrika styrs av 11 landstrategier och två regionala strategier, en för delar av Sydostasien som även innefattar bilaterala avsnitt för fem länder, och en för Mellanöstern och Nordafrika. Vid en analys av samtliga strategiers målområden och en jämförelse av det totala utfallet för sektorerna visar det sig att de mest framträdande målområdena i strategierna för regionen är

- demokratisk samhällsstyrning baserad på respekt för de mänskliga rättigheterna
- främjande av ett hållbart utnyttjande av naturresurser och omsorg om miljö
- stöd till ekonomisk och social utveckling och utjämning (huvudsektorerna hälsa, utbildning och infrastruktur).

Av utbetalningarna inom verksamhetsgrenen kan närmare 90 procent hänföras till dessa målområden. Övriga sektorer utgör en så liten del att Sida valt att inte inkludera dessa i denna redovisning.

Målområde: Demokratisk samhällsstyrning baserad på respekt för de mänskliga rättigheterna

Sida gav tillsammans med en grupp andra givare stöd till systemet för rättshjälp i Vietnam. Projektet lyder under Justitieministeriet och genomförs av rättshjälpsorganisationen National Aid Agency samt rättshjälpskontor i provinserna. Stödet har ökat medvetenheten bland de som är berättigade till rättshjälp tack vare informationsinsatser från olika rättshjälpsprogram, vilket bland annat avspeglats i ett ökat antal ärenden vid rättshjälpskontoren ute i provinserna. Mobila rättshjälpskontor

har visat sig vara effektiva för att nå medborgare på landsbygden och i etniska minoritetsområden.

Det vietnamesiska Chia Se-programmet är ett lokalt initiativ som stödjer rättighetsbaserad fattigdomsbekämpning på kommun- och bynivå. Det lokala deltagandet och inflytandet har ökat under 2006. Framför allt har kvinnors och fattiga människors möjligheter och kapacitet att använda och kontrollera offentliga resurser för fattigdomsminskning förbättrats, bland annat genom att de deltar i utformningen av lokala utvecklingsplaner och i prioriteringen av investeringar.

Israels fortsatta ockupation av Västbanken, Gaza och östra Jerusalem har en mycket negativ inverkan på efterlevnaden av de mänskliga rättigheterna (MR) respektive respekten för internationell humanitär rätt. Den palestinska grundlagen stadgar att internationella MR-normer ska respekteras, men den palestinska myndigheten har inte lyckats leva upp till detta. MR-övergreppen har uppmärksammas av det civila samhällets organisationer, vilka dokumenterar dessa, ger drabbade personer rättshjälp och verkar för att stärka respekten för MR på nationell och internationell nivå. Flertalet av de organisationer som Sida stödjer, tillsammans med andra givarländer, tar upp fall av MR-kränkningar i huvudsak med de israeliska men även med de palestinska institutionerna.

Som ett resultat av strategiska beslut som Sverige tagit tillsammans med Schweiz, Österrike och Danmark etablerades ett gemensamt sekretariat, Muassasat, i januari 2006 för arbete med MR och god samhällsstyrning i Västbanken, Gaza och östra Jerusalem. Detta har även bidragit till att givarna tillsammans lyckats harmonisera stödet till enskilda organisationer. Totalt har under året 16 palestinska och israeliska organisationer fått stöd.

Sida stödde även valet till den lagstiftande församlingen i januari 2006 via den centrala valkommittén.

Sida har tillsammans med andra givare bidragit till Kambodjas decentraliseringsprogram Seila. Medel för lokala investeringar har kanaliserats genom folkvalda kommunråd och genom statliga institutioner på distrikt- och provinsnivå. En fristående utvärdering som gjorts på uppdrag av inrikesministeriet bekräftade Seilas effektivitet och kompetens. Detta ledde under 2006 till att kommunernas utvecklingsplaner prioriterade jämställdhet på ett tillfredsställande sätt.

I Laos har stödet till rättssektorn börjat visa mer påtagliga resultat än tidigare, till exempel har antalet advokater som stationerats utanför huvudstaden Vientiane ökat från 0 till 14 och antalet distriktsdomstolar ökat från 46 till 63.

Sida bidrog till en fond för Afghanistans uppbyggnad, Afghanistan Reconstruction Trust Fund (ARTF) som Världsbanken administrerar. Genom detta stöd gör Sida det möjligt för de afghanska officiella institutionerna att betala ut löner och omkostnader för de anställda.

I Afghanistan har Sida tillsammans med andra givare stött parlamentet via FN:s utvecklingsprogram (UNDP) projekt Support to the Establishment of the Afghan Legislature (SEAL). De största utmaningarna under året har varit bristande erfarenhet och kunskap hos både parlamentariker och personal som arbetar vid parlamentet kombinerat med de låga lönenivåerna, och brister i kommunikationen mellan de olika enheterna i projektet. Efter det att parlamentarikerna identifierat anti-korruption, transparens och ansvarsskyldighet som de viktigaste komponenterna har dessa inkluderats i projektet. Fokus har även legat på säkerhetsfrågor.

Informationsdelen av projektet har fungerat väl, bland annat har journalister fått utbildning och det civila samhället har varit aktivt. Överlag har projektet fungerat på ett tillfredsställande sätt med ett fungerande parlament som resultat.

Sri Lanka Press Institute har under året utvecklat arbetet med en pressombudsman samt även med utbildning av journalister inom både tryckta medier och radio/tv. Ett resultat av institutets arbete var en ökning av antalet anmälningar till pressombudsmannen och förlikningar genom dess mekanismer. Studenter från journalistutbildningen är mycket attraktiva på arbetsmarknaden och anställs ofta direkt efter utbildningen av stora dagstidningar.

Det polissamarbete som startade föregående år har redan gett avtryck i den lankesiska rättsapparaten. Över 100 brottsplatsutredare har utbildats och polisstationer med adekvat utrustning finns nu i stora delar av landet. Samarbete mellan polis, rättsmedicin, åklagare och domstolssystem har påbörjats för att stärka rättskedjan

och undvika missförstånd och flaskhalsproblem mellan olika myndigheter.

I Sri Lanka finansierade Sida också ett ungdomsprogram som utbildat unga ledare i demokratiskt ledarskap, mänskliga rättigheter och konflikthantering. Tusentals ungdomar har undervisats och stärkts i sin demokratiska medvetenhet. Ett konkret resultat under 2006 var det nyetablerade nationella nätverket med ungdomsorganisationer som fortsätter att verka för demokratiskt ledarskap, respekt för mänskliga rättigheter och fredlig lösning av den väpnade konflikten mellan regeringen och tamilska separatister.

Trots goda resultat när det gäller ovanstående insatser är Sidas bedömning att det uppblossande inbördeskriget under året har försämrat situationen för demokratisk samhällsstyrning och mänskliga rättigheter i Sri Lanka.

Dramatiska institutet (DI) har fått stöd från Sida för att arbeta med yttrandefrihet, jämställdhet och främjande av demokratiska värderingar i Mellanöstern och Nordafrika. DI arbetar med 13 lokala samarbetspartner med en tonvikt på att stärka scenkonstens ställning i regionen, möjliggöra för kulturarbetare att arbeta och utvecklas, samt att genom teaterföreställningar, festivaler och seminarier nå ut till en bred publik med budskap som kan stimulera till debatt om politiska och sociala frågor. Scenkonsten har en lång tradition av att gestalta ämnen som upplevs som känsliga eller tabu, till exempel könsroller och orättvisor, och den kan därmed vidga området för vad som kan diskuteras öppet. Stödet har nått ut till omkring 75 000 människor, med fokus på barn och ungdomar utanför storstäderna.

Ökad jämställdhet är en förutsättning för minskad fattigdom och minskade sociala och ekonomiska klyftor. Inom det regionala stödet till Sydostasien har Sida stött kvinnoorganisationen Asia-Pacific Forum on Women, Law and Development (APWLD) som samlar medlemmar från Centralasien till Stilla havet. Kvinnofrågor i regionen lyfts fram genom nätverket som bidrar till att stärka kvinnor och organisationer som arbetar för jämställdhet i olika länder. APWLD har bidragit till att lyfta nationella frågor till den regionala nivån. APWLD har dessutom påverkat nationella lagar så att de tar större hänsyn till kvinnors rättigheter. Våld mot kvinnor har uppmärksammats liksom kastsystemet.

Målområde: Främja ett hållbart utnyttjande av naturresurser och omsorg om miljö

Programmet Strengthening Environmental Management and Land Administration (SEMLA) har bidragit till att utveckla Vietnams miljöskyddslag och regeringens förordning om kompensation vid miljöförstöring och om miljöskyddsavgifter. Stödet har även bidragit till arbetet med att utveckla riktlinjer för strategisk miljöanalys och

KAMBODJA Mekongfloden är en av världens viktigaste floder med en biologisk mångfald som bara överträffas av Amazonfloden. Omkring 85 miljoner människor är beroende av floden för sin försörjning. Utsläppen från industrier och andra mänskliga aktiviteter är samtidigt betydande. Sida medverkar i ett stort regionalt program för att förbättra miljön i och kring Mekongfloden.

bedömning av effekter på miljön av olika verksamheter. Ett kombinerat datasystem för miljö- och lantmäterinformation har under året utvecklats på provinsnivå och beräknas vara i drift 2007. Ett nätverk av informatörer har etablerats och programmet har gett stöd till ministeriet för att sprida kunskap om lagar inom lantmäteri och miljö till allmänheten.

I Laos har Sida bidragit med institutions- och kapacitetsutveckling till National Agriculture and Forestry Research Institute (NAFRI). Stödet har resulterat i en ökad samsyn och ett närmare, mer förtroendefullt samarbete mellan personalen på NAFRI och provins- och distriktsmyndigheter i två utvalda distrikt och provinser. Dessa har även varit föremål för forskning om bruksmetoder. Ett stort antal hushåll och byar har berörts av forskningen.

Genom att ny teknik introducerats har det skapats förutsättningar för ett mera hållbart och miljöanpassat utnyttjande av naturresurserna.

Sidas regionala miljövårdssekreteriat i Bangkok (SENSA) har medverkat till ett brett regionalt samarbete kring kemikaliehantering i jordbruket med svenska Kemikalieinspektionen, FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO), ett universitet och enskilda organisationer i regionen. SENSAs har även tillsammans med Asiatiska utvecklingsbanken (ADB) som regional partner medverkat i utarbetandet av miljöprogrammet Core Environmental Programme (CEP), inom Mekongregionen. Programmet innehåller ett antal komponenter som ska stärka det regionala samarbetet kring biodiversitet och framtida harmonisering av miljöindikatorer.

Målområde: Ekonomisk och social utveckling och utjämning

Israels bombning av transformatorstationen i Gaza sommaren 2006 medförde ett bortfall av cirka hälften av Gazas elförsörjning. Den efterföljande elransoneringen bidrog till att förvärra den humanitära situationen och gjorde det svårt att upprätthålla basservice som utbildning och sjukvård till befolkningen. Första fasen av den Sidafinansierade insatsen för att återställa kraftförsörjningen har genomförts. I slutet av oktober kunde kraftverket, enligt den palestinska energimyndigheten, drivas med 60 megawatts kapacitet vilket innebär att strömförsörjningen i Gaza åter fungerar kontinuerligt.

Ett program för sysselsättningskapande insatser i kommunerna i norra Gaza, som samfinansierats med Norge, avslutades i maj 2006. Programmet hade då genererat 162 655 arbetsdagar samt förbättrat infrastrukturen och miljön. Det har också bidragit till stärkt kapacitet i kommunerna, till exempel genom stensättning av gator och förbättrad vatten- och avloppshantering.

Sektorprogrammet för primärutbildning i Bangladesh har syftat till allmän skolgång på grundskolenivå och till att höja undervisningens kvalitet. Programmet gjorde framsteg under året och hittills har sammantaget 14 200 nya lärare rekryterats och 67 000 lärare erhållit fortbildning. Policyarbetet och de institutionella reformer som har genomförts har lagt en grund för arbetet med kvalitetsfrågor och främjande av allmän skolgång. Fortfarande återstår arbete för bättre kvalitet, institutionell utveckling, decentralisering till lokal nivå, satsningen på utbildning för alla (Education for All) och resultatuppföljning.

Tillsammans med andra givare har Sida bidragit till programmet Basic Education for Hard to Reach Urban Working Children Project (BEHTRUWC) för att ge arbetande barn i städer grundläggande skolkunskaper. Under 2006 valdes 20 enskilda organisationer ut som genomförare och 2 000 lärcentrum öppnades.

Utbildningsstödet till Afghanistan har i princip kunnat genomföras enligt plan trots säkerhetssituationen och det faktum att flera flickskolor har blivit attackerade under året. I Afghanistan har Sida gett stöd till primärutbildning, främst med fokus på flickors utbildning. Stöd utgår bland annat till sekundärskolan och till alfabetisering av kvinnor och vidareutbildning av lärare. Samarbetspartner är Svenska Afghanistankommittén (SAK), FN:s barnfond (Unicef) och Bangladesh Rural Advancement Committee – Afghanistan (BRAC). Då avståndet till statliga skolor är stora, och barnen, framför allt flickorna, inte kan gå långt till skolan har byskolor där barnen bor spelat en viktig roll. Under 2006 etablerade SAK 366 sådana skolor med knappt 20 000 elever där mer än hälften var flickor. Unicef etablerade cirka 2 400 byskolor och 94 515 barn påbörjade utbildning. I BRAC:s regi drevs 824 skolor med totalt 24 374 elever och 94 procent var flickor.

RESULTATANALYSER OCH UTVÄRDERINGAR

Inom ramen för utarbetandet av samarbetstrategin för Kambodja genomfördes en resultatbedömning. Bedömningen visade att de identifierade svenska målen och samsamarbetsområdena i strategin låg väl i linje med Kambodjas strategi för fattigdomsbekämpning och har en tydlig överestämmelse med grundläggande behov i landet. De största insatserna var stöd till ett decentraliseringsprogram och primärundervisning. Stödet till decentraliseringsprogrammet bidrog till att etablera folkvalda kommunledningar. Kommunerna har utvecklat kapacitet att hantera offentlig verksamhet och att samverka med lokala myndigheter i enlighet med demokratiska principer som svarar mot fattigas behov och prioriteringar. Stödet till primärundervisning bidrog till att fattiga flickor och pojkar fick bättre tillgång till utbildning. Inskrivningstalen på primärnivå har ökat från 87 till 92 procent under strategiperioden. Stödet till det civila samhället resulterade i ett ökat allmänt medvetande om principer för mänskliga rättigheter och demokrati samt ett folkligt deltagande i arbetet med att ta fram nya lagar. En slutsats var att stödet till det civila samhället bör ges till en kombination av organisationer baserade i Phnom Penh och på landsbygden för att ge bäst resultat för fattiga. Huvuddelen av det svenska stödet kanaliserades genom andra multilaterala och bilaterala givare. Sida bidrog genom detta till ökad harmonisering och minskade transaktionskostnaderna för Kambodja.

Resultatanalysen för utvecklingssamarbetet med Bangladesh visar att stödet i första hand inriktas på hälso- respektive undervisningssektorn. Sida var en av huvudaktörerna bakom upprättandet av hälsosektorprogrammet och spelade en viktig roll i dess fortsättning särskilt för mödravård, vaccination och familjeplanering. Programmet led av dålig kvalitet och effektivitet särskilt för fattiga människor. Reformerna går i rätt riktning även om det går långsamt. Inom undervisningssektorn har framsteg gjorts. Tillgången till utbildning har ökat betydligt och antalet barn som går i skolan har fördubblats dock utan att kvaliteten förbättrats. Regeringen är medveten om detta och etablerade 2004, med starkt stöd av bland andra Sida, ett utbildningssektorprogram (PEDP II) med höjd kvalitet som mål. Slutsatserna från båda sektorerna visar på behov av att förbättra samhällservicens räckvidd och kvalitet samt vikten av att fattiga människor är delaktiga i programmen och medvetna om sina rättigheter.

I Vietnam utvärderades hälsoprogrammet under året. Utvärderingen visade att stödet till utformningen av policyer och strategier inom hälsoområdet fått god effekt. Programmet har varit relevant och har stärkt det vietnamesiska ägarskapet av policyutvecklingen. Kritik som kommit fram i utvärderingen rör till exempel

kapacitetsuppbyggande insatser där bland annat långtidsrådgivarna inte fungerat effektivt i sin roll på hälsoministeriet.

I Vietnam har även stödet till General Statistics Office (GSO) utvärderats under året. Målet med stödet har varit att leverera ekonomisk statistisk information vid lämplig tid av lämplig kvalitet och utvärderingen anser att dessa mål uppfyllts. Beslutsfattare och samhällsplanerare kan basera sitt arbete på statistiken och kan även analysera sina egna problem samt finna lösningar. Vidare har experter använts inom projektet i kapacitetshöjande syfte vilket medfört att GSO nu kan fortsätta använda de nya statistiska metoderna på egen hand.

I Vietnam har en jämförande utvärdering av två insatser som syftat till att bidra till reformeringen av den offentliga förvaltningen gjorts under året, en på nationell nivå och en på provinsnivå. Utvärderingen visar att positiva effekter uppnåtts, till exempel har insatsen i Quang Tri-provinsen medfört att närmare 80 procent av befolkningen mycket snabbare fått lagfartsbevis på sin mark. Lagfarten har stor betydelse för fattiga människor i deras egna försörjning, utveckling av jordbruket eller annan näringsverksamhet. Sidas insats har också genererat viktiga erfarenheter som påverkat Vietnams lagstiftning kring markrättigheter. Över 3 000 vietnamesiska offentliganställda tjänstemän, på central och lokal nivå, har deltagit i kompetensutbildning som handlat om personalpolitik och organisationsutveckling. Insatserna bedöms på längre sikt bidra till en modernisering av hela landets offentliga förvaltning. De nuvarande strukturerna i den offentliga förvaltningen i Vietnam begränsar möjligheterna att tillämpa nya kunskaper fullt ut.

Under året har en utvärdering gjorts av den indiska organisationen Lawyers Collective (LC). LC arbetar med att främja rättigheter för människor i Indien som lever med hiv/aids främst genom juridiskt stöd, påverkansarbete, forskning och utbildning. Syftet med utvärderingen var att säkerställa att projektet utvecklades plan enligt, med betoning på styrning och strukturer samt genomförande av aktiviteter. Utvärderingen var mycket positiv till LC:s arbete och de resultat som uppnåtts. LC har till exempel på uppdrag av den indiska regeringen tagit fram ett utkast till en nationell lagstiftning om hiv/aids, som bland annat reglerar människohandel och prostitution. LC driver dessutom ett effektivt påverkansarbete, genom till exempel medier, för att avkriminalisera homosexualitet.

En utvärdering av stödet till Betlehems Peace Centre (BPC) som gjordes under året, var kritisk till verksamheten och dess styrning. Verksamheten har inte uppnått de mål som förutsatts på grund av den politiska situationen, som till exempel lett till att centret inte kunnat generera avsedda intäkter från turismen. Ledningen och

styrningen av centret har inte fungerat som förutsågs. Själva utvärderingen skedde med deltagande av en mängd intressenter i Betlehem. Slutsatserna avses bland annat leda till en större förankring av verksamheten i målgrupperna och på så sätt bättre inrikta den på fattigdomsbekämpning. Utvärderingen kommer därför att påverka utformningen av framtida Sidas stöd. I Sidas svar på utvärderingen som överlämnats till BPC tydliggörs utgångspunkterna för nya åtaganden till verksamheten.

I Sri Lanka genomförde Sida och FN:s arbetsorganisation (ILO) i maj 2006 en utvärdering av det Sidafinansierade programmet JobsNet. Syftet var att bedöma måluppfyllelsen samt ta fram underlag för framtida bedömningar. Projektet skulle under tre år bygga upp ett nationellt nätverk av arbetsförmedlingar för att förmedla arbetsmarknadstjänster till både arbetssökande och arbetsgivare. Vidare var ambitionen att JobsNet skulle vara finansiellt självbärande efter tre år. Enligt utvärderingen har projektet fokuserat alltför mycket på registrering av arbetssökande och systemutveckling medan alltför lite arbete lagts på att utveckla tjänster till arbetsgivare som kan generera både arbete och intäkter. Utvärderingen visar att en långsiktig finansiell uthållighet kan uppnås 2007 med ett ökat fokus på inkomstgenererande tjänster.

KONCENTRATION AV SAMARBETET

Utvecklingssamarbetet med Bangladesh är starkt koncentrerat till områdena hälsa och utbildning och eftersom nuvarande avtal löper fram till 2010 kommer detta fokus att bestå. I Kambodja är samarbetet koncentrerat till demokratisk samhällsstyrning – inklusive mänskliga rättigheter – och utbildning. Som ett resultat av strategiprocessen avslutas samarbetet inom land- och naturresurser.

DIALOG OM SAMARBETSLÄNDERNAS

NATIONELLT ÄGDA PROCESSER

I Vietnam bidrog Sida i dialogen inför utformandet av den nationella planen för fattigdomsbekämpning bland annat genom skrivna kommentarer i samarbete med EU och andra givare. Planen antogs i maj 2006.

Dialogen i Sri Lanka bedrivs i huvudsak med andra givarorganisationer för att identifiera och driva fram gemensamma och samordnade positioner. Arbetet hämmas av att till exempel Världsbanken inte har mandat att driva frågor som är politiskt känsliga.

I Kambodja har Sida gemensamt med andra givare lämnat synpunkter på den nyligen antagna nationella utvecklingsplanen.

I Laos har Sida tillsammans med andra givare aktivt deltagit i diskussioner kring den nya socio-ekonomiska femårsplanen (National Socio Economic Development

Plan (NSEDP) som antogs i mars 2006. Den nationella planen för fattigdomsbekämpning är numera en integrerad del av NSEDP. Dialogen kring mänskliga rättigheter (MR) bedrivs i första hand genom den informella arbetsgruppen för mänskliga rättigheter. Denna arbetsform har i hög grad bidragit till att MR-frågorna satts på agendan.

ANALYS AV UTFALL

Det totala utfallet för verksamhetsgrenen Asien, Mellanöstern och Nordafrika framgår av tabell 5. Under 2006 utnyttjade Sida 103 procent av de medel som anvisades i regleringsbrevet, en ökning med åtta procentenheter jämfört med 2005. Utfallet låg 386 miljoner kronor högre än föregående år. Den höga utnyttjandegraden förklaras bland annat av ett aktivt planeringsarbete. Jämfört med föregående år uppvisade fördelningen av utbetalningar över året en splittrad bild. Å ena sidan gick 37 procent av utbetalningarna ut under första halvåret jämfört med 28 procent under 2005, å andra sida var andelen högre under det sista kvartalet, 43 procent jämfört 36 procent. Speciellt utbetalningarna i december var höga, med stora utbetalningar för återuppbyggnad i Libanon, Irak, Pakistan, och Indonesien samt stöd till Afghanistan Reconstruction Trust Fund.

De fem största länderna 2006 var nästan samma som för 2005. Afghanistan, Vietnam och Bangladesh tog tillsammans emot ungefär en tredjedel av de totala utbetalningarna och Västbanken och Gaza hörde liksom tidigare till de största mottagarna. För Laos var utbetalningarna tillbaka på en normal nivå sedan tidigare försenade beredningar lett till avtal och genomförande under 2006. Även för regionala insatser i Asien var utbetalningsnivån fortsatt hög, nära en kvarts miljard. Betalningarna gällde till stor del miljörelaterade insatser.

Sektorn demokratisk samhällsstyrning och mänskliga rättigheter svarade för ungefär en fjärdedel av utbetalningarna, och sektorerna undervisning och hälsovård tillsammans för lika mycket. En femtedel av utbetalningarna gick till sektorn infrastruktur och 16 procent till sektorn naturresurser och miljö. I Mellanöstern och Nordafrika (MENA) var koncentrationen på infrastruktur högre, 38 procent. Jämfört med planeringen var andelen för de sociala sektorerna lägre, medan andelarna för infrastruktur och demokratisk samhällsstyrning låg något högre.

Andelen projektstöd minskade något medan programstödsformen ökade från 6 till 12 procent av utbetalningarna. En betydande del av ökningen utgjordes av programsektorstöden till de sociala sektorerna i Bangladesh. Något budgetstöd utbetalades inte under året.

Utbetalningarna genom multilaterala organisationer fortsatte att öka, bland annat som resultat av ökat samarbete med Asiatiska utvecklingsbanken (ADB). Sam-

arbetet med Världsbanken och FN-systemet i Libanon, Pakistan, Irak, Indonesien och Afghanistan var en annan förklaring.

Andelen insatser som klassificerats som att de direkt påverkar möjligheterna att uppnå målet för utvecklings-samarbetet ökade med 50 procent, från 400 till 600 miljoner kronor. De utgör nu 25 procent av alla insatser.

Antalet giltiga insatser var nästan exakt det samma som 2005, liksom antalet över 15 miljoner kronor. Antalet nya insatser minskade däremot kraftigt.

SIDAS BEDÖMNING

Sedan 2001 har budgeten för utvecklingssamarbetet med Asien, Mellanöstern och Nordafrika ökat med över 50 procent. Under 2006 kunde verksamheten i stort sett genomföras i enlighet med den ekonomiska planeringen och överträffade volymmässigt årets anslag. Oförutsedda insatser för tidig återuppbyggnad efter jordbävningar och krig i Pakistan respektive Libanon bidrog till den höga nivån. Bland större negativa avvikelser från planeringen kan nämnas Östtimor, där den politiska krisen under våren satte stopp för såväl beredning som genomförande av nya insatser.

Verksamhetsgrenen spänner över ett geografiskt, ekonomiskt och politiskt mycket stort och disparat område. Utvecklingstrenderna för ekonomi, demokrati-utveckling, fred och säkerhet är därför mycket blandade, såväl mellan som inom de olika subregionerna. Övergripande generaliseringar blir därmed med nödvändighet förenklingar av verkligheten.

Speciellt i Sydostasien, som återhämtat sig efter nittio-talets ekonomiska kris, går utvecklingen snabbt och flera av millenniemålen förefaller ligga inom räckhåll, till exempel inkomstfattigdom och utbildning. Även i Syd-asien har inkomstfattigdomen minskat och stora framsteg gjorts med till exempel minskad barnadödlighet. I Mellanöstern och Nordafrika är inkomstfattigdomen betydligt lägre, men de fortsatta politiska kriserna utgör allvarliga hinder för en långsiktig, positiv utveckling. Stora skillnader och motsättningar baserade på religion, kast, klass, etnicitet och kön återfinns i växlande grad över hela regionen och försvårar eller hindrar utvecklingen och utvecklingssamarbetet.

Trots dessa inneboende problem bedömer Sida verksamhetens resultat under året som generellt sett positiva. Utvecklingssamarbetet har bidragit till den ekonomiska utvecklingen i regionen och till de positiva tendenserna för flera av millenniemålen. Återuppbyggnadsarbete efter naturkatastrofer – tsunamirehabiliteringen fortsatte i främst Aceh – och konflikter – till exempel stödet till Afghanistans återuppbyggnadsfond för att hålla den afghanska statsmakten under armarna och därmed

Tabell 5.

Asien, Mellanöstern och Nordafrika, kostnader i tkr

De fem största länderna 2006	2004		2005		2006	
Afghanistan	343 210		262 669		284 717	
Vietnam	161 197		270 469		281 760	
Bangladesh	149 857		161 269		265 728	
Västbanken och Gaza	160 369		145 868		183 383	
Laos	144 036		101 898		158 913	
Övriga länder och regioner	790 751		897 925		1 051 969	
Totala kostnader	1 749 420		1 840 098		2 226 472	
Biståndsform		varav M.Östern och Nordafrika		varav M.Östern och Nordafrika		varav M.Östern och Nordafrika
Projektstöd	1 284 733*	235 888	1 348 560	210 896	1 568 489	264 400
Personalbistånd inklusive KTS	95 020	20 082	81 264	15 197	102 833	27 618
Internationella kurser	1 640	0	17 217	4 945	30 332	13 397
Krediter	41 594	25	114 139	132	85 921	75
Garantier	0	0	0	0	0	0
Programstöd	179 469*	47 073	113 754	4 228	277 688	44 200
varav generellt budgetstöd	0	0	0	0	0	0
Sektorprogramstöd	179 469	47 073	113 754	4 228	277 688	44 200
Humanitärt bistånd	77 606	-160	86 447	4 775	71 909	5 000
Forskning	8 296	0	4 482	0	3 944	0
Bidrag till enskilda organisationer	61 063	5 855	74 235	14 393	85 356	20 878
Totala kostnader	1 749 420	308 764	1 840 098	254 566	2 226 472	375 568
Kanaler		varav M.Östern och Nordafrika		varav M.Östern och Nordafrika		varav M.Östern och Nordafrika
Multilaterala organisationer	757 164	100 006	847 831	66 128	925 019	89 825
Svenska organisationer	517 272	89 497	517 591	101 636	622 596	155 748
Samarbetslandets organisationer	366 407	111 591	348 428	61 792	498 674	94 722
Övriga länders organisationer	73 737	3 115	80 022	19 352	98 525	32 607
Internationella enskilda organisationer	34 840	4 555	46 225	5 658	81 658	2 666
Totala kostnader	1 749 420	308 764	1 840 098	254 566	2 226 472	375 568
Övergripande mål för utvecklingssamarbetet		varav M.Östern och Nordafrika		varav M.Östern och Nordafrika		varav M.Östern och Nordafrika
Direkt påverkan	240 650	47 683	409 053	39 823	600 990	107 332
Projekt och program där fattiga är inbegripna	236 791	20 124	255 400	30 956	392 564	73 156
Indirekt påverkan genom policy och institutioner	710 634	151 932	780 905	136 200	894 341	127 354
Indirekt påverkan genom nationellt stöd	273 612	60 495	343 561	24 086	278 416	25 524
Övrigt	287 733	28 531	51 178	23 502	60 160	42 202
Totala kostnader	1 749 420	308 764	1 840 098	254 566	2 226 472	375 568
Huvudsektorer**				varav M.Östern och Nordafrika		varav M.Östern och Nordafrika
Hälsa			188 784	21 927	300 745	73 937
Utbildning			226 051	0	290 831	2 325
Forskning			2 709	0	3 113	0
Demokratisk samhällsstyrning och MR			578 781	128 354	531 785	104 579
Konflikt, fred och säkerhet			57 167	13 855	64 125	8 953
Humanitärt bistånd			22 395	0	9 089	0
Infrastruktur			311 808	48 809	452 190	141 180
Handel, näringsliv och finansiella system			101 887	22 966	87 567	16 683
Naturresurser och miljö			226 205	8 719	353 687	14 904
Budgetstöd för fattigdomsbekämpning			0	0	0	0
Övrigt			124 310	9 937	133 340	13 007
Totala kostnader			1 840 097	254 566	2 226 472	375 568
Antal giltiga insatser	769	136	781	153	780	150
varav >15 mnkr	18	0	25	1	26	3
Antal nya insatser	165	46	194	75	122	43

*Siffrorna för 2004 har korrigerats jämfört med årsredovisningen 2004. **Siffrorna för 2005 har korrigerats jämfört med årsredovisningen 2005.

Ekonomiska reformer inkluderar i 2006 och 2005 års siffror. 2004 hörde dessa till verksamhetsgrenen Ekonomiskt stöd.

Negativa belopp beror på återbetalningar.

bidra till en stabilisering av den politiska situationen i landet – utgjorde viktiga inslag i det samlade programmet.

Stora insatser gjordes, framför allt i Ost- och Sydostasien, för att hindra, eller lindra effekterna av, den omfattande miljöförstöring som utgör baksidan av den snabba ekonomiska tillväxten i många länder. Sidas bedömning är att dessa insatser, där svenskt kunnande och expertis kunnat utnyttjas i betydande grad, varit viktiga, inte minst för att bidra till en ökad probleminsikt i regionen. Fortsatta stora insatser på miljöområdet är nödvändiga och stödet till regionalt samarbete, som intensifierades under 2006, förväntas öka. Särskilt det ovannämnda samarbetet med Asiatiska utvecklings-

banken för miljön i Mekongregionen, som efter lång beredning avtalades i slutet av året, bedöms som ett viktigt steg framåt mot en gränsöverskridande hantering av miljöproblemen.

Jämfört med tidigare år börjar Parisagendan och den nya biståndsarkitekturen få genomslag. Även om de största länderna inte visar nämnvärt intresse för dessa aspekter drivs samordning och landanpassning allt hårdare i många länder och Sida kunde under året spela en positiv roll i till exempel Laos, Vietnam och Kambodja. Budgetstödsformen är dock ännu inte aktuell för svenskt vidkommande, men sektorprogramstöd ökar i omfattning med Bangladesh som främsta exempel.

Latinamerika

Verksamhetsgrenen omfattar internationellt utvecklingssamarbete med Latinamerika med undantag av vad som finansieras under verksamhetsgrenarna Forskning, Humanitära insatser och konfliktrelaterad verksamhet, U-krediter och Enskilda organisationer. Sidas verksamhet skall styras av mål enligt gällande land-, region- och samarbetsstrategier.

REDOVISNING AV RESULTAT UTFRÅN MÅL I LAND-, REGION- OCH SAMARBETSSTRATEGIER ETC.

Utvecklingssamarbetet med Latinamerika styrs av en regional strategi för Centralamerika och Karibien, med särskilda kapitel för Guatemala, Honduras och Nicaragua, samt av en regional strategi för Sydamerika och landstrategier för Bolivia och Colombia. För verksamhetsgrenen Latinamerika är demokratisk utveckling samt social och ekonomisk utjämning särskilt viktiga målområden.

Strategierna prioriterar Bolivia, Honduras och Nicaragua som är några av regionens allra fattigaste länder uttryckt i bruttonationalinkomst per capita och samtidigt prioriteras Colombia och Guatemala som tillhör de mest konfliktfyllda länderna i Latinamerika. Visst utvecklingssamarbetet sker med några andra länder i regionen samt genom regionalt arbete. I redovisningen av resultaten för 2006 bedömer Sida att fyra områden är särskilt relevanta:

- demokratisk samhällsstyrning baserad på respekt för mänskliga rättigheter
- förankrade fredsprocesser, försoning och återuppbyggnad i konflikt- och postkonfliktländer
- främja ett hållbart utnyttjande av naturresurser och omsorg om miljö
- ekonomisk och social utveckling och utjämning.

Inom dessa områden har över 80 procent av de utbetalade medlen använts inom verksamhetsgrenen.

Infrastruktur och utbildning är områden som Sida valt att inte inkludera i årets redovisning eftersom de utgör mindre andelar av de utbetalda medlen.

Målområde: Demokratisk samhällsstyrning baserad på respekt för mänskliga rättigheter

För utvecklingssamarbetet i Latinamerika har demokratisk

samhällsstyrning under flera år varit den största sektorn med omkring två femtedelar av hela utvecklingssamarbetet. Under 2006 användes över 40 procent av de utbetalade medlen på verksamhetsgrenen till denna sektor.

Ökad tillgång till de demokratiska systemen – att få rösta, delta i politiskt arbete och att kunna bli vald till en förtroendepost – ger fattiga mer makt och inflytande. I Guatemala har Sida under året givit stöd till organisationer som arbetar med institutionsutveckling av kongressen och det politiska partisystemet. Dessa organisationer har bland annat bidragit till att en ny vallagstiftning och en ny lag om politiska partier samordnats. Tillsammans verkar lagarna bland annat för medborgarnas ökade deltagande i det politiska livet. Arbetet har även inneburit övervakning av inskrivningen av 18 politiska partier enligt nya regler som syftar till ökat antal medlemmar i politiska partier och främjar deras interna demokrati. Organisationerna har givit tekniskt stöd till utformandet av en ny lag om personregister som antagits av kongressen. Detta personregister kommer dels ge ökad juridisk garanti för medborgarna, dels vara en ny bas för röstlängden.

Inför valet av konstituerande församling i Bolivia har kvinnornas deltagande ökat genom att de erbjudits ökad kunskap om processens mål och innehåll. Samtidigt har fler kvinnor registrerat sig och blivit inskrivna i röstlängden.

Sida bedömer att det stöd som getts till arbeten med de demokratiska systemen under året bidragit till att fattiga människor fått ökad tillgång till dem och på så vis ökad makt att påverka beslut som berör dem.

I Nicaragua omfattar statens administrativa och finansiella system nu cirka 70 procent av statsbudgeten vilket skapar möjlighet för kontroll och insyn i statsfinanserna. Framsteg har också gjorts med meritbaserad

tjänstetillsättning inom statsförvaltningen i stället för politisk tillhörighet eller vänskapsband som grund för rekryteringen.

Sidas bedömning är att en kombination av dialog kopplad till budgetstödet samt tekniskt och ekonomiskt stöd har förbättrat den statliga administrationen. Resultatet har blivit en ökad insyn och professionalism i den statliga förvaltningen som ökar de fattigas möjligheter att delta och påverka.

Målområde: Förankrade fredsprocesser, försoning och återuppbyggnad i konflikt- och postkonfliktländer

Möjligheterna till konflikthantering i samhällen är nära kopplade till demokrati och mänskliga rättigheter. Stöd till fredsbyggande sker i stor utsträckning genom en kombination av svensk politisk dialog och Sidas stöd till särskilda insatser för att stärka fredsprocesser, försoning och återuppbyggnad. I Colombia har ett FN-program (REDES), varit en viktig del av arbetet med att finna lösningar på problem och hinder för hållbar utveckling och fred. REDES har skapat utrymme för utsatta och marginaliserade grupper deltagande genom att främja organisering och kapacitetsutveckling. Fokus på strukturella förändringar av offentlig politik och verksamhet på lokal, regional och nationell nivå, har varit avgörande för att skapa lokala nätverk som kan bidra till hållbar utveckling och fred. Samtidigt ger det FN en viktig roll i den colombianska kontexten eftersom REDES är den enda FN-aktören som arbetar för fred och utveckling i fattiga regioner djupt påverkade av konflikten. Sida bedömer att just detta arbete med att skapa lokala nätverk mellan civila aktörer är ett mycket gott exempel på strategiskt utvecklingssamarbete i en väpnad konflikt. Detta arbete kompletterar mycket väl övrigt svenskt engagemang för fredsbyggande i Colombia.

Målområde: Främja ett hållbart utnyttjande av naturresurser och omsorg om miljön

Problemen kring miljön och naturresurserna är i många avseenden gemensamma för länderna i Centralamerika. Därför har Sida valt att samarbeta med ett antal institutioner och organisationer som verkar inom området på regional nivå. Ett exempel är finansieringen av ett 60-tal stipendier för ungdomar från mindre bemedlade familjer i Nicaragua, Honduras och Guatemala för studier på Earth-universitetet i Costa Rica. Effekten av detta stipendiestöd har nyligen utvärderats med mycket positiva resultat. Enligt utvärderingen har 81 procent av de utexaminerade stipendiaterna återvänt till sina hemorter för att på olika sätt arbeta med uthållig utveckling inom jordbruk, miljövard och företagsamhet.

Ett annat exempel är institutionsstöd till tankesmedjan Prisma med säte i San Salvador som bedriver studier

och informationsverksamhet kring sambandet mellan fattigdomsbekämpning och uthållig naturresurshantering i Centralamerika. Ett tiotal publikationer har producerats under året och har spritts genom nationella, regionala och internationella seminarier. En utvärdering av Prismas verksamhet förutser att kunskaperna i regionen om Prisma och institutionens tematiska fokus kommer att öka.

Målområde: Ekonomisk och social utveckling och utjämning

I Bolivia, Honduras och Nicaragua har strategierna för fattigdomsbekämpning under flera år varit en viktig plattform för den övergripande dialogen mellan länderna och planering av det svenska utvecklingssamarbetet. För att utnyttja de möjligheter dessa strategier ger till dialog, lärande och påverkan har Sida sedan 2003 fått stöd från forskningsinstitutet Institute for Social Studies (ISS). Årliga rapporter som utgjort underlag för Sidas och andra givares dialog med länderna har producerats. Rapporterna har rönt uppmärksamhet i länderna och genom presentationsseminarier har de bidragit till fördjupad kunskap om arbetet med strategier för fattigdomsbekämpning och stödet till dessa.

I Nicaragua leder Sida samordningen mellan givarsamfundet och den nicaraguanska regeringen som ordförande för de 43 givarna i Mesa Global. Sida har också tillträtt en motsvarande roll inom hälsosektorn, och har varit mycket aktivt i såväl regeringens arbetsgrupp för Parisagendan som i budgetstödgruppens dialog med regeringen, nationalförsamlingen och riksrevisionen i Nicaragua.

Genom insatser för att främja ökad sysselsättning och inkomster, samt bidrag till ländernas sociala investeringar främjas en ekonomisk och social utveckling och utjämning. Effekterna av dessa insatser blir tydliga först efter ett antal år. I Nicaragua har FONDEAGRO, ett landsbygdsutvecklingsprogram med verksamhet i den norra delen av landet lyckats med sitt mål att öka böndernas inkomster genom att öka produktiviteten och kvaliteten på produkter (främst kaffe och mjölk). Programmet når cirka 10 000 småbönder. I år har en utvärdering registrerat att andelen extremt fattiga (med inkomster under en dollar om dagen) bland programmets deltagare under perioden 2001 till 2005 har minskat med en tredjedel i Matagalpa-provinsen och en fjärdedel i Jinotegaprovinsen. Dagsinkomsterna för kvinnor som deltar i programmet ökade från 0,42 till 1,32 dollar i Jinotega och från 0,59 till 1,67 dollar i Matagalpa.

Sidas bedömning är att detta program som från början riktades till offer för orkanen Mitch 1999 kraftigt har bidragit till ökade inkomster hos målgruppen. Samtidigt bidrar denna inkomstökning hos de fattiga till att de får ökad makt och bättre möjligheter att påverka.

Latinamerika är en ojämlik region med en stor andel fattiga människor trots att länderna i sig inte tillhör de fattigaste i världen. Tillgång till grundläggande rättigheter som utbildning och hälsa saknas för stora grupper. I Guatemala stödjer Sida en reformering av hälso-ministeriets arbete som bland annat syftar till ökad täckning av primärhälsovård för de fattigaste i landet. Under 2006 har tillgången till hälsoservice ökat i de tre fattigaste länen. Fler vårdcentraler med speciellt fokus på mödra- och barnhälsovård har öppnats, de befintliga vårdcentralerna har fått bättre utrustning, längre öppettider och de anställda har fått utbildning. Vidare har en särskild satsning gjorts på vaccinering av barn i dessa områden.

Programmet som genomförs i samarbete med Pan-amerikanska hälsoorganisationen har även fått kommunala instanser att delta i planeringen och genomförandet av hälsoarbetet samt stärkt samarbetet mellan de olika administrativa nivåerna inom sjukvården.

Sida bedömer att bättre tillgång till offentlig sjukvård i de fattigaste länen bidrar till ökade förutsättningar för de fattiga att förbättra sin levnadsnivå och för Guatemalas uppfyllande av millenniemålen att minska mödradödligheten och spädbarnsdödligheten. En ökad närhet till vården och decentralisering skapar också ökad insyn och en möjlighet för vårdtagarna att på sikt påverka sjukvården så att den bättre svarar upp mot deras behov.

Sida har i Bolivia samordnat givarnas kommentarer till regeringens förslag på den nationella utvecklingsplanen som presenterades i juni. Under hösten har dialogen om planens genomförande konkretiserats på sektornivå och i övergripande samordningsforum, och relationen till den bolivianska regeringen har stärkts. De internationella biståndsgivarna eftersträvar ännu ett fördjupat utbyte om handlingsplaner, konkreta förslag och den övergripande ekonomiska utvecklingen.

RESULTATANALYSER OCH UTVÄRDERINGAR

Resultatanalysen har tagits fram i arbetet med en ny samarbetsstrategi för Centralamerika.

I Guatemala, Honduras, Nicaragua samt inom de regionala programmen bedöms samtliga insatser ligga inom ramen för både de övergripande och de specifika målen, demokratisk utveckling samt social och ekonomisk utjämning.

I Guatemala har det svenska utvecklingssamarbetet enligt analysen givit viktiga bidrag till flera strategiska tematiska områden kopplade till genomförandet av fredsavtalen, exempelvis demokratiskt deltagande och ökad respekt för mänskliga rättigheter.

I Honduras betonas särskilt insatserna inom infra-

strukturområdet i början på strategiperioden. De har bidragit till ökade möjligheter till utveckling för de fattiga. Stödet till det nationella institutet för kvinnofrågor anses ha bidragit till att jämställdhetsfrågor blivit viktigare i hela statsapparaten.

I Nicaragua har flera lokala utvecklingsprogram gett så bra resultat att de använts som modeller inom andra sektorer.

De regionala institutioner och organisationer som Sida samarbetat med har överlag visat god genomförandekapacitet och de förväntade resultaten har i stor utsträckning uppnåtts.

En slutsats, som nämns i resultatanalysen är att den komplexa situationen i Centralamerika och de prioriterade länderna med en instabil politisk kontext och hög sårbarhet har försvårat genomförandet av samarbetet.

Överlag sägs vidare att för att uppnå konkreta och hållbara resultat krävs nära allianser såväl med respektive nationella rörelser som ett strategiskt samarbete med nyckelinstitutioner inom den offentliga sfären. En lärdom är att Sida i utvecklingssamarbetet bör ta ännu större hänsyn till den instabila politiska situationen och att lyckade resultat ofta bygger på hur väl flera lokala aktörer, både statliga och privata, kan samarbeta mot samma mål.

I analysen dras slutsatsen att koncentration och integrering av sektorer, program och projekt bedöms som angeläget framöver. Att fokusera arbetet i strategiska grupperingar är en viktig lärdom för ökad effektivitet i biståndet. Slutligen säger analysen att insatser på nationell och central nivå blir effektivast om de är knutna till uttalade krav och behov från den lokala nivån.

Stiftelsen GAIA Amazonas och projektet Stärkandet av uppbyggnadsprocessen av ursprungsbefolkningens territoriella enheter i provinsen Amazonas utvärderades under 2006. Enligt utvärderingen har projektet visat sig vara mycket viktigt för att etablera och stärka rättsstatens närvaro i Amazonas, genom skapandet av ursprungsbefolkningens territoriella enheter samt ursprungsbefolkningens traditionella myndigheter, som utgör offentliga organ och myndigheter av speciell karaktär. För första gången är delar av ursprungsbefolkningen politiskt representerade och erkända av de provinsiella myndigheterna. Vidare har man tagit initiativ till rundabordskonferenserna Mesas Permanentes de Coordinación Interadministrativa, som har till syfte att samordna ursprungsbefolkningen och dess föreningar samt skapa utrymme för förhandlingar mellan ursprungsbefolkningens representanter och den lokala ledningen.

Projektet kan ses som ett bra exempel för visionen om förverkligandet av en multietnisk och interkulturell stat, samt på decentraliseringsprocesser och större folkligt

GUATEMALA Jorge Villagran, som arbetar för Guatemalas ombudsman för mänskliga rättigheter, skannar in dokument till en databas. Den ska användas i arbetet med att utreda de brott mot mänskliga rättigheter som begicks under Guatemalas inbördeskrig.

deltagande. De resultat och framsteg som har gjorts genom ursprungsbefolkningens myndigheter och rundabordskonferenser utgör viktiga exempel, modeller och erfarenheter för andra organisationer och projekt. Trots många framsteg finns det mycket kvar att utveckla på lokal styrelsenivå.

Utvärderingen pekar på att ett tydligt genusperspektiv och en välfungerande kommunikationsstrategi har saknats. Dessa aspekter kommer att framhållas av Sida inför genomförande av det nya förslaget 2006–2009.

Stödet till lantmäteriärbete i Guatemala har utvärderats. De guatemalanska fredsavtalen, undertecknade 1996, inkluderar särskilda insatser för långsiktiga lösningar på konflikter relaterade till ägande och utnyttjande av jordegendomar. Under 1997 bildades därför en sär-

skild myndighet för att påbörja arbetet med att utveckla ett guatemalanskt lantmäterisystem. Redan då påbörjade Sida ett stöd till arbetet dels genom FN:s utvecklingsprogram (UNDP), dels tillsammans med det svenska lantmäteriet (Swedesurvey). Fram till år 2006 har Sidas stöd uppgått till 43 miljoner kronor. Sammanfattningsvis kan sägas att det svenska stödet har bidragit till strategiska och mätbara resultat. Bland annat finns numer en väl fungerande institution med kapacitet att hantera en omfattande lantmäteriverksamhet. Stödet har även bidragit till att Guatemalas kongress antagit en ny lagstiftning om ett modernt lantmäterisystem. Kombinationen av ekonomiskt och tekniskt stöd har visat sig fungerat väl. Utvärderingen pekade slutligen på möjligheter för ett fortsatt svenskt stöd.

Sidas stöd till Ombudsmannen för mänskliga rättigheter i Guatemala har utvärderats. Ombudsmannaämnetets övertagande av vissa uppgifter för att övervaka uppfyllandet av fredsavtalen från FN-insatsen MINIGUA stärkte ämbetet. Samtidigt var det en svår process eftersom MINIGUA inte hade förberett detta arbete i ett tidigare skede.

Nuvarande ombudsman har utökat arbetet med försvar av ursprungsbefolkningens rättigheter och har sin närvaro på landsbygden tack vare stödet från Sida. Tyvärr hade ombudsmannaämnet ingen plan för att ta över dessa kostnader när det svenska stödet avslutades.

Stödet till planeringsenheten ledde inte till bättre givarsamordning, men delvis som ett resultat av utvärderingen söker nu MR-ombudsmannen bättre samordning mellan givarna.

KONCENTRATION AV SAMARBETET

Inom ramen för arbetet med nya samarbetsstrategier i Latinamerika har sektorkoncentration förberetts under året i flera länder. I Honduras, Guatemala och Nicaragua planerar Sida att framöver enbart vara aktivt inom tre sektorer. Dessa blir naturresurser, demokratisk samhällsstyrning och antingen hälsa eller utbildning.

I gällande regionala strategi ska Sida fasa ut det bilaterala stödet till El Salvador (förutom det kontraktfinansierade tekniska samarbetet (KTS) och stödet via svenska enskilda organisationer). Det bilaterala stödet upphörde 2006.

ANALYS AV UTFALL

Det totala utfallet för verksamhetsgrenen Latinamerika framgår av tabell 6. Utfallet uppgick till 903 miljoner kronor, det vill säga 77 procent av de medel som anvisats i regleringsbrevet.

Tabell 6.

Latinamerika, kostnader i tkr

De fem största länderna 2006	2004	2005	2006
Nicaragua	195 907	261 877	199 762
Guatemala	107 019	94 973	186 240
Honduras	132 762	140 053	117 476
Colombia	68 497	66 593	103 951
Bolivia	106 269	126 075	90 169
Övriga länder och regioner	232 749	233 843	205 049
Totala kostnader	843 203	923 413	902 646
Biståndsform			
Projektstöd	524 369	456 047	532 051
Personalbistånd inklusive KTS	96 964	127 263	115 942
Internationella kurser	0	10 653	25 292
Krediter	7 843	27 712	-28 894
Garantier	0	0	0
Programstöd	54 465	195 998	181 106
varav generellt budgetstöd		60 000	70 000
Sektorprogramstöd	54 465	135 998	111 106
Humanitärt bistånd	22 286	5 622	5 728
Forskning	- 491	2 067	73
Bidrag till enskilda organisationer	137 767	98 052	71 349
Totala kostnader	843 203	923 413	902 646
Kanaler			
Multilaterala organisationer	213 990	202 282	229 838
Svenska organisationer	264 947	227 531	212 833
Samarbetslandets organisationer	279 119	404 808	358 942
Övriga länders organisationer	45 159	53 254	51 705
Internationella enskilda organisationer	39 989	35 539	49 328
Totala kostnader	843 203	923 413	902 646
Övergripande mål för utvecklingssamarbetet			
Direkt påverkan	176 322	258 924	228 604
Projekt och program där fattiga är inbegripna	156 594	178 657	241 484
Indirekt påverkan genom policy och institutioner	456 489	452 159	369 375
Indirekt påverkan genom nationellt stöd	19 296	13 655	37 649
Övrigt	34 501	20 019	25 533
Totala kostnader	843 203	923 413	902 646
Huvudsektorer*			
Hälsa		105 353	125 203
Utbildning		87 430	43 636
Forskning		2 704	525
Demokratisk samhällsstyrning och MR		390 153	363 503
Konflikt, fred och säkerhet		19 833	65 436
Humanitärt bistånd		1 510	27 638
Infrastruktur		77 653	24 513
Handel, näringsliv och finansiella system		30 945	27 381
Naturresurser och miljö		105 538	122 095
Budgetstöd för fattigdomsbekämpning		60 000	70 000
Övrigt		42 294	32 716
Totala kostnader		923 413	902 646
Antal giltiga insatser	497	448	423
varav >15 mnkr	9	9	10
Antal nya insatser	148	126	83

* Siffrorna för 2005 har korrigerats jämfört med årsredovisningen 2005. Ekonomiska reformer inkluderas i 2005 och 2006 års siffror. 2004 hörde dessa till verksamhetsgrenen Ekonomiskt stöd. Negativa belopp beror på återbetalningar.

Demokratin har stärkts i Latinamerika. Allmänna och relativt korrekt genomförda val hålls regelbundet i regionens länder och nya regeringar tillträder vart fjärde år. I Sidas samarbetsländer vill nya regeringar sätta sin prägel på politiken samtidigt som länderna lider av svaga institutioner. Detta gör att landets kapacitet att genomföra planerad verksamhet sjunker kraftigt i samband med valrörelser och under det första året för en ny regering. Utbetalningar av medel från utvecklingssamarbetet har sjunkit kraftigt i Bolivia och Honduras då man under året hade nya regeringar. Detta förklarar i stor utsträckning det låga utnyttjandet av anslaget. I Guatemala och Colombia ökade samarbetet markant. De fem högst prioriterade länderna har fått tre fjärdedelar av utfallet. Av den återstående fjärdedelen går huvuddelen till regionala projekt och program.

Andelen programstöd fortsätter på nästan samma nivå som 2005 som var en tredubbling jämfört med 2004. På samma sätt fortsätter samarbetslandets organisationer att vara den viktigaste kanalen. Men även svenska organisationer och FN är viktiga kanaler med en fjärdedel var.

Samarbete inom demokratisk samhällsstyrning och mänskliga rättigheter intar en särställning vilket bidrar till att förklara varför en relativt hög andel av kostnaderna relaterar till fattigdomsminskning via indirekt påverkan genom policy och institutioner. Samtidigt har andelen stöd till projekt och program som direkt påverkar fattigdomen eller där fattiga är inbegripna ökat.

SIDAS BEDÖMNING

I Latinamerika arbetar Sida i länder med stor ojämlikhet och därmed också en hög risk för konflikter.

Demokratisk samhällsstyrning med mänskliga rättigheter har under det senaste årtiondet varit huvudfokus för det svenska utvecklingssamarbetet. Demokratiska processer och institutioner är starkare i dag och länderna respekterar i större utsträckning mänskliga rättigheter. Sidas långsiktiga arbete för fred och demokrati har bidragit till att Sverige setts som en konstruktiv och pålitlig aktör.

Situationen för de allra fattigaste förändras däremot mycket långsamt. Ökad demokrati har än så länge inte inneburit förbättringar inom andra områden. Ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter har under senare år givits ökad prioritet av Sida och vi ser positiva resultat i flera länder.

Sida bedömer att den väl avvägda blandningen av stöd till både ländernas statliga aktörer, multilaterala organisationer och det civila samhället bidrar till ökade möjligheter för de allra fattigaste att förändra sin situation. Stödet till demokrati och mänskliga rättigheter har givit goda resultat. Men stödet har inte bidragit till ökade ekonomiska möjligheter för de fattigaste i den omfattning som förväntats. Däremot har direkta insatser för ökade inkomster för de fattigaste givit goda resultat.

Bristen på en tydligt uttalad politisk vilja och tydliga program för fattigdomsminskning i flera av länderna har inneburit att budgetstöd inte kunnat användas i den omfattning som planerats.

Östeuropa och Centralasien

Verksamhetsgrenen omfattar länder i Sveriges östra närområde, Västra Balkan, Södra Kaukasus samt Centralasien. Sidas verksamhet skall styras av mål enligt gällande land-, region- och samarbetsstrategier samt av regeringens skrivelse om det svenska utvecklingssamarbetet med länderna i OSS och på Västra Balkan (Skr. 2004/05:109).

REDOVISNING AV RESULTAT UTIFRÅN MÅL I LAND-, REGION- OCH SAMARBETSSTRATEGIER ETC.

Utvecklingssamarbetet med Östeuropa och Centralasien styrs av nio samarbetsstrategier och två regionstrategier, för Södra Kaukasus och Centralasien.

Sida delar upp redovisningen av resultatet för 2006 i fyra subregioner: Västra Balkan, Svartahavsregionen, Ryssland och Vitryssland samt Centralasien, som har olika förutsättningar och inom sig gemensamma drag.

De målområden som är mest representativa för verksamhetsgrenen är EU-integration och biståndssamordning samt demokratisk samhällsstyrning baserad på mänskliga rättigheter. Dessa finns med i de flesta strategier. Det senare målområdet står också för en betydande del av de utbetalda medlen 2006. Sida gör bedömningen att valda målområden har störst inverkan på möjligheterna att uppnå utvecklingsmålet. Redovisningen mot målområden görs inom varje subregion.

Ett annat beloppsmässigt betydande målområde är Naturresurser och miljö. Utbetalningarna 2006 avser i huvudsak ett fåtal större investeringsprojekt för miljö i Östersjöområdet och rapporteras under rubriken övriga återrapporteringskrav.

Koncentrationen av biståndet i regionen ökar och det avslutas därför i tre länder i Centralasien, Rumänien och Bulgarien samt gradvis i Kroatien. I samarbetsstrategierna minskar antalet sektorer. Antalet insatser minskar kontinuerligt och insatsstorleken ökar liksom avtalslängden. Parisagendan genomförs i regionen men med trögheter eftersom regionen har kort erfarenhet som biståndsmottagare.

VÄSTRA BALKAN

Länderna på Västra Balkan har samtliga framtida EU-medlemskap som ram och drivkraft för utvecklingen.

En stor del av utvecklingsproblemen är knutna till det tidigare Jugoslavien och de dramatiska konflikter som följt i spåren på dess upplösning. Under året har ett land blivit två, Serbien och Montenegro. Kosovos framtida status är odefinierad.

De nya landstrategierna som beslutats för Bosnien och Hercegovina samt för Makedonien innebär en tydlig koncentration av Sidas stöd till färre sektorer. Antalet pågående insatser på Västra Balkan minskar stadigt. En ökad medelstildelning under året har inneburit att stödet till Västra Balkan kunnat ökas från planerade 633 miljoner vid årets början till utbetalda 799,8 miljoner vid årets slut.

Målområde: EU-integration och samordning

Sida har stött arbetet med att utveckla system för samordning så att målen för EU-integration finns med i utvecklingsplaner och överensstämmer med strategierna för fattigdomsbekämpning. I flera fall har Sida samarbetat med Storbritanniens biståndsmyndighet (DFID). I Serbien har stöd utgått till ett sådant projekt vid ministeriet för internationella ekonomiska relationer. Resultaten hittills visar att dessa samordningsprocesser är svåra då det finns många olika intressenter.

I Makedonien koncentreras det svenska stödet till lantbruket. EU-integrationen på jordbruksområdet går långsamt. I maj 2006 anordnade jordbruksministeriet tillsammans med sekretariatet för europeiska frågor och Sida en givarkonferens om stöd till landets jordbruk och landsbygdsutveckling som enligt Sidas bedömning var startpunkten för en snabbare och mer sammanhållen utveckling.

Sverige är en stor givare på Västra Balkan och bedömningen är att Sida under året har spelat en aktiv och positiv roll i regionen för att främja ökad biståndssamordning.

Målområde: Demokratisk samhällsstyrning baserad på respekt för mänskliga rättigheter

Sida har gett stöd till valobservatörer för de val som ägt rum i Bosnien och Hercegovina samt Montenegro. Val är en viktig del av utvecklingen av den demokratiska samhällsstyrningen i regionen. Sida bedömer att valen på Västra Balkan blivit allt mer rättvisande.

Sida har även stött ansträngningar att få till stånd större nationellt ägarskap, delaktighet och demokratiska beslutsprocesser i utvecklingsplaneringen både på lokal och på central nivå. Sida har bland annat gett stöd till programmet Governance Accountability i Bosnien och Hercegovina som samfinansieras med USA:s biståndsmyndighet (USAID). Under året har man arbetat framgångsrikt med 41 kommuner och flera av dessa har kunnat ge bättre service till sina medborgare.

Ett viktigt område för Sidas stöd på Västra Balkan är att åstadkomma rättsäkerhet med fungerande nationella rättsystem där diskriminering och korruption bekämpas.

I Serbien och Montenegro har Sida gett stöd till de pågående polisreformerna. Med hjälp av Rikspolisstyrelsen genomförs nu tre projekt. Insatsen för att få till stånd moderna brottsplatsundersökningar med nya metoder och teknik visar på goda resultat. Riktlinjer och handböcker har utarbetats, personal har utbildats och ny utrustning har införskaffats.

Ett projekt – Programme Against Corruption and Organised Crime in South Eastern Europe – har genomförts av Europarådet för att stärka rättsstaten genom förebyggande insatser och kontroll av korruption. Utvärderingar under året visar att projektet kan ses som ett första viktigt steg i arbetet mot korruption. Lagar, regler och strukturer för att begränsa korruption har etablerats i länderna. Projektet har också skapat ökat medvetande inom förvaltningarna och bidragit till erfarenhetsutbyte inom anti-korruptionsarbetet i regionen.

En utvärdering av Olof Palmes internationella centrumets verksamhet på Västra Balkan genomfördes under 2006. Utvärderingen visar att de projekt som stöds lokalt i huvudsak är relevanta ur ett fattigdoms- och demokratiperspektiv. Vissa svagheter i urvalsprocessen, uppföljningen samt i den finansiella styrningen identifierades. En åtgärdsplan har utarbetats och centret har åtagit sig att följa denna.

Ett Sidafinansierat projekt med syfte att skapa ett kontor för bolagsregistrering i Serbien har avslutats under året. Tack vare detta projekt anses Serbien nu vara ett föregångsland vad gäller att skapa förutsättningar för företagsinvesteringar och tillväxt.

Sida bedömer att gjorda insatser på Västra Balkan för att öka transparens och främja rättsstaten bidragit till förbättringar som är nödvändiga steg på vägen mot EU-medlemskap.

SVARTAHAVSREGIONEN

Målet för utvecklingssamarbetet med Svartahavsregionen är fattigdomsbekämpning som utgår från ett EU-perspektiv. Turkiets kandidatlandsstatus har riktat in arbetet på att främja breda folkliga kontakter med Sverige. Ukraina, Moldavien och länderna i Södra Kaukasus tillhör EU:s grannskap. De vill närma sig EU, och stödet till länderna har tagit fasta på dessa ambitioner.

Under året har stödet till länderna i Svartahavsregionen ökat markant. Ukraina har i år ett utfall på 113 miljoner kronor vilket är en ökning med cirka 47 miljoner från föregående år. Moldavien med ett utfall på 80 miljoner ökar med 21 miljoner kronor och Georgien med ett utfall på 67 miljoner ökar med 37 miljoner jämfört med 2005. Även Turkiet och Armenien har mindre ökningsar. Detta avspeglar den ökade satsning Sverige gör på Europa och EU:s närområde.

Målområde: EU-integration och samordning

Sida har tillsammans med DFID satsat på att underlätta Ukrainas EU-närmande genom att förbereda statsförvaltningen och andra aktörer i samhället på de krav på interna reformer som kommer att ställas i samband med integrationsprocessen. Genom stöd från Sida har Sigma, som är ett expertorgan under Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD), under året utarbetat sex rapporter om de centrala funktionerna i Ukrainas statsförvaltning. Rapporterna har lagt grunden för en samsyn inför nödvändiga reformer, och Sida bedömer att rapporterna kommer att underlätta det fortsatta givarsamarbetet i landet.

Ett inhemskt ukrainskt forskningsinstitut, Institutet för ekonomisk forskning (Kyiv), har etablerats i samarbete med Handelshögskolan i Stockholm. Det ska främja övergången till en mer utvecklad marknadsekonomi och har startat med totalt tolv ukrainska forskare i en första fas. Avsikten är att stödja policyutveckling i landet samt att ge ukrainska forskare med utländsk utbildning möjlighet att forska i sitt eget land.

Moldaviens behov av att koppla sin framtid till EU:s är en viktig drivkraft för landets utveckling. Sida stödjer denna process bland annat genom att tillsammans med andra givare stödja olika reformer. Det svenska stödet har under 2006 till exempel resulterat i framtagandet av en nationell strategi för att genomföra Moldaviens centrala förvaltningsreform.

Sverige är den största givaren bland EU:s medlemsländer i Moldavien, och det svenska stödet ökade ytterligare under 2006. I juni 2006 antog ett flertal givare och Moldaviens regering ett gemensamt partnerskapsramverk, vilket inkluderar en handlingsplan för att genomföra Parisagendan. Sida har även tagit initiativ till

att bilda en arbetsgrupp mellan givarna och regeringen för jämställdhetsfrågor.

Genom att finansiera insatser som handlat om hantering och omförhandling av Moldaviens utlandsskuld bidrog Sida till att Moldavien under 2006 nådde en uppgörelse inom den så kallade Parisklubben där Moldavien fick skuldlättnader på motsvarande 600 miljoner kronor.

Enligt Sidas bedömning har Sida medverkat positivt till att förbereda Ukraina för EU-närmande, och har spelat en viktig roll i givarkoordinationen framför allt i Moldavien.

Målområde: Demokratisk samhällsstyrning baserad på respekt för mänskliga rättigheter

Tack vare en ny nationell röstlängd och förbättrat regelverk som utvecklades inför parlamentsvalet i mars 2006 genom Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) med stöd från bland andra Sida, genomförde Ukraina under året ett fredligt maktskifte efter ett internationellt godkänt och demokratiskt val.

Sida har stött ukrainska regeringens utarbetande av en kommunikationsstrategi för att sprida information om reformer och det civila samhällets roll i reformprocessen. Stödet har utvecklats till ett trepartssamarbete med Estland, dit ett studiebesök förlades för att studera så kallad e-governance, vilket ska ge vanliga människor möjlighet att medverka i politiska processer genom multimedia.

Under första halvåret 2006 fick 106 offer för människohandel hjälp av International Organization for Migration (IOM) i Ukraina som Sida stödjer. Siffran är lägre än för tidigare år, men den nya tendensen är att en växande andel är män som utnyttjas som arbetskraft. Trots åtgärder är fortfarande en bestående andel av de kvinnliga offren för människohandel minderåriga.

I Georgien har Sida under en längre tid finansierat ett samarbete mellan Raoul Wallenberg-institutet (RWI) och ombudsmannainstitutionen. En utvärdering som gjorts under 2006 visar att institutionens kapacitet ökat tack vare projektet och att ombudsmannen utvecklats till en professionell och respekterad samhällskraft.

I Turkiet finansierar Sida IOM:s arbete med att hjälpa offer för människohandel. Genom den jourtelefonlinje som har etablerats av IOM har man under året kunnat hjälpa 98 kvinnor. IOM har tillsammans med två enskilda organisationer kunnat hjälpa 190 kvinnor att återvända till sina hemländer.

Sida stödjer även kvinnoorganisationen KA-MER, som arbetar i sydöstra Turkiet med kvinnor som bland annat har utsatts för våld i hemmet eller hedersrelaterat våld. Under första halvåret 2006 genomförde KA-MER 130 gruppaktiviteter där 1 373 kvinnor i regionen deltog. Sida bedömer att KA-MER:s arbete med att öka kvinnors

självständighet och förbättra deras möjligheter till försörjning har en viktig funktion för att stärka kvinnors roll och möjligheter i Turkiet.

Enligt Sidas bedömning har Sida främjat mänskliga rättigheter i regionen bland annat genom satsningar på kvinnors rättigheter.

RYSSLAND OCH VITRYSSLAND

Samarbetet med Ryssland ska fhasas ut. Det finansieras inte med utvecklingsmedel eftersom Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) inte räknar Ryssland som ett utvecklingsland. Utbetalningarna till Ryssland under 2006 var 290 miljoner. De största utbetalningarna är inom miljö och energieffektivisering i Ryssland. Därefter kommer stödet till sociala reformer och hälsoreform. Stödet till mänskliga rättigheter och enskilda organisationer har ökat under året.

Sida utarbetade under 2006 ett förslag till strategi för utvecklingssamarbetet för Vitryssland. Resultatbedömningen visar att insatserna i Vitryssland som regel varit framgångsrika med att främja europeiska värderingar genom utbyte av erfarenheter med Sverige och andra länder, något som omfattat flera sektorer och nått olika befolkningsgrupper. Insatserna har emellertid haft begränsat inflytande när det gäller att få faktiska förändringar på policynivå till stånd. Resultatbedömningen säger också att ökat stöd till ekonomisk utveckling och privata företagare kan spela en viktig roll som förändringskraft i dagens Vitryssland.

Målområde: EU-integration och samordning

Ryssland har ett särpräglat förhållande till EU som inte påverkar det svenska utvecklingssamarbetets genomförande. Inte heller för Vitryssland är i dagsläget EU-närmande aktuellt. Relationen med EU märks för Vitryssland dels i att ett närmande till europeiska värderingar är ett viktigt mål i den föreslagna samarbetsstrategin, dels i att en utökad samverkan skett med framför allt de nya EU-medlemmarna och deras biståndsorgan kring Vitryssland. Ett konkret exempel på gemensamt arbete är stödet till det vitryska universitetet i Vilnius, som under året har tagit emot vitryska studenter.

Målområde: Demokratisk samhällsstyrning baserad på respekt för mänskliga rättigheter

I Ryssland har Sidas stöd till den pågående förvaltningsreformen resulterat i ett flertal hållbara resultat. Till exempel har en federal treårsbudget med utgiftstak presenterats för första gången i Ryssland, och det ryska federala regeringskansliets styrning av myndigheterna har numera tagit formen av regleringsbrev av den typ som förekommit i Sverige sedan slutet av 1980-

talet. Den ryska skatteavdelningen vid finansministeriet har också klargjort att man tack vare Sidastödet vid flera tillfällen dragit lärdom av svenska skattepolitiska erfarenheter. En sådan viktig erfarenhet var den svenska skatte-reformen 1990/91 med dess breddningar av skattebaserna och samtidigt sänkningar av skattesatserna.

Ett viktigt resultat av samarbetet mellan Svenska Helsingforskommittén och organisationen Russia Justice Initiative är att Ryssland i juli för första gången fälldes i Europadomstolen i ett mål om ett tjetjenskt rättsfall där projektet givit juridisk hjälp åt anhöriga.

Barns rättigheter har varit utgångspunkten för reformer inom den sociala sektorn i Vitryssland. Insatserna har bland annat bidragit till att färre barn placeras på institutioner genom att alternativa vårdformer utvecklats.

Sida bedömer att insatserna i Ryssland kunnat främja hållbarheten i den tidigare stödda verksamheten vilket är viktigt när stödet fasas ut. Stödet till Vitryssland bedöms ha främjat kontakter och exponering för europeiska värderingar men har på flera områden inte kunnat leda till praktiska reformer.

CENTRALASIEN

I linje med regionstrategin har fokus lagts på de två fattigaste länderna Tadzjikistan och Kirgizistan. Tadzjikistan med en bruttonationalprodukt (BNP) per capita på 280 USD (cirka 1 900 kronor), och Kirgizistan 475 USD (cirka 3 300 kronor). Arbetet i Kirgizistan har inriktats på att koncentrera samarbetet till färre och större program för att på så vis effektivisera Sidas stöd.

Målområde: EU-integration och samordning

Alla länderna i regionen har partnerskaps- och samarbetsavtal med EU men inget av dem är medlem i Europarådet. Centralasien berörs endast delvis av EU:s instrument för grannlandspolitik, European Neighbourhood Policy.

Givarsamordningen bedöms vara god i Kirgizistan och i Tadzjikistan har samordning påbörjats med svensk aktiv medverkan.

Ett stort framsteg under året är att Sida och Swiss Development Cooperation (SDC) nått gemensamma arbetsformer i Kirgizistan där SDC bistår Sida i uppföljningen och dialogen med såväl givargruppen som landets representanter. Detta är helt i linje med Sveriges åtagande inom ramen för Parisdeklarationen. I Tadzjikistan har Sida under året haft en ledande roll i givargruppen och har initierat ett givarråd, vilket ökat förutsättningarna för ett än mer effektivt samarbete.

Under året har tre insatser i Tadzjikistan beslutats som syftar till att stärka statens relativt svaga institutioner, vilket är en förutsättning för eventuellt framtida programstöd.

Sida bedömer att Sida gjort stora framsteg under året i att delta i och främja givarsamordning.

Målområde: Demokratisk samhällsstyrning baserad på respekt för mänskliga rättigheter

Som en del av ett Sidafinansierat projekt i syfte att bekämpa korruption i Tadzjikistan har en preliminär rapport om korruption publicerats. Rapporten har fått stort genomslag i medierna och fått erkännande av presidenten.

Sida har under året genomfört en utvärdering av TOM:s insatser mot trafficking i Kirgizistan och Kazakstan. Båda länderna har numera organisationer med ansvar för bekämpning av människohandel och lagstiftningen har förbättrats. Kazakstan har möjlighet att bidra finansiellt och Kirgizistan bidrar med lokaler för kriscentrum samt en gratis telefonlinje med ett enda nummer inom hela landet. Medvetandet om problemet har höjts. Rättsväsendet är svagt i båda länderna vilket bidrar till svårigheter att få till stånd fällande domar i de rättsprocesser som genomförts.

Sida bedömer att stödet till transparens och utveckling av det statliga finanssystemet bidragit till vissa framsteg i en svår miljö i Tadzjikistan och Kirgizistan.

RESULTATANALYSER OCH UTVÄRDERINGAR

Två resultatanalysen har genomförts under 2006. Resultatanalysen för Vitryssland visar att projekten genomförts och lett till att vitryska aktörer fått ökad kontakt med svenska och europeiska värderingar. Emellertid har reformläget visat sig så negativt att planerade reformer med hjälp av svenska insatser inte kunnat genomföras. Resultatanalysen för Moldavien visar goda resultat på projektnivå men den nya inriktningen på mer sammanhållna givarsamordnade program har större förutsättningar att åstadkomma mer omfattande förändringar. Utöver den utvärdering som nämns i föregående avsnitt har en utvärdering publicerats. Slutsatserna är följande:

First Cadastre Project in Moldova

Utvärderingsrapporten konstaterar att projektaktiviteterna genomförts professionellt och planerligt och att delmålen uppnåtts i stort. Projektet anses också ha bidragit substantiellt till genomförandet av det Världsbanksprojekt som det var avsett att komplettera, och därmed till de positiva resultat som uppnåtts i uppbyggandet av ett lantmäterisystem i Moldavien. Rapportens rekommendation är dock att det är viktigt att fortsätta stödet, det vill säga säkra långsiktigheten, samt att sätta ökat fokus på att arbeta med hållbarheten i systemet.

ÖVRIGA ÅTERRAPPORTERINGSKRAV

Sida skall redovisa hur verksamheten bidragit till att bevara, skydda och förbättra miljön i och omkring Östersjön.

Miljösamarbetet kompletterar det miljöpolitiska arbetet i regionen med syftet att bevara, skydda och förbättra miljön i och omkring Östersjön och nordvästra Ryssland. Sida prioriterar särskilt insatser inom ramen för Åtgärdsprogrammet för Östersjön (HELCOM) samt insatser under Northern Dimension Environmental Partnership (NDEP). Nära samverkan sker med internationella finansieringsinstitutioner som Nordiska investeringsbanken (NIB), Världsbanken, Europeiska utvecklingsbanken (EBRD), Europeiska investeringsbanken (EIB) och Nordic Environment Finance Corporation (Nefco).

Efter färdigställandet av Sydvästra reningsverket i St Petersburg 2005 har samarbetet fortsatt med syftet att ytterligare minska framför allt utsläppen av övergödande ämnen. En plan för fortsatta investeringar som vid genomförande innebär stora reduktioner av fosfor och kväve har tagits fram. I övrigt har inga nya projekt påbörjats eller pågående projekt avslutats. Genomförandet av vatten- och avloppsprojekten i Leningrad Oblast, Archangelsk i Ryssland, Lviv i Ukraina, Jurmala i Lettland, Panevezys i Litauen samt Paldiski, Otepää och Mardu i Estland fortsätter i stort som planerat. De medför förbättrad resurshantering i form av lägre vatten- och energiförbrukning samt minskade utsläpp av främst fosfor, kväve och organiska ämnen från cirka 1,5 miljoner människor. Sida har bidragit med finansiering av svensk utrustning. Flera av projekten kommer att avslutas under 2007. Vatten- och avloppsprojektet i Kaliningrad med syfte att åtgärda utsläppen av så gott som helt orenat avloppsvatten från 450 000 personer är ytterligare försenat och kommer att vara genomfört tidigast om tre år. Sida ger därutöver stöd till institutionella komponenter i fjärrvärmeinsatser i Murmansk, Kaliningrad och Pskov där insatserna syftar till ökad energieffektivitet och minskade utsläpp av bland annat växthusgaser.

Naturvårdsverket (NV) arbetar med Sidafinansiering fortsatt med att stärka miljöarbetet, särskilt på myndighetsnivå, i nordvästra Ryssland. I enlighet med rekommendationerna från förra årets utvärdering arbetar NV vidare med att öka det ryska ägarskapet samt att utveckla större och mer sammanhållna program. En överenskommelse med Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) om fortsatt samarbete inom jordbruk och miljö har slutits (se beslut och inceptionrapport).

Sida skall redovisa omfattning och inriktning vad gäller insatser som görs på Västra Balkan som stöder regional integration, exempelvis inom ramen för Stabilitetspakten

Sida har gett stöd till ett regionalt projekt för teknisk rådgivning inom området offentlig finansiell styrning

(OFS). Stödet går genom Internationella valutafonden (IMF) och är lokaliserat till Center of Excellence in Finance i Ljubljana, Slovenien. En långtidskonsult erbjuder centrala aktörer i Albanien, Bulgarien, Kroatien, Makedonien, Montenegro, Moldavien, Rumänien, Slovenien och Serbien råd och utbildning för utveckling av system för finansiell styrning. Insatsen samfinansieras med IMF, Italien, Slovenien och Norge. Kostnaden för det svenska stödet uppgår till cirka 1,2 miljoner kronor.

En andra fas av stödet till det regionala gränsöverskridande projektet i samarbete med East West Institute genomfördes under året. Projektet syftar till att normalisera samarbetet i tre gränsregioner på Västra Balkan. East West Institute arbetar såväl på lokal nivå med konkreta samarbetsaktiviteter i gränsregionerna som på policynivå i samarbete med bland andra Stabilitetspakten, EU och Europarådet.

Sidas regionala samarbete med IOM för stöd till offer för människohandel för sexuella ändamål har fortsatt under året. Förutom direktstöd till offren bedöms insatsen ha bidragit till ökat utbyte och samarbete mellan ländernas regeringar och myndigheter.

Sida skall avseende samarbetet med Västra Balkan redovisa hur stödet bidragit till att öka förutsättningarna för återvändande av flyktingar, asylsökande och internflyktingar inklusive romer till och inom regionen.

Projekt för återvändande flyktingar, inklusive romer, har under 2006 ökat förutsättningarna för att

- ge cirka 400–500 tidigare återvända internflyktingfamiljer i Bosnien och Hercegovina möjlighet till inkomstbringande jordbruksaktiviteter, vilket ökat förutsättningarna för att de blir bofasta
- ett åttiotal familjer som är internflyktingar i Kosovo eller Serbien, där huvuddelen är romer, ashkalis eller egyptier, har kunnat återvända till Kosovo
- i genomsnitt 22–52 återvändande flyktingar och asylsökande, majoriteten romer, per vecka har kunnat återvända till Serbien.

Sida skall redovisa vidtagna åtgärder för att stödja nationella handlingsplaner för integrering av minoritetsbefolkningar, särskilt romer, på Västra Balkan.

I december 2006 ingick Sida ett avtal med FN:s utvecklingsprogram (UNDP) om genomförandet av ett projekt för att minska romernas sårbarhet i Serbien, Montenegro och Kosovo under 2007–2009. Projektet kommer bland annat att bistå regeringarna i att genomföra nationella handlingsplaner för romer.

Stödet till Roma Education Fund är ett direkt stöd till nationella handlingsplaner i alla länder i regionen, utom Kosovo, då utbildning är högst prioriterad i alla nationella handlingsplaner för integration av romer.

BOSNIEN OCH HERCEGOVINA Flyktingar som fått hjälp att odla grönsaker genom ett Sidafinansierat projekt.

Den aktiva bevakning av romernas rättigheter som finansieras genom European Roma Rights Centre utgör också ett stöd för genomförandet av de nationella handlingsplanerna genom en oberoende bevakning av framstegen i länderna. Därutöver har Sida stött projekt för återvändande romer som redovisas ovan.

Sida skall vad avser de svenska enskilda organisationernas verksamhet i icke ODA-länder redovisa fördelningen av bidrag på ramorganisationer, sektorer, samt antal utländska samarbetspartner per ramorganisation. Antalet svenska organisationer som ingår i ramorganisationernas verksamhet skall redovisas.

Redovisas i tabell 7 och 8.

Sida skall avseende stöd till enskilda organisationers informationsverksamhet i Sverige redovisa utbetalat informationsbidrag per organisation.

Redovisas i tabell 7.

ANALYS AV UTFALL

Det totala utfallet för verksamhetsgrenen Östeuropa och Centralasien framgår av tabell 9. Sida bidrog med 1 693 miljoner kronor 2006, varav 1 309 miljoner kronor till ODA-länder och 384 miljoner kronor till icke ODA-länder. Stödet till ODA-länderna ökade med 270 miljoner kronor och stödet till icke-ODA minskade med 134 miljoner kronor. Orsaken är främst att Ukraina och Vitryssland från och med 2006 inräknas bland ODA-länderna.

På grund av hög planering avseende Västra Balkan och Centralasien tillfördes delposten ODA-länder under året 140 miljoner kronor från andra verksamhetsgrenar. Dessutom kunde 30,9 miljoner kronor av det ingående anslagssparandet utnyttjas.

Bland ODA-länder är de största samarbetsländerna Serbien och Montenegro samt Bosnien och Hercegovina.

Tabell 7. Stöd genom enskilda organisationer, Icke ODA*

Beslutade bidrag	Beslutade bidrag till enskilda organisationer, utbetalningar tkr			Antal utländska samarbetspartner			Antal svenska organisationer som ingår i ramorganisationens verksamhet		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Forum Syd	15 518	17 500	6 764	46	41	27	47	53	25
LO-TCO biståndsnämnd	10 000	9 000	7 930	48	28	30	39	15	12
Olof Palmes internationella center	17 000	12 000	7 825	3	25	21	34	17	15
PMU Interlife	1 050	1 000	900	8	9	8	8	8	5
Rädda barnen	1 250	1 000	1 000	2	4	4	0	0	0
Svenska kyrkan	432	432	450	1	1	1	0	0	0
SHIA	2 519	2 500	1 972	33	11	11	11	11	10
Svenska missionsrådet	1 015	1 000	373	7	4	2	4	4	1
Kooperation utan gränser	6 000	4 500	1 133	18	8	3	0	0	0
Svenska naturskyddsföreningen	4 000	3 500	2 541	61	23	22	0	4	4
Totalt	58 784	52 432	30 888	227	154	129	143	112	72
Ej rekviderade medel	0	-2 330	-2 005						
Återbetalning av tidigare års bidrag	-5 372	-1 184	-4 923						
Övriga insatser									
Informationsinsatser via svenska enskilda organisationer	4 180	3 983	3 036						
Forum syd	171	167	165						
Kristna fredsrörelsen	100	100	-23						
Kvinna till kvinna	175	100	0						
Landsrådet för Sveriges ungdomsorganisationer, LSU	200	200	40						
LO-TCO biståndsnämnd	100	197	200						
Olof Palmes internationella center	200	200	199						
PMU Interlife	0	0	200						
Rädda barnen	-79	0	0						
Studieförbundet vuxenskolan	600	600	615						
Svenska idrottsrörelsens studieförbund	24	100	0						
Svenska handikappades organisation	300	300	100						
Svenska kyrkan	-100	0	0						
Svenska missionsrådet	70	90	320						
Svenska naturskyddsföreningen	150	50	130						
Svenska Röda korset	564	-21	400						
Kooperation utan gränser	175	300	250						
World Wildlife Fund (WWF)	300	200	40						
Övriga	1 230	1 400	400						
Stöd till ungdomsorganisationer	500	0	0						
Övrigt, revisioner m.m.	0	0	0						
Bidrag till Svenska Röda korset	900	900	0						
Totalt	58 992	53 801	26 996						

Tabell 8. Enskilda organisationer per huvudsektor, Icke ODA*, kostnader i tkr

Fördelning per huvudsektor	2005	2006
Hälsa	2 378	129
Utbildning	3 766	-33
Demokratisk samhällsstyrning och mänskliga rättigheter	24 356	24 627
Konflikt, fred och säkerhet	108	0
Handel, näringsliv och finansiella system	6 863	89
Infrastruktur	145	-73
Humanitärt bistånd	900	0
Naturresurser och miljö	7 844	3 535
Övrigt	7 442	727
Totalt	53 801	29 002

* Från och med 2006 är insatser i Ukraina och Vitryssland redovisade under verksamhetsgrenen 8:1.5 Enskilda organisationer.

Serbien och Montenegro delades under 2006 till två separata länder; Serbien (där Kosovos framtida status är odefinierad) samt Montenegro. Det betraktas dock som ett land i årsredovisningen 2006 samt budgetmässigt för 2006. Ändringar kommer att ske under 2007. Stödet till Ukraina har ökat särskilt påtagligt – från 66 miljoner kronor 2005 till 112 miljoner kronor 2006.

Ryssland tar emot närmare 85 procent av totalt utbetalat till icke-ODA. Utfallet för Ryssland har ökat från 317 miljoner kronor 2005 till 323 miljoner kronor 2006 vilket kan framstå förvånande samtidigt som nedtrappningen av stödet till Ryssland har påbörjats. Orsaken är främst stora utbetalningar som gjorts för miljöprojekt som avtalats tidigare och som nu är under genomförande.

Bland andra icke ODA-länder har stödet främst avsett avslutande insatser i de baltiska länderna och Bulgarien och Rumänien.

Projektstödet är den dominerande biståndsformen med 65 procent av totalt utbetalade medel. Bidrag till enskilda organisationer och personalbistånd inklusive KTS-insatser har också stora andelar.

En huvuddel av stödet i regionen kanaliseras via svenska institutioner och företag. För icke-ODA länder (det vill säga i huvudsak Ryssland) är andelen 83 procent. Samarbetet med multilaterala organisationer ökar kraftigt – från 170 miljoner kronor 2005 till 300 miljoner 2006.

Huvuddelen av verksamheten är hänförlig till målen för direkt och indirekt policy och institutionsutveckling.

I linje med Sidas ambitioner har, trots en ökad volym, antalet insatser minskat och den volymmässiga ökningen per insats är markant. Koncentrationen till färre sektorer påverkar också berednings- och genomförandekapaciteten och därmed utbetalningstakten positivt. Närmare 80 procent av de utbetalade medlen fördelar sig på sektorerna demokratisk samhällstyrning och mänskliga rättigheter, naturresurser och miljö samt infrastruktur.

SIDAS BEDÖMNING

Som framgår av redovisningen ovan för verksamhetsgrenen har Sverige genom Sida medverkat i väsentliga processer. EU-närmandet är ett huvudmål för många länder och det svenska utvecklingssamarbetet har i de aktuella länderna haft en nära samverkan med EU:s olika organ. Direktstöd har lämnats till EU-närmandet till exempel i Ukraina. Eftersom länderna i regionen

har kort erfarenhet som biståndsmottagare har deras förmåga att samordna planerna för EU-närmande och andra utvecklingsplaner, till exempel strategier för fattigdomsbekämpning, varit låg. Arbetet med biståndssamordning och Parisagendan har varit särskilt svårt i denna region. Sverige har varit en aktiv part i samordningen mellan givarna (inklusive EU-kommissionen och Europeiska byrån för återuppbyggnad (EAR) och samarbetslandet. Sida har också gett stöd till särskilda projekt för att stärka mottagarens kapacitet för samordning. Sida har haft en tydligt ledande roll i biståndssamordningen i länder som Bosnien och Hercegovina, Moldavien och Tadzjikistan. Och Sida har intagit en medvetet tillbakadragen roll till exempel i Kirgizistan.

Många stater i regionen är under omvandling och det svenska stödet bedöms ha bidragit positivt. Det gäller till exempel stödet till förvaltningsreformer i Bosnien och Hercegovina och Moldavien, till uppbyggande av det civila samhället i Västra Balkan, till kamp mot korruptionen i Västra Balkan, till polisreformer i Serbien och Montenegro, till skuldsanering i Moldavien, till ombudsmannainstitutionen i Georgien och till privata sektorn som förändringskraft i Vitryssland.

Sverige och svensk resursbas har enligt Sidas bedömning ett gott rykte, inte minst genom goda insatser inom utvecklingssamarbetet som länderna uppskattar.

Effektiviteten i biståndet till regionen har enligt Sidas bedömning ökat genom den koncentration som successivt görs i nya samarbetsstrategier till färre insatsområden och dialogfrågor, och genom att utvecklingssamarbetet med nya EU-länder och länder i Centralasien liksom Kroatien fasas ut.

Tabell 9.

Östeuropa och Centralasien, kostnader i tkr

De fem största länderna 2006	2004		2005		2006	
Ryssland*	318 672		316 902		323 484	
Serbien och Montenegro	199 817		219 092		290 659	
Bosnien och Hercegovina	212 607		317 632		272 738	
Ukraina**	59 746		66 264		112 592	
Albanien	41 106		63 589		91 524	
Övriga länder och regioner	610 365		573 614		601 621	
Totala kostnader	1 442 313		1 557 093		1 692 618	
Biståndsform		varav icke ODA**		varav icke ODA**		varav icke ODA**
Projektstöd	769 073	267 827	981 775	292 693	1 113 702	222 249
Personalbistånd inklusive KTS	347 296	218 005	265 184	156 226	273 390	126 242
Internationella kurser	3 001	1 622	15 634	0	20 566	0
Krediter	27 797	8 252	62 124	-35	3 249	770
Garantier	0	0	0	0	0	0
Programstöd	3 147	-112	5 771	0	13 600	0
varav generellt budgetstöd	0	0	0	0	0	0
Sektorprogramstöd	3 147	-112	5 771	0	13 600	0
Humanitärt bistånd	2 866	900	18 725	2 370	10 959	1 404
Forskning	5 000	0	15 000	0	4 794	0
Bidrag till enskilda organisationer	284 134	77 017	192 881	67 238	252 357	33 580
Totala kostnader	1 442 313	573 511	1 557 093	518 492	1 692 618	384 243
Kanaler		varav icke ODA		varav icke ODA		
Multilaterala organisationer	140 060	49 932	170 156	21 817	299 482	23 701
Svenska organisationer	966 695	489 792	957 854	440 884	945 848	317 357
Samarbetslandets organisationer	53 038	21 445	75 637	29 891	136 610	24 837
Övriga länders organisationer	211 969	1 172	296 972	15 195	152 213	14 880
Internationella enskilda organisationer	70 551	11 170	56 474	10 705	158 465	3 470
Totala kostnader	1 442 313	573 511	1 557 093	518 492	1 692 618	384 243
Övergripande mål för utvecklingssamarbetet		varav icke ODA		varav icke ODA		
Direkt påverkan	309 984	45 183	279 811	40 360	369 585	68 313
Projekt och program där fattiga är inbegripna	121 962	41 396	277 879	61 042	328 627	11 182
Indirekt påverkan genom policy och institutioner	484 472	146 175	488 907	138 225	654 761	155 453
Indirekt påverkan genom nationellt stöd	100 208	15 321	138 412	9 501	120 942	3 739
Övrigt	425 687	325 437	372 084	269 363	218 703	145 557
Totala kostnader	1 442 313	573 511	1 557 093	518 492	1 692 618	384 243
Huvudsektorer***						
Hälsa			148 379	58 014	184 459	63 205
Utbildning			45 947	9 753	49 440	13 404
Forskning			124	0	2 641	757
Demokratisk samhällsstyrning och MR			581 680	142 614	719 781	117 024
Konflikt, fred och säkerhet			22 288	4 121	22 992	5 395
Humanitärt bistånd			2 880	900	4 785	0
Infrastruktur			218 574	17 268	224 851	16 661
Handel, näringsliv och finansiella system			112 094	19 371	78 127	28 454
Naturresurser och miljö			374 282	169 860	366 807	137 230
Övrigt			50 846	10 954	38 734	2 114
Totala kostnader			1 557 093	432 856	1 692 618	384 243
Antal giltiga insatser	1 169	773	1 051	636	938	359
varav >15 mnkr	15	2	16	8	14	2
Antal nya insatser	357	236	310	220	251	75

*Icke ODA-länder.

** År 2004 och 2005 räknades Vitryssland och Ukraina som icke ODA-länder. I 2006 års uppgifter räknas de som ODA-länder.

*** Siffrorna för 2005 har korrigerats jämfört med årsredovisningen 2005.

Economiska reformer inkluderas i 2006 och 2005 års siffror. 2004 hörde dessa till verksamhetsgrenen Ekonomiskt stöd.

Negativa belopp beror på återbetalningar.

Globala utvecklingsprogram

Sida skall inom angelägna ämnesområden bidra till lärande om och utveckling av det internationella utvecklingssamarbetet. Sida skall bidra till internationell policy-, metod-, kapacitets-, institutions- och kommunikationsutveckling. Sida skall verka för ökad andel kvalificerad svensk personal i prioriterade internationella och regionala organisationer samt utvidga, utbilda och utveckla den svenska resursbasen för internationellt utvecklingssamarbete.

Sida skall rapportera om fördelningen på ämnesområden och exempel på dessas samspel med andra verksamhetsgrenar; synergieffekter mellan den nationella, regionala och internationella nivån samt resultat av verksamheten.

Fördelningen av anslagen på ämnesområdena framgår av tabell 10 Globala utvecklingsprogram per ämnesområde.

Tabell 10. Globala utvecklingsprogram per ämnesområde, kostnader i tkr

	2005	2006
Demokrati och mänskliga rättigheter, yttrandefrihet och tillgång till information samt kulturell mångfald	173 148	233 445
Undervisning	69 591	210 489
Hälsa	396 176	367 465
Miljö (inklusive klimat) och naturbruk	257 839	359 628
Arbetsmarknad och sysselsättning	19 341	10 025
Informations- och kommunikationsteknik (ICT) och infrastruktur	60 386	144 715
Handel	104 364	122 789
Internationella utbildningsprogram	151 969	196 024
Resursbasprogram	115 859	151 615
Övrigt	114 772	102 048
Summa	1 463 442	1 898 243

Demokrati och mänskliga rättigheter, yttrandefrihet och tillgång till information, samt kulturell mångfald

Organisationen International Federation for Human Rights (FIDH) som Sida ger stöd utvärderades under 2006. FIDH är en federation av 141 enskilda människorättsorganisationer i cirka 100 länder. Enligt utvärderingen bidrar FIDH bland annat till att utveckla kapaciteten hos sina medlemsorganisationer. Organisationen

spelar en ledande och konstruktiv roll i internationella koalitioner och arbetsgrupper samt presenterar tillförlitlig information om bland annat situationen för människorättsaktivister runt om i världen.

Sidas globala stöd till Internationella PEN, International Freedom of Expression and exchange (IFEX) samt till Article 19 har till syfte att stärka demokratiska mediestrukturer. Internationella PEN:s normgivande och policyfrämjande arbete har påverkat rättsprocesser i olika länder. En uppmärksam aktivitet är stödet till 2006 års nobelpristagare i litteratur, Orhan Pamuk, i samband med hans rättstvister med turkiska myndigheter.

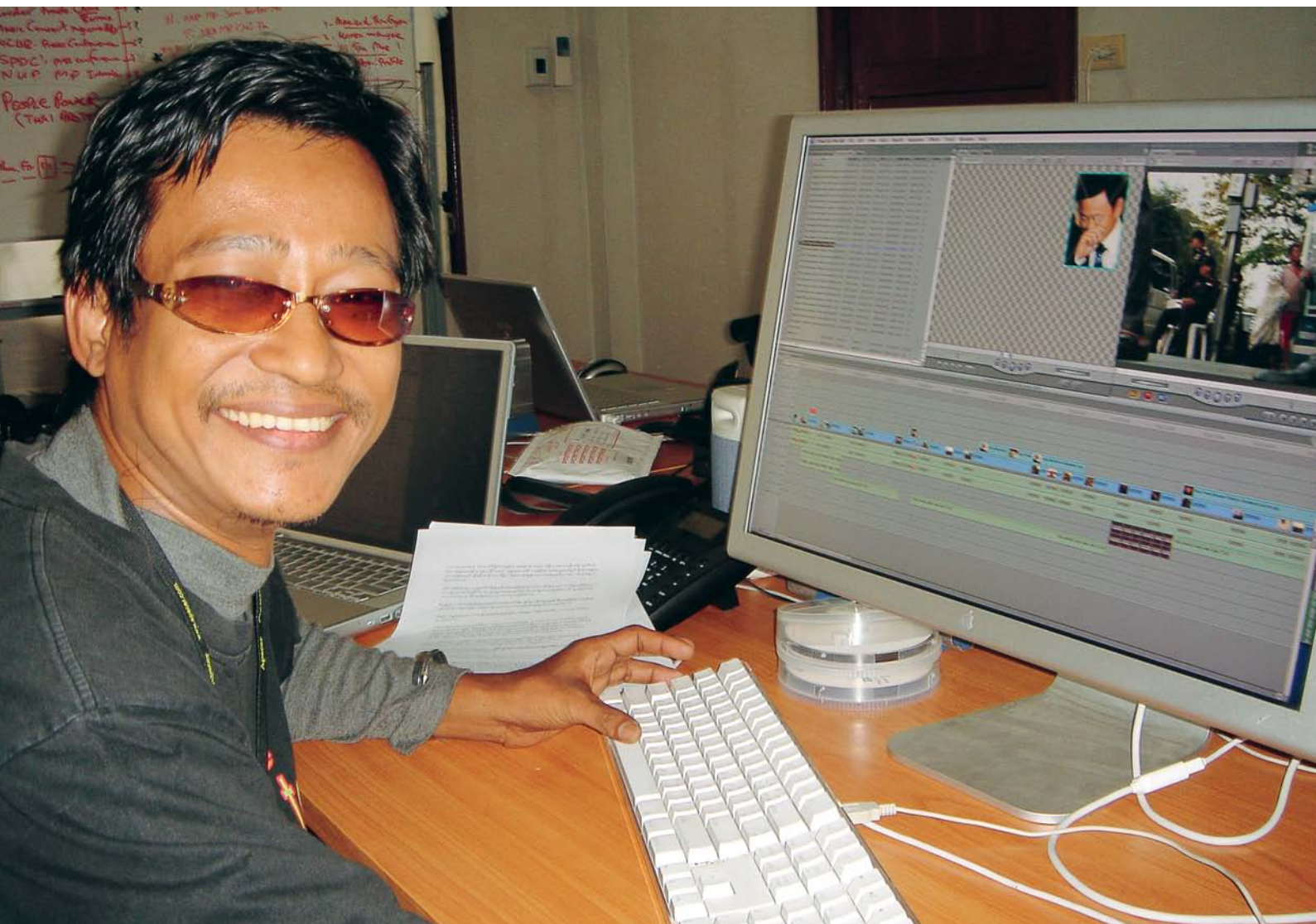
IFEX stöd till medlemmar i bland andra Nepal, Thailand och Tunisien har haft synergieffekter på nationell och internationell nivå och påverkat beslutsfattare att värna om yttrandefriheten. IFEX har under året haft över två miljoner besökare till sin informativa webbportal samt skickat ut mer än 500 upprop från medlemmarna på tre språk.

Article 19 har under året tagit fram ett policydokument för hur offentliga tv- och radiosändningar bör utformas i Afrika för att öka den kulturella mångfalden och yttrandefrihetens spelrum, samt en manual för hur lagstiftarna kan arbeta för att uppnå detta. Kunskapsförmedlingen sker i samarbete med lokala och regionala institutioner. Organisationen arbetar med liknande uppdrag i Palestina, övriga Mellanöstern och Nordafrika.

Undervisning

Sida har under året gett stöd till FN:s barnfonds (Unicef) program för flickors utbildning med 20 miljoner kronor.

Sidas tematiska stöd till Unicef är flexibelt och det förstärker andra givares stöd. Sverige fortsätter att samarbeta med andra givare, främst Norge, Storbritannien och Kanada.

Enligt artikel 19 i FN:s deklaration om mänskliga rättigheter har »envar rätt till åsiktsfrihet och yttrandefrihet«. Sida ger stöd till insatser för att främja pressfrihet. Tut Win Tut, som arbetar för Democratic Voice of Burma, deltar i en av de journalistutbildningar som Sida stödjer. Utbildningen arrangeras av International Freedom of Expression Exchange (IFEX) i samarbete med South East Asian Press Alliance (SEAPA).

Barnvänliga skolor som utgår från barnets rättigheter har vunnit terräng och ingår i flera länders utbildningsplan. Under året har samarbetet mellan utbildningsinsatser och insatser inom flera andra sektorer såsom vatten, hiv/aids och hygien ytterligare förstärkts.

Under 2006 har 100 miljoner kronor betalats ut till världsbanksfonder inom ramen för det så kallade Fast Track Initiative (FTI) som syftar till att bidra till genomförandet av ländernas egna utbildningsplaner med tonvikt på primärutbildning. Under 2006 har FTI satsat omkring 148 miljoner USD (cirka 1 020 miljoner kronor) i 14 länder, bland andra Madagaskar, Niger och Ghana. Det svenska stödet har bidragit till att förbättra utbildningens kvalitet, utveckla ministeriernas kapacitet och förbättra lärarnas och elevernas villkor och miljö.

Under 2006 betalade Sida ut 6 miljoner kronor för produktionen av Education For All Global Monitoring Report (GMR 2007) som bland annat visar att inskrivningen i primärskolan ökade med 27 procent i Afrika söder om Sahara och med 19 procent i södra och västra Asien mellan 1999 och 2004. Antalet barn som ännu inte är inskrivna i primärskolan är beräknat till 77 miljoner (en minskning med 21 miljoner på fem år). Nu går 94 flickor i primärskolan för var hundra pojke. Var femte vuxen (781 miljoner) är fortfarande illitterat. Av dessa är två tredjedelar kvinnor.

Under året har Sverige bidragit med sammanlagt cirka 15 miljoner kronor till olika institut inom FN:s organisation för utbildning, vetenskap och kultur (UNESCO). En utvärdering av samtliga institut och

utbildningscentrum inom UNESCO:s ram presenterades för dess styrelse i början av 2006. Utvärderingen visar bland annat att flera av de institut som Sverige stödjer har bidragit mycket positivt till kapacitetsuppbyggnaden inom ministerier och utbildningsinstitutioner i UNESCO:s medlemsländer.

Hälsa

Sida har under flera år arbetat för att stärka barnmorskefunktionen i samarbetsländerna som ett led i kampen mot mödradödligheten och för förbättrad sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR).

Som ett led i genomförande av den svenska politiken för SRHR har Sida stött bland andra International Planned Parenthood Federation (IPPF) med 100 miljoner kronor. IPPF erbjuder service till cirka 32 miljoner människor per år med hjälp av flera hundratusen frivilliga, 37 000 kliniker och 151 medlemsorganisationer.

Sida har utvärderat IPPF under året tillsammans med den norska biståndsmyndigheten Norad. Utvärderingen, som utgår från situationen i Bangladesh, Etiopien och Uganda, visar bland annat att medlemsorganisationerna i stor utsträckning når ut till fattiga människor och grupper. IPPF:s kliniker håller hög kvalitet, har låga avgifter och erbjuder skyddad identitet för sina patienter.

I enlighet med Sveriges handlingsplan för smittsamma sjukdomar har Sida stött bland andra Global Alliance for Vaccines and Immunization (GAVI) som bidragit till att 118 miljoner barn vaccinerats med nyintroducerade vacciner mot gula febern, hepatit B och Hemophilus influenzae typ B.

Stöd har också gått till Världshälsoorganisationen (WHO) som tagit fram en strategi för reproduktiv hälsa i Etiopien. Stödet till FN:s befolkningsfond (UNFPA) har gått till en tematisk fond för att säkerställa tillgången till preventivmedel i 51 länder samt till ett integrerat arbete för att förhindra och ta hand om fistulaskador efter förlösning. Båda dessa globala insatser har genomförts i nära samarbete med de nationella hälsoministerierna i länder där Sida bidrar med stöd till hälsosektorn, till exempel Bangladesh, Burkina Faso och Kenya.

Miljö och naturbruk

Stödet till International Institute for Environmental Development (IIED) har bland annat bidragit till ökad uppmärksamhet kring småbönders förutsättningar att få tillgång till en marknad för jordbruksprodukter. Det är en marknad som alltmer domineras av internationella affärskedjor med mycket höga krav på standard och kvalitet. IIED:s arbete återspeglas i det omfattande arbetet kring lantbruk och fattigdomsinriktad tillväxt som biståndskommittén (DAC) inom Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) utfört,

och i anslutning till Sidas regionala och bilaterala insatser på landsbygdsområdet i Afrika.

Under året har Internationella naturvårdsunionens (IUCN) nationella program i Laos och Vietnam – med nära koppling till annan Sidastödd verksamhet i dessa länder – utvärderats med positiva resultat. Den nya samarbetsformen, där öronmärkta medel till specifika projekt ersatts av ett obundet budgetstöd till de nationella IUCN-kontoren, har fått positiva effekter. Kontoren har utvecklats från att ha en konsultroll och ett projektberoende till en mer strategisk och innovativ roll med större fokus på kommunikation, stöd till nationella processer och opinionsbildning. Till viktiga resultat hör kapacitetsutveckling för och förstärkning av National Environment Committee (NEC), en tvärsektorieell kommitté som har samordningsansvar för att integrera miljöhänsyn i statligt beslutsfattande och planering.

Samarbetet mellan Sida och Enheten för miljöekonomi (EME) vid Göteborgs universitet genomgick en extern utvärdering under 2006. De viktigaste slutsatserna från utvärderingen är att samarbetet varit påfallande produktivt, av utmärkt kvalitet och mycket uppskattat av alla berörda. Stödfunktionen har varit involverad i de flesta av Sidas samarbetsstrategiprocesser för att säkerställa att strategiska miljödimensioner beaktas.

Sida stödjer World Resources Institute's (WRI) arbete med att ge fattiga män och kvinnor en starkare röst vid beslut som påverkar dem samt en plats vid förhandlingsbordet där besluten tas. I april 2006 lanserade WRI tillsammans med samarbetsländerna ett webbaserat metodverktyg för att kunna följa fattiga människors tillgång till naturresurser ur ett rättighetsperspektiv och för att stärka kapaciteten att integrera de fattigas behov i beslutsfattandet.

Handel och finans

På handelsområdet arbetar Sida för att stärka utvecklingsländernas förmåga att identifiera och formulera sina handelspolitiska intressen och aktivt delta i internationella förhandlingar, särskilt i Världshandelsorganisationen (WTO). (Se vidare specifikt åiterrapporteringskrav om Handelsrelaterat bistånd, 16.10.)

Sida stödjer två större initiativ med medel från globalanslaget; The Financial Sector Reform and Strengthening Initiative (FIRST) och The Consultative Group to Assist the Poor (CGAP).

FIRST är ett samarbete mellan Världsbanken, Internationella valutafonden och sex bilaterala givare som syftar till att utveckla och stärka den finansiella sektorn i utvecklingsländerna utifrån rekommendationerna i så kallade Financial Sector Assessment Programmes. Under 2006 gjordes en utvärdering av fas ett av FIRST med positivt resultat. De rekommendationer som lyftes

för fas två var främst att fördjupa integrationen med Världsbankens och Internationella valutafondens arbete inom området.

CGAP är en nätverksorganisation med 33 givare som arbetar med utveckling av den finansiella sektorn och speciellt med frågor som rör mikrofinans. CGAP har spelat en mycket viktig roll för att belysa de finansiella tjänsternas betydelse för fattigdomsbekämpning. För närvarande pågår en utvärdering av CGAP III vilken kommer att peka ut förslag till den framtida inriktningen av CGAP:s arbete. Tidigare faser har också utvärderats och resultatet har visat att CGAP:s arbete varit mycket relevant och hållit hög kvalitet.

Sysselsättning och arbetsmarknad

Sida har under 2006 fört en aktiv dialog med Världsbanken om sysselsättningens betydelse för fattigdomsinriktad tillväxt och även givit finansiellt stöd till den så kallade tillväxtkommissionen.

Sida har även utvecklat metoder för integrerad ekonomisk analys (IEA) i vilken sysselsättningsanalysen kopplas samman med privatsektoranalysen och makroekonomiska frågor. Rådgivning och länderanalyser baserade på IEA har under 2006 genomförts i Kambodja, Uganda och Albanien.

Sverige ingick 2005 genom Sida ett partnerskapsavtal med Internationella arbetsorganisationen (ILO) med fokus på sysselsättning i synnerhet inriktat på ungdomar, rättigheter i arbetslivet, och utveckling av ILO:s analytiska kapacitet. Under 2006 har Sida betalat ut 25 miljoner kronor för detta arbete.

Infrastruktur och informations- och kommunikationsteknik (ICT)

Sida stödjer sedan flera år den internationella nätverksorganisationen Energia. Energia arbetar med genderfrågor och hållbar utveckling inom energisektorn. Energia utvärderades under 2006 med positivt resultat.

Inom transportområdet prioriterar Sida trafiksäkerhet. Med hänvisning till trafikskadorna som ett folkhälsoproblem har en svensk trafiksäkerhetsexpert rekryterats för placering vid WHO som samordnare för FN-systemets arbete med trafiksäkerhet. Sida har beslutat att ge fortsatt och utökad stöd till International Forum for Rural Transport and Development (IFRTD). Det är ett globalt nätverk för information, dialog och kompetensutveckling med inriktning på behovet av åtkomst till väsentliga samhällsfunktioner för resurssvaga människor på landsbygden i utvecklingsländer.

Sida har under 2006 fortsatt sin satsning på att utnyttja digital informations- och kommunikationsteknik (ICT) för u-ländernas utveckling. Den största insatsen var anslaget till det nyupprättade resurscentrumet för ICT i

u-länder, Spider, som drivs av Tekniska högskolan (КТН) i samverkan med flera universitet och högskolor.

I den internationella policy- och metoddialogen för ICT for Development (ICT4D) är Sida en aktiv partner. Under året har Sida i nära samarbete med andra bilaterala givare och med Världsbanken varit engagerad i policydiskussioner om infrastruktur för data- och teletrafik i Afrika. Detta har framför allt gällt internationella stamnät, där den mest aktuella frågan gällt former för att få en ur utvecklingssynpunkt positiv utformning av de fiberkabelinvesteringar som planeras i östra Afrika (från Sudan i norr till Sydafrika i söder).

Under 2006 har Sida arbetat för att ta till vara de möjligheter till synergieffekter som finns mellan det bilaterala stödet till ICT-utveckling i Rwanda, stödet för teleinfrastrukturplanering inom Östafrikanska gemenskapen (EAC) (regionalt) och policyarbetet kring uppläggningsen av fiberkabelprojekt (globala anslaget).

Internationella utbildningsprogram (ITP)

Under året genomförde Sida 63 internationella utbildningsprogram (ITP) med i genomsnitt 25 deltagare per program, det vill säga totalt cirka 1 575 deltagare. Tyngdpunkten i programmen har legat på handel, näringsliv och finansiella system samt infrastruktur.

Av deltagarnas uppfattning att döma har programmens måloppfyllelse förbättrats under 2006 jämfört med året innan. Även synen på programmens relevans i förhållande till den egna professionen samt deras betydelse för samarbetet med övriga deltagare visar högre siffror.

Sida har gjort översyner av flera utbildningsområden, till exempel konflikthantering samt av utbildningsprogrammet World Trade, Conformity Assessment and Quality Infrastructure Development. Under året initieras även en översyn av området offentlig förvaltning.

Programmets inriktning och utformning har utvecklats under året. Ett arbete har påbörjats för att underlätta för ITP-deltagarna att tillämpa sina kunskaper i hemlandet kopplade till pågående reformprocesser på olika nivåer.

Resursbasprogram

Resursbasprogrammen syftar till att utveckla kompetensen inom viktiga profilmråden för det svenska utvecklingssamarbetet. Sida gör det genom att ge unga akademiker möjlighet till kvalificerad praktik på utvalda multilaterala, regionala och bilaterala organisationer samt vid svenska myndigheter, institutioner och konsultföretag verksamma inom svenskt utvecklingssamarbete.

Resursbasprogrammet Junior Professional Officer (JPO) styrs av mål som utgår från Sveriges prioriteringar i det multilaterala utvecklingssamarbetet. JPO-programmet har under 2006 omfattat 112 personer, 79 kvinnor och

33 män, vilka tjänstgjort vid olika FN-organ och andra internationella organisationer. Utvecklingsbankerna har särskilt prioriterats; sju personer tjänstgör i Världsbanken för närvarande, vilket är en fördubbling från tidigare år.

Ett samarbete har inletts med FN:s utvecklingsprogram (UNDP). Sju kandidater har rekryterats som Special Assistant to the Resident Coordinator (SARC) med uppgift att samordna FN:s insatser i länder som Sida och UNDP prioriterar. Målet med programmet är att öka den svenska närvaron genom nya tjänster på mellannivå inom UNDP. (not 40)

Junior Experts to the Delegation (JED) erbjuder unga akademiker tjänster vid EU:s delegationer. Programmet har fördubblats och omfattar 20 personer under 2006–2008. Svenska JED tjänstgör i Balkan och Centralasien, Afrika, Asien och Latinamerika. (not 40)

Resursbasprogrammet Bilateral biträdande experter (BBE) styrs av Sidas framtida behov av kompetens för att Sverige framgångsrikt ska kunna delta i internationellt utvecklingssamarbete. 52 personer har under 2006 innehaft tjänster som BBE. 35 av dessa är kvinnor och 17 är män. 18 personer har tjänstgjort vid ambassader, 13 vid regionala eller nationella institutioner medan 21 personer har varit anställda av svenska konsultbolag kopplade till genomförandet av insatser finansierade av Sida.

Intresset för Sidas yngre konsultprogram (YK) har ökat starkt bland konsultföretag, myndigheter och institutioner. Programmet syftar till att ge yngre akademiker internationell projekterfarenhet för att kvalificera dem till att anlitas som konsulter av Sida eller andra aktörer inom internationellt utvecklingssamarbete. Under 2006 har 22 yngre konsulter deltagit i internationella uppdrag. Det är närmast en fördubbling mot föregående år.

Under 2006 har Sida anordnat sju förberedelsekurser för utresande JPO, SARC, JED, BBE, YK samt medföljare.

ÖVRIGT

Urban utveckling

Sida har under 2006 satsat på att ta fram en policy för utveckling i städerna, Fighting Urban Poverty, att aktivt delta i olika internationella forum, till exempel World Urban Forum 3 samt att öka samarbetet med multilaterala organisationer, främst United Nations Human Settlements Programme (UN-Habitat) och Världsbanken.

Sidas stöd till UN-Habitats Water and Sanitation trust fund har bidragit till planeringen av en utbyggnad av vatten- och sanitetsanläggningar i städer runt den kraftigt förorenade Victoriasjön i Afrika, samt till lokalt kapacitetsbyggande inom området.

Trygghet för människorna i städerna är en förutsättning för ekonomisk tillväxt. Sida har därför delfinansierat

en utvärdering av UN-Habitats Safer Cities-program som en del i beredningen av stödet till programmet.

Inom ramen för ett avtal med Världsbanken har Sida lämnat stöd till stadsforskning samt drivit en dialog med Världsbanken, andra givare och forskningsorganisationer kring ett närmare samarbete för att stärka den urbana forskningen kring bland annat urbana indikatorer.

Sida verkar för att genom de internationella aktörerna samordna arbetet på nationell, regional och global nivå. Detta sker till exempel genom Cities Alliance, en internationell allians av givare och utvecklingsländer. Cities Alliance stärker främst nätverk mellan kommuner och andra aktörer på stadsnivå samt initierar strategier för att främja en hållbar fattigdomsfokuserad stadsutveckling i ett stort antal städer i olika regioner. Under 2006 har Cities Alliance godkänt bidrag på 30 miljoner USD (cirka 207 miljoner kronor). Av 48 finansierade projekt under 2006 var exempelvis 15 insatser globala och 13 insatser specifikt riktade mot Afrika söder om Sahara.

Sverige har en lång tradition av lokalt självstyre och svenska kommuner har viktiga kunskaper för svenskt utvecklingssamarbete. Under året har 29 svenska kommuner med stöd från Sida inletts samarbete med 33 kommuner i nio länder i Syd, främst i Sydafrika, Kina och Mongoliet. Samarbetet täcker allt från kommunal tjänsteproduktion till frågor som rör den mer politiska och administrativa dimensionen av lokal demokrati.

Utvärderingar och internrevision

Sekretariatet för utvärderingar och internrevision (UTV) har under året slutfört fyra utvärderingar och två studier.

Ett konsortium bestående av cirka 45 biståndsorganisationer – Tsunami Evaluation Coalition (TEC) – genomförde 2005 och 2006 en utvärdering av det internationella samfundets insatser i samband med tsunamikatastrofen i Sydostasien. UTV ansvarade för en delstudie om kopplingen mellan katastrofinsatser, återuppbyggnad och utveckling. Utvärderingen visar att responsen på tsunamikatastrofen var den snabbaste och största genom tiderna. Den snabba responsen ledde till att återuppbyggnadsarbetet nästan överallt kunde inledas tidigt. Mycket har fungerat väl i katastrofinsatserna efter tsunamin, men studien pekar också på att det viktiga, omedelbara räddningsarbetet utfördes av lokalbefolkningen. En av utvärderingens viktigaste slutsatser är att biståndsorganisationerna måste bli väsentligt bättre på att informera och samarbeta med lokalbefolkningarna i katastrofdrabbade områden.

Utöver utvärderingar har UTV i enlighet med Sidas regleringsbrev för 2006 genomfört en översyn av verksamhetsgrenen Forskning. Översynen ger stöd till ansatsen att stödja långsiktig kapacitetsuppbyggnad men pekar också på behov av att tydligare definiera forsknings-

samarbetets roll inom utvecklings-samarbetet, att målen för verksamheten behöver ses över, samt att Sidas och andra forskningsfinansierares ansvar att finansiera svensk u-lands-forskning behöver förtydligas.

Det internationella samarbetet inom utvärderingsområdet blir allt viktigare. Under året har Sverige genom UTV innehaft ordförandeskapet i OECD/DAC:s Network on Development Evaluation. UTV har vidare varit ledande och deltagit i flera stora internationella utvärderingar varav några avslutats under året, bland annat en omfattande utvärdering av biståndsformen budgetstöd och den ovan nämnda utvärderingen av insatserna efter tsunamikatastrofen. UTV har vidare varit ordförande för den så kallade Triple C-utvärderingen av EU:s bistånd.

ANALYS AV UTFALL

Stödet till insatser inom demokrati och mänskliga rättigheter har ökat som en följd av instruktionerna i Regleringsbrevet som i sin tur avspeglar intentioner i andra styrdokument såsom politiken för global utveckling (PGU) och huvuddragen. Likaså har stödet till undervisningssektorn genom multilaterala organisationer ökat markant. Detta kan dels tillskrivas Sidas stöd till Världsbankens stora satsning i syfte att främja utbildning för alla genom Fast Track Initiative (FTI), dels mindre men strategiskt viktiga insatser genom bland andra Unesco och Unicef.

En betydande ökning har skett under både verksamhetsgrenen och huvudsektorn Naturresurser och miljö bland annat med anledning av den av regeringen beslutade särskilda miljö-satsningen som inleddes under 2006. Ökningen är något lägre än den kunde ha varit för verksamhetsgrenen på grund av att 30 miljoner kronor har omfördelats till verksamhetsgrenen Europa.

Tabell 11.

Globala utvecklingsprogram, kostnader i tkr

Biståndsform	2004	2005	2006
Projektstöd	659 298*	897 758**	1 318 113
Personalbistånd inklusive KTS	190 161	171 083	152 762
Internationella kurser	203 538	148 927	194 769
Krediter	35 036	50 149	100 100
Garantier	197	588	0
Programstöd	109 803*	922 560**	47 041
varav generellt budgetstöd	0	0	0
Sektorprogramstöd	109 803	92 260	47 041
Humanitärt bistånd	5 236	0	0
Forskning	26 789	18 235	24 077
Bidrag till enskilda organisationer	93 288	84 442	61 382
Totala kostnader	1 323 347	1 463 442	1 898 243
Kanaler			
Multilaterala organisationer	476 198	566 575	885 764
Svenska organisationer	505 739	483 074	617 166
Samarbetslandets organisationer	91 792	146 018	58 192
Övriga länders organisationer	49 637	55 454	90 870
Internationella enskilda organisationer	199 980	212 321	246 252
Totala kostnader	1 323 347	1 463 442	1 898 243
Övergripande mål för utvecklingssamarbetet			
Direkt påverkan	75 440	226 506	421 219
Projekt och program där fattiga är inbegripna	197 819	217 973	172 550
Indirekt påverkan genom policy och institutioner	710 631	751 321	1 123 817
Indirekt påverkan genom nationellt stöd	137 993	161 799	95 834
Övrigt	201 463	105 842	84 823
Totala kostnader	1 323 347	1 463 442	1 898 243
Huvudsektorer**			
Hälsa		403 917	379 341
Utbildning		76 501	226 241
Forskning		7 002	33 342
Demokratisk samhällsstyrning och MR		222 749	259 784
Konflikt, fred och säkerhet		1 669	957
Humanitärt bistånd		0	0
Infrastruktur		89 691	189 740
Handel, näringsliv och finansiella system		144 630	172 611
Naturresurser och miljö		290 300	383 774
Budgetstöd för fattigdomsbekämpning		0	0
Övrigt		226 984	252 451
Totala kostnader		1 463 442	1 898 243
Antal giltiga insatser	905	817	832
varav >15 mnkr	11	15	21
Antal nya insatser	280	278	292

* Siffrorna för 2004 har korrigerats jämfört med årsredovisningen 2004.

** Siffrorna för 2005 har korrigerats jämfört med årsredovisningen 2005.

Inom de övergripande sektorerna infrastruktur och handel, näringsliv och finansiella system är det framför allt infrastruktur som har ökat stort. Huvuddelen av denna ökning består av insatser inom området urban utveckling och förvaltning som tack vara satsningen på hållbar utveckling har haft en framskjuten plats under året. Inom huvudsektorn handel, näringsliv och finansiella system så är det framför allt stöd till insatser på handelsområdet som har ökat.

Huvuddelen av Sidas insatser inom anslaget bidrar till det övergripande målet för utvecklingssamarbetet via indirekt påverkan genom policy och institutioner. Jämfört med föregående år har också andelen för denna typ av påverkan ökat. En markant ökning har skett för andelen insatser som bidrar till det övergripande målet via direkt påverkan. Den stora ökningen av stöd för direkt och indirekt påverkan av det övergripande fattigdomsmålet är resultat av Sidas medvetna strävan.

Antalet insatser totalt har ökat något och detta kan delvis förklaras med att verksamhetsgrenen har haft ett antal finansiella villkor att hantera. Dock har satsningen på större insatser generellt lett till ett ökat antal insatser med avtalsbelopp över 15 miljoner kronor.

SIDAS BEDÖMNING

De riktlinjer som styr de globala utvecklingsprogrammen betonar vikten av att söka åstadkomma synergieffekter mellan det stöd som ges till internationella och regionala

organisationer och de insatser som görs nationellt och lokalt i Sidas samarbetsländer. Sida har analyserat resultatet av stödet till globala program och analysen visar att dessa kan ha bland andra följande typer av effekter:

- direkta effekter på nationell och lokal nivå
- fungera som ett stödjande nätverk för nationell verksamhet
- bidra till utvecklingen av internationella norm- och regelverk som påverkar staters agerande.

Som framgår av redovisningen finns goda exempel på alla dessa typer av effekter av stödet till globala utvecklingsprogram.

Det är Sidas bedömning att stöd till och medverkan i globala program blir allt viktigare. Det hänger samman med att de gemensamma initiativen för att uppnå millenni målen blir allt fler samt att allt mer av policy- och metodutveckling måste göras gemensamt för att öka utvecklingssamarbetets samlade slagkraft och effektivitet.

Aktörerna i det svenska samhället är en viktig resurs i utvecklingssamarbetet. Sveriges politik för global utveckling betonar vikten av att öka deras deltagande samt att stödja deras kompetensutveckling. Sidas bedömning är att resursbasprogrammen fungerar bra och att de är strategiskt viktiga för att ge svenska aktörer ökad kompetens att delta i utvecklingssamarbetet. På samma sätt spelar de internationella utbildningsprogrammen en viktig roll för att skapa kontakter med en bredare krets svenska aktörer liksom mellan deltagare från olika utvecklingsländer.

Forskning

Sida skall bidra till att stärka utvecklingsländers forskningskapacitet och främja forskning som bidrar till fattigdomsbekämpning och en rättvis och hållbar global utveckling. Sida skall vidare bidra till att stärka utvecklingsrelevant forskning i Sverige.

SLUTSATSER OCH LÄRDOMAR

Samarbetstrategierna för Moçambique, Tanzania och Uganda belyser erfarenheterna av Sidas forsknings-samarbete för att stärka ländernas kapacitet för egen analys och kompetensförsörjning. Sida är den enda biståndsgivaren i Moçambique, eller tillsammans med Norge i Uganda och Tanzania, som stödjer forskning på ett strukturerat sätt i linje med institutionernas strategiska planer. Den svenska dialogen kring ländernas strategier för fattigdomsbekämpning (PRS) har bidragit till att ge forskningsfrågorna en framskjuten plats. De tre länderna prioriterar forskning och innovation i sina aktuella utvecklingsplaner: Poverty Reduction Strategy Paper (PARPA, PEAP respektive MUKUTA). Här nämns forskning dels som ett viktigt element för fattigdomsbekämpning inom olika sektorer, dels som en tvärspektoriell investering i oberoende debatt och kapacitet av betydelse för tillväxt och social utveckling. Moçambique har inrättat ett nytt forskningsministerium och Tanzania en reform för forskningssystem.

I samarbetsstrategierna betraktas forskning som en viktig kapacitetsbyggande insats i samarbetet med Moçambique och Uganda och tillsammans med utbildning som ett koncentrationsområde för Sida i Tanzania.

RESULTAT AV GENOMFÖRDA UTVÄRDERINGAR

På uppdrag av regeringen har Sida genomfört en översyn av verksamhetsgrenen Forskning som bygger på en rad studier:

- en sammanställning av uppföljande utvärderingar av de bilaterala samarbetena: Bolivia, Nicaragua, Moçambique och Tanzania
- en särskild studie av stödet till informations- och kommunikationsteknik (IT)

- en studie av stödet till tematiska forskningsprogram på regional och internationell nivå
- studier av stödet till svensk forskning
- en organisationsstudie.

Rapporterna är genomgående positiva, och bedömer forskningssamarbetets mandat och uppgift som tydligt och motiverat som särskild verksamhetsgren. Valet av insatser svarar väl mot uppställda mål, relevansen är god och kvalitetssäkringsmekanismerna bra. Som exempel på framgångsrika bilaterala forskningsinsatser nämns utbildningen i Bolivia av tio doktorer under 2006. Sex av dessa doktorer samt elva med mastersexamen har utexaminerats inom samhällsvetenskap och humaniora. Deras forskning behandlar Aymarafolkets språk, kultur och historia. I Nicaragua har forskningssamarbetets resultat förbättrats avsevärt under de senaste fyra åren med en större genomströmning i forskarutbildningen och förbättrad forskningsförvaltning. Alla forskningsprogram i de utvärderingar som gjorts, har utvecklat kontakter med andra samhällssektorer och forskare deltar som experter i nationella strävanden. Forskningen har också lett till ökad kvalitet i universitetsutbildningen. I Moçambique har forskningssamarbetet bidragit till formulerandet av en nationell forskningspolitik. Utvärderingen framhåller stödet i Tanzania till tekniska fakulteter och deras regionala samarbete för att främja innovationer i samarbete med småföretag. Stödet till IT vid universitet bedöms framgångsrikt och i många fall har effekter på IT-utvecklingen i hela samhället noterats. Här rekommenderas Sida undersöka möjligheterna till uppföljande insatser.

Översynen av forskningssamarbetet noterar att forskningsstödet effekter på fattigdomsminskningen är indirekt och långsiktig och rekommenderar Sida att verka för skärpt fattigdomsfokus i de prioriteringsdiskussioner som förs inom de organisationer och universitet som stöds.

VIETNAM Sida ger stöd till utveckling av forskning i samarbetsländer.

Utredarna anser att omfattningen av biståndets insatser för svensk forskning är rimlig men att Sida bör medverka till en ökad satsning på utvecklingsrelevant forskning inom ramen för svensk forskningsfinansiering. Samarbetet med Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande nämns som ett positivt exempel.

En rad andra utvärderingar har framhållit värdet av Sidas stöd för u-landsbaserade organisationers möjligheter att formulera och genomföra forskning med lokalt ägarskap i miljöer med svag tillgång på allmänna forskningsmedel. Det gäller stöd till forskningsfonder vid universitet i samarbetsländer, stöd till etablering av ett afrikanskt nätverk för arkeologisk forskning (AAN) och stöd till nätverk för samhällsvetenskap i Centralamerika (FLACSO). I samtliga fall betonas att insatserna positivt

bidrar till kompetensen för forskning men att stödet till forskningsförvaltning behöver stärkas.

Sidas stöd till FN:s organisation för social utveckling (UNRISD) har varit avgörande för dess möjlighet att planera och genomföra omfattande studier med längre perspektiv. Utvärderingen – med titeln *Too good to be true?* – visar att programmet varit framgångsrikt. Fem års studier om social utveckling utmynnar i tio böcker och slutsatserna har redan fått spridning. Såväl Sida som Finlands biståndsorganisation Finnida har anordnat seminarier kring slutsatserna.

Översynen av Sidas forskningssamarbete har lett till ett omfattande analysarbete med sikte på att effektivisera och koncentrera verksamheten till områden där Sidas arbete kan tänkas ha komparativa fördelar och spridningseffekter.

KONCENTRATION AV SAMARBETET

Under 2006 aviserades och inleddes en utfasning av forskningssamarbetet med Sri Lanka och Vietnam i dess nuvarande form. Länderna har nått en kapacitetsnivå som inom några år ger dem möjlighet till fortsatta kontakter med svensk forskning genom Links-programmet eller annan forskningsfinansiering.

En översyn av de regionala forskningsprogrammen har inletts och den ska ge underlag till en diskussion om sammanslagning av aktiviteter till mera stabila och etablerade strukturer för forskningsfinansiering i regionen. Ett forskningsprogram om biodiversitet i torra områden i Afrika avslutas under 2006.

Sida har beslutat om att ge slutbidrag till två organisationer som främjar hälsoforskning, Council on Health Research for Development som arbetar på landnivå och Global Forum on Health Research som arbetar globalt. Beslutet har stimulerat till diskussioner om eventuell sammanslagning av dessa initiativ. Ett tredje initiativ, Alliansen för forskning om hälsosystem har, efter dialog med bland andra Sida, uppgått i Världshälsoorganisationen (WHO).

Under året har Sida samordnat och samarbetat med andra givare inom en rad insatser för att fördela och effektivisera arbetet. Det gäller utvärderingen av UNRISD där Sida svarat för arbetet i samråd med Finland, utvärderingen av Facultad Latinoamericana de Ciencias Sociales (FLACSO) och revisionen av Organisation for Social Science Research in Eastern and Southern Africa (OSSREA) där Norad axlat ansvaret. Vetenskapsrådet har svarat för utvärderingen av Swedish Research Links.

Sida har tagit flera initiativ för ökat samarbete och samordning bland forskningsfinansiärer. Sida var bland annat värd för samarbetsgruppen International Forum of Organizations financing Research for Developments (IFORD) möte i Moçambique och höll i givardiskussioner vid FN:s organisation för samarbete inom utbildning, vetenskap, kultur, och kommunikation/mediers (UNESCO) världskonferens om samhällsvetenskap i Argentina. En nedslående slutsats är att biståndets forskningsfinansiärer fortfarande fokuserar på projekt och står långt ifrån Parisagendans arbetsätt.

ANALYS AV UTFALL

Utfallet för verksamhetsgrenen Forskning framgår av tabell 12. Det totala utfallet under 2006 har ökat med drygt 82 miljoner kronor jämfört med 2005. Cirka 97 procent av de disponibla medlen har utnyttjats, liksom under 2005. Inom det bilaterala stödet gick merparten till länder i Afrika och liksom under 2005, är Tanzania och Uganda de största mottagarna. Utbetalningarna till

samarbetsländerna ökade under året vilket avspeglar dels en ökning av det direkta stödet till forskning i fattiga länder, dels att den administrativa kapaciteten hos mottagarna har stärkts.

Utfallet till svenska organisationer utgörs till cirka 40 procent av stödet till medverkan i bilateralt forskningssamarbete. I övrigt bidrar Sida till forskare i Sverige via Sidas u-landsforskningsråd, Swedish Research Links och den särskilda satsningen på forskning kring hiv/aids. Det har varit en jämn ökning av stödet till regionala, internationella och multilaterala organisationer medan stödet till svenska organisationer är i det närmaste konstant.

Forskningen har framför allt en indirekt påverkan på det övergripande målet för utvecklingssamarbetet.

Det totala antalet insatser har ökat något under året samtidigt som antalet nya insatser har minskat. Antalet insatser större än 15 miljoner kronor ökade med 50 procent jämfört med 2005.

SIDAS BEDÖMNING

Tankar om kunskapsdriven ekonomisk utveckling har under senare år nått biståndsdebatten som alltmer lyfter värdet av forskning och utveckling. Sidas erfarenhet av genomförande av stöd på området är unik tack vare det systematiska och långsiktiga stödet till forskande institutioner. Sidas tes att varje land behöver åtminstone ett forskande universitet med kapacitet att utbilda forskare och lärare för högskolesektorn har anammats av de länder som formulerat en policy för högre utbildning (till exempel Etiopien och Moçambique). Men i de flesta samarbetsländerna återstår arbetet med att utforma en strategi för forskningsutveckling. Moçambiques initiativ har väckt positivt intresse bland flera givare.

Det ökade antalet forskarutbildade bidrar dock även i det kortare perspektivet till ökad kapacitet för inhemsk analys. Det är inte bara genom den egna forskningen som forskarna bidrar till fattigdomsbekämpning och utveckling. Med sina kontakter med internationell kunskapsutveckling kan de bidra till värdering, analys och synteser av värde för policyer och beslut liksom till oberoende kritik och debatt.

Dessvärre tycks den ökade graden av öppna anslag och basstöd också ha ökat riskerna för missbruk. Sida har under året genomfört en rad revisioner för att följa upp sådana misstankar. I en universitetsmiljö där framtida beslutsfattare utbildas är det särskilt angeläget att agera i fall av misstänkt korruption. I ett fall har det lett till återbetalning till Sida av felanvänt stöd. I ett annat fall till att ett universitet dragit av på lön som återbetalning från forskare för utgifter som saknar verifikationer.

ÖVRIG ÅTERRAPPORTERING

Sida skall ange fördelningen mellan stöd till stärkande av forskningskapacitet respektive stöd till utvecklingsrelevant forskning. Rapporteringen skall även ange på vilka grunder avvägningar mellan dessa områden görs mot bakgrund av målet för internationellt utvecklingssamarbete, samt beskriva på vilket sätt verksamheten inom respektive område är relevant för målet. Sida skall ange hur urval av samarbetspartners skett i de kapacitetsstärkande insatserna. När det gäller stödet till utvecklingsrelevant forskning skall prioriteringar och fördelning i den ämnesmässiga inriktningen anges.

De insatser som primärt inriktas på att stärka forskningens inriktning är dels det bilaterala forskningsarbetet som under 2006 omfattade cirka 30 procent, dels ytterligare cirka 10 procent, regionala och internationella forskningsprogram, som fokuserar på forskarutbildning. Bland de regionala programmen återfinns African Economic Research Consortium (AERC) som utbildar i nationalekonomi på masters- och doktorsnivå, centralamerikanska FLACSO och programmet för integrerat jordbrukssystem i Sydostasien. De internationella organisationerna för stöd till basvetenskaperna fysik, kemi, biologi och matematik, International Foundation For Science (IFS), International Science Program (ISP), International Centre for Theoretical Physics, (ICTP), Third World Academy of Sciences (TWAS) och Third World Organisation for Women in Science (TWOWS) är också primärt kapacitetsorienterade. Samarbetspartner söks inom respektive organisations nätverk av seniora forskare.

Inom det bilaterala samarbetet väljs samarbetspartner genom en uppsökande process där u-landsinstitutionen har ett avgörande inflytande. Flertalet samarbetspartner väljs vid svenska institutioner men även bland forskare i respektive region.

Utvecklingsrelevansen av insatser för forskningskapacitet har berörts ovan under Bedömning av verksamhetens resultat. Dessa aktiviteter genererar också ny kunskap, som i detta sammanhang kan sägas vara en positiv sekundär effekt.

Kapacitetsstärkande aktiviteter återfinns också inom de tematiska forskningsprogram som primärt syftar till att utveckla ny kunskap inom definierade områden. Så har till exempel International Centre of Insect Physiology and Ecology (ICIPE) ett välutvecklat program för forskarutbildning knutet till sitt forskningsinstitut. WHO:s forskningsprogram avsätter en tredjedel av sina resurser till att stärka u-landsinstitut, CODESRIA och Consejo Latino-america de Ciencias Sociales (CLACSO) anordnar sommarkurser för unga forskare och så vidare. I andra fall stöds processer som har sitt ursprung i kapacitetstöd. Efter hand som kapaciteten utvecklas övergår det i stöd till forskningsaktiviteter. Bland dessa återfinns det central-

amerikanska forskarnätverket för tropisksjukdomar, (NETROPICA) och det afrikanska programmet för bioteknik (BIOEARN).

Det sammanlagda stödet till primärt kapacitetsorienterade insatser uppgick under 2006 till drygt 370 miljoner kronor, det vill säga cirka 40 procent av totala utfallet på anslagsposten. Bland de tematiska programmen dominerar forskning kring naturresurser inklusive miljö och landsbygdsutveckling, cirka 40 procent, hälsoforskning, cirka 25 procent och samhällsvetenskap, cirka 35 procent. Den ämnesmässiga prioriteringen avgörs i två led, dels vid val av forskningsorganisationer och nätverk, dels i de processer och styrelser som avgör organisationernas forskningsagenda. På båda nivåerna tillmätts relevansen för fattigdomsbekämpningen stor vikt. Genom basstöd främjar Sida möjligheten för organisationerna och nätverken att själva formulera forskningsagendan. Utöver tematiska insatser via etablerade institutioner och nätverk har Sida under en rad av år stött forskning kring hiv/aids. Detta är ett område där svenska forskare är framstående och dominerar bland dem som beviljats anslag. Ett genombrott i sökandet efter ett hivvaccin noterades under 2006 men den fortsatta processen mot ett verksamt vaccin är lång. Det sammanlagda stödet till forskning kring smittsamma sjukdomar inklusive hiv/aids rapporteras under avsnitt 16.1 och uppgick till drygt 140 miljoner kronor.

Sida skall ange vilka metoder som använts för att uppnå målet att stärka utvecklingsrelevant forskning i Sverige, samt vilka indikatorer som lämpar sig för att bedöma måluppfyllelse i detta avseende. Sida skall ange vilka ämnesområden som prioriterats samt erhållit stöd i Sverige.

Det program som primärt syftar till att stärka utvecklingsrelevant forskning i Sverige är Sidas u-landsforskningsråd. Programmet är i huvudsak öppet för ansökningar inom ramen för allmän utvecklingsrelevans. Vissa ämnesmässiga prioriteringar baseras på initiativ från Sidas ämnesavdelningar, i huvudsak områden som anses underrepresenterade i den öppna ansökan. I årets omgång gäller det biodiversitet, demokrati och mänskliga rättigheter samt hälsosystem. Stöd kan också sökas för forskarnätverk som bland annat ska svara för syntes och debatt av intresse för biståndet. Fullt stöd gick till nätverk för Sydasiastudier; genusforskning och forskning kring fred och konflikt, planeringsanslag till ytterligare fem nätverk, bland annat inom nationalekonomi, miljö och hälsosystem.

I årets ansökningsomgång inkom 548 ansökningar varav 107 (20 procent) beviljades anslag. Under 2006 beslutades om cirka 130 miljoner kronor varav 18,9, procent till hälsoforskning, 37,6 procent till samhällsvetenskap och humaniora, 19,34 procent till forskning inom naturresurser och miljö samt 24,0 procent till naturvetenskap och teknik.

Som resultatindikatorer för u-lands-forskningsrådets verksamhet används bland annat söktryck, antal beviljade anslag, anslagssumma samt antal publikationer och doktorsavhandlingar.

Indikatorer för Swedish Research Links är antal institutioner och forskare med samarbeten inom programmet. För resultatet i nätverksstödet används indikatorer som antal och kvalitet hos nätverken, åsikter från involverade forskare samt aktiviteterna i nätverket till exempel i form av seminarier och informationsmöten om policyer. Liksom praxis vid andra forskningsråd sker uppföljningen främst i samband med ansökningen om förnyat stöd.

Tabell 12.

Forskning, kostnader i tkr

De fem största länderna 2006	2004	2005	2006
Tanzania	37 651	49 795	46 881
Uganda	20 123	39 444	46 230
Nicaragua	27 500	27 127	33 353
Boliva	19 050	15 965	26 761
Rwanda	15 300	22 089	22 972
Övriga länder och regioner	653 592	692 360	751 702
Totala kostnader	773 216	846 780	927 899
Biståndsform			
Projektstöd	0	495	0
Personalbistånd inklusive KTS	0	0	0
Internationella kurser	0	0	0
Krediter	0	0	0
Garantier	0	0	0
Programstöd	0	0	0
varav generellt budgetstöd	0	0	0
Sektorprogramstöd	0	0	0
Humanitärt bistånd	0	0	0
Forskning	773 216	846 285	927 899
Bidrag till enskilda organisationer	0	0	0
Totala kostnader	773 216	846 780	927 899
Kanaler			
Multilaterala organisationer	70 514	79 627	97 119
Svenska organisationer	291 061	307 467	318 833
Samarbetslandets organisationer	154 839	178 286	198 747
Övriga länders organisationer	94 328	113 814	121 841
Internationella enskilda organisationer	162 474	167 586	191 359
Totala kostnader	773 216	846 780	927 899
Övergripande mål för utvecklingssamarbetet			
Direkt påverkan	8 541	8 059	0
Projekt och program där fattiga är inbegripna	600	11 060	0
Indirekt påverkan genom policy och institutioner	751 591	803 273	926 880
Indirekt påverkan genom nationellt stöd	3 500	11 000	0
Övrigt	8 985	13 389	1 019
Totala kostnader	773 216	846 780	927 899
Huvudsektorer*			
Hälsa		-275	0
Utbildning		0	0
Forskning		843 656	926 107
Demokratisk samhällsstyrning och MR		0	0
Infrastruktur		0	0
Handel, näringsliv och finansiella system		0	0
Naturresurser och miljö		0	0
Övrigt		3 399	1 793
Totala kostnader		846 780	927 899
Antal giltiga insatser	224	212	241
varav >15 mnkr	12	12	18
Antal nya insatser	31	43	37

* Siffrorna för 2005 har korrigerats jämfört med årsredovisningen 2005. Negativa belopp beror på återbetalningar.

Humanitära insatser och konfliktrelaterad verksamhet

Sida skall bidra till att rädda liv, lindra nöd och upprätthålla mänsklig värdighet till förmån för nödlidande människor som har utsatts för eller står under hot att utsättas för väpnade konflikter, naturkatastrofer och andra katastrofliknande förhållanden. Sidas verksamhet skall styras av skrivelsen Regeringens politik för humanitärt bistånd (skr. 2004/05:52) och av regeringens riktlinjer för Sidas arbete med humanitärt bistånd 2004-12-16 (UD2004/60685/GS).

Sida skall stödja konfliktförebyggande och konfliktrelaterade insatser vad gäller hot mot människors säkerhet i anslutning till humanitära kriser, såsom humanitär minröjning/lätta vapen och dialogprocesser på gräsrotsnivå. Dessa insatser skall ske som komplement till det långsiktiga utvecklingssamarbetet och kan även genomföras i områden där väpnade konflikter pågår eller nyligen har avslutats. Ett genusperspektiv skall beaktas i insatserna, som skall syfta till att stärka kvinnors roller, deltagande, åtnjutande av rättigheter och skydd.

SLUTSATSER OCH LÄRDOMAR

Resultatanalysen av Sidas samarbete har tagits fram under året i samband med samarbetsstrategiprocesserna för Uganda, Zimbabwe och de ockuperade palestinska områdena (OPT). I Zimbabwe ledde följderna av operation Murambatsvina till att tusentals människor blev hemlösa och utan inkomst, samtidigt som den zimbabwiska regeringen vägrade ta emot humanitärt stöd. Det humanitära stödet till Zimbabwe har givit de drabbade av jordreformen och de urbana upprensningsskampanjerna möjlighet för återhämtning. Den viktigaste lärdomen för det humanitära arbetet var att de humanitära aktörerna aldrig får förlora fokus på att rädda liv och lindra nöd, och se till att det humanitära arbetet inte påverkas av politiska hänsynstaganden.

Liknande slutsatser drogs i arbetet med analysen av de ockuperade palestinska områdena. Den Hamasledda regeringens tillträde på Västbanken och Gaza ledde till att utvecklingssamarbetet med de ockuperade palestinska områdena i stort sett avbröts. Det bidrog till att den humanitära situationen försämrades och att belastningen på det humanitära stödet ökade. Uppgifter som tidigare utförts av den palestinska myndigheten, som utbildning och sjukvård, kunde inte längre utföras och befolkningens förmåga att klara sig själv minskade dras-

tiskt. Det humanitära biståndet till OPT ökade starkt under 2006 för att motverka de humanitära konsekvenserna av en total kollaps av det palestinska samhället. Samtidigt utfördes insatser för att upplysa de berörda parterna i konflikten om deras folkrättsliga ansvar gentemot den drabbade civilbefolkningen, i synnerhet Israels ansvar som ockupationsmakt. Slutsatsen för det humanitära arbetet var, att humanitära insatser ska fortgå i enlighet med behovet, men aldrig får bli ett alibi för politiska initiativ eller bristen på desamma.

Även i strategiarbetet för Uganda belystes vikten av att det humanitära arbetet är oberoende och behovsbaserat. Det humanitära arbetet kan inte användas som påverkansmedel gentemot en regering, och kan inte villkoras på samma sätt som utvecklingssamarbetet.

Resultatanalysen för Sidas stöd till regionalt och sub-regionalt utvecklingssamarbete i Afrika söder om Sahara visar att Sida gett begränsat stöd till regionalt humanitärt bistånd i denna region. En anledning är att regionala afrikanska institutioner i dag spelar en liten roll i humanitära kriser.

Under året har ett förslag till strategi för hur Sida kan utöka sin verksamhet för förebyggande av naturkatastrofer tagits fram. Genom att särskilt beakta risken för naturkatastrofer i Sidas samarbete med länder och regioner

där risk för återkommande naturkatastrofer finns kan Sida bidra till att minska människors sårbarhet för naturkatastrofer.

RESULTAT AV GENOMFÖRDA UTVÄRDERINGAR

Under året har en internationell utvärdering av det humanitära stödet i samband med tsunami-katastrofen i december 2004 gjorts av Tsunami Evaluation Coalition (TEC) där Sida medverkade och ansvarade för en av delstudierna, Linking Relief, Rehabilitation and Development. De viktigaste slutsatserna av utvärderingen var att den initiala insatsen alltid görs av den drabbade befolkningen själv, att hjälpinsatser utifrån ofta saknar en förståelse för den lokala kontexten och att internationell hjälp var som mest effektiv när den kopplades ihop med nationella och lokala initiativ. TEC ställer också frågan huruvida fördelningen av hjälp verkligen var behovsbaserad. Bland utvärderingens huvudrekommendationer finns ett förslag om att de internationella, humanitära insatserna bör inriktas på stöd till lokala och nationella organisationer i stället för att utföras av de internationella organisationerna själva och ett förslag om certifiering i någon form av utländska organisationer.

Tre nya samarbetspartner har granskats efter att ha fått bidrag för varsin humanitär insats: Islamic Relief Sverige, Plan Sverige och SOS Barnbyar. Organisationernas kapacitet har studerats och en bedömning gjorts av huruvida de även framgent kan utgöra möjliga genomförandepartner för Sidas humanitära arbete. Enligt utvärderingen har insatserna varit effektiva och slutsatsen är att organisationerna har kapacitet att genomföra humanitära insatser, om än under vissa förutsättningar. Sida har fått bättre kunskap om organisationernas sätt att arbeta samt deras styrkor och svagheter. En god kännedom om organisationerna är särskilt viktigt för det humanitära stödet, då det ofta är bråttom att bereda insatser när katastrofer inträffat.

Sida har varit med och stött utvärderingen av de gemensamma fonderna i Demokratiska republiken Kongo och Sudan. De preliminära resultaten visar att samordningen och prioriteringen av det humanitära arbetet har förbättrats. Dessutom har man kunnat notera en ökad medelstilldelning sedan upprättandet av de gemensamma fonderna. Vidare har en större andel av givarnas resurser kanaliserats inom de gemensamma genomförandeplanerna, vilket ökar förutsättningarna för bättre resultat och större humanitärt genomslag.

KONCENTRATION AV SAMARBETET

Den humanitära verksamheten styrs av det humanitära imperativet, det vill säga att rädda liv och lindra nöd.

Därför omfattas inte det humanitära arbetet av samma krav på koncentration, varken sektoriell eller geografisk, som utvecklingssamarbetet. Däremot har Sida under året koncentrerat mängden avtal med samarbetspartner inom det humanitära verksamhetsområdet och i stället slutit ett färre antal övergripande avtal. Ett exempel på detta är förra årets ramavtal med Räddningsverket, som under 2006 utvidgades till ett övergripande avtal på 95 miljoner kronor. Likaså har satsningen på korgfinansiering i Sudan och Demokratiska republiken Kongo lett till att totalt 14 avtal med olika genomförandepartner inom ramen för de konsoliderade FN-appellerna i de två länderna ersatts med två ramavtal, ett per land.

Under året har anvisningarna för det humanitära biståndet samt riktlinjerna för smärre humanitära insatser reviderats i syfte att förtydliga och effektivisera Sidas samarbete med enskilda organisationer för humanitärt arbete.

ANALYS AV UTFALL

Det totala utfallet för verksamhetsgrenen Humanitära insatser och konflikthantering framgår av tabell 16. Anslaget för humanitära insatser och konfliktrelaterad verksamhet uppgick under året till 1 970 miljoner kronor. Behovet av humanitärt stöd uppgick till 2 012 miljoner kronor, vilket möjliggjordes genom att ingående sparande kunde utnyttjas.

Under året berörde 514 miljoner kronor (25,5 procent) av det humanitära anslaget insatser till följd av naturkatastrofer och 1 228 miljoner (61 procent) insatser under eller efter våldsamma konflikter. Större delen av Sidas humanitära stöd i konfliktsituationer innefattar hälso- och skyddsinsatser, samt specifikt stöd till flyktingar. Detta ska inte förväxlas med att 135 miljoner kronor använts till konfliktrelaterade insatser, det vill säga sådana insatser som har som huvudmål att främja fred och säkerhet.

Under 2006 var världen förskonad från stora katastrofer som tsunamin 2004 och jordbävningen i Pakistan 2005.

I slutet av maj drabbades området kring staden Yogyakarta i Indonesien av en jordbävning som i inledningsskedet fick stor medial uppmärksamhet. Totalt fattade Sida beslut om stöd för 31,2 miljoner kronor till dem som drabbades av denna naturkatastrof. Trots att jordbävningen relativt sett inte var särskilt kraftig – 6,3 på Richterskalan – var den materiella förstörelsen enorm med över 150 000 totalförstörda hus, vilket är fler än antalet förstörda hus i Indonesien efter tsunamin. De våldsamma konflikterna i Afrika och den akuta torkan på många håll i världen, bland annat i östra Afrika, fortsatte att orsaka stort lidande.

Krisen i de palestinska områden som Israel ockuperar

och kriget i Libanon ledde till stora humanitära umbäranden, och i augusti stod Sverige värd för två internationella konferenser för stöd till dessa två krisområden. Sidas stöd till Västbanken och Gaza uppgick till 155 miljoner kronor. Dessutom tillkommer 13 miljoner kronor i form av akut humanitärt globalt stöd. (I tabellen över största länder redovisas dessa under övriga länder och regioner.) Stödet till Libanon var 20,4 miljoner kronor. Dessutom tillkommer 65,5 miljoner kronor i form av akut humanitärt globalt stöd. (I tabellen över största länder redovisas dessa under övriga länder och regioner.)

Den humanitära situationen i Demokratiska republiken Kongo är fortsatt alarmerande efter en konflikt som beräknas ha kostat nästan fyra miljoner människor livet sedan mitten av 1990-talet. Även om val kunde genomföras under 2006 och situationen i landets östra delar förbättrats blossar stridigheter alltjämt upp och stora mängder människor dör av våld, svält och sjukdomar som sviter av konflikten. Både miliser och reguljära trupper begår brott mot mänskliga rättigheter, övergrepp och sexuellt våld fortsätter att utövas av såväl miliser som reguljära trupper. Antalet internflyktingar är stort (uppskattningsvis 1,5 miljoner). Det försök med korgfinansiering som inleddes under 2005 fortsatte under året, och av Sidas stöd på 170 miljoner kronor kanaliseras 105 miljoner till FN:s gemensamma humanitära fond.

Även i Sudan gick en stor del av finansieringen via FN:s gemensamma fond – 120 miljoner kronor av totalt 230 miljoner betalades till fonden.

Situationen i norra Uganda har förbättrats sedan en vapenvila slutits mellan Ugandas regering och gerillan Lord's resistance army (LRA). LRA har nu dragit sig tillbaka till överenskomna positioner i södra Sudan, där fredssamtal har inletts. Sida stödjer, förutom fortsatta humanitära insatser i norra Uganda med 87 miljoner kronor, även genomförandet av dessa fredssamtal.

Den viktigaste kanalen för det svenska humanitära stödet är fortfarande de multilaterala organisationerna, främst FN:s olika organ. Därutöver utgick under 2006 stöd med 330 miljoner kronor till Internationella rödakorskommittén och 172 miljoner kronor till Svenska Röda korset för deras internationella arbete genom Internationella rödakors- och röda halvmånefederationen. Sidas humanitära bistånd kanaliseras dessutom via en rad enskilda organisationer, både svenska och utländska, samt genom Räddningsverket, som under 2006 mottog 95 miljoner kronor för sina humanitära insatser i samarbete med FN.

Sida har som uttalat mål att stödja alla humanitära FN-appeller och har en praxis att stödja kriser som betecknas som bortglömda kriser. Detta har exempelvis lett till att Sverige är den fjärde största humanitära givaren till FN:s konsoliderade appell i Centralafrikanska repu-

bliken. Av de fem största mottagarländerna av Sidas humanitära bistånd kan såväl Demokratiska republiken Kongo som Sudan, Somalia och norra Uganda betecknas som bortglömda.

Under 2006 har personalstöd till FN:s kontor för humanitära frågor (UN-OCHA) givits med totalt elva personer varav tre kvinnor. Korttidsuppdragen har varit placerade i Sri Lanka, Pakistan, Somalia/Kenya, södra Sudan och Sudan/Darfur.

Arbetet med att röja minor efter våldsamma konflikter fortsätter. Se återsrapportering i avsnittet om konflikt-hantering – gemensam säkerhet, konfliktförebyggande, krishantering och fredsbyggande.

Sida har under 2006 regelbundet deltagit i EU:s verkställighetskommitté för humanitära frågor (HAC) och medverkat till att driva framför allt tekniska frågor gentemot EU:s kontor för humanitärt bistånd (ECHO). Sida har lämnat synpunkter på planerade insatser och insatsförslag från kommissionen. Under 2006 har Sida arbetat för att öka den svenska närvaron inom ECHO genom att föreslå ECHO att ta emot svenska experter på sitt kontor i Bryssel.

SIDAS BEDÖMNING

Sida har under 2006 både finansiellt och policymässigt bemött en rad svåra och komplexa problem och katastrofer runt om i världen. Tvärt emot mångas uppfattning är det de utdragna, mindre synliga katastroferna som till exempel torka i Östafrika, konsekvenser av våldsamma konflikter i centrala Afrika, översvämningar och torka på Afrikas Horn som krävt flest liv och orsakat störst lidande. Klimatförändringarna leder till alltmer extrema väderfenomen vilket ökar vikten av arbetet för att förebygga naturkatastrofer och lindra deras effekter. Som ett resultat av detta har Sida under 2006 intensifierat sitt arbete kring förebyggande och tagit fram en integrerad strategi för förebyggande av naturkatastrofer. Sida ligger i detta avseende i framkant internationellt och många andra länder har under året konsulterat Sida i detta arbete (bland andra Norge och Storbritannien).

Omvärldens fokus fästes under sommaren på den drastiskt försämrade situationen på de ockuperade palestinska områdena efter Israels militära offensiv mot Gaza och omvärldens minskade utvecklingsstöd efter den Hamasledda regeringens tillträde i början av året. Sida lyckades trots den komplexa situationen att upprätthålla verksamheten samt kraftigt expandera det humanitära stödet i området och därmed bidra till att värna den konfliktdrabbade befolkningens situation och värdighet. Kriget i Libanon ledde till att Sida och Sverige med mycket kort varsel kom att genomföra stora humanitära insatser där, såväl under som i direkt anslutning till kriget. Sida lyckades genom väl utarbetade kontakt-

INDONESIEN Sida stödjer IFRC:s arbete för att bygga upp temporära hus efter jordbävningen på centrala Java i maj 2006. Husen byggs av bambu med traditionell byggteknik för att kunna stå emot framtida jordbävningar.

nät stödja arbetet med att upprätthålla den libanesiska civilbefolkningens värdighet och bidrog till att bland andra Internationella rödakorskommittén och FN:s flyktingkommissariat (UNHCR) fick möjligheten att ge humanitärt skydd. Det svenska stödet var exceptionellt stort och betalades ut omgående till de verksamma organisationerna på plats.

Sida använde sig för första gången i större skala av korgfinansiering av de konsoliderade humanitära appellerna i Sudan och Demokratiska republiken Kongo (DRK). I enlighet med de riktlinjer kring gott humanitärt givarskap som Sverige varit med att definiera, avskaffade Sida örnmärkningen för stödet till appellerna i dessa två länder. Sida konstaterar att detta har lett till att den humanitära koordinators roll har stärkts i bägge

länderna och att Sida därmed medverkat till att förbättra och påskynda finansieringen av humanitära prioriterade behov i fält. Dessutom har en generell bättre samordning och en ökning i medelstillströmningen till den kroniskt underfinansierade humanitära appellen för DRK uppnåtts. Sidas icke örnmärkta bidrag har slutligen också bidragit till att finansieringssituationen för sektorer som hälsa, skydd samt vatten och sanitet förbättrats då den humanitära koordinators själv har fått avgöra fördelningen av stödet på plats, vilket gör stödformen både mer ändamålsenlig och förutsägbar.

Revideringarna av Sidas anvisningar för det humanitära biståndet har föranletts av förändringar som skett inom det internationella humanitära biståndet de senaste åren, exempelvis riktlinjerna kring Good Humanitarian

Tabell 13. Katastrofförebyggande och -beredskap, nödhjälp, stöd till flyktingar samt metodutveckling och utvärdering, kostnader i tkr

	2005	2006
Katastrofförebyggande och -beredskap	19 028	39 328
Nödhjälp*	1 472 808	1 649 561
Stöd till flyktingar	145 032	152 158
varav metodutveckling och utvärdering	3 058	895
Totalt	1 636 868	1 841 047

Sektorstrukturen (som används för att ta fram dessa uppgifter) ändrades 2005 varför uppgifter från 2004 saknas.

* Överensstämmer inte med årsredovisningen 2005 på grund av delvis ändrade återrapporteringskrav.

Tabell 14. Konfliktrelaterad verksamhet, ändamål och huvudinnehåll, kostnader i tkr

	2005	2006
Stödja civilt fredsbyggande, konfliktförebyggande och konfliktlösning	63 476	85 132
Röjning av landminor i utvecklingssyfte	49 423	30 506
Förhindra rekrytering av barnsoldater samt stödja demobilisering, avvapning och återanpassning av barnsoldater	18 368	0*
Stödja fredsbyggande insatser i FN:s regi	4 049	9 544
Återanpassa demobiliserad militär personal samt minska spridning av handeldvapen och lätta vapen	4 272	10 250
Reformera säkerhetssektorn för att förbättra demokratisk samhällsstyrning och civil kontroll	478	0**
Totalt	140 066	135 432

* Insatser för dessa ändamål ingår i de humanitära FN-appellerna och har kodats under övriga sektorkoder inom konfliktrelaterad verksamhet.

** Insatser för dessa ändamål finansieras under de regionala verksamhetsgrenarna.

Sektorstrukturen (som används för att ta fram dessa uppgifter) ändrades 2005 varför uppgifter från 2004 saknas.

Tabell 15. Konfliktrelaterad verksamhet, utförande organisation, kostnader i tkr

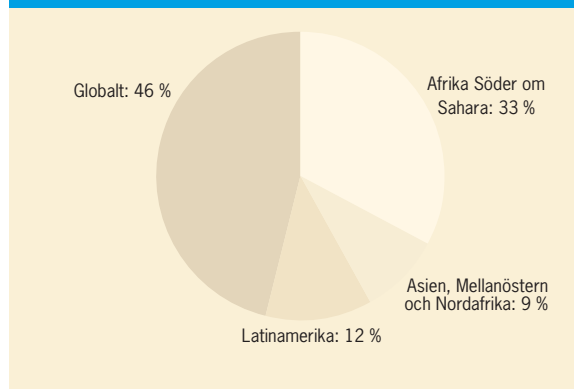
Avtalspart	2005	2006
American Friends Service (AFCS)	2 333	2 333
Ariasstiftelsen Costa Rica	1 500	1 500
Civis	4 000	3 025
Collaborative for Development Actions	2 150	0
Conciliation Resources	4 000	4 000
Danish Demining Group (DDG)	11 175	-1 442
Diakonia	27	0
European Center for Conflict Prevention (ECCP)	0	2 000
FEWER	0	1 275
Geneva International Center for Human Demining	503	500
International Alert	8 620	10 000
Kristna freds rörelsen	2 499	4 250
Life & Peace Institute, Sweden	19 773	14 041
Mines Advisory Group	14 370	14 315
Norwegian People's Aid	0	3 500
Oxfam	0	6 000
Saferworld	3 200	3 200
Save the Children	5 900	3 538
Search for Common Ground	2 600	10 250
Statens räddningsverk	14 375	-5 242
Stockholm International Peace Research (SIPRI)	478	0
Sveriges kristna råd	0	-609
UN Children's Fund	18 000	3 875
UN Development Programme	2 000	19 400
UN Mine Action Centre	5 000	5 000
United Nations	9 000	17 000
University of British Columbia	0	3 499
UNLIREC	4 000	4 000
Uppsala universitet	1 579	0
Utrikesdepartementet	2 000	0
World Health Organisation	0	3 000
Övriga organisationer	984	3 224
Totalt	140 066	135 432

2004 var det inte obligatoriskt att fylla i avtalspart varför uppgifter för 2004 inte redovisas.

Tabell 15a. Konfliktrelaterad verksamhet, per region, kostnader i tkr

	2004	2005	2006
Afrika söder om Sahara	109 087	65 872	44 484
Asien, Mellanöstern och Nordafrika	25 262	8 175	12 428
Latinamerika	14 474	23 500	16 025
Europa	175	0	0
Europa ODA-länder	-7	0	0
Europa icke ODA-länder	182	0	0
Globalt	49 396	42 519	62 494
Totalt	198 393	140 066	135 432

Diagram 1. Konfliktrelaterad verksamhet per region 2006, procent av totalen

Donorship (gott humanitärt givar-
skap) och Sveriges politik för global
utveckling. Därför beskriver de nya
anvisningarna på ett tydligare sätt
principerna och grunderna för
humanitärt bistånd och lägger större
vikt vid behovet av samordning
med FN och andra humanitära
aktörer. Dessutom belyser de nya
anvisningarna behovet av ännu
tydligare målgruppsanalyser. Ett
påvisat resultat under året är att
jämfällhetsfrågorna fått ett ökat
fokus i anvisningarna för humanitärt
bistånd. Sidans satsning på jämfäll-
het, bland annat genom revidering
av jämfällhetspolicyn och arbete i
jämfällhetsnätverk har gett större
tyngd åt genusfrågorna i dialogen
med samarbetsorganisationerna.
Även om det ännu är tidigt att påvisa
de konkreta resultaten av det sist-
nämnda förändringsarbetet, anser
sig Sida se en möjlig positiv trend.
Men det är först om ett par år som
man verkligen kan bedöma hur
effektivt och verkningsfullt dessa
sistnämnda förändringar har varit.

ÖVRIG ÅTERRAPPORTERING

1. Sida skall redovisa medelsutnyttjande
fördelat på sektorer för katastrofförebyg-
gande och -beredskap, för nödhjälp, stöd
till flyktingar samt för metodutveckling och
utvärdering.

Redovisas i tabell 13.

2. Sida skall redovisa medelsutnyttjande
fördelat på konfliktrelaterad verksamhet
och metodutveckling. Redovisningen skall
inkludera ändamål, huvudinnehåll,
utförande organisation och land/region.
Medelsutnyttjandet för insatsernas
ändamål och huvudinnehåll redovi-
sas i tabell 14 och utförande organi-
sation i tabell 15. Medelsutnyttjande
per land och region redovisas i tabell
15a, i diagram 1 samt i tabellerna i
bilaga 1.

Tabell 16.

Humanitära insatser och konfliktrelaterad verksamhet, kostnader i tkr

De fem största länderna 2006	2004	2005	2006
Sudan	174 692	205 362	200 666
Demokratiska republiken Kongo	109 969	112 480	170 270
Västbanken och Gaza	97 941	92 690	155 081
Uganda	26 097	115 252	86 592
Indonesien	12 282	31 891	53 700
Övriga länder och regioner	1 189 589	1 319 322	1 345 270
Totala kostnader	1 610 570	1 876 997	2 011 579
Biståndsform			
Projektstöd	12 401	179 824	78 742
Personalbistånd inklusive KTS	0	0	0
Internationella kurser	0	0	0
Krediter	0	0	0
Garantier	0	0	0
Programstöd	0	25 000	0
varav generellt budgetstöd	0	0	0
Sektorprogramstöd	0	25 000	0
Humanitärt bistånd	1 598 169	1 672 173	1 932 838
Forskning	0	0	0
Bidrag till enskilda organisationer	0	0	0
Totala kostnader	1 610 570	1 876 997	2 011 579
Kanaler			
Multilaterala organisationer	659 352	858 183	1 020 673
Svenska organisationer	412 664	322 363	286 909
Samarbetslandets organisationer	26 237	-1 625	0
Övriga länders organisationer	6 436	13 162	31 639
Internationella enskilda organisationer	505 881	684 914	672 358
Totala kostnader	1 610 570	1 876 997	2 011 579
Övergripande mål för utvecklingssamarbetet			
Direkt påverkan	812 141	784 303	926 376
Projekt och program där fattiga är inbegripna	484 982	525 569	651 847
Indirekt påverkan genom policy och institutioner	107 261	409 328	403 879
Indirekt påverkan genom nationellt stöd	140 381	106 875	29 032
Övrigt	65 804	50 922	445
Totala kostnader	1 610 570	1 876 997	2 011 579
Huvudsektorer*			
Hälsa		0	0
Konflikt, fred och säkerhet		150 566	135 432
Humanitärt bistånd		1 626 368	1 875 947
Infrastruktur		0	0
Naturresurser och miljö		0	0
Övrigt		100 064	200
Totala kostnader		1 876 997	2 011 579
Antal giltiga insatser	438	416	365
varav >15 mnkr	19	24	16
Antal nya insatser	177	155	117

* Siffrorna för 2005 har korrigerats jämfört med årsredovisningen 2005.

U-krediter

Sida skall bidra till att stödja tillhandahållandet av finansieringslösningar för investeringar i infrastruktur i utvecklingsländer.

SLUTSATSER OCH LÄRDOMAR

Sida har i Bangladesh deltagit i projekt för energi, kollektivtrafik och vattenförsörjning. Dessa projekt har huvudsakligen varit riktade mot städerna och finansierats genom anslaget för u-krediter. Under 2006 har infrastrukturinvesteringar i Bangladesh varit föremål för en resultatanalys i samband med framtagandet av en ny samarbetsstrategi. De tre projekt som avslutats under året har alla uppnått sina mål. Eftersom flera planerade insatser riktar sig just mot förbättringar av den urbana miljön finns det möjligheter för en framtida fokusering på detta område. Fattiga kvinnor och män är de som drabbas allra värst av en dålig urban miljö. Detta är också ett område där Sverige har stora komparativa fördelar och åtnjuter internationellt anseende.

RESULTAT AV GENOMFÖRDA UTVÄRDERINGAR

En utvärdering av fristående garantier har genomförts. Syftet med utvärderingen var att se om Sidas fristående garantier, som enligt regeringsbeslut 11 mars 1999 avsågs vara en temporär försöksverksamhet, ska göras permanent för Sida. Utvärderingen skulle också finna orsakerna till att så få garantier utfärdats sedan försöksverksamheten startade, inventera de pågående beredningarna och avslagna ansökningarna samt analysera orsakerna till dessa avslag.

Utvärderingen visade att få garantier utfärdats under sex års försöksverksamhet, vilket bland annat beror på förändrad marknadsbild, Sidas reaktiva hållning, omständlig och långsam beslutsprocess och kravet på riskavspeglande premie vilket gör garantin dyr.

Resultatet av utvärderingen visar också att man med garantier har möjlighet att nå flera utvecklingsmål trots begränsade resurser. Garantier kan bland annat bidra till att öka privata kapitalflöden för investeringar i infrastruktur, i synnerhet då risken bedöms hög,

utöver det som befintliga finansmarknader har möjlighet att göra. Dessutom kan garantierna initiera utvecklingen av lokala kapitalmarknader för långsiktig finansiering och stimulera utvecklingen av nya finansiella instrument, exempelvis obligationer. Garantier kan också indirekt påverka den institutionella miljön för privata investeringar mot bättre regleringar, vilket leder till lägre transaktionskostnader för företag och investerare.

Utvärderingen rekommenderar att garantier görs till ett permanent verktyg inom biståndet, premieprissättningen görs mer flexibel och att Sida ska vara proaktiv med utfärdande av garantier. Vidare konstateras att få garantiinstitut kan utställa garantier för att mobilisera finansiering i lokal valuta, och att Sida besitter en unik kompetens inom detta område vilket bör främjas.

Utvärderingsrapporten blev färdig samtidigt med regeringens beslut om att göra en översyn av kredit- och garantiinstrumenten i det svenska utvecklingssamarbetet (Översyn av kredit- och garantiinstrumentet i det svenska utvecklingssamarbetet). Rapporten har därför kommit att användas som en del av underlaget i regeringens översyn. Sida har avhållit sig från att vidta åtgärder i avvaktan på kredit- och garantiöversynens resultat och regeringens direktiv.

KONCENTRATION AV SAMARBETET

Sida har under året fokuserat på finansiering av infrastrukturinvesteringar i ett mindre antal länder för att bättre utnyttja den befintliga kapaciteten. De länder och områden som har varit aktuella under året är Balkanländerna, Bangladesh, Ghana, Greater Mekong Subregion, Moçambique, Sri Lanka, Tanzania, Vietnam och Uganda.

I dessa länder har aktiviteter inom infrastruktursektorer och finansmarknadsutvecklingen följts mer noggrant och egna initiativ varit möjliga tillsammans med andra

BANGLADESH Fattiga kvinnor och män drabbas värst av en dålig stadsmiljö. Sida har bidragit till flera projekt i Bangladesh med målet att på olika sätt förbättra miljön i städerna. Projekten har handlat om energi, kollektivtrafik och vattenförsörjning.

ämnesenheter och ambassader. För övriga länder har Sida intagit en reaktiv hållning och bedömt förfrågningar från fall till fall.

ANALYS AV UTFALL

Det totala utfallet för verksamhetsgrenen U-krediter framgår av tabell 18. Det har varit ett fortsatt lågt utnyttjande av anslaget för kreditfinansierade projekt under 2006. Att utfallet är lågt har huvudsakligen strukturella orsaker. Det beror bland annat på den svenska kreditförordningens högre krav på nationell bindningsgrad jämfört med lagstiftningen i andra länder. Emellertid sänktes bindningsgraden för bundna krediter från 15 oktober till 30 procent. Det är för tidigt att se några effek-

ter av denna sänkning då det finns en inneboende tröghet i systemet och det tar lång tid från det att berörda länder och svenska exportörer får kännedom om ändringen till dess att upphandling, beredning och anslagsbelastning kan ske. Dessutom är beredningen av ärendena komplex och stora infrastrukturprojekt i Moçambique och Bangladesh har blivit försenade på grund av omfattande projektformulering och projektberedning.

Efterfrågan på kreditfinansierade insatser har under 2006 återigen ökat, delvis på grund av en generell ökning av infrastrukturinvesteringarna i samarbetsländerna. Fler länder har också under de senaste åren kommit igenom sina processer för skuldavskrivningar och kan därmed återigen ta upp lån för sina viktiga investeringar, till exempel Tanzania och Uganda. För

Tabell 17.

U-krediter, kostnader i tkr

	2004	2005	2006
De fem största länderna 2006			
Thailand	0	1 532	5 472
Bangladesh	217	2 000	2 448
Uganda	0	0	1 567
Sri Lanka	27 209	211 389	1 541
Moçambique	0	-1 278	1 185
Övriga länder och regioner	173 377	33 596	-4 530
Totala kostnader	200 803	247 239	7 683
Biståndsform			
Projektstöd	9 382	17 743	16 423
Personalbistånd inklusive KTS	21	13	215
Internationella kurser	0	0	0
Krediter	191 400	229 484	-8 955
Garantier	0	0	0
Programstöd	0	0	0
varav generellt budgetstöd	0	0	0
Sektorprogramstöd	0	0	0
Humanitärt bistånd	0	0	0
Forskning	0	0	0
Bidrag till enskilda organisationer	0	0	0
Totala kostnader	200 803	247 239	7 683
Kanaler			
Multilaterala organisationer	10 921	32 079	-10 000
Svenska organisationer	93 204	3 006	12 426
Samarbetslandets organisationer	93 462	210 723	3 830
Övriga länders organisationer	4 217	1 431	1 428
Internationella enskilda organisationer	0	0	0
Totala kostnader	200 803	247 239	7 683
Övergripande mål för utvecklingssamarbetet			
Direkt påverkan	239	567	553
Projekt och program där fattiga är inbegripna	4 013	9 304	11 000
Indirekt påverkan genom policy och institutioner	44 258	26 165	-12 573
Indirekt påverkan genom nationellt stöd	152 161	210 589	2 408
Övrigt	133	613	6 294
Totala kostnader	200 803	247 239	7 683
Huvudsektorer*			
Hälsa		0	0
Utbildning		555	491
Demokratisk samhällsstyrning och MR		0	0
Infrastruktur		2 823	4 695
Handel, näringsliv och finansiella system		30 204	-8 389
Naturresurser och miljö		212 366	8 872
Budgetstöd för fattigdomsbekämpning		0	0
Övrigt		1 291	2 014
Totala kostnader		247 239	7 683
Antal giltiga insatser	39	46	46
varav >15 mnkr	4	2	0
Antal nya insatser	9	7	9

* Siffrorna för 2005 har korrigerats jämfört med årsredovisningen 2005. Negativa belopp kan bero på återbetalningar samt realiserade och orealiserade kursförluster.

att öka volymen på de kreditfinansierade insatserna behöver Sida även förändra villkoren, och formerna för hanteringen av krediter. Dessa frågor behandlas i den pågående kredit- och garantiöversynen.

Sidas kreditverksamhet möter behovet av investeringar i infrastruktur i fattiga länder när gävofinansiering eller marknadsfinansiering inte är tillgängliga eller bedöms lämpliga. Eftersom gävomedel inte räcker för att finansiera nödvändiga investeringar måste det även finnas tillgång till förmånliga krediter och hållbara finansieringsformer. För att öka stabiliteten i de finansiella systemen måste de inhemska kapitalmarknaderna stärkas. Sida utvecklar därför nya metoder och instrument anpassade till inhemska kapitalmarknader. Fokus ligger på lokalvalutafinansiering kopplad till kapacitetsutveckling av marknaderna. Som ett led i detta arbete genomförde Sida ett seminarium i Sri Lanka under våren på temat lokalvalutafinansiering. Delta-gare och talare på seminariet var bland andra Centralbanken och privata näringslivet i Sri Lanka, Sveriges riksbank, Asiatiska utvecklingsbanken och Världsbanken.

Inom verksamheten ingår även ett uppdrag att vara rådgivare åt andra delar av Sida i finansieringsfrågor. Syftet är att öka förståelsen för dessa frågor och öka användningen av krediter, finansierade även från andra biståndsanslag. Exempel på sådan rådgivning finns i beredningsarbetet för stöd till Tanzania (Makambako-Songea).

Den övervägande delen av det som finansieras över anslagsposten u-krediter har en indirekt påverkan på fattigdom genom att det stödjer samarbetsländernas egna möjligheter att minska fattigdomen.

Under året har inga större avsättningar gjorts för finansiering av projekt, utan anslaget har till största delen använts till finansiering av förberedande studier vilket förväntas

resultera i insatser som belastar anslaget längre fram. Sidas stöd på 8 miljoner kronor till Project Development Facility (DevCo) som ingår i Private Infrastructure Development Group var den enskilt största insatsen under året. DevCo tillhandahåller konsultstöd till regeringar för utveckling av den privata sektorns investeringsmöjligheter inom infrastruktur.

ÖVRIG ÅTERRAPPORTERING

Sida skall redovisa medelsutnyttjandet fördelat på sektorer och länder (tabell 18) och bedöma resultatet i förhållande till målet.

SIDAS BEDÖMNING

Sida kan konstatera att det låga anslagsutnyttjandet delvis är kopplat till den relativt höga bindningsgraden av Sidas bundna u-krediter, jämfört med andra länders

motsvarande finansieringssystem. Sidas erfarenhet är att de svenska villkoren anses mindre fördelaktiga av samarbetsländerna, som därför i första hand vänder sig till andra givare. På grund av den svenska industrins internationalisering är det svårt att uppfylla kreditförordningens krav på 70 procent svenskt innehåll i de bundna kreditfinansierade insatserna. Detta i kombination med kravet på öppen internationell upphandling, där en svensk u-kredit enbart kan lämnas om det svenska företaget vinner, gör att systemet har svårt att fungera.

Trenden mot avbindning av krediterna innebär att Sida får komma in i ett tidigare stadium och i en aktivare roll än tidigare. De längre beredningarna återspeglas i låga utbetalningar 2006, men förväntas resultera i insatser som belastar anslaget längre fram. Exempelvis pågår beredning av insatser inom energisektorn i Tanzania och Uganda, och av miljöprojekt i Bangladesh och Vietnam.

Tabell 18. U-krediter fördelade per land och huvudsektor, kostnader i tkr

	Utbildning	Infrastruktur	Handel, näringsliv, finansiella system	Naturresurser och miljö	Övrigt	Totalt
Kap Verde	0	114	0	0	0	114
Moçambique	0	883	302	0	0	1 185
Uganda	0	1 567	0	0	0	1 567
Regionalt i Afrika	0	0	-18 000	0	0	-18 000
Totalt Afrika söder om Sahara	0	2 564	-17 698	0	0	-15 134
Bangladesh	0	98	0	2 350	0	2 448
Indien	0	59	0	0	0	59
Mongoliet	0	544	0	0	0	544
Sri Lanka	491	0	0	1 050	0	1 541
Thailand	0	0	0	5 472	0	5 472
Vietnam	0	62	0	0	0	62
Totalt Asien, Mellanöstern och Nordafrika	491	762	0	8 872	0	10 125
Globalt	0	1 369	9 309	0	2 014	12 692
Totalt	491	4 695	-8 389	8 872	2 014	7 683

Enskilda organisationer

Sida skall i samverkan med svenska enskilda organisationer, deras partnerorganisationer, internationella nätverk och organisationer som främjar demokrati och utveckling bidra till att främja utveckling av ett livskraftigt och demokratiskt civilt samhälle där de mänskliga rättigheterna respekteras. Lokala samarbetsorganisationer skall stärkas.

Sida skall säkerställa att anvisningar och allmänna villkor för bidrag till ramorganisationer och andra enskilda organisationer följer riksdagens beslut med anledning av regeringens proposition Gemensamt ansvar – Sveriges politik för global utveckling (prop. 2002/03:122, bet. 2003/04:UU3, rskr. 2004/05:4).

Sidas stöd till enskilda organisationer skall bidra till ökat intresse och engagemang för globala utvecklingsfrågor också i Sverige. De enskilda organisationernas informationsverksamhet, att sprida kunskap och främja samhällsdialogen om globala utvecklingsfrågor och internationellt utvecklingssamarbete skall stödjas. Sida skall också stödja enskilda organisationers kommunikation om den svenska politiken för global utveckling.

SLUTSATSER OCH LÄRDOMAR

Som del av samarbetsstrategiprocesserna redovisar svenska enskilda organisationer resultaten av sin verksamhet. Eftersom det handlar om flera organisationer med olika verksamhet finns inte alltid tydliga gemensamma resultat, men under strategiprocesser 2006 kan Sida redovisa några gemensamma resultat från tre strategiprocesser:

Uganda. De sju svenska organisationer som deltagit i uppföljningen pekar på framgångar inom tre sektorer:

- demokrati och utveckling av det civila samhället: starkare aktörer inom civilsamhället framför allt på lokal nivå som kan främja en framtida demokratisk utveckling
- konflikthantering: aktiva organisationer i norra Uganda
- fattigdomsorienterad ekonomisk tillväxt: framför allt genom kooperativ utveckling för småbönder. Några av organisationerna såg också bra resultat inom hiv/aids-arbetet.

Allmänt ansågs påverkan inom jämställdhetsområdet som mindre framgångsrikt.

Moçambique. De fem svenska organisationer som deltagit i uppföljningen pekar på framgångar inom tre områden:

- demokrati
- konflikthantering
- fattigdomsorienterad ekonomisk tillväxt.

Mindre framgångsrikt har arbetet varit inom hiv/aids-området, jämställdhet och stärkande av civilsamhällesaktörer.

Centralamerika. Några positiva områden som svenska organisationer lyft fram är

- civilsamhällets påverkan på lokala myndigheters demokratiska funktionssätt
- att frågan om lätta vapen fått tydligare genomslag
- en ökad medvetenhet om rättigheter för människor med funktionshinder
- ökat kvinnligt deltagande i många civilsamhällesorganisationer
- ökad kunskap om medborgerliga rättigheter.

RESULTAT AV GENOMFÖRDA UTVÄRDERINGAR

Sida har under året låtit en konsultgrupp genomföra en utvärdering av den svenska handikapprörelsens biståndsorganisationens (SHIA) verksamhet och samarbetsrelationer. Utvärderingen blev klar i slutet av året, varför varken SHIA:s egen eller Sidas analys av dess slutsatser ännu föreligger. Ett centralt budskap i utvärderingen är att SHIA:s målgrupp, som består av grupper av människor med funktionshinder, är synnerligen relevant för svenskt utvecklingssamarbete. Relevansen blir mindre tydlig när det gäller det konkreta urvalet av samarbetspartner och utformningen av insatserna. En av förklaringarna till den

NICARAGUA Den verksamhet som svenska organisationer bedriver i Centralamerika, med stöd från Sida, har bland annat lett till en ökad medvetenhet om rättigheter för människor med funktionshinder.

bristande överensstämmelsen mellan verksamhetens relevanta inriktning och dess svagare genomförande menar utvärderarna ligger i den komplicerade rollfördelningen mellan den biståndsspecialiserade centralorganisationen SHIA och de svenska medlemsförbunden. Eftersom detta är ett problem som gäller flera av de svenska enskilda organisationerna kommer Sida att noggrant analysera uppföljningen av utvärderingen.

KONCENTRATION AV SAMARBETET

De enskilda organisationernas verksamhet omfattas inte av utvecklingssamarbetets generella krav på koncentration, geografiskt och på sektorer. Däremot kräver Sida en tydlig koncentration till verksamhet som stödjer utvecklingen av det civila samhället. Dessutom finns det hos

flera av de enskilda organisationerna en egen koncentrationsprocess, som Sida stött. Det har till exempel handlat om att SHIA minskar antalet samarbetspartner, att Forum Syd försöker hitta former för att samordna små fristående projekt med andra projekt inom någon form av programstruktur, eller att vissa organisationer försöker avsluta verksamhet i länder med väldigt få projekt.

ANALYS AV UTFALL

Det totala utfallet för verksamhetsgrenen Enskilda organisationer framgår av tabell 20. Anslaget har följt den generella ökningen av biståndsbudgeten, vilket inneburit att utfallet 2003 på 900 miljoner kronor har stigit till närmare 1,3 miljarder kronor 2006. Fördelningen mellan ramorganisationerna framgår av tabell 19.

Tabell 19. Stöd genom enskilda organisationer, ODA

Beslutade bidrag*	Beslutade bidrag till enskilda organisationer, utbetalningar i tkr			Antal utländska samarbetspartner			Antal svenska organisationer som ingår i ramorganisationens verksamhet		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Forum Syd	149 097	171 609	199 136	462	251	235	331	196	192
Svenska missionsrådet	117 130	124 426	127 927	139	154	167	114	22	25
Rädda barnen	113 650	120 000	127 817	280	256	228	0	0	0
PMU Interlife	90 000	95 000	100 772	62	130	94	88	34	35
Svenska kyrkan	73 777	75 097	76 587	78	66	71	0	0	0
Diakonia	72 600	95 600	105 000	247	239	248	4	0	0
Kooperation utan gränser	71 060	107 490	132 867	78	83	95	0	0	0
LO-TCO biståndsnämnd	82 254	100 030	96 305	357	245	287	179	22	33
Olof Palmes internationella center	44 730	64 000	72 236	11	90	112	78	52	65
Afrikagrupperna	30 000	35 000	38 620	57	53	65	0	0	0
SHIA	32 329	37 219	36 116	83	65	69	21	13	17
PLAN Sweden	0	0	2 770	0	0	19	0	0	0
UBV	17 190	17 000	19 000	37	43	27	9	6	0
Svenska naturskyddsföreningen	0	22 015	23 129	0	61	60	0	3	3
Totalt	893 817	1 064 486	1 158 282	1 891	1 736	1 777	824	348	370
Ej rekviderade medel	-34 113	-17 345	-4 721						
Återbetalning av tidigare års bidrag	-28 257**	-8 409	-31 402						
Övriga insatser									
Informationsinsatser via svenska enskilda organisationer	105 418	112 850	125 551						
<i>Afrikagrupperna i Sverige</i>	4 400	4 500	4 418						
<i>Arbetarnas bildningsförbund</i>	5 122	3 000	2 800						
<i>Diakonia</i>	5 300	5 600	5 700						
<i>Folkuniversitetet</i>	1 300	0	0						
<i>Forum Syd</i>	15 730	18 156	17 735						
<i>Frikyrkliga studieförbundet</i>	2 900	1 700	2 818						
<i>Kristna freds rörelsen</i>	400	350	-44						
<i>Kvinna till kvinna</i>	1 400	1 400	2 967						
<i>Landsrådet för Sveriges ungdomsorganisationer (LSU)</i>	1 600	1 200	2 085						
<i>LO-TCO biståndsnämnd</i>	12 596	14 740	15 398						
<i>Nykterhetsrörelsens bildningsverksamhet (NBV)</i>	3 200	2 344	3 000						
<i>Olof Palmes internationella center</i>	3 436	3 953	3 783						
<i>PMU Interlife</i>	4 300	4 500	4 342						
<i>Rädda barnen</i>	-247	0	1 200						
<i>Sensus</i>	1 005	2 210	4 171						
<i>Studieförbundet</i>	3 000	2 700	2 500						
<i>Studieförbundet vuxenskolan</i>	3 350	2 910	3 425						
<i>Svenska idrottsrörelsens studieförbund</i>	2 044	2 100	1 915						
<i>Svenska Afghanistankommittén</i>	1 800	1 800	1 950						
<i>Svenska handikappades organisation (SHIA)</i>	1 950	2 639	2 646						
<i>Svenska kyrkan</i>	615	2 100	3 231						
<i>Svenska missionsrådet</i>	5 000	4 159	7 868						
<i>Svenska naturskyddsföreningen</i>	3 200	3 600	3 600						
<i>Svenska Röda korset</i>	1 573	3 621	4 085						
<i>Svenska Unicef-kommittén</i>	1 600	1 420	1 585						
<i>Sveriges kristna råd</i>	1 535	1 400	1 789						
<i>Kooperation utan gränser</i>	5 000	5 000	5 800						
<i>World Wildlife Fund (WWF)</i>	1 890	2 558	3 190						
<i>Övriga</i>	10 421	13 190	11 591						
Stöd till internationella organisationer, seminarier, studier m.m.	11 499	5 406	4 060						
Verksamhet vid Sida Civil Society Center (SCSC)	21 327	19 291	22 899						
Stöd till ungdomsorganisationer	9 100	7 500	9 078						
Övrigt, revisioner m.m.	1 560	4 462	4 156						
Bidrag till Svenska Röda korset	0	2 754	5 760						
Bidrag till Svenska naturskyddsföreningen	20 000	0	0						
Totalt	1 000 351	1 190 995	1 293 663						

** Inklusive under året separat fattade beslut avseende metodstöd och hiv/aids-insatser.

** Siffrorna för 2004 har korrigerats jämfört med årsredovisningen 2004.

Bland de organisationer som fått högst bidrag finns paraplyorganisationerna Forum Syd och Svenska missionsrådet. Dessa organisationer vidareförmedlar bidrag till flera hundra mindre svenska enskilda organisationer.

Vad gäller fördelningen på huvudsektorer märks en nära nog fördubbling av sektorn demokratisk samhällsstyrning och mänskliga rättigheter. Förklaringen bedöms vara att de enskilda organisationerna på ett allt tydligare sätt ser utvecklingen av ett livskraftigt och demokratiskt civilt samhälle som det huvudsakliga målet för de flesta insatser. Det kan betyda att en insats som tidigare klassificerats som exempelvis hälsa eller utbildning, nu tydligare fokuserar på den civilsamhällesutvecklande aspekten och därför bedöms som demokratistöd i första hand.

De enskilda organisationernas verksamhet finns spridd i ett stort antal länder. Den största koncentrationen finns dock i ett mindre antal länder där det traditionellt funnits mycket kontakter med Sverige. Av de fem länder som 2006 erhöll mest stöd

finns fyra länder med traditionellt stort samarbete med svenska organisationer: Indien, Sydafrika, Kenya och Tanzania. Under 2006 hamnade också ett mindre traditionellt samarbetsland, Brasilien, bland de fem största mottagarna av stöd från svenska organisationer. En viktig förklaring utgörs av att PMU Interlife har ett par stora program i det landet.

SIDAS BEDÖMNING

1. Sida skall bedöma hur verksamheten har bidragit till att uppfylla målet.

Sida bedömer att det finns ett växande intresse för det civila samhällets roll inom utvecklingssamarbetet. Det märks bland annat genom att allt fler svenska bilaterala landprogram innehåller speciella civilsamhällesstöd. Det märks också i debatten om Parisagendan där många pekar på behovet av ett starkt civilt samhälle som en avgörande faktor om agendan ska uppfyllas. Allt detta innebär att svenska enskilda organisationer (EO) vid sidan av den verksamhet de bedriver med stöd av EO-anslaget, nu får ökade krav från omvärlden att vara aktiva i breda biståndsprocesser.

Verksamheten inom EO-anslaget bedrivs i många länder och sektorer. Bredden innebär svårigheter att presentera sammanfattande resultat i förhållande till EO-anslagets mål. Sidas resultatredovisningsprojekt för EO-anslaget avslutades under 2006 och förslag presenterades till hur denna svårighet kan hanteras.

2006 har varit det sista av tre år av Sidas speciella satsning på att öka de enskilda organisationernas arbete med hiv/aids. Det kan noteras att de direkta hiv/aids-insatserna inom EO-anslaget ökat från 28,7 miljoner kronor 2004 till 66,4 miljoner kronor 2006. I en betydligt större del av verksamheten ingår dessutom hiv/aids som en delkomponent. Stödet till hiv/aids-arbetet kommer i fortsättningen att hanteras som del i

Tabell 20.

Enskilda organisationer, kostnader i tkr

De fem största länderna 2006	2004	2005	2006
Indien	13 633	27 103	30 668
Sydafrika	35 413	29 084	30 528
Kenya	21 738	22 656	24 220
Brasilien	16 686	17 113	22 836
Tanzania	30 627	19 425	21 839
Övriga länder och regioner	882 191	1 075 614	1 163 573
Totala kostnader	1 000 288	1 190 995	1 293 663
Biståndsform			
Projektstöd	669	3 348	3 701
Personalbistånd inklusive KTS	11	0	0
Internationella kurser	0	0	0
Krediter	0	0	0
Garantier	0	0	0
Programstöd	0	0	0
varav generellt budgetstöd	0	0	0
Sektorprogramstöd	0	0	0
Humanitärt bistånd	0	0	0
Forskning	0	0	0
Bidrag till enskilda organisationer	999 608	1 187 647	1 289 962
Totala kostnader	1 000 288	1 190 995	1 293 663
Kanaler			
Multilaterala organisationer	0	0	0
Svenska organisationer	991 588	1 182 794	1 284 782
Samarbetslandets organisationer	4 500	41	0
Övriga länders organisationer	0	0	63
Internationella enskilda organisationer	4 200	8 160	8 818
Totala kostnader	1 000 288	1 190 995	1 293 663
Övergripande mål för utvecklingssamarbetet			
Direkt påverkan	589 873	849 436	784 925
Projekt och program där fattiga är inbegripna	264 683	202 664	359 348
Indirekt påverkan genom policy och institutioner	23 456	6 695	3 199
Indirekt påverkan genom nationellt stöd	107 083	112 876	125 349
Övrigt	15 194	19 324	20 841
Totala kostnader	1 000 288	1 190 995	1 293 663
Huvudsektorer*			
Hälsa		93 025	40 905
Utbildning		141 445	73 179
Forskning		0	0
Demokratisk samhällsstyrning och MR		524 708	984 786
Konflikt, fred och säkerhet		15 802	7 799
Infrastruktur		11 161	666
Handel, näringsliv och finansiella system		34 872	7 081
Naturresurser och miljö		121 773	27 216
Övrigt		248 209	152 031
Totala kostnader		1 190 994	1 293 663
Antal giltiga insatser	165	154	144
varav >15 mnkr	14	14	14
Antal nya insatser	55	55	65

* Siffrorna för 2005 har korrigerats jämfört med årsredovisningen 2005.

övrig verksamhet. Under året har en internationell konferens om hiv/aids arrangerats i Kambodja. Detta var den fjärde konferensen under den speciella treårs-satsningen.

Under 2006 integrerade Sida hanteringen av informationsbidrag med det övriga EO-stödet. Syftet är att de enskilda organisationerna tydligare ska se kopplingen mellan bistånd och kommunikationen med svenska målgrupper.

Sida Civil Society Centre (SCSC) i Härnösand har anordnat ett internationellt seminarium om det civila samhället i en ny biståndsarkitektur. Resultatet av seminariet är en större förståelse av Parisdeklarationens konsekvenser för det civila samhället samt vikten av samordning för att kunna påverka Parisagendan inför mötet i Accra 2008.

Seminarier har ägt rum i Nairobi och Härnösand om ledarskapsrollen i ett generationsskiftesperspektiv i det civila samhället. Behovet av att inkludera detta perspektiv i organisationernas långsiktiga, strategiska utvecklingsarbete framkom tydligt från såväl svenska som internationella partner.

Enligt Sidas bedömning är en viktig förutsättning för att det övergripande målet för utvecklingsarbetet ska nås att fattiga människor har möjlighet att organisera sig till stöd för sina intressen. I de nya anvisningar som Sida utformat under 2006 för samarbetet med enskilda organisationer görs en tydligare koppling mellan utvecklingen av det civila samhället och fattiga människors möjligheter att förbättra sina levnadsvillkor. Med det som utgångspunkt förväntar sig Sida förbättrade möjligheter att rapportera mot det övergripande målet. De nya anvisningarna är därmed helt anpassade till de beslut riksdagen fattat med anledning av Sveriges politik för global utveckling (PGU).

Behoven av att länka samman lokala initiativ med internationella politiska processer är viktiga och behoven blir mer synbara när fattigdomsbekämpningen i större utsträckning styrs av länderna själva. Sidas samarbete med de internationella organisationerna Worldwide Alliance for Citizen Participation (CIVICUS) och International NGO Training and Research Centre (INTRAC) ska ge svenska organisationer och deras partner bättre förutsättningar att agera. De ska medverka och påverka de nationella och internationella beslut som fattas så att de leder till att fattigdomen minskar.

Ungdomar utgör majoriteten av befolkningen i de

fattigaste länderna och därför har bland annat ett seminarium kring ungas deltagande arrangerats. Syftet var att öka de svenska enskilda organisationernas insikt om vikten av att unga inbjuds till att utforma insatser för utveckling som kommer att påverka deras liv.

2. Sida skall även vad avser de svenska enskilda organisationerna redovisa fördelningen av bidrag på ramorganisationer, sektorer, samt antal utländska samarbetspartner per ramorganisation. Antalet svenska organisationer som ingår i ramorganisationernas verksamhet skall redovisas.

Redovisas i tabell 19.

3. Sida skall avseende stöd till enskilda organisationers informationsverksamhet i Sverige redovisa utbetalat informationsbidrag per organisation. Sida skall övergripande rapportera hur de enskilda organisationerna arbetar för att främja samhällsdialogen och öka kunskapen om globala utvecklingsfrågor, internationellt utvecklingsarbete och regeringens politik för global utveckling. Redovisas i tabell 19.

Under verksamhetsåret 2006 har totalt 125,6 miljoner kronor utbetalats till en mångfald svenska enskilda organisationer för information. De enskilda organisationerna som har mottagit de största bidragen är paraplyorganisationerna Forum Syd (17,7 miljoner kronor) och LO-TCO bistånds nämnd (15,4 miljoner kronor) som i huvudsak vidareförmedlar bidrag till under- och medlemsorganisationer samt Diakonia (5,7 miljoner kronor), Kooperation utan gränser (5,8 miljoner kronor) och PMU Interlife (4,3 miljoner kronor).

Tydligt är att de enskilda organisationerna i allt högre grad integrerar kommunikation som metod i utvecklingsarbetet. Insikten om att länka samman vad som görs i form av utvecklingsinsatser i samarbetsländerna med det arbete som sker i Sverige har ökat. Att det som sker på lokal, regional och nationell nivå påverkas av vad som händer globalt.

Diakonia är en av de organisationer som som arbetar på detta sätt.

Världsnaturfonden (WWF) har under flera år mottagit stöd för sitt program Ekologiska fotavtryck, en metafor som används för att illustrera hur vi utnyttjar och belastar miljön. Programmet har fått stort genomslag och bidragit till att illustrera problemet med klimatförändringar men pekar också på lösningar. Stöd har givits till insatser som främjar rättvis handel och rättvisemärkning bland annat genom stöd till föreningen Rättvisemärkt. Stödet har bidragit till bredare spridning av konceptet och en ökad kännedom hos den svenska allmänheten.

Information

Sida skall bidra till att öka intresset för och kunskapen, debatten och opinionsbildningen om Sveriges internationella utvecklingssamarbete, samt utvecklingssamarbetets roll i förhållande till politiken för global utveckling.

ÖVRIG ÅTERRAPPORTERING

Sida skall redovisa resultatet av genomförda opinionsundersökningar / mätningar om intresset för, kunskapen om och inställningen till det internationella utvecklingssamarbetet och millennieutvecklingsmålen.

De undersökningar som Sida under året har låtit göra om svenskarnas inställning till utvecklingsfrågor visar att biståndsviljan är stabil. Under 2005 märktes en markant ökning av andelen biståndspositiva, såväl när det gällde inställningen till biståndsanslagets storlek som andelen som uppger att de själva har skänkt pengar till frivilligorganisationernas bistånd. Det är mycket sannolikt att detta hade ett samband med flodvågskatastrofen i Sydostasien. Jämfört med fjolårets rekordnoteringar innebar 2006 års resultat visserligen en marginell sänkning, men nivåerna är ändå historiskt sett höga.

I den enkätundersökning som gjordes med hjälp av Statistiska centralbyrån (SCB) var det 61,5 procent som ansåg att biståndets storlek är lagom eller bör ökas. Året dessförinnan var motsvarande siffra mindre än en procentenhet högre, alltså en förändring väl inom felmarginalen.

14 procent vill att det statliga svenska biståndet ska öka i volym och 48 procent anser att det är ungefär lagom, medan 20 procent vill se ett mindre bistånd och 5 procent vill slopa det helt.

Fler än tre fjärdedelar av de svarande uppger att de under året på något sätt har bidragit till frivilligorganisationernas bistånd. 55 procent uppger att de har skänkt pengar. Det är avsevärt fler än för två år sedan, då siffran var 39 procent. Samtidigt är det en nedgång från fjolårets toppnotering, då 63 procent sade sig ha skänkt pengar till det frivilliga biståndet.

Svenskarna har, liksom tidigare, en överdrivet mörk

bild av levnadsförhållandena i fattiga länder. De flesta tror exempelvis att mindre än 30 procent av invånarna i fattiga länder kan läsa och skriva, medan FN:s statistik visar på en läskunnighet på över 70 procent i de länder som klassas som fattiga.

I årets mätning fanns en ny fråga om vad svenskarna tycker är viktigt att göra för att fattigdomen i världen ska minska. Av sju olika svarsalternativ hamnade »arbete för fred och ökad säkerhet« i topp med snittvikten 4,5 på en skala mellan ett och fem. Över 4,4 hamnade också »bistånd för satsningar på utbildning och sjukvård« och »en hållbar utveckling när det gäller miljön och jordens resurser«. I mitten, på 4,2, fanns »bättre handelsvillkor för fattiga länder«. Tre alternativ hamnade mellan 3,8 och 3,9, nämligen »minskade jordbrukssubventioner och minskad prisdumpning av rika länders produkter«, »bistånd för att stärka demokrati« och, i botten, »skuld-lättnader för fattiga länder«.

Vilket bistånd prioriteras högst, snabba insatser vid katastrofsituationer eller insatser som bekämpar fattigdom på lång sikt? Två nya frågor i SCB-undersökningen pekar på att den långsiktiga fattigdomsbekämpningen ges störst vikt av de svarande. 79 procent instämmer helt eller delvis i att huvuddelen av biståndet bör gå till insatser som bekämpar fattigdom på lång sikt. Det ska jämföras med 50 procent som helt eller delvis stödjer tanken att huvuddelen av biståndet bör gå till snabba insatser i katastrofsituationer.

När det gäller de så kallade millenniemålen för minskad fattigdom är två av mätresultaten i en undersökning som har gjorts av Sifo i stort sett identiska med föregående år: 56 procent uppger att de har hört talas om målen. 19 procent tror att det är möjligt att halvera fattigdomen i världen till år 2015.

Många svenskar har en alltför dyster uppfattning om utvecklingsnivån i världen. De tror till exempel att mindre än 30 procent av invånarna i fattiga länder kan läsa och skriva. Enligt FN:s statistik är det i stället över 70 procent.

I årets mätning är dock andelen starkt pessimistiska större än 2005, särskilt i gruppen över 50 år. I mätningen 2005 var det 24 procent av personer över 50 år som upp-gav att de inte alls trodde att det var möjligt att halvera fattigdomen. I år är denna andel mer än en tredjedel.

Viljan att själv bidra till att millenniemålen ska upp-nås har sjunkit lika mycket som andelen som bidragit till det frivilliga biståndet. Troligtvis handlar det också här om att det mycket kraftiga engagemang som väcktes av flodvågskatastrofen har klingat av något.

RESULTAT AV GENOMFÖRDA UTVÄRDERINGAR

En omfattande utvärdering av ungdomsverksamheten Zenit har genomförts under året och kommer att slut-rapporteras i februari 2007.

ANALYS AV UTFALL

Det totala utfallet för verksamhetsgrenen Information framgår av tabell 21. Utfallet blev cirka 52 miljoner kronor vilket är 10 miljoner kronor lägre än disponibla medel. Avvikelsen beror på att Sida inte har genomfört de temasatsningar som tidigare planerats avseende millenniemålen.

Stödet gick via svenska organisationer och insatserna har en indirekt påverkan på det övergripande målet genom att de stödjer utvecklingsländernas eget arbete för att minska fattigdomen.

SIDAS BEDÖMNING

Målet för verksamheten är att öka intresset för och kun-skapen, debatten och opinionsbildningen om Sveriges

internationella utvecklingssamarbete. I de opinionsundersökningar som gjorts under året och som redovisas ovan, noteras att opinionen är fortsatt stabil. Jämfört med fjolårets rekordnoteringar (sannolikt i samband med flodvågskatastrofen i Sydostasien) innebar 2006 års resultat visserligen en marginell sänkning, men nivåerna är ändå historiskt sett höga.

Tabell 21.

Information, kostnader i tkr

Biståndsform	2004	2005	2006
Projektstöd	60 554	59 553	52 038
Personalbistånd inklusive KTS	0	0	0
Internationella kurser	0	0	0
Krediter	0	0	0
Garantier	0	0	0
Programstöd	0	0	0
varav generellt budgetstöd	0	0	0
Sektorprogramstöd	0	0	0
Humanitärt bistånd	0	0	0
Forskning	0	0	0
Bidrag till enskilda organisationer	0	0	0
Totala kostnader	60 554	59 553	52 038
Kanaler			
Multilaterala organisationer	0	0	0
Svenska organisationer	60 554	59 553	51 531
Samarbetslandets organisationer	0	0	506
Övriga länders organisationer	0	0	0
Internationella enskilda organisationer	0	0	0
Totala kostnader	60 554	59 553	52 038
Övergripande mål för utvecklingssamarbetet			
Direkt påverkan	0	0	0
Projekt och program där fattiga är inbegripna	0	0	0
Indirekt påverkan genom policy och institutioner	0	0	0
Indirekt påverkan genom nationellt stöd	60 554	59 553	52 038
Övrigt	0	0	0
Totala kostnader	60 554	59 553	52 038
Huvudsektorer*			
Demokratisk samhällsstyrning och MR		860	561
Infrastruktur		0	0
Övrigt		58 693	51 477
Totala kostnader		59 553	52 038
Antal giltiga insatser	35	22	23
varav >15 mnkr	0	0	0
Antal nya insatser	26	14	16

* Siffrorna för 2005 har korrigerats jämfört med årsredovisningen 2005.

Övriga återrapporteringskrav

2006

Smittsamma sjukdomar, inklusive hiv/aids

Sida skall redovisa initierade och genomförda insatser inom berörda verksamhetsgrenar i Sidas genomförande av den strategiska handlingsplanen för Sveriges bidrag till den globala bekämpningen av smittsamma sjukdomar, 2005-12-20 (2005/67774/GU) samt uppnått resultat.

Sidas arbete med smittsamma sjukdomar fokuserar på ett nationellt perspektiv. Att stärka hälso-service genom hälsosektorstöd och dialog, samt att stärka samarbetsländerna inhemska kapacitet att analysera och åtgärda sina behov är en medveten strategi. Stödet till forskning bidrar både till ökad förståelse av smittvägar och nya möjligheter och metoder att förebygga och behandla. Genom Sidas stöd till regionala och globala program bygger vi upp kunskap för dialog och globalt policyskapande. Flera program är initierade under året och resultatredovisningen för dessa är begränsad.

För ytterligare information om Sidas arbete med hiv/aidsfrågor se kapitlet om Afrika.

1. FÖRSTÄRKNING AV HÄLSOSYSTEM

Hälso-system

Sida ger bilateralt hälsosektorstöd till tio länder. Sjukdoms-bördan i dessa länder är framför allt smittsamma sjukdomar. En stor del av det stödet går direkt till hälso-service och stärkande av landets hälsosystem. Resultat kan följas i ländernas årsredovisningar av hälsoindikatorer som exempelvis millennieutvecklingsmålen (MDG). Zambia visar till exempel generellt förbättrade indikatorer på smittsamma sjukdomar medan Etiopien har en negativ utveckling för både tbc och malaria.

Sedan flera år tillbaka ger Sida stöd till hälso- och sjukvårdens Östeuropakommitté (ÖED). Organisationen som representerar sjukvården i Sverige stödjer primärhälsovårdsutvecklingen framför allt i S:t Petersburgs-området. Det regionala primärhälsovårdsprogrammet ligger inte bara till grund för hälso- och sjukvårdsarbetet i regionen utan har även bidragit till utformningen av Rysslands federala program för primärhälsovård.

Hälso-personal

Särskilt stöd utgår till Världshälsoorganisationens (WHO) arbete med frågor om att stärka hälsosystem och hindra spridning av smittsamma sjukdomar. Sida stödjer också WHO:s arbete för att skapa en plattform för att säkerställa tillgången till hälso-personal i låginkomstländerna. WHO lanserade i år Health Workforce Alliance som ska stimulera till att fler läkare, sjuksköterskor och andra hälsoarbetare tillförs hälsosektorerna i bland annat Afrika.

I det bilaterala samarbetet med Zambia gör Sida en extra satsning på hälso-personal. Sida ger ett separat stöd till hälso-ministeriets Human Resource Development Plan som syftar till att få fram mer och bättre utbildad personal till hälso-sektorn.

Hälso-systemsforskning

Sida har aktivt bidragit till arbetet med ett forskningsprogram kring hälsosystem, Alliance for Health Policy and Systems Research (AHPSR), som under året har införlivats i WHO. Därmed stärks kunskapsbasen för utveckling av fungerande hälsosystem på landnivå samt WHO:s normativa funktion inom området. Effekterna av hälsosystemen har också kunnat avläsas på de webbplatser med system för bevakning av folkhälsan som Sida stödjer i flera länder. I Vietnam har exempelvis studier visat att självmedicinering är vanligare i städer medan tilliten till läkare är större på landsbygden. För allvarigare sjukdomsfall var tilliten högre till offentlig än privat hälsovård. Förändringar i hälsosystem och smittsamma sjukdomar kan också följas genom nätverket, INDEPTH, som består av 38 webbplatser för forskning i Afrika, Asien och Latinamerika. En studie har visat att preventiv malariabehandling av barn yngre än ett år, i samband med tidiga kontakter med sjukvården genom de breda vaccinationsprogrammen (EPI), minskar lidandet av malaria.

Forskning inom hälsosystem har varit ett särskilt område inom Sidas u-landsforskningsråd 2006. Svenska forskare har fått stöd för forskning om hälsosystem i samarbetsländer. Bland projekten finns studier som ska identifiera faktorer som styr antibiotikaanvändning och resistens i Latinamerika med syfte att förbättra underlaget för beslut inom hälsovård.

Hälso-finansiering

I de flesta av de länder Sida ger hälsostöd i Afrika, Asien och Latinamerika är den privata sektorn en stor eller till och med den största vårdgivaren i landet. Sida samarbetar med Karolinska institutet och Harvard School of Public Health i ett forskningsprogram, The Role of Non Government Health Care. Det är ett globalt program som omfattar forskningsinstitutioner i Kina, Indien, Laos, Vietnam, Uganda och Zambia. På en internationell forskarkonferens i Kina 2006 arrangerad av programmet betonades betydelsen av de privata vårdgivarna och vikten av ett reglerat samarbete mellan statliga och privata vårdgivare.

Sida driver i samarbete med WHO ett standardiseringsprogram, National Health Accounts (NHA) för hälso-räkenskaper. En internationell konferens arrangerad av Sida i Lund resulterade i en strategi för det fortsatta arbetet med institutionalisering av NHA. Health Economics and

Policy Network in Africa, (HEPNET) är ett nätverk i Tanzania, Uganda, Zambia, Zimbabwe och Sydafrika med Health Economic Unit, (HEU) vid universitetet i Kapstaden som huvudaktör. I samtliga länder är hälsoministeriet en part i nätverket i samverkan med en eller flera forskningsinstitutioner.

Sida har under 2006 fortsatt att ge stöd till The Southern African Regional Network for Equity in Health, (EQUINET). Nätverket producerar forskningsresultat och argument för beslutsfattare och enskilda organisationer för att åstadkomma en mer jämlik distribution av hälso-service. EQUINET verkar genom 18 nationella institutioner i åtta länder i södra Afrika.

Sedan två år tillbaka ger Sida stöd till The Global Equity Gauge Alliance (GEGA). Man driver program i tolv länder globalt om jämlikhet i hälsa. Tillsammans med the Peoples Health Movement ger man regelbundet ut the Global Health Watch, som belyser ojämlikheter i hälsa och hälsa ur ett rättighetsperspektiv.

2. ANDRA RIKTADE INSATSER

Läkemedel

Sida samarbetar med Health Action International, (HAI), och WHO inom området Essential Drugs. HAI är en global nätverksorganisation med över 160 medlemsorganisationer. Målsättningen med arbetet är att få ut basala läkemedel till hela befolkningen och att stimulera rationell läkemedelsförskrivning. WHO och HAI publicerade 2006 manualen Medicine and Prices som ska underlätta medicinuppköp till rättvisa priser.

Den kraftiga spridningen globalt av multiresistenta bakterier är ett hot mot vår möjlighet att i framtiden behandla vanliga bakteriella infektioner. Sida har i år startat ett samarbete med Action on Antibiotic Resistance (ReAct). Det är en nätverksorganisation som arbetar mot den globala spridningen av multiresistenta bakterier samt för att stimulera till framtagande av nya antibiotikasorter. ReActs arbete globalt bygger på goda svenska erfarenheter från Strategigruppen för rationell antibiotikavårdning och minskad antibiotikaresistens (STRAMA). ReAct träffade EU-kommissionen i juni 2006 för att sammanställa vad vi i dag vet om sjukdomsburda och antibiotikaresistens ur ett globalt perspektiv. Detta kommer att resultera i faktablad om området.

Sida ger stöd till International Network on Rational Use of Drugs (INRUD) som i samarbete med Karolinska institutet, Harvard Medical School och Medical Science for Health bestämmer vetenskapligt vilken behandlingsmodell som ger bäst resultat när patienterna tar sina bromsmediciner mot aids i fem afrikanska länder. Programmet genomförs i direkt samarbete med respektive lands nationella hiv/aids-program.

Immunisering

Sida har gett stöd till Global Alliance for Vaccines and Immunisation (GAVI) alltsedan starten 2000. Sverige sitter med i styrelsen för GAVI sedan två år tillbaka och har haft stort inflytande på GAVI:s program. GAVI har koncentrerat sig på introduktionen av vaccin mot gula febern, hepatit B och Hemophilus influenzae typ B. Fram till i år har GAVI:s program resulterat i att ytterligare 13 miljoner barn kommit till grundvaccinationsprogrammen och sammanlagt 118 miljoner barn har vaccinerats med de nyintroducerade vaccinen. GAVI lanserade 2006 också en ny finansieringsform för bistånd, International Finance Facility for Immunisation (IFFIm), som Sverige är med och finansierar. Syftet är att få in nya givare och att få större resurser till att finansiera underutnyttjade och nya vaccin i fattiga länder.

Tuberkulos

Sida ger stöd till WHO:s arbete med att genomföra sitt program mot tbc på nationell nivå i Ryssland. Vidare ger Sida stöd till WHO att stärka tuberkuloskontrollen i Kaliningrad. Svenska Smittskyddsinstitutet (SMI) som är ett av WHO:s referenslaboratorier, är med i dessa båda program för att bidra med sin expertis och kvalitetskontroll. De ryska laboratorierna har förbättrat sin analyskvalitet under det pågående samarbetet.

Sida stödjer också ett tbc-projekt som genomförs av Läkare utan gränser (Holland och Sverige) i Karakalpakistan i Uzbekistan. Stödet inriktar sig främst på multiresistent tbc.

Fågelinfluensan

WHO har en Strategic Action Plan for Pandemic Influenza. I planen ingår att upprätthålla ett övervakningssystem med ett nätverk av laboratorier som rapporterar till WHO. WHO arbetar också individuellt med varje land för att upprätta en beredskapsplan i händelse av ett utbrott och öva utifrån den. Sida har under året gett stöd med kapacitetshöjande insatser för att länderna ska kunna genomföra handlingsplanen.

FN:s jordbruks- och livsmedelsorganisation (FAO) har utarbetat ett globalt program för att bekämpa fågelinfluensan, som i nuläget främst bör betraktas som en djurhälsofråga. Sida stödjer FAO:s program i Afrika och Asien som syftar till att förbättra djurhållningen och minska risken för smittspridning. I anslutning till insatsen har en särskild referensgrupp skapats för att följa FAO:s arbete. I den deltar Sveriges lantbruksuniversitet, Jordbruksverket, Statens veterinärmedicinska anstalt och Livsmedelsverket.

3. FORSKNING OCH UTVECKLING

Sida stödjer forskningsaktiviteter vid WHO genom tropikforskningsprogrammet (TDR), vaccinforskningsinitiativet,

samt programmet för barn och ungdomshälsa. Syftet är att stärka det normativa arbetet och främja forskning inom eftersatta områden. Inom området smittsamma sjukdomar är detta extra viktigt på grund av effekterna för fattiga människor. En TDR-studie i Bangladesh, Indien, Malawi och Colombia har visat att färre kvinnor än män rutinmässigt undersöks för tuberkulos samt att kvinnor med tuberkulos uppvisar färre karaktäristiska symptom, såsom blod i saliven. Denna studie understryker att hälsopersonal måste utbildas i att diagnostisera tuberkulos trots frånvaro av typiska symptom.

Det internationella vaccininstitutet i Korea (IVI) har under 2006 för första gången tagit fram tillförlitlig information om förekomsten av tarmbakterien Shigella. I en stor studie på 600 000 personer i Bangladesh, Indonesien, Kina, Pakistan, Thailand och Vietnam visade det sig att 5 procent av alla diarréer beror på Shigella samt att nästan 70 procent av alla stammar är resistenta mot de vanligaste antibiotikasorterna.

En viktig del i behandling av barndiarréer är att ge sockersalt-lösning. Under 2006 har forskningscentrumet International Centre for Diarrhoeal Disease Research (ICDDR-B) i Bangladesh visat att den lägre osmolaritet av saltsocker-lösning som WHO rekommenderar sedan 2002 är helt säker och kan användas av alla patienter oavsett ålder.

Sidas stöd till kliniska prövningar har ökat genom ett nytt stöd till den europeiska storsatsningen European and Developing countries Clinical Trial Partnership, (EDCTP). Syftet är att accelerera utvecklingen av kliniska prövningar av läkemedel och vacciner mot tre av de största globala infektionssjukdomarna; hiv/aids, malaria och tuberkulos. En målsättning är vidare att integrera och koordinera europeiska och afrikanska forsknings-satsningar inom dessa områden och erbjuda stöd för att kunna inleda kliniska tester av nya läkemedel och vacciner.

Malariaforskningen har stärkts genom Sidas stöd till European Malaria Vaccine Initiative (EMVI), och Multilateral Initiative on Malaria (MIM). Genom ett samarbete med WHO om finansiering till afrikanska forskare bidrar MIM till att stärka kapaciteten för afrikansk malariaforskning. MIM:s samarbete med Afrikanska unionen har intensifierats för att öka de afrikanska ländernas egna satsningar på forskning kring malaria och andra infektionssjukdomar.

Inom det bilaterala forskningssamarbetet, som primärt inriktas på att stärka kapaciteten för forskning, är smittsamma sjukdomar och reproduktiv hälsa högt prioriterade områden.

Sida skall redovisa hur hiv- och aids-relaterade åtgärder stärkts respektive integrerats i Sidas övriga verksamhet. Sida skall rapportera om hur områden som prevention, vård och behandling samt epidemins konsekvenser hanterats och vilka resultat som uppnåtts.

Sida skall också visa hur ungdomar och barn omfattats av genomförda insatser. Sida skall vidare informera om hur man medverkat i dialog och samordning av resurser inom hiv- och aids-området och bedöma resultatet av samordningsarbetet.

Hiv/aids har identifierats som en strategisk prioritering under 2005–2006. Detta har lett till att frågan har lyfts på ett tydligare sätt inom organisationen bland annat genom två seminarier, två utbildningar och lanseringen av en rapport. Insatserna har ökat från 551 miljoner kronor 2005 till 594 miljoner kronor under 2006.

Sida stödjer prevention, vård och behandling samt insatser för att lindra konsekvenserna av epidemin samt ett omfattande forskningsprogram. Sida arbetar med hiv/aids bilateralt, regionalt och globalt genom regeringar, organisationer och andra givare i samtliga regioner där Sida är verksam. Majoriteten av Sidas hiv/aids-insatser är i södra och östra Afrika men arbetet har även stärkts i Asien och Östeuropa under 2006.

I dag är det flest kvinnor som blir hiv-smittade i Afrika. För att minska smittspridningen från män till kvinnor arbetar Sida med män och deras normer och beteende. I Kenya, Tanzania, Uganda och Zambia samarbetar Sida med Riksförbundet för sexuell upplysning (RFSU) i projektet Men as equal partners. Under året har lärare och unga män fått utbildning i sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter inklusive hiv/aids. Ett annat exempel på förebyggande arbete är Sidas stöd till den internationella hiv/aids-organisationen AFEW som arbetar tillsammans med det ryska justitieministeriet med att utveckla hiv/aids-utbildningar för fängelsepersonal och interner. Kursplanerna har under våren distribuerats till fängelser i 89 ryska regioner. Genom FN:s barnfond (Unicef) i Namibia stödjer Sida ett program för att nå ut till ungdomar och föräldrar med förebyggande hiv-insatser och informationsmaterial om livsstilsfrågor. Stödet har bland annat bidragit till att fler inom hälsovården ger hälsoservice som är anpassad till ungdomar och till att vården blivit mer lättillgänglig.

I Nicaragua ger Sida stöd till organisationen Centre for Education and prevention of Aids (CEPRESI) som arbetar med hiv/aids utifrån ett rättighetsperspektiv med fokus på män som har sex med män (MSM). Genom deras arbete har bland annat unga män och polisväsendet fått tillgång till information om sexualitet och hiv/aids. Insatsen har resulterat i en mer positiv attityd till kondom och till homosexuella, bisexuella och transpersoner (HBT).

I enlighet med Sidas plan för arbetet med frågor som berör HBT i utvecklingssamarbetet har Sida gett stöd till den allra första internationella konsultationen om män som har sex med män (MSM) i Asien. Där träffades regeringstjänstemän, givare, frivilligorganisationer och MSM-nätverk, och skrev under en deklaration för det fortsatta arbetet med HBT i regionen.

Ett fungerande vaccin eller en microbicide skulle starkt bidra till att antalet nysmittade minskade. Sida höjer därför sitt bidrag till den grundläggande spetsforskningen om hiv/aids med drygt 18 miljoner kronor till totalt 32 miljoner kronor. Syftet är att studera hur man bäst ska konstruera vaccin och mediciner samt hur dessa bäst ska användas.

Sidas fleråriga stöd till forskningen om hiv/aids har gett intressanta resultat under 2006. En ny vaccinkandidat har i tester visat sig vara överraskande bra genom att aktivera immunsystemet bättre än andra kandidater och genom att vara helt riskfri för människan. Man planerar nu att testa i Tanzania om vaccinet skyddar mot smitta. Dessa studier bygger på ett unikt samarbete mellan forskare från Sverige och Tanzania som kan äga rum eftersom tillräcklig forskningskapacitet finns på plats som ett resultat av flerårigt bilateralt forskningssamarbete. Andra bilaterala forskningssamarbeten har gett länder möjlighet att studera virusets resistens mot antiretrovirala mediciner samt bestämma bästa sättet att förhindra smittoöverföring från mor till barn. Under 2006 har Sida också stött samhällsvetenskaplig forskning via afrikanska organisationer som erbjuder medel som forskare får konkurrera om. Beviljade studier har bland annat visat att effektiv smittobekämpning hindras av bristande jämställdhet, stigmatisering och avsaknad av relevant information bland fattiga grupper.

De religiösa krafterna spelar en viktig roll i hiv/aidsarbetet främst inom vård för människor som lever med hiv/aids. Sida beslutade under året att ge stöd till ett nätverk för kristna organisationer The Pan African Christian AIDS Network, för att stärka deras arbete med att bland annat stödja unga män och pojkar för att ta ett större ansvar för vård av aids sjuka.

Den indiska organisationen Lawyers Collective, som får stöd av Sida, bevakar att tillverkningen och distributionen av billiga generiska mediciner i utvecklingsländer inte stryps. Genom sitt påverkansarbete har de till exempel lyckats med att få ner kostnader för medicin mot cancer.

Fler äldre människor får bära en allt större börda med att ta hand om sjuka och föräldralösa barn. Under året har Sida gett stöd till Help Age International Africa Regional Development Centre i deras arbete med att implementera sin hiv/aids-strategi. Genom Sidas stöd till the Regional Inter-Agency Task Team (RIATT) för barn som är smittade och/eller har blivit föräldralösa på grund av att någon eller båda föräldrarna gått bort i aids, har stärkt införandet och samordningen av FN:s deklaration om hiv/aids och utsatta barn i östra och södra Afrika.

En viktig insats i Sidas arbete med att göra kampen mot hiv/aids till en integrerad del i allt utvecklingsarbete är stödet till Asiatiska utvecklingsbankens (ADB) aidsfond. Under 2006 etablerades en hiv/aids-enhet på banken med tre anställda. Ett flertal projekt har initierats och stödet till enskilda organisationer som arbetar med hiv/aids i regionen har ökat.

Harmoniserings- och koordineringsprocessen har gett resultat under året. Sida har bidragit till framtagandet av den indiska nationella aidsplanen för 2006–2010 med en specifik plan för den nordöstra regionen i landet där hivspridning är som mest omfattande. Processen har också resulterat i att samarbetet mellan givarna stärkts.

Sida deltog aktivt i Världsaidskonferensen i Toronto samt den regionala aidskonferensen i Moskva. Sida var den bilaterala givare som gav det största stödet till konferensen i Moskva som var den första av sitt slag i regionen. På båda konferenserna anordnade Sida ett satellitmöte om moral och politik och vilka effekter de har på epidemin.

Sidas samarbete med det civila samhället inom hiv/aids-området har fortsatt under året. Genom Sidas stöd till en konferens i Kambodja fick Sidas ramorganisationer tillsammans med sina samarbetspartner möjlighet att stärka sitt hiv/aids-arbete. Konferensen har också bidragit till att Diakonia, IOGT och Forum Syd i Kambodja har tagit initiativ till att utarbeta en arbetsgivarpolicy för sina organisationer.

Jämställdhet

Sida skall rapportera om arbetet med metodutveckling och kompetensutveckling när det gäller åtgärder som stärker analyser i ett jämställdhetsperspektiv i insatsberedningar och deras resultat, exempelvis arbetet med fattigdomsanalyser, konfliktanalyser, bedömningar och dyligt.

Sida har under året arbetat med metodutveckling och kompetensutveckling för att integrera jämställdhets-

och genusperspektivet i fattigdomsanalysen. Fyra arbetsområden har dominerat:

- Revidering och lansering av Sidas övergripande jämställdhetspolicy.
- Utarbetande av en ny manual för integrering av jämställdhetsperspektivet i utvecklingsarbetet.
- Fortsatt utbyggnad av helpdesksamarbete med två svenska universitet. Syftet är att tillgodose Sidas behov av kunskap och rådgivning när det

gäller integreringen av ett genusperspektiv i bland annat fattigdomsanalyser. Ett annat syfte är att bredda den svenska resursbasen i Sverige.

- Aktivt deltagande i diskussionerna kring Parisdeklarationen för att göra genusperspektiv och jämställdhetsfrågor mer synliga både inom EU, Organisationen för ekonomiskt samarbete (OECD) biståndskommitté (DAC), Världsbanken och NordicPlus-gruppen för att därigenom få genomslag också i utvecklingssamarbetet på landnivå.

Därutöver har Sida utarbetat en handlingsplan för hur frågor kring homo-, bi- och transpersoner ska konkretiseras i utvecklingssamarbetet.

Sida har också låtit kartlägga vissa åtgärder som Sida har genomfört för att bekämpa könsrelaterat våld. Detta ger en bas för såväl metodutveckling som kompetensutveckling inom båda dessa områden.

Under året har Sida hållit korta kurser för avdelningar och enheter inom myndigheten för att nå all personal med information om vad den reviderade jämställdhetspolicyn innebär och också fortsatt mediesatsningen Jämställdhet gör världen rikare. Satsningen inleddes 2005 och tar sikte på länken mellan fattigdom och bristen på jämställdhet. Denna länk har varit ett viktigt led i hela lanseringen av verksamheten, både externt och internt.

Sida har också genomfört ett tjugotal seminarier på temat jämställdhet, i första hand för den egna personalen. Dessa har varit ett led såväl i lanseringen av den reviderade policyn som i kompetenshöjningen inom verket.

Under 2006 har en manual för integrering av genusperspektiv och jämställdhetsmål på alla nivåer i utvecklingssamarbetet tagits fram. Manualen, som enbart finns på Sidas intranät, har lagts ut där till stöd för personalen i arbetet med samarbetsstrategier, program, insatser och i dialogen med samarbetspartnerna. Manualen kommer att uppdateras löpande och på det sättet vara ett levande dokument. Den behandlar frågor såsom praktiska riktlinjer i analysarbetet, definitioner av olika begrepp och det internationella ramverket kring mänskliga rättigheter.

Samarbetsavtalet från 2003 om en helpdeskfunktion med Göteborgs universitet har setts över i dess helhet under året. Detta har resulterat i ett tilläggsavtal, som fokuserat samarbetet till vissa områden som visat sig vara viktigare än andra. Det gäller rådgivning om genusperspektiv till Sidas olika avdelningar, till exempel i form av kommentarer till projekt- och programbedömningar, strategier för fattigdomsbekämpning (PRS) och samarbets- eller sektorstrategier.

Samtidigt har diskussioner förts under året om två nya treåriga samarbetsavtal med Göteborgs universitet och Stockholms universitet. Med det senare planeras ett

nytt samarbete, som inleddes 2007. Också med Institute for Development Studies i Storbritannien och med Femnet i Nairobi har Sida ingått avtal om stöd för att utveckla och sprida kunskap till stöd för partnerländernas jämställdhetsarbete, det internationella samfundet och till biståndsgivare. Sammantaget är detta av strategisk vikt för att Sida dels ska kunna tillgodogöra sig kunskap i genusfrågor – vilket är ett kunskapsfält i snabb utveckling –, dels ska kunna bidra till att denna kunskap förs in i Parisdeklarationens ram och i de sammanhang inom vilka biståndseffektivitet diskuteras internationellt. Ett genusperspektiv är ett viktigt led i varje hållbar fattigdomsanalys.

Sida har också tillsammans med Utrikesdepartementet och andra aktörer under året aktivt deltagit i diskussionerna kring Parisdeklarationen och biståndseffektivitet för att göra genusperspektivet och jämställdhetsfrågorna mer synliga inom EU, DAC, Världsbanken och NordicPlus-gruppen, där jämställdhet står på agendan. Metoddiskussionen är strategisk och kan få stort genomslag såväl internationellt som på landnivå i harmoniserade landsstrategier.

Sidas jämställdhetsrådgivare har utifrån ett jämställdhetsperspektiv också deltagit i arbetet kring de landstrategier som tagits fram under 2006, liksom i arbetet med att utveckla metoder för sektorbudgetstöd. En uppdatering av Sidas jämställdhetsprofiler, så kallade Country Gender Profiles, har fortsatt under året.

Sida skall rapportera om åtgärder som syftar till att bekämpa könsrelaterat våld i såväl fredstider som i konflikt- och postkonfliktsituationer. Inom ramen för detta skall arbetet med att stödja bekämpningen av kvinnlig könstymning, våld mot homo-, bi- och transpersoner, sexuella övergrepp i postkonfliktsituationer, våld i hemmet och våld i hederns namn belysas.

Sida genomför ett sextiototal insatser riktade mot könsrelaterat våld. Dessutom genomfördes ett stort antal insatser av svenska enskilda organisationer, som finansieras av Sida.

Av de direkt Sidafinansierade insatserna riktas 43 procent till länder i Afrika, 25 procent till centrala och östra Europa, 16 procent till Asien och 15 procent till Latinamerika. Målgrupperna består huvudsakligen av kvinnor, flickor och pojkar men en del av dem riktar sig också till män och då genom arbete för att ändra våldssamma manliga attityder och beteenden. Omfattningen av stödet är svår att ange eftersom bekämpning av könsrelaterat våld ofta ingår som del i andra insatser, men totalt uppgår stödet där också andra typer av insatser finns med till drygt 420 miljoner kronor.

Våld i hemmet står i fokus i 69 procent av insatserna, våld på offentliga platser i 59 procent, sexuellt våld i konflikt- och postkonfliktsituationer i 23 procent, våld mot homo-, bi- och transpersoner i 10, könstymning i 7 och våld i hederns namn i 7 procent av insatserna.

I den kartläggning som har gjorts rekommenderas Sida att ta ett samlat och mer fokuserat grepp på stödet mot könsrelaterat våld. Därvid bör man ta hänsyn både till behovet av att se könsrelaterat våld i sitt speciella sammanhang och att fokusera mera på insatser mot könsrelaterat våld i bredare typer av insatser. Som ett exempel nämns sektorstödprogram.

Sida skall rapportera om stödet för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR). Fokus skall läggas på genomförandet av handlingsprogrammet från Kairokonferensen med särskild tonvikt på målet om universell tillgång till reproduktiv hälsa; hur stödet bidrar till uppfyllandet av millennieutvecklingsmålen; genomslag för SRHR i det multilaterala samarbetet; och stöd till länder, multilaterala organisationer, samt svenska och internationella enskilda organisationer.

Genomförande av handlingsprogrammet

Sidas arbete för att bidra till förbättrad sexuell och reproduktiv hälsa för fattiga människor har framför allt bedrivits genom att stärka hälsosystem och utveckla hälsoservice i Sidas samarbetsländer. Huvudmekanismen för detta är programstöd till ländernas hälsosektor. Inom hälsosektorn har Sida programstöd i fyra länder i Afrika (Zambia, Uganda, Mali och Burkina Faso), ett i Asien (Bangladesh) två i Centralamerika (Nicaragua och Honduras) och två länder i Centralasien (Tadzjikistan och Kirgizistan). Som ett komplement till detta bidrar Sida med stöd via FN-organisationer och till enskilda organisationer (se nedan).

I samband med FN:s befolkningsfonds (UNFPA) styrelsemöten, där Utrikesdepartementet och Sida deltagit, har Sida också haft uppföljningsmöte med representanter för de globala stöd som hälsoenheten har till fonderna för Campaign to End Fistula och Reproductive Health Security Commodities (RHSC). Den tematiska fonden för RHSC har tillhandahållit preventivmedel i femtio länder, bidragit till att ett stort antal länder numera har en egen budgetpost för preventivmedel för att på sikt bli självförsörjande inom detta område samt att preventivmedel numera ingår i allt fler länders listor över nödvändiga mediciner. Campaign to End Fistula har nått 39 länder, där framför allt ett flertal länder i Västafrika håller på att införa en nationell strategi för på ett integrerat sätt arbeta för att kvinnor inte ska drabbas av fistula.

Sida har distribuerat och presenterat Sveriges nya politik för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter till samtliga hälsohandläggare i fält på Sidas fältforum för hälsohandläggare i juni i Stockholm för att vinna slagkraft på fältet. SRHR-policyn har även presenterats i ett seminarium som Sida anordnade i Indien med representanter för samtliga partnerskapsprogram som Sida stödjer inom området SRHR. I seminariet deltog indiska och svenska partner för att öka och förstärka förståelsen

av en sammansatt SRHR-ansats och för att utveckla och fördjupa länkarna mellan de olika SRHR-programmen.

Genomslag i det multilaterala arbetet

Sida arrangerade tillsammans med Världshälsoorganisationen (WHO) ett möte med 40-talet internationella deltagare i Stockholm 21–22 juni 2006: Meeting of Development Partners – Maternal and Newborn Health with a focus on country implementation. Mötets syfte var att diskutera lämpliga strategiska insatser för att påskynda förbättringar för att uppnå millennieutvecklingsmålen (MDG) för mödra- och barnhälsan.

Under året har Sida fört en aktiv dialog med UNFPA och WHO och i ett tekniskt möte 21–23 mars i New York diskuterades möjliga tillvägagångssätt för att öka kapaciteten med utbildade barnmorskor. Ett uppföljande arbetsmöte har hållits i Tunisien i december 2006 som resulterade i en dokumenterad uppföljning av förstärkt barnmorskefunktion i kommunprogram i sex länder, utkast till policy och en programguide för länder som vill förstärka barnmorskekapaciteten, erfarenhetsutbyten mellan nationella barnmorskeförbund med rekommendationer om hur dessa yrkesförbund kan förstärkas på nationell, regional och global nivå samt rekommendationer för den expertgrupp som ska följa upp seminariet vid konsultationer i mars 2007 med råd till beslutsfattare.

Svenska och enskilda organisationer

Genom det globala stödet till den internationella organisationen Ipas – som arbetar för att förbättra kvinnors livsvillkor – har Sidas bidrag medverkat till en expansion av verksamheten för säker abortvård ur ett brett perspektiv. Bland annat har 8 570 deltagare fått utbildning om policyarbete och om legala frågor kring SRHR och en modellklinik för abortvård i Burkina Faso har öppnats. Sida har även medverkat till riktlinjer för abortvård och distribution av Termination of Pregnancy Act till berörda parter i Zambia. Under första halvåret 2006 har mer än 1 300 hälsoarbetare fått utbildning vilket är en femtioprocentig ökning sedan 2005 och mängden utrustning som har distribuerats har ökat med 119 procent sedan 2005. Utöver detta har Sida bidragit till insatser för att förstärka ett antal länders hälsosystem för att de ska införa liberalare abortlagstiftning.

För att ytterligare stärka insatser för att förbättra mödra- och barnhälsovården (millenniemål 4 och 5) har Sida under året ingått i ett samarbete med Federation of International Gynecologists and Obstetricians (FIGO) i Kenya, Kosovo, Moldavien, Nigeria, Pakistan och Uganda. Genomförande organisationer är Internationella förbundet för gynekologer och obstetiker och Internationella barnmorskeförbundet och det huvudsakliga syftet är att införa kostnadseffektiva och tekniskt

anpassade metoder för att minska mödra- och barnadödligheten i dessa länder.

Karolinska institutets åttaåriga insats för att minska mödradödligheten på grund av hiv/aidsepidemin, SAMOUZA, har omfattat fem länder i Afrika: Sydafrika, Moçambique, Zambia, Uganda och Angola, och bidragit till att öka kunskapen och introducera lämplig behandling av vissa livshotande tillstånd under förlossning. Den avslutande kursen genomfördes maj 2006 i Stockholm med 19 deltagare från länder och institutioner. Ett av resultaten är att bristen på kirurger uppmärksammas och därför har innovativa åtgärder gjorts för att andra kategorier av sjukvårdspersonal ska få utbildning i obstetrisk kirurgi, bland annat i Moçambique och Zambia.

Sedan 1952 stödjer Sverige International Planned Parenthood Federation (IPPF) som är världens största enskilda organisation för stöd till SRHR. IPPF erbjuder service till cirka 32 miljoner människor per år genom flera hundra tusen frivilliga, 37 000 kliniker och 151 medlemsorganisationer världen över. IPPF arbetar framför allt med upplysning om sexuell och reproduktiv hälsa och preventivmedel, hiv/aids och säkra aborter. Under året har en IPPF-utvärdering genomförts tillsammans med den norska biståndsmyndigheten (Norad) vilken fokuserade på Bangladesh, Etiopien och Uganda. Den konkluderar att medlemsorganisationerna i mycket stor utsträckning når ut till fattiga människor och grupper. Det visar sig att för de flesta människor finns inget annat alternativ att tillgå. Där alternativ finns håller IPPF:s kliniker högre kvalitet, har lägre avgift och erbjuder skyddad identitet för sina patienter.

Sida har under året fortsatt att stödja International Consortium for Medical Abortion (ICMA) för spridande av kunskap om medicinska aborter bland annat genom en webbsida, en databas och informationspaket.

Sida bidrar till ett institutionellt nätverkssamarbete om SRHR för ungdomar mellan Riksförbundet för sexuell upplysning (RFSU), dess indiska motsvarighet MAMTA och dess nätverk kallat Srijan bestående av 136 enskilda organisationer i sju delstater. Nätverket arbetar med att förbättra fattiga och marginaliserade 10–24-åriga ungdomars SRHR genom initierande av sexualundervisning, ungdomsmottagningar, kamratinformatörer, så kallade

peer educators, och att skapa mötesplatser för ungdomar att diskutera flickors och pojkars behov av rättighets- och jämställdhetsbaserad information och service. En utvärdering under 2006 visade att projektet har haft stor och positiv påverkan på beslutsfattare på alla nivåer och fått dem att reflektera över och stödja SRHR för ungdomar.

Bilateralt samarbete

Som komplement till programstödet bidrar Sida i vissa länder med specifikt riktade insatser, som en insats i Nicaragua för utbildning av barnmorskor i områden med särskilt hög mödra- och barnadödlighet. Detta sker med tekniskt stöd från Karolinska institutets enhet för reproduktiv och perinatal omvårdnad. Totalt kommer cirka 500 sjuksköterskor att få en ettårig tilläggsutbildning som barnmorskor och 30 sjuksköterskor har redan genomfört utbildningen.

Utöver detta ges stöd till förstärkning av barnmorskefunktionen i Indien, ett inter-institutionellt samarbete inom mödra- och förlossningsvården med den utbildade barnmorskan som nyckelperson. Det övergripande målet med det institutionella samarbetet är att stödja utvecklingen av högkvalitativ barnmorskeutbildning, service och ledning av mödrahälsovården, specifikt obstetrik och den akuta förlossningsvården som har direkt effekt på mödrarnas hälsa och dödligheten i samband med förlossning. Huvudstrategin är att utveckla ett nätverk av samarbetande institutioner i Indien och Sverige som ger teknisk expertis till regeringen och delstatsregeringarna, barnmorskeutbildningsinstitutionerna, barnmorskeförbunden, andra yrkesförbund och andra intressenter samt nära stöd till den nationella mödrahälso policyn.

Under året har Sida avslutat trettio år av hälsobistånd till Angola och i samband med det genomfört tre studier. Dels studier av avslutningen av biståndet, dels en större studie av trettio år av hälsobistånd, där tonvikten under flera år varit barn- och mödrahälsovård, med fokus på barnmorskeutbildning och förlossningsvård på lokala förlossningsenheter i Luanda. Ett seminarium genomfördes också för att gå igenom erfarenheterna. Slutsatserna är att insatserna i huvudsak varit framgångsrika och räddat många kvinnors och barns liv samt att verksamheten kommer att fortsätta även utan svenskt stöd.

Konflikthantering – gemensam säkerhet, konfliktförebyggande, krishantering och fredsbyggande

Sida skall rapportera om vilka åtgärder som har vidtagits för att se till att utvecklingssamarbete som bedrivs i konfliktdrabbade eller konfliktbenägna områden genomförs på ett konfliktkänsligt sätt så att det inte får en negativ inverkan på en väpnad konflikt eller bidrar till att en sådan uppstår.

Med konfliktkänslighet avser Sida ett förhållningssätt som motverkar att utvecklingssamarbetet förvärrar en konfliktsituation eller bidrar till ökade spänningar mellan parterna. Sida har under 2006 vidareutvecklat arbetsmetoder för att identifiera och motverka negativa effekter av utvecklingssamarbetet ur ett säkerhetsperspektiv.

Under 2006 har Sida ökat antalet åtgärder för att tillämpa konfliktkänslighet. En manual för konfliktanalys utarbetades och publicerades 2006. Denna manual är vägledande för bland annat utformandet av samsamarbetsstrategier. Sida har under 2006 i ökad utsträckning integrerat konfliktanalyser och riskanalyser i sitt arbete, dels i länder med pågående väpnad konflikt, dels i länder med konfliktbenägenhet. 77 procent av de land- och regionspecifika samsamarbetsstrategier som styr Sidas verksamhet inkluderar fred och säkerhet, som huvudmål eller som en komponent av utvecklingssamarbetet. Konfliktkänslighet har även uppmärksamats som en del av arbetet med budget- och sektorprogramstöd.

Rådgivning och stöd från Sidas enhet för fred och säkerhet i utvecklingssamarbetet till ambassader och tematiska och regionala avdelningar har stärkt Sidas tillämpning av konfliktkänslighet i ovannämnda processer. Enheten har under 2006, på uppdrag av ambassader och Sida, arbetat med att integrera konfliktkänslighet i förebereedelserna och genomförandet av olika insatser och strategiprocesser. Utöver detta har utbildningar genomförts i konfliktkänslighet på ambassader och inom Sida. Under 2006 har även en extern stödfunktion etablerats genom konkurrensupphandling som ska ge konkret vägledning inom ämnet.

En studie genomfördes 2006 på uppdrag av Sida för att inventera och analysera konfliktkänsligheten i Sidas utvecklingssamarbete. Studien uppmärksammar problemet med hur begreppet konfliktkänslighet ska tolkas samt svårigheter att identifiera och konkretisera åtgärder. Sidas arbete med konfliktkänslighet är tydligast i länder i väpnad konflikt och en fortsatt utmaning är att arbeta konfliktförebyggande och tydliggöra komponenter av fred och säkerhet inom olika typer av insatser i utvecklingssamarbetet. Förberedande faser av projekt, program och samsamarbetsstrategier tar ofta hänsyn till konfliktkänslighet. En

utmaning för Sida är att omsätta och följa upp dessa intentioner i konkreta insatser.

Sida skall rapportera om vilka åtgärder som har vidtagits för att tillvarata utvecklingssamarbetets möjligheter att bidra till att förebygga och lösa väpnade konflikter genom att arbeta med att påverka bakomliggande strukturella orsaker.

Sidas policy för fred och säkerhet antogs 2005 och utgör en grund för Sidas konfliktrelaterade verksamhet. Policyn identifierar tre kategorier för stöd till fred och säkerhet:

- dialogfrämjande
- säkerhetsfrämjande
- strukturell stabilitet.

Främjande av strukturell stabilitet är insatser som har som primärt eller sekundärt mål att bearbeta strukturella grundorsaker till våldsamma konflikter eller situationer av osäkerhet.

Sidas arbete med konfliktrelaterad verksamhet har under de senaste sex åren ökat från 382 miljoner kronor 2000, till 944 miljoner kronor 2005. Ökningen i utbetalade medel anger en trend av att fler insatser för fred och säkerhet utvecklas och integreras inom utvecklingssamarbetet. Ytterligare en trend är att verksamhet inriktad mot strukturell stabilitet, det vill säga att påverka bakomliggande strukturer, ökar.

En viktig del i det konfliktförebyggande arbetet är att uppmärksamma och utveckla indirekta möjligheter att främja fred och säkerhet inom utvecklingssamarbetet. Genom konfliktanalyser i samsamarbetsstragiprocesserna och i beredningen och genomförandet av budgetstöd och projekt har Sida i ökad utsträckning under budgetåret verkat för att uppmärksamma och stärka konfliktförebyggande förutsättningar.

Konfliktanalyserna pekar på den effekt utvecklingssamarbetet har på bakomliggande strukturer som bidragit eller kan bidra till konflikt och presenterar åtgärder för att stärka de strukturer som främjar fred och säkerhet. Med utgångspunkt i konfliktanalyser arbetar Sida med bakomliggande strukturella orsaker dels genom insatser vars syfte är att direkt främja fred och säkerhet, dels genom insatser som stärker strukturer och har fred och säkerhet som delmål. Denna kategori av insatser finansieras huvudsakligen över de regionala verksamhetsgrenarna och omfattar exempelvis insatser med fokus på demokrati, mänskliga rättigheter, rättsväsende och naturresurser.

Sida arbetar även med internationell policyutveckling för konfliktförebyggande och fredsbyggande inom ramen för Organisationen för ekonomiskt samarbete och utvecklings biståndskommittés (OECD/DAC) arbetsgrupp för konfliktfrågor, Conflict Peace and Development Co-operation (CPDC). Detta arbete uppmärksammar såväl konfliktkänslighet som strukturella orsaker. Sidas deltagande inom CPDC har under 2006 koncentrerats

till områden som mänskliga rättigheter, och konflikthantering och säkerhet, utvärderingsmetodik för konfliktförebyggande och fredsbyggande verksamhet samt säkerhetssektorn. Under 2006 har detta arbete bland annat resulterat i en manual för konflikthantering.

Sida stödjer även ett mindre antal internationella enskilda organisationer som arbetar både med policy- och metodutveckling, samt direkt med konfliktförebyggande och fredsfrämjande insatser.

Sida skall rapportera om genomförande av insatser som syftar till att främja kvinnors och mäns lika deltagande i konfliktförebyggande, krishantering och fredsbyggande i enlighet med FN:s resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet.

Sida deltog i utarbetandet av Sveriges handlingsplan för FN:s säkerhetsrådsresolution 1325, fastställd 2006. Sida har under 2006 inlett arbetet med att genomföra handlingsplanen.

Sidas policy Gender Equality in Development Cooperation anger att samtliga Sidas insatser ska se till kvinnor, mäns, pojkar och flickors behov och lika möjligheter. Sidas policy för fred och säkerhet identifierar jämställdhetsaspekter som en grundläggande mänsklig rättighet som ska uppmärksammas i insatser för fred och säkerhet.

Sida tillämpar innebörden i resolution 1325 inom olika delar av sin verksamhet, exempelvis i rekrytering till internationella uppdrag samt genom direkta insatser. Antalet direkta insatser är begränsat men Sida ger här tre exempel på stöd relaterat till resolution 1325:

1. Sida stödjer FN:s utvecklingsfond för kvinnor (Unifem) för deras arbete med och för kvinnoorganisationer i det konfliktdrabbade norra Uganda. Stödet syftar till att involvera kvinnor i de fredssamtal som inleddes 2006 mellan Ugandas regering och Herrens motståndarsarmé. När fredssamtalen inleddes fanns endast en kvinna med i processen. Unifem arbetar i nära samarbete med en lokal paraplyorganisation, Uganda Women's Network (UWONET).
2. Sida ger organisations- och programstöd till International Alert (IA) som bland annat arbetar med jämställdhet som ett specifikt tema för konflikthantering och genomför direkta insatser för att stödja kvinnors deltagande i fredsprocesser. I Demokratiska republiken Kongo (DRK) stödjer IA kvinnliga parlamentariker för att öka deras deltagande i beslutsprocesser. I Rwanda har IA:s arbete fokuserat på kvinnors roll i försoningsprocesser och främjat ökat kvinnligt deltagande i lokala rättsprocesser efter folkmordet (Gacaca-rättegångarna).
3. Kvinna till kvinna (KTK) arbetar uteslutande med stöd till kvinnor och kvinnors deltagande i samhället. I Georgien har KTK ett program för stöd till kvinnors deltagande i fredsprocessen mellan georgiska regeringen och företrädare för Abchazien.

Sida skall redovisa genomförda insatser som syftar till reformering och uppbyggnad av säkerhetssektorn. I redovisningen skall uppnått resultat och erfarenheter av sådana insatser ingå.

Sidas systematiskt dokumenterade erfarenheter av insatser i syfte att reformera säkerhetssektorn är begränsade. Denna verksamhet ingick under 2006 i stödet för demokrati, mänskliga rättigheter och förvaltning vilket medför problem med att särredovisa specifika resultat och effekter för säkerhetssektorn.

Sidas insatser för reformering av säkerhetssektorn uppskattas under 2006 uppgå till 495 719 000 kronor. Av totalbeloppet beräknas cirka 256 miljoner kronor (53 procent) utgå till insatser syftande till ökad demokratisk översyn och ansvarsutkrävande.

Sida avser att under 2007 utveckla arbetet kring säkerhetssystemreformer. Utgångspunkt i detta arbete är OECD/DAC:s arbetsgrupp för reformering av säkerhetssektorn. Sida har deltagit i utvecklingen av policyer och metoder för reformering och uppbyggnad av säkerhetssektorn inom OECD/DAC:s arbetsgrupp för konfliktfrågor. Under 2006 har en handbok för reformarbete inom säkerhetssektorn utarbetats. Nio olika sektorer identifieras inom ramen för detta arbete, bland andra demokratiska strukturer för kontroll och ansvarutkrävande, försvarsreformer, gränskontroll, polisverksamhet, fängelseystem och rättsväsende.

Reformering och uppbyggnad av säkerhetssektorn är ett relativt nytt ämnesområde inom utvecklingssamarbetet. För Sidas del innebär detta främst en utvidgning av arbetet med demokrati och förvaltningsstöd vilket medför nya krav på samarbete mellan region- och ämnesavdelningar. Inom ett antal av de områden som definieras inom reformering av säkerhetssektorer av OECD har Sida fleråriga erfarenheter, exempelvis inom demokratisk samhällsstyrning och stöd till polisväsendet. Andra insatsområden, exempelvis stöd till rättsväsendet, kan kompletteras med säkerhetsfrämjande insatser för att stärka freds- och säkerhetsfrämjande aspekter. Ämnesområdet kan på sikt även medföra engagemang inom nya områden. Inom detta ämnesområde är Sidas engagemang inom polisväsendet det mest framträdande. Sida har sedan 2004 ett ramavtal med Rikspolisstyrelsen för att effektivt kunna hantera polisära insatser.

Sida skall rapportera om omfattning av och inriktning på Sidas bistånd till minhantering. Sida skall även rapportera om omfattning av och inriktning på Sidas bistånd till dialogprocesser i konflikt- och postkonfliktländer.

Minor utgör ett hinder för utveckling efter våldsamma konflikter. Sverige har undertecknat Ottawakonventionen som förbjuder användande av personminor. Därigenom har Sverige också förbundit sig att stödja andra länder i minhanteringsinsatser. Sida har under året arbetat med bland andra Räddningsverket och

internationella enskilda organisationer samt med FN:s barnfond (Unicef) FN:s utvecklingsprogram (UNDP) och United Nations Mine Action Service (UNMAS). Utöver det humanitära stödet ges också stöd till minhantering via regionanslagen.

Humanitär minröjning har fortsatt i konfliktdrabbade länder som Libanon, Afghanistan, Irak, Nicaragua, Angola, Somalia, Bosnien och Hercegovina och Sri Lanka. Räddningsverket, Danish Demining Group (DDG) och Mine Advisory Group (MAG) är några organisationer som med det svenska stödet arbetat med röjning av minor och oexploderad ammunition samt kapacitetshöjande insatser till nationella minhanteringsinstitutioner.

Svenskt stöd har också givits till internationella organisationer, bland andra till UNMAS som koordinerar och leder FN:s minhanteringsverksamheter, till Unicef som arbetar för att öka upplysningen och medvetandet om minor och oexploderad ammunition och till UNDP som stödjer nationella minhanteringsmyndigheter i mindrabbade länder. Geneva International Center for Humanitarian Demining (GICHD), som bland annat arbetar med utbildning och kapacitetshöjande insatser för myndigheter och minhanteringsorganisationer, har också fått stöd.

Humanitär minröjning bekostas dels från posten humanitärt bistånd och konfliktrelaterad verksamhet, dels från regionanslagsposterna. De totala utbetalningarna under året till minhantering har ökat jämfört med 2005. Den största delen av ökningen har skett inom regionanslagsposterna och de utgör nu cirka 40 procent av stödet till minhantering.

Sidas policy för fred och säkerhet identifierar Sidas inriktning med att främja dialog i konfliktdrabbade länder. Dialogfrämjande definieras som insatser för att förändra attityder och skapa förutsättningar för dialog, förhandlingar och fredlig konfliktlösning mellan konfliktparter. Insatserna ska inriktas på primära eller sekundära parter i konflikterna.

Sidas dialogfrämjande insatser kan exempelvis vara arbete med våldskultur, utbildning i fredlig konflikt hantering, medlingsinsatser och försoningsprocesser. Insatser inom till exempel medier kan ses som dialogfrämjande, om de verkar för att skapa förutsättningar för en dialogprocess mellan konfliktparterna. Sidas stöd till medlingsinsatser på andra nivåer än lokalt sker i samråd med Utrikesdepartementet.

Sida kan inte enkelt ta fram detaljerad information nedbrutet på aktivitetsnivå för dialogfrämjande insatser. Omfattningen av Sidas stöd för dialogfrämjande verksamhet uppskattas till 176 miljoner kronor under 2006 varav cirka 92 miljoner kronor utgjordes av dialoginsatser genomförda av enskilda organisationer. Dialogfrämjande insatser genom medier uppgick till cirka 31 miljoner kronor och cirka 25 miljoner kronor användes för att stärka kvinnors roll och deltagande i fredsprocesser.

Tabell 22. **Minhantering**, kostnader i tkr

Humanitär minhantering	2004	2005	2006
Globalt	5 413	9 503	22 875
Somalia	9 500	8 000	4 994
Afghanistan	4 050	3 175	14 064
Sri Lanka	6 000	5 000	5 000
Irak	9 965	0	6 404
Angola	8 000	8 000	8 000
Bosnien och Hercegovina	4 993	5 000	5 000
Nicaragua	6 600	3 200	9 950
Ryssland	0	0	1 208
Demokratiska republiken Kongo	0	9 370	0
Sudan	3 800	7 315	0
Eritrea	3 412	4 060	0
Kambodja	10 319	3 800	0
Senegal	0	3 000	0
Moçambique	2 928	-9	0
Totalt	74 981	69 414	77 495

Sysselsättning och arbetsmarknad

Sida skall rapportera om hur myndigheten har arbetat för att stärka inslaget av sysselsättnings- och arbetsmarknadsfrågor i utvecklingsarbetet.

Åtterrapporingen skall redovisa aktiviteter i Sidas samarbete med ILO och med andra partners såsom Afrikanska Unionen samt stöd till samverkan i utvecklingsländer mellan arbetsmarknadens parter.

Sysselsättnings- och arbetsmarknadsfrågor är av central betydelse för målet för Sveriges utvecklingsamarbete; att bidra till att skapa förutsättningar för fattiga människor att förbättra sina levnadsvillkor. Produktiv sysselsättning är avgörande för materiell välfärd och bekämpande av inkomstfattigdom och utgör en viktig koppling mellan ekonomisk tillväxt och minskad fattigdom.

Arbetsmarknad och sysselsättning var en av regeringens särskilda satsningar inom utvecklingsarbetet under

2006. I januari 2006 fastställde biståndsministern en plan för att följa upp konferensen Work Ahead och precisera inriktningen på årets verksamhet.

Sida har bedrivit policy- och metodutvecklingsarbete på området och därmed aktivt deltagit i internationellt kunskapsuppbyggande inom området.

Under 2006 har drygt 2 miljoner kronor betalats ut inom ramen för Sidas partnerskapsavtal med Internationella arbetsorganisationen (ILO). Sida ingick partnerskapsavtalet under 2005 på totalt 25 miljoner kronor och det löper ut i mars 2007. Prioriterade områden i samarbetet har varit sysselsättning med särskilt fokus på ungdomar, rättigheter i arbetslivet samt utveckling av ILO:s analytiska kapacitet.

Bilaterala och regionala insatser i samarbete med ILO ligger utanför ramavtalet även i fortsättningen. Exempel på sådana insatser är uppbyggandet av ett fungerande system för arbetsförmedlingar på Sri Lanka (JobsNet) och stödet till småföretagsutveckling i Vietnam (PRISED).

Under 2006 bidrog Sida med 7 miljoner kronor till ett treårigt stöd till Youth Employment Network (YEN). Stödet på totalt 21 miljoner kronor ska dels bidra till YEN:s sekretariat, dels stödja utvecklingen av ett regionalt kontor i Västafrika som ska arbeta med ungdoms-sysselsättning i regionen.

Sidas stöd till Afrikanska unionens (AU) arbete med Labour Employment och Social Protection med Norge som huvudgivare utgör en form av interimstöd. Sida och andra organisationer har under 2006 arbetat med ett mer långsiktigt och programbaserat stöd.

Ambassaden i Pretoria har haft fortsatta kontakter med Sydafrikas arbetsmarknadsdepartement och dess internationella enhet. I samband med att Utrikesdepartementet och ambassaden arrangerade ett seminarium om Sveriges politik för global utveckling (PGU) och dess genomförande lyftes arbetsmarknadsfrågorna särskilt. Representanter från Näringsdepartementet och Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS) deltog i syfte att diskutera framtida samarbetsmöjligheter. Svenska AFA (Arbetsmarknadsförsäkringar) besökte i september Sydafrika för att studera möjligheterna för närmare samarbete och för att lära av Sydafrikas erfarenheter på området.

Sida stödjer även fackligt utbyte och utveckling. En stor del av detta stöd kanaliseras genom LO-TCO biståndsnämnd. Stödet syftar till att bygga upp starka, självständiga och demokratiska fackliga organisationer i Afrika, Asien, Sydeuropa, Latinamerika och Central- och Östeuropa. En konkret åtgärd för att stärka kopplingen till fattigdomsbekämpningen har varit att tydligare prioritera en uppbyggnad av den fackliga rörelsen i Afrika. En särskilt viktig fråga är organisering av låglönlade och anställda inom den informella sektorn.

Inom biståndsnämndens tematiska kategori – förhandling, kollektivavtal och social dialog – finansieras genom Sidas försorg 90 projekt. Totalt omfattar LO-TCO:s projektportfölj 248 projekt.

Projektet Labour Market Dialog (LMD) är ett program mellan arbetsmarknadens parter i Sverige som syftar till att erbjuda svenska erfarenheter och svenskt kunnande för utveckling av arbetsmarknadens funktion. För den första fasen som avslutades i juni 2006 har landprogram utarbetats i Algeriet, Kenya, Nigeria och Ukraina. Programmet tillkom på initiativ av svenskt näringsliv, LO och TCO. Då Svenskt näringsliv har valt att avsluta sin medverkan i LMD är programmets framtid oviss. För att möjliggöra ett långsiktigt program har Sida godkänt en ansökan från LO och TCO om att Sveriges kommuner och lands-ting företräder arbetsgivarsidan i LMD.

Sida skall redovisa hur myndigheten har utvecklat sina insatser för att bidra till ökad kunskap om ekonomisk tillväxt och sysselsättningspolitik i samarbetsländerna. Sida skall även redovisa vilka åtgärder för bättre fungerande arbetsmarknader i samarbetsländerna som vidtagits.

En grundläggande förutsättning för att sysselsättningen varaktigt ska öka i flertalet av Sidas samarbetsländer är en ökad ekonomisk tillväxt som både möjliggör och bygger på en ökad sysselsättning och produktivitet bland den fattiga delen av befolkningen. Sida har utvecklat metoder för integrerad ekonomisk analys (IEA). Utgångspunkten för den är behovet av ökade sysselsättnings- och inkomstmöjligheter i syfte att minska inkomstfattigdom. Sysselsättningsanalysen kopplas i IEA samman med privatsektoranalys och makroekonomiska frågor och sysselsättning blir därmed ett instrument för fattigdomsfokus i ekonomisk analys.

Sida har finansierat en sysselsättningsanalys med genderperspektiv i Burkina Faso. Erfarenheten från Burkina Faso-studien visar på behovet av att lyfta kvinnans roll som ekonomisk aktör, dels som ett mål i sig, dels för att skapa ekonomisk tillväxt som kommer de fattiga till godo.

Särskilda analyser av sysselsättningens betydelse för fattigdomsminskning har skett i landstrategiarbetet för Moldavien. Genom att lyfta fram sysselsättningsfrågan i analysen har Sida bidragit till att skapa ett kraftigare fokus på de fattiga som ekonomiska aktörer och på de fattigas möjlighet att själva förbättra sina levnadsvillkor.

Sida har även främjat sysselsättningsaspekter i internationell metodutveckling och ekonomisk analys genom sitt engagemang i Världsbankens projekt för tillväxt-diagnos, genom metodstöd till biståndsministern i egen-skap av medlem i Världsbankens tillväxtkommission, samt genom samarbete med ILO:s Employment Department.

Sida har stött Women in Informal Economy, Globalizing, Organizing (WIEGO), ett globalt nätverk som arbetar med kunskaps- och policyutveckling genom forskning

och deltagande inom framför allt den informella sektorn av arbetsmarknaden. Nätverket lägger ett särskilt fokus på kvinnors situation. WIEGO arbetar med fem olika program:

- statistik
- sociala trygghetssystem
- globala marknader
- urbana policyer
- organisation och representation.

WIEGO arbetar med förankring vid Harvard-universitetet och är dialogpart med ILO och Världsbanken i frågor om sysselsättning och socialt skydd inom den informella sektorn. Samtidigt har nätverket en direkt bas i nationella och regionala plattformar, som exempelvis Self-Employed Women's Association (SEWA).

Sida har bidragit till rehabilitering och andra arbetsmarknadsprogram för funktionshindrade i Ryssland via stöd till Ministry of Labour and Social Development samt bidragit till integration av funktionshindrade på arbetsmarknaden genom ett samarbete med Committee of Labour and Social Protection i S:t Petersburg.

Sida har från i november sekunderat en regional rådgivare till FN:s utvecklingsprogram (UNDP) kontor i Jerusalem för att under två år arbeta med jobb- och sysselsättningskapande åtgärder i konfliktområden. Sida har 10 års erfarenheter av ämnesområdet i Gaza och Västbanken.

Sida skall redovisa vilka insatser som gjorts i samarbetsländer när det gäller förbättrade företag villkor och egendomssystem samt utbildningar som ökar utbudet av attraktiv arbetskraft skall redovisas.

Sida har via den svenska organisationen Diakonia gett stöd till organisationen Zuid Oost Azie (ZOA) Refugee Care som arbetar med yrkesutbildning för burmesiska

flyktingar som bor i flyktingläger på den thailändska sidan av gränsen med Burma. Tanken är att underlätta en framtida repatriering genom att förbättra flyktingarnas yrkeskunskaper i jordbruk, mekanik, hushållsarbete och företagande. Syftet är också att skapa sysselsättning och ge flyktingarna möjlighet att bidra till sin egen försörjning.

Sverige har fortsatt att ge stöd till Foreign Investment Advisory Service (FIAS). FIAS är en organisation som får stöd av flera biståndsgivare och som arbetar för uthållig ekonomisk tillväxt och bättre villkor för företag i utvecklingsländer genom ökade utlandsinvesteringar. FIAS viktigaste tjänster är rådgivning till ländernas regeringar om formella institutioner (policyer, lagar, investeringskoder, investeringsfrämjande program, myndigheter för investeringsfrämjande med mera).

Sida skall också redovisa hur man verkat för att förstärka ILO:s arbete med att försvara fri- och rättigheter hos medlemmar i arbetsgivarorganisationer och fackföreningar.

Programmet LMD har genom utbildning och praktisk handledning bidragit till att förhandlingar om kollektivavtal kan komma att hållas i Kenya med målet att öka produktiviteten. Samarbetet har involverat fackförbund, arbetsgivare och regeringsrepresentanter.

I Nigeria har LMD-programmet bidragit till ett samarbete mellan arbetsgivarorganisationen Nigeria Employers' Consultative Association och fackföreningarna inom Nigeria Labour Congress i gemensamma projekt på ett sätt som tidigare var otänkbart. Ett team av medlare i konflikter har utbildats, partsgemensamma insatser för stöd till personer med hiv/aids på arbetsplatsen har initierats och modeller för framtagning av tillförlitlig arbetsmarknadsstatistik som förhandlingsunderlag är den tredje komponenten i programmet.

En miljömässigt hållbar utveckling

Sida skall redovisa initierade och genomförda insatser inom berörda verksamhetsgrenar med särskild betoning på vatten och sanitet, kemikaliesäkerhet, förnybar energi och klimatfrågan, hållbar stadsutveckling, hållbart utnyttjande av naturresurser och omsorg om miljön samt utbildning, kapacitetsstöd och miljöförvaltning. Rapporteringen skall innehålla en redogörelse för hur samverkan med den svenska resursbasen genomförts och hur kompetensen hos den svenska resursbasen, inkl näringsliv, myndigheter och enskilda organisationer tagits till vara.

Sida har under året påbörjat och genomfört insatser

som bidrar till en miljömässigt hållbar utveckling. Detta har skett såväl inom ordinarie samarbetsformer som den särskilda miljöinsatsningen som inlemts under året.

Inom området vatten och sanitet har Sida bland annat inlett insatser för metod- och kapacitetsutveckling inom hållbar sanitet, stöd till hållbar sanitet i Indonesien och Filippinerna och olika insatser för en hållbar vattenresursförvaltning. Sida har under året ingått ett treårigt samarbetsavtal med Stockholm International Water Institute (SIWI). Samarbetet bygger på den svenska resursbasen som samordnas av SIWI bland annat genom Swedish Water House. Genom samarbetet har bland annat en kartläggning av samarbetsmöjligheter inom vattenområdet i Mellanöstern genomförts. Samarbetet

har också resulterat i ett med Holland samordnat stöd till antikorrupsionsarbete inom vattensektorn. Inom den särskilda miljöinsatsningen har stöd givits till insatser för hållbar skolsanitet, lokal kapacitetsutveckling samt stöd till pilotaktiviteter inom ekologisk sanitet. Den svenska resursbasen har på olika sätt medverkat i utvecklingen av insatserna och kommer att spela en viktig roll i genomförandet. Likaså har samarbete med Serbien inletts om ett stöd till förbättrad avfallshantering. Ett antal kommuner ska samarbeta om att inrätta en regional soptipp och hantering kring denna. Den serbiska miljöfonden bidrar med finansiering, liksom de berörda kommunerna.

Inom området kemikaliesäkerhet har Kemikalieinspektionen (KemI) under året genomfört en analys av hur man kan bidra till att förbättra kemikaliehanteringen i vissa länder på Balkan.

Förnybar energi och klimat är områden där flera insatser inleddes under året, inom ramen för den särskilda miljöinsatsningen. Globalt forum för luftföroreningar är ett samarbete mellan olika regionala sammanslutningar på luftmiljöområdet runt jorden. Sverige har internationellt konkurrenskraftig expertis på detta område. Syftet är att överföra kompetens mellan olika regioner och att göra arbetet effektivare. Luftföroreningar har påverkan på klimatet och åtgärder för att minska luftföroreningar minskar i allmänhet även utsläpp av klimatgaser. I ett projekt om farliga ämnen vid förbränning av avfall i FN:s miljöprogram (UNEP) regi kommer emissionsfaktorer tas fram för mycket giftiga halogenerade ämnen. Umeå universitet kommer att bidra med sin kompetens i projektet där Kina och Mexiko deltar.

Inom området hållbar stadsutveckling har en insats i Montenegro om stöd till framtagande av en lag om fysisk planering och utveckling slutförts under 2006. Lagen har antagits av parlamentet och nu planeras ett stöd till ett antal kommuner för start av genomförandet.

Två nya globala insatser för stöd till upprustning av slumområden har beslutats inom ramen för det slumsaneringsarbete som FN:s bostadsprogram (Habitat), genomfört. Insatserna ska stödja kapacitets- och metodutveckling för ökad mobilisering av inhemska kapital för slumupprustning och bygger på initiativ och aktiv medverkan från fattiga grupper i städer.

Området hållbart nyttjande av naturresurser innehåller insatser inom bland andra jordbruksområdet. I Moldavien har samarbete inom jordbrukssektorn inletts genom stöd till ett program för inkomstgenerering på landsbygden. Programmet samfinansieras med Världsbanken och innefattar rådgivningsverksamhet, näringslivsutveckling, markkonsolidering och finansiering. I Bosnien och Hercegovina har Sida under året påbörjat stöd till regional och lokal privatsektorutveckling med

fokus på livsmedelsmarknader. Insatsen ska underlätta för bönderna att nå marknader, få tillgång till finansiering, utveckla ett hålligt jordbruk, få del av jordbruksrådgivning samt utveckla bondeorganisationer.

Inom utbildning, kapacitetsstöd och miljöförvaltning har Sida slutit en överenskommelse med Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) om fortsatt samarbete inom jordbruk och miljö. Samarbetet omfattar sex delområden; miljöledning på gårdsnivå, integrerad pesthantering, miljöövervakning, utveckling av ett utbildningsprogram, myndighetssamarbete samt landsbygdsutveckling i Karelen. I Naturvårdsverkets (NV) arbete i nordvästra Ryssland, Ukraina och Vitryssland har nya insatser inletts under 2006 inom integrerad tillståndsprövning, avfallshantering, miljöinformation och skogsförvaltning.

I oktober 2006 tog Sida beslut om stöd till ett femårigt miljöprogram i Kenya. Det är inriktat på miljöförvaltning genom stärkande av kapaciteten hos landets miljöministerium och dess naturvårdsverk samt innehåller medel till en fond där det civila samhället kan söka stöd för opinionsbildning och gräsrotsprojekt på temat miljömässigt hållbar utveckling. Samarbetet sker genom så kallat delegerat partnerskap, där Danmark är den aktiva huvudgivaren.

För insatsen som rör miljöförvaltning i Laos har en inledande fas genomförts under året och resulterat i en uppdaterad årsarbetsplan för det fortsatta arbetet.

Förbättrad miljöförvaltning och stärkt förmåga till kemikaliekontroll är avgörande i samarbetsländernas samlade arbete för att skapa förutsättningar för fattiga människor att förbättra sina levnadsvillkor. Miljöförstoring och bristande kemikaliehantering skapar negativa effekter på bland annat hälsa, jämställdhet samt livsmedels- och inkomstförsörjning. Dessa problem och utmaningar behöver förstås med utgångspunkt i de specifika betingelser som råder i det aktuella landet. Kemikalieinspektionen har under 2006 fått särskilt stöd från Sida för att stärka samarbetsländernas institutionella kapacitet att förbättra sin kemikaliehantering respektive miljöförvaltning. Programmen bedrivs globalt, regionalt och nationellt. Särskilt viktigt är det att förbättra fattiga länders möjligheter att medverka i arbetet i relation till internationella konventioner och andra internationella överenskommelser. Vidare har Sida 2006 beslutat stödja Svenska naturskyddsföreningen (SNF) i att skapa ett internationellt miljöpolicyprogram. Detta väntas få stor strategisk betydelse för SNF:s förmåga att förstå, påverka och generera nya lösningar på fattigdomsrelaterade miljö- och naturresursproblem.

Inom området miljöteknik har Sida, inom ramen för den särskilda miljöinsatsningen, fått i uppdrag att tillsammans med Utrikesdepartementet och Sveriges miljöteknikråd (SWENTEC) utarbeta ett särskilt miljöteknikprogram

med förslag till insatser inom hållbar stadsutveckling och förnybar energi. Sida har därvid under 2006 beslutat om stöd till att upprätta konsultfonder inom Europeiska utvecklingsbanken (EBRD) och Nordiska investeringsbanken (NIB) för tekniskt stöd i samband med utveckling av investeringsprogram inom kommunal infrastruktur.

Sida har under 2006 verkat för ett ökat samarbete med den svenska resursbasen såväl inom tidigare existe-

rande samarbetsformer som inom den särskilda miljö-satsningen som inleddes 2006. En omfattande dialog har förts med Regeringskansliet. Av exemplen ovan framgår att Sidas insatser bygger på ett brett samarbete med såväl svenska myndigheter som universitet, institutioner och företag. Ett sådant nära samarbete är en förutsättning för Sidas arbete att bidra till en miljömässigt hållbar utveckling.

Katastrofförebyggande och -beredskap, återuppbyggnad och utdragna flyktingsituationer

Sida skall rapportera om medverkan till katastrofberedskap och andra insatser för förebyggande av naturkatastrofer och andra katastrofliknande förhållandens skadeverkan.

Under året har en strategi för hur Sida kan utöka sin verksamhet för att förebygga naturkatastrofer tagits fram. Sida bidrar till att minska människors sårbarhet genom att särskilt beakta risken för naturkatastrofer i samarbetet med utsatta länder och regioner. Drivkraften bakom detta arbete är det faktum att en kvarts miljard människor varje år drabbas av naturkatastrofer med förödande följder som svält, död och fattigdom. Sedan ett flertal decennier tillbaka har naturkatastrofer blivit vanliga världen över och deras effekter värre. Studier visar att varje dollar som satsas på riskreduktion kan resultera i sparande på upp till 25 dollar i uteblivna katastrofförluster. Resultatet av Sidas katastrofförebyggande arbete under året har blivit en ökad kunskap om risk och människors utsatthet för naturkatastrofer. Det har lett till en bredare ansats att se sårbarhet för naturkatastrofer som en viktig del av fattigdomsperspektivet och därför en del av Sidas kärnverksamhet. Sidas mål är att arbeta integrerat med att förebygga naturkatastrofer. Arbetet har påbörjats med att lyfta fram förebyggande av naturkatastrofer i samarbetsstrategiprocesserna för utsatta länder. I Sidas förslag till samarbetsstrategi för Bangladesh finns exempel som inkluderar risk och människors sårbarhet för naturkatastrofer.

Merparten av Sidas stöd för att förebygga naturkatastrofer är integrerat i projekt och program med andra huvudmål inom det långsiktiga utvecklingssamarbetet. Exempelvis stödjer Sida återuppbyggnaden i Indonesien efter tsunamin 2004 genom en gemensam givarfond, Multi Donor Fund (MDF), där riskreduktion och katastrofförebyggande är integrerat. I MDF:s program ingår projekt för att lindra översvämningar och hus byggs med

hänsyn tagen till att området är extremt jordbävning-drabbat. Sida stödjer även Räddningsverkets experter att tillsammans med de pakistanska myndigheterna genomföra en nationell plan för katastrofberedskap, då Pakistan löper stor risk för att drabbas av jordbävningar och andra större katastrofer.

Som ett svar på tsunamikatastrofen i december 2004 inbjöds Sverige i oktober 2005 av thailändska regeringen att bidra till en särskild fond som inrättats av United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific (UNESCAP) i syfte att stödja utvecklingen av regionalt samordnade tsunamivarningssystem för Sydostasien och Indiska oceanen för att därmed minska fattiga människors sårbarhet för naturkatastrofer. Sida ingår i fondens styrkommitté som bland annat har godkänt projektstöd till Asian Disaster Preparedness Center för registrering av förändringar i havsnivån i Indiska oceanen och Sydostasien.

Sida har under året givit stöd till organisationer som huvudsakligen arbetar med att minska risken och människors sårbarhet för naturkatastrofer, exempelvis FN:s program International Strategy for Disaster Reduction (ISDR). Organisationen har varit framgångsrik både i att informera om behov och möjligheter kring förebyggande arbete och med att påverka beslutsfattare.

Vidare har Sida givit stöd till ProVention Consortium som är en global allians av internationella organisationer, regeringar, myndigheter, privata sektorn, akademiska institutioner och det civila samhället. Alliansen arbetar med metodutveckling och påverkansarbete för att minska sårbarheten för katastrofutsatta samhällen.

Sida har bidragit till insatser som förstärker beredskapen att ge akut hjälp och rädda liv i katastrofutsatta länder. Sida prioriterar insatser som främjar och utvecklar den lokala kunskapen och utnyttjar lokala beredskapsmekanismer och skyddsnet. Ett exempel är stödet till Internationella röda kors- och röda halvmåne-federationens arbete med att bygga upp de nationella föreningarna och etablera tidiga varningssystem, cyklonskydd och beredskapen att agera snabbt vid katastrofer.

Sida skall redovisa stödet till återuppbyggnads- och återhämtningsinsatser i anslutning till humanitära insatser för att underlätta övergången från katastrof- och krisförhållanden till varaktig utveckling.

Stöd till återuppbyggnads- och återhämtningsinsatser i samband med övergången från humanitära kriser till varaktig utveckling kan innefatta

- avväpning, demobilisering och reintegrering av stridande
- fredsbyggande och försoning, återvändande och återintegrering av flyktingar och internflyktingar
- rehabilitering och rekonstruering av social och ekonomisk infrastruktur
- institutionellt stöd för att stärka demokratisk samhällsstyrning, rättssystem och allmänna val.

Insatserna genomförs ofta av FN, Världsbanken eller internationella enskilda organisationer. Finansieringen sker oftast genom FN:s Trust Funds tillsammans med andra givare.

Sida har gett stöd till insatser för återuppbyggnad och återhämtning i bland andra Sierra Leone, Liberia och Elfenbenskusten i Västafrika som genomgått långvariga konflikter med stora folkomflyttningar, sönderslagen infrastruktur och eroderade sociala strukturer till följd. Stöd har under året givits till människor för att de ska kunna återvända hem och åter komma igång med verksamheter för att försörja sig. Insatserna innebär också stöd för att återetablera lokala myndigheter, bygga upp skolor och hälsovårdsstrukturer samt starta produktion inom jordbruk och lokal företagsamhet.

Sida stödjer återuppbyggnadsprogram i Libanon genom till exempel Räddningsverket som har bidragit med resursförstärkning till vattenmyndigheten för planering och samordning för återuppbyggnaden av vattenförsörjningen i södra Libanon efter sommarens krig. Dessutom bidrar Räddningsverket till att återuppbygga en katastrofberedskap på Beiruts flygplats. Genom Rädda barnen, Diakonia och Palestinagrupperna genomförs ett program för skydd och »barnsäkra« platser i femtio byar, ungdomsarbete i de palestinska flyktinglägren samt rehabiliteringsprogram för funktionshindrade för att lindra effekterna av kriget.

Efter den jordbävning som skakade Pakistan i oktober 2005 stödjer Sida återuppbyggnadsinsatser genom till exempel UN Human Settlements Programme (UN-HABITAT) till den pakistanska regeringens program för att bygga 200 000 jordbävningssäkra bostäder på landsbygden, samt International Organization for Migration (IOM) för att bygga 2 000 hus i de större jordbävningsträffade städerna.

Som redan nämnts stödjer Sida även återuppbygg-

naden i Indonesien efter tsunamin genom en givarfond som administreras av Världsbanken.

I stödet till återuppbyggnad ingår stöd till arbete för att tillvarata mänskliga rättigheter (MR) och demokrati-processen via Diakonia samt stöd till minhantering- och ammunitionsröjning.

Sida har genom Transitionsappellen för Norra Kaukasus stött insatser för återuppbyggnad som ska komplettera de statliga programmen för renovering av privata bostäder genom att tillhandahålla temporära och permanenta boplatser samt bidra till hållbara lösningar för de internflyktingar som inte ämnar återvända. Sida har också bidragit till återuppbyggnadsarbetet inom vatten- och sanitetssektorn.

Sida skall rapportera om medverkan till insatser som syftar till att finna hållbara lösningar på utdragna flyktingsituationer, under ledningen av FN:s flyktingkommissarie och andra organisationer.

Det ligger en stor utmaning i att många inledningsvis akuta flyktingkriser har permanentats. Enligt FN:s flyktingkommissarie (UNHCR) innebär hållbara lösningar på flyktingsituationer frivilligt återvändande och hållbar integrering, lokal integrering eller vidarebosättning. Förutom stödet till UNHCR stödjer Sida ett antal aktörer som genomför insatser för att finna hållbara lösningar på utdragna flyktingsituationer.

Sida stödjer bland andra United Nations Relief and Work Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA) och dess aktiviteter som ska främja självförsörjning. I Thailand medverkar Sida till Diakonias insatser inriktade på att möjliggöra självförsörjning för flyktingar från Burma.

Genom att stödja Internationella röda korsfederationens insatser i olika delar av världen stödjer Sida organisationens arbete med flyktingar i utdragna flyktingsituationer. Även Sidas stöd till Internationella rödakorskommittén går till insatser som främjar frivilligt återvändande och återintegrering, bland annat genom stöd till återvändande flyktingar i Guinea.

Genom stöd till Norska flyktinghjälpen (Norwegian Refugee Council) ger Sida humanitärt stöd till flyktingar som återvänder till bland andra Burundi, Demokratiska republiken Kongo och Afghanistan.

Flera samarbetsstrategier framhåller behovet av att hantera utdragna flyktingsituationer. I samarbetsstrategin för Bangladesh betonas frågan om en stärkt internationell dialog om att finna en långsiktig lösning på Rohinaflyktingarnas situation. I förslaget till riktlinjer för svenskt utvecklingssamarbete med Somalia framhålls att återvändande flyktingar spelar en stor roll i försoningsprocessen. De kan också bidra till den ekonomiska utvecklingen.

Narkotika

Sida skall rapportera vidtagna åtgärder för att stärka insatserna mot narkotika som utvecklingshinder. Länkarna mellan narkotika och hiv/aids, sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR), och brottsrelaterade frågor som människohandel och andra former av utnyttjande, skall särskilt belysas.

Svenskt utvecklingssamarbete på narkotikaområdet utgår från ett holistiskt perspektiv där narkotika-problematiken globalt ses som ett socialt, ekonomiskt och politiskt utvecklingshinder. Denna utgångspunkt innefattar även relaterade områden som hiv/aids, sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR), människohandel, organiserad brottslighet och korruption.

Länken mellan narkotika och hiv/aids finns både i överföringen av hivsmitta genom injicerande missbruk och genom att narkotikapåverkan leder till ökat riskbeteende och ökad risk för sexuell överföring av smittan. Bekämpningen av hiv/aids i Europa och Asien kräver kraftfulla insatser mot narkotika och injicerande missbruk. Sida har initierat stöd till FN:s organ mot brott och narkotikas (UNODC) globala hiv/aids-program för slutet av 2006 samt 2007. Programmet inriktar sig på hiv-preventivt arbete bland narkotikamissbrukare och människor utsatta för människohandel.

Sida ger stöd till program genom två svenska aktörer, IOGT-NTO och Diakonia. Stödet riktar sig till flera länder i Gyllene triangeln. I dessa länder, Kambodja, Laos, Vietnam, Thailand och Burma, utgörs den främsta målgruppen av etniska minoritetsgrupper på landsbygden. De är särskilt utsatta och mottagliga för att dras in i produktion och konsumtion av droger samt trafficking. Programmen syftar till att skapa förbättrade livsvillkor för människor genom rehabilitering och prevention. Arbetet utgår från en bred definition av fattigdomsbekämpning för att skapa förutsättningar för utveckling utan beroende av narkotikan. Det innefattar vård och rehabilitering, juridisk vägledning för ansökan om medborgarskap, prevention av hiv/aids, bättre tillgång till

service för sexuell och reproduktiv hälsa, samt stöd för alternativ jordbruksutveckling.

För narkotikabekämpning i Östeuropa har Sida under 2006 gett stöd till den svenska organisationen Kriminellas revansch i samhället (KRIS) för utveckling av två ryska KRIS-föreningar i Leningrads län. KRIS arbetar med att stödja före detta kriminellas och missbrukares integration i samhället. Kraven på medlemskap i KRIS är drogfrihet, hederlighet och kamratskap. I april 2006 etablerades den första föreningen i S:t Petersburg och den har kommit igång med besök på fängelser i syfte att rekrytera medlemmar. Den svenska organisationen Convictus är involverad i ett projekt i Ukraina som finansieras av Sida. Convictus arbetar tillsammans med en estnisk systerorganisation och en ukrainsk organisation för att stödja hivsmittade drogmissbrukare, speciellt interner på fängelser. I Vitryssland samarbetar den svenska organisationen Riksförbundet narkotikafritt samhälle med en nationell organisation för att involvera enskilda organisationer i policyarbete och direkta insatser för att bekämpa narkotikaproblem bland ungdomar.

I Colombia utgör kokainodlingen, koncentrationen av jordäggande och ökande fattigdom på landsbygden kärnan i landets sedan länge pågående konflikt. Att bidra till lösningar av problemen på landsbygden är därför grundläggande för en fredlig lösning på konflikten i landet. En övergripande målsättning för Sida har varit att stödja program som kan bidra till en bred konsensus för en nationell jordbrukspolitik, genom att stärka bondeorganisationer och skapa förutsättningar för alternativ till odling av illegala grödor. Den genomförande organisationen har förtroende bland bonde- och basorganisationerna i den aktuella regionen och har lyckats stärka dessa organisationer och ena dem bakom den nationella jordbrukspolitiken, samt arbeta för alternativ till kokaodlingarna. Sidastöd har under 2006 utgått till FN:s utvecklingsprogram (UNDP) för ett landsbygdsutvecklingsprogram i Colombia med fokus på alternativ utveckling och på att finna strategier för att hantera de ekonomiska och politiska konsekvenserna av kokainodling.

Programstöd inklusive generell budgetstöd och offentlig finansiell styrning

1. Sida skall rapportera om sitt metodarbete för att öka programstödet. Sida skall rapportera om sitt metodarbete relaterat till generell budgetstöd samt erfarenheter av stödformen, bl.a. med ledning av OECD/DAC:s internationella utvärdering av budgetstöd.

Metodarbete kring programstöd

Sidas erfarenhet är att övergången från projekt till program inom utvecklingssamarbetet påverkar alla led i den interna besluts- och beredningsprocessen. För att underlätta en ökning av den andel av utvecklingssamarbetet som utgörs av olika former av programstöd arbetar Sida med att anpassa riktlinjer, legala ramverk, arbetssätt och kompetensutveckling till Parisdeklarationen. Sidas särskilda satsning för att höja Sidas kompetens och engagemang gällande samarbetsländernas offentliga finansiella styrning är ett led i detta arbete.

En referensgrupp bildades 2006 för att underlätta samordningen av Sidas policy- och metodarbete och främja utbyte av erfarenheter. Under 2006 inledde Sida ett arbete med att skapa tydliga definitioner av olika former av programstöd. Vidare har en stödfunktion skapats för beredningar av sektorprogramstöd inom hälsa och undervisning. Dess uppgift är att ge konkret stöd till fältet men också att analysera erfarenheter som bas för Sidas metodarbete och kompetensutveckling. Ett liknande men mindre omfattande arbete har gjorts för sektorprogramstödet inom området naturresurser. Vidare har Sida genomfört en rad insatser för att höja personalens kompetens, däribland kompetensutveckling för Sidas projektkommitté.

I arbetet med att ta fram samarbetsstrategier har Sida lagt starkare fokus på möjligheter att övergå till budgetstöd. Ett exempel på detta är samarbetsstrategin för Tanzania, som anger att generell budgetstöd ska vara det normala finansieringssättet. Andra finansieringsmekanismer ska bara användas under en övergångsperiod för stöd till icke-statliga aktörer eller av särskilda skäl när projektfinansiering är mer lämpligt.

Under 2006 har Sida fattat beslut om gemensamma principer, en guide och en avtalsmall för delegerat samarbete inom ramen för Nordic Plus-samarbetet, där de nordiska länderna, Nederländerna, Irland och Storbritannien ingår. Delegerat samarbete (när en givare agerar å en annan givares vägnar) är ett sätt för Sida att öka programstödet i länder där Sverige har liten eller ingen närvaro. En analys visar att de skillnader som finns mellan givarna i Nordic Plus inte utgör stora hinder för att utnyttja delegerat samarbete mer i framtiden.

Under året har Sida inlett ett metodarbete när det gäller generell budgetstöd för fattigdomsbekämpning. Inom ramen för detta metodarbete har det funnits ett behov av att fastställa hur Sida ska arbeta med denna stödform. Sida har därför utarbetat en handläggningsordning för generell budgetstöd som klargör Sidas interna rollfördelning och beslutsprocess samt ger vägledning för beredning och resultatuppföljning av denna stödform.

Sida har stärkt myndighetens kapacitet inom budgetstöd och offentlig finansiell styrning genom att tillskapa nya rådgivartjänster på Sidas region- och ämnesavdelningar.

Programstödet volym

Programstödet i form av sektorprogramstöd och generell budgetstöd för fattigdomsbekämpning uppvisar en ökande trend, både i absoluta tal och som andel av det bilaterala utvecklingssamarbetet. Andelen programstöd har ökat från 8,5 procent 2001 till 13,6 procent 2006. Det är framför allt sektorprogramstödet som har ökat – från 4,4 procent 2001 till 8,1 procent 2006. År 2000 gjordes utbetalningar till 12 programstödsprocesser vilket hade ökat till 35 programstödsprocesser 2006. Andelen generell budgetstöd har också ökat, men i mindre utsträckning – från 4,1 procent 2001 till 5,5 procent 2006.

Programstödet har ökat kraftigt under det senaste året från 1,6 miljarder kronor 2005 till 2,1 miljarder kronor 2006. Det innebär att programstödet som andel av det bilaterala utvecklingssamarbetet har stigit från 11,4 procent till 13,6 procent. Ökningen av sektorprogramstödet är särskilt markant.

Den geografiska variationen är stor. Programstödet utgör 34 procent av verksamhetsgrenen Afrika, medan motsvarande andel är 20 procent för Latinamerika och 12 procent för Asien.

Erfarenheter av stödformen

Det är bäst att bedöma resultatet och erfarenheterna av budgetstöd tillsammans med andra givare. I maj 2006 presenterades en omfattande internationell utvärdering av generell budgetstöd som genomförts på initiativ av biståndskommittén (DAC) inom Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD). Tjugofem givarorganisationer och sju samarbetsländer har deltagit och Sida har varit en av finansörerna. Sida ger budgetstöd till fem av de sju länder som utvärderats och slutsatserna har därför hög relevans för Sida.

Utvärderingens huvudsats är att budgetstöd är ett relevant och effektivt stöd för genomförandet av samarbetsländernas strategier för fattigdomsbekämpning och att budgetstödssamarbetet har utvecklats. Budgetstödet

har bidragit till ökad harmonisering mellan givarna och ökad anpassning av biståndet till samarbetslandets strategier och processer. Budgetstödet har också inneburit att omfattande resurser tillförts statsbudgeten i de studerade länderna, vilket har lett till en tydlig ökning av prioriterade utgifter kopplade till ländernas strategier för fattigdomsbekämpning och ökad tillgång till grundläggande social service. Utvärderingen drar vidare slutsatsen att budgetstödet har lett till ökad effektivitet i allokeringen av medel i statsbudgeten, väsentligt stärkt budgetprocessen i länderna och att stödet har bidragit till att stärka ländernas system för offentlig finansiell styrning. Detta har även haft positiva effekter på andra stödformer.

Utvärderingen konstaterar att budgetstödet så kallade transaktionskostnader i form av samarbetsländernas administration, tid och kapacitet som tas i anspråk för förhandlingar och resultatuppföljning ofta uppfattas som höga av samarbetsländerna, framför allt i ett inledningskede. Genomförandet sparar dock mycket kapacitet genom att budgetstödet hanteras inom ramen för landets ordinarie system för utbetalning, upphandling och redovisning. Sidas erfarenhet är att budgetstödssamarbetet kan vara tids- och kapacitetskrävande när samarbetet byggs upp, men att vinsterna sedan är stora av samordning och harmonisering. Det är också viktigt att budgetstödsuppföljningen integreras i samarbetslandets egna planerings- och uppföljningsprocesser. Stora framsteg har uppnåtts under senare år när det gäller givarsamordning och harmonisering kring budgetstöd och Sida har deltagit aktivt i detta arbete.

Budgetstödsutvärderingen konstaterar att bristande förutsägbarhet kring utbetalningarna av budgetstöd har varit ett problem, men att åtgärder vidtagits för att förbättra förutsägbarheten inom ramen för gemensamma ramverk för budgetstödet i samarbetsländerna. Sidas bemyndigande att ingå avtal om budgetstöd har begränsats till respektive samarbets- eller regionstrategis giltighetstid, vilket i flera fall har minskat Sidas möjligheter att ingå längre avtal samt också begränsat möjligheterna att göra åtaganden om budgetstöd mot slutet av strategiperioden.

Utvärderingen innehåller ett antal rekommendationer som bland annat rör budgetstödssamarbetets utformning, analys och hantering av risker. Sida har inlett ett arbete med att ta ställning till utvärderingens rekommendationer för att ta fram en åtgärdsplan. Sidas övergripande bedömning är att myndighetens arbete med budgetstöd ligger väl i linje med merparten av rekommendationerna i utvärderingen.

2. *Sida skall vidare rapportera om sitt metodarbete inom och erfarenheter och resultat av insatser relaterade till offentlig finansiell styrning, särskilt för de länder där programstöd pågår eller planeras.*

Offentlig finansiell styrning

Sida har genom stödfunktionen för offentlig finansiell styrning (OFS) fortsatt att genomföra en särskild satsning på att höja Sidas kapacitet och aktivitetsnivå inom området.

Rådgivning och konsultstöd har erbjudits till avdelningar och ambassader enligt arbetsplanen. Ett nytt ramavtal har upphandlats för området, vilket ger Sida tillgång till expertis från fem ledande konsultbolag. Sida har under 2006 också stärkt sina egna resurser inom OFS genom att tillskapa två nya tjänster, utöver de 2,5 tjänster som tillsatts på regionavdelningarna.

En utvärdering har gjorts av Sidas stödfunktion för OFS. Den är övervägande positiv till stödfunktionens insatser och visar på att kapaciteten och aktiviteten stärkts. Utvärderingen anser ändå att mer behöver göras inom detta område och rekommenderar ökade resurser för programstöd och offentlig finansiell styrning. Framför allt framhålls behovet av resurser för fördjupad rådgivning.

Sidas arbete med att utarbeta en handbok i offentlig finansiell styrning har fortsatt under 2006. Handboken ska ge praktisk vägledning kring analys av statsbudget, bedömning av system, arbete med reformering av systemen och hantering av risker.

Utbildningen inom OFS har fortsatt. Till exempel har 44 medarbetare deltagit i heldagsseminarier om det nya PEFA-instrumentet (Public Expenditure and Financial Accountability) för bedömning av OFS. Sida har även direkt bidragit till att PEFA-bedömningar har slutförts i Kenya och Moldavien samt initierats i Mali.

Under 2006 har Sida även beslutat om omfattande stöd till bland andra Kenya och Moçambique för att stärka deras OFS-system. I samtliga länder som erhåller budgetstöd följer Sida nära utvecklingen inom OFS, antingen genom direkt stöd till reformer eller via väl definierade uppföljningsmekanismer. Ett exempel är Zambia. Där är budgetstödet direkt kopplat till indikatorer för budgetgenomförande, och landet får ett kapacitetsutvecklande stöd till reformeringen av OFS. 2006 års uppföljning av budgetstödet visade på mycket goda resultat – primärundervisning och hälsovård på distriktsnivå får nu betydligt mera resurser, samtidigt som rapporteringen har förbättrats.

Migration och utveckling

Sida skall rapportera åtgärder som vidtagits för att tillförsäkra ett brett synsätt på förhållandet mellan migration och utveckling inom utvecklingssamarbetet. Förutom humanitära insatser omfattar ett sådant synsätt också arbetskraftsmigration och inkluderar bland annat frågor som utvecklingsmässiga konsekvenser av migration i ursprungsländerna, bekämpande av människohandel och att i arbete för produktiva sysselsättningsmöjligheter och arbetsrelaterade rättigheter uppmärksamma om omfattande migration råder i länder eller sektorer. Särskild vikt skall läggas vid hur ett brett synsätt avspeglas i samarbetsstrategiprocessen.

Migration berör ett stort antal aspekter av Sidas huvuduppdrag att bidra till att skapa förutsättningar för fattiga människor att förbättra sina levnadsvillkor. Centralt för Sidas arbete med migration är utgångspunkten i fattigdomsbekämpning och i ett rättighetsperspektiv. Sidas arbete med migration och utveckling är därför brett och insatser på detta område förekommer vid flera av Sidas avdelningar och inom ett stort antal sektorer.

Sida stödjer humanitära insatser i samband med migration genom FN:s flyktingkommissaries (UNHCR) arbete med att tillförsäkra asyl för de individer som flyr undan politisk förföljelse i så kallade blandade migrationsströmmar. Med detta menas att det finns både personer som söker skydd undan förföljelse och personer som migrerar på grund av socio-ekonomiska orsaker. I Zimbabwe ger Sida stöd till International Organization for Migration (IOM) för migrationsrelaterade insatser till internflyktingar, återvändande flyktingar och utsatta grupper i städer och större byar. Även i Colombia får IOM fortsatt stöd under 2006 för att förebygga intern flykt genom att verka för att utsatta gruppers markrättigheter upprätthålls.

Migration får följd för utvecklingen i ursprungsländerna och Sida har därför givit stöd till mekanismer för att behålla hälsopersonal. Insatsen har integrerats i Sidas sektorbudgetstöd till Zambia. Under året har Sida även bidragit till Multilateral Investment Fund/International Fund for Agricultural Development (MIF/IFAD) för att stärka de finansiella systemen för att underlätta säkra penningtransaktioner för migranter från Centralamerika.

Sida fortsatte under 2006 att stödja ett antal insatser som beslutades 2005 med koppling till migration och bekämpande av människohandel, särskilt i sydöstra Europa, Ryssland och Centralasien.

Sida verkar på ett flertal sätt för att möjliggöra för individer att ha produktiva sysselsättningar i sina hemländer. (Se även avsnittet om Sysselsättning och arbetsmarknad)

Alla metoder som Sida använder i stödet har en koppling till migration och utveckling. Till exempel stödjer Sida flera projekt i de palestinska områdena med sysselsättningskapande som primärt mål. Sverige har även

stött framtagandet av en palestinsk strategi för sysselsättningskapande insatser. Sida stödjer vidare Kväkarnas (AFSC) arbete i Mellanöstern för att skapa sysselsättning. I Colombia finansierar Sida FN:s utvecklingsprogram (UNDP) partnerskap för fred där sysselsättningskapande åtgärder ingår som en del.

Den informella sektorn är viktig för försörjningsmöjligheterna och har tydliga kopplingar till migration. Sida främjar kunskapen om kvinnors situation i den informella sektorn i låginkomstländer bland annat genom stöd till ett globalt nätverk som arbetar med kunskaps- och policyutveckling Women in Informal Employment: Globalizing and Organizing (WIEGO).

Mer långsiktiga sysselsättningskapande åtgärder med koppling till migration kan exempelvis handla om att bygga upp väl fungerande arbetsförmedlingssystem. Sida bidrar till en sådan insats i Sri Lanka.

På forskningsområdet har Sida under 2006 etablerat ett särskilt invitationsområde för forskning med inriktning på

- migration och integration
- ekonomisk migration och finansiell remittering
- migration och genus
- flyktingmigration
- migration och hälsa
- migration och miljö.

Genom IOM har Sida stött insatser i Centralasien som ska stärka arbetsmigranternas mänskliga rättigheter genom information till myndigheter om migranternas rättigheter.

Migrantarbetares villkor ingår även i det arbete för facklig organisering som stöds genom LO-TCO biståndsnämnd. Ett exempel är ett projekt som organiserar migrerande arbetare inom jordbrukssektorn i Centralasien och Kaukasus. Syftet är att bilda opinion för migrantarbetarnas intressen och att stärka organiseringen av migrantarbetare.

Sida har under året gjort en ansats för att utveckla en analysmetod som tar hänsyn till emigrerade arbetares bidrag till ursprungslandets ekonomi.

Samarbetsstrategiprocesser är centrala för att på strategisk nivå bedöma och analysera i vilken grad migration påverkar utvecklingsmöjligheterna i ett land eller en region. Migration har i ökad grad integrerats i de analyser som ingår i Sidas samarbetsstrategiprocesser.

Inför utarbetandet av en ny samarbetsstrategi för Albanien gjordes en integrerad ekonomisk analys där migration av arbetskraft utomlands utgör en central del. Denna studie är också ett exempel på hur migration kan integreras enligt den övergripande ansats som utvecklats inom Sida för integrerad ekonomisk analys (se ovan).

Inom ramen för samarbetsstrategiprocessen för Moldavien har Sida utarbetat en särskild fördjupningsstudie om migration.

I Sidas förslag till samarbetsstrategin för Bangladesh framhålls särskilt vikten av att inom EU få till en ökad samsyn om migration och utvecklingssamarbetet, exempelvis genom att öka utvecklingseffekterna av de

medel som utlandsarbetande bangladeshier skickar hem.

I Sidas förslag till samarbetsstrategierna för Kambodja, Somalia och Vitryssland har migrationsrelaterade frågor kopplade till människohandel lyfts fram.

Handelsrelaterat bistånd

Sida skall rapportera om sitt stöd för kapacitetsuppbyggnad på det handelsrelaterade biståndsområdet, i enlighet med regeringens riktlinjer för svenskt handelsrelaterat bistånd.

Sidas handelsrelaterade bistånd

Sidas handelsrelaterade bistånd syftar till att stärka den handelspolitiska kapaciteten hos utvecklingsländerna och att öka deras möjligheter att delta i internationell handel. Det är dessutom viktigt att handelsfrågor hantearas som en integrerad del i utvecklings- och fattigdomsbekämpningsagendan. Sida har under 2006 fortsatt arbetet med att tillsammans med multilaterala organisationer, bilaterala givare samt de minst utvecklade länderna (MUL) omstrukturera och effektivisera The Integrated Framework for Trade-Related Technical Assistance to the Least-Developed Countries (IF). IF stödjer de minst utvecklade länderna för att integrera handel i sina nationella utvecklingsplaner och koordinerar det handelsrelaterade stödet.

Under våren 2006 var Sverige internationell givar-samordnare inom IF. Sida stödde mycket aktivt den svenska delegationen i Genève i detta arbete. Under hösten var Sida drivande när Sverige spelade en aktiv roll i arbetet med att ta fram rekommendationer för hur omstruktureringen ska genomföras i praktiken. Sida beredde även ett större stöd till IF:s verksamhet vilket utbetalats som Sveriges bidrag till Integrated Framework 2006. På nationell nivå hade Sverige även rollen som givarkoordinator för IF-processen i Tanzania, en uppgift som utförts av Sidapersonal.

Regler för handel med livsmedel är särskilt viktiga för många utvecklingsländer. Sida bidrar därför till en fond som sköts av Världshälsoorganisationen (WHO) och FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO) vars mål är att stödja utvecklingsländernas deltagande i Codex Alimentarius Commission (CAC). CAC tar fram standarder för livsmedel, vilka används som grund för nationell lagstiftning i Världshandelsorganisationens (WTO) medlemsländer. Arbetet har under 2006 fortskridit planerligt.

Sida har tillsammans med andra givare och de multilaterala organisationerna inom sanitära och fytosanitära

åtgärder (SPS) bidragit till Standard and Trade Development Facility's (STDF) verksamhet och utveckling av programstöd och aktiviteter.

Sida har även varit aktivt i utvecklandet av Aid for Trade-initiativet som syftar till att förbättra utvecklingsländernas förutsättningar att ta till vara de möjligheter som de internationella handelsreglerna ger och därmed främja deras integration i världsekonomin. Utrikesdepartementet har lett det svenska arbetet med Aid for Trade och Sveriges ambassadör vid WTO har varit ordförande i den internationella arbetsgruppen som tagit fram rekommendationer för innehåll och arbetsformerna för detta initiativ. Sidas roll i olika stadier av processen har varit att bidra med utvecklingsperspektivet.

Stöd för att öka fattiga länders deltagande

i internationella förhandlingar

För att internationellt överenskomna handelsregler ska gynna utvecklingsländerna krävs att länderna själva aktivt deltar i utformningen av dessa regler. Ett sådant deltagande fordrar att landet har kapacitet att analysera sin egen situation och effekterna av föreslagna regler. Sida bidrar till att bygga sådan kapacitet på flera olika plan såväl inom ramen för det multilaterala, regionala som inom det bilaterala utvecklingssamarbetet. Inom Sidas internationella utbildningsprogram ges årligen utbildningar som är direkt handelsförhandlingsrelaterade, till exempel Negotiating Trade Agreements, Principles and Practices. Inom EU pågår förhandlingar mellan EU och AVS-länderna (77 utvecklingsländer i Afrika, Västindien och Stilla havet) om de ekonomiska partnerskapsavtalen (EPA). AVS-länderna har befunnit sig i slutet av fasen med regional samordning och börjat med substansförhandlingar. Sida följer utvecklingen och har för avsikt att lämna stöd för kapacitetshöjande insatser när så blir aktuellt. Ett annat exempel är stödet till etablerandet av ett afrikanskt handelspolitiskt institut i Arusha, Trade Policy Training Centre in Africa (TPTCA). Institutet invigdes i december och drivs i ett nära samarbete mellan den mellanstatliga afrikanska organisationen Eastern and Southern African Management Institute (ESAMI) och Institutionen för nationalekonomi vid Lunds universitet. TPTCA ska förutom undervisning genom seminarier, korta kurser och en mastersutbild-

ning även vara ett centrum för handelspolitiska frågor för de minst utvecklade länderna.

Sida har även lämnat stöd till andra organisationer vars arbete syftar till att öka utvecklingsländernas förmåga att formulera och föra fram sina förhandlingspositioner inom olika handelsområden, till exempel genom att ta fram analytiskt underlag. Några exempel på sådana organisationer är Trade Law Centre for Southern Africa (TRALAC) som stödjer länderna i södra och östra Afrika; International Institute for Sustainable Development (IISD) som bland annat fokuserar på handelsstörande och miljöstörande subventioner samt International Centre for Trade and Sustainable Development (ICTSD).

Det är också angeläget att stöd för att öka fattiga länders förhandlingskapacitet kopplas till utbudssidan av ekonomin. Sida har därför fortsatt att stödja International Trade Center (ITC) som är ett underorgan till (WTO) och FN:s konferens för handel och utveckling (UNCTAD). En del av ITC:s verksamhet syftar till att öka små- och medelstora företags kunskap om internationella handelsregler samt att öka företagets deltagande i utformningen av dessa regler. Under året har Sida beslutat om ett nytt treårigt obundet och utökad stöd till ITC som Sida har för avsikt att följa nära. I Tanzania har Sida gett stöd till Business Environment Strengthening Programme (BEST) som bland annat syftar till att förbättra de regleringar som rör företagande, däribland import- och exportprocedurer. Programmet utvecklas tillfredställande. Under året har reformer relaterade till företagsregistrering, markfrågor och arbetsrätt påbörjats.

Handelsprocedurer

Import och export av varor och tjänster är förenade med procedurer, som tullklarering, transitformaliteter och olika

typer av administrativa krav, som kan skapa betydande transaktionskostnader för exportörer och importörer. I många utvecklingsländer utgör komplicerade och ineffektiva handelsprocedurer ett hinder för handeln, särskilt för små- och medelstora företag. Sida har lämnat stöd till FN:s ekonomiska kommission för Europas (UNECE) arbete med att utveckla en guide för att genomföra handelsprocedurreformer. Sida finansierar även ett projekt som syftar till att öka kunskapen i tullmyndigheter i södra och östra Afrika, om bland annat internationella konventioner på tullområdet. Projektet genomförs av ett regionalt center för kapacitetsutbyggnad, vilket nyligen etablerats inom ramen för Internationella tullorganisationen (WCO). Sida har också tagit fram en studie av Automated Systems for Customs Data Administration (AYCUDA), det elektroniska tullsystem som de flesta utvecklingsländer använder. Syftet har varit att undersöka möjligheterna att utöka Sidas stöd till UNCTAD:s arbete med systemet.

Tjänster

Handel med tjänster är av stor betydelse för många utvecklingsländer. En effektiv tjänstesektor är en förutsättning för ett dynamiskt näringsliv och tjänstehandel kan dessutom ge utvecklingsländer möjligheter att diversifiera sin ekonomi.

Sida har under 2006 lämnat ett fortsatt stöd till South Centre, en mellanstatlig organisation för utvecklingsländer. South Centre arbetar främst med att öka den handelspolitiska kompetensen inom General Agreement on Tariffs and Trade (GATT), att ge stöd vid framtagandet av förslag och analyser samt att främja samarbete mellan länderna. Delegater från MUL kan i South Centres lokaler i Genève få tillgång till expertstöd, kontorsarbetsplatser, bibliotek och mötesrum.

Företags sociala och miljömässiga ansvar

Sida skall redovisa konkreta vidtagna åtgärder för att stimulera företags sociala och miljömässiga ansvar med fokus på arbetsvillkor kopplat till fattigdomsbekämpning. Sida skall rapportera hur riktlinjerna för företags sociala och miljömässiga arbete reflekteras i myndighetens upphandlingsregelverk.

Sida har finansierat insatser som antingen är direkt inriktade på företags sociala och miljömässiga ansvar eller indirekt stödjer dessa frågor inom projekt med andra huvudsyften. Utöver dessa insatser har Sida fört en aktiv dialog kring ämnesområdet med olika internationella

aktörer som till exempel andra biståndsorganisationer samt etablerat kontakter med andra inhemska aktörer, bland andra Globalt ansvar.

Arbetet kring företags sociala och miljömässiga ansvar som är kopplat till arbetsvillkor och därmed också fattigdomsbekämpning har under 2006 genomförts till stor del i samarbete med LO-TCO biståndsnämnd. Detta är ett långsiktigt arbete. En av de viktigaste aktiviteterna som Sida har finansierat 2006 är nätverket Rena kläders arbete för att förbättra arbetsvillkoren i sko- och klädnindustrin. Huvudsakligen har programmet haft tre verksamheter: informationsarbete gentemot konsumenter, påverkan gentemot företag och solidaritetsarbete med arbetarna i

produktionsländerna. Aktiviteterna har fått genomslag i medierna och stor respons från konsumenter och har lett till en dialog mellan Rena kläder och företag under 2006. Dessutom har Sida finansierat ett arbetsrättsprojekt i Ryssland och Latinamerika. Långsiktigt mål för projektet har varit att den nationella arbetslagstiftningen harmoniseras med internationell lagstiftning och standard. Projektet har bland annat varit att de fackliga organisationerna ökar sina kunskaper om hur man kan driva både konkreta rättsfall och lagstiftningsärenden med hjälp av internationell arbetsrätt, samt en ökad och mer kvalitativ social dialog. I Latinamerika har Sida finansierat även ett fackligt utvecklingsprojekt, vilket organiserat arbetstagare bland annat inom livsmedels-, och lantarbetareförbund samt förbund inom hotell- och restaurangbranschen. Projektets långsiktiga mål har varit att uppnå ökad jämställdhet mellan könen i fackförbunden, minskat antal arbetsbelastningsskador via utbildning av fackliga samordnare samt bildande av stödgrupper. Eftersom fler kvinnor har deltagit i projektet har problematiken med belastningsskador som specifikt drabbar de kvinnodominerade yrkena belysts.

Företags sociala och miljömässiga ansvar har behandlats även som en viktig tvärfråga i Sidas olika projekt. Bland annat har Sida fortsatt stödja Foreign Investment Advisory Service som bidrar till företags arbete med socialt ansvar genom bland annat rådgivning. Dessutom har Sida stött utvecklingen av företagsstyrning inom

statliga företag i Afrika. Detta stöd har bland annat varit riktat mot korruptionsbekämpning inom näringslivet. Företags sociala och miljömässiga ansvar har även inkorporerats som ett speciellt fokusområde inom Sidafinansierade projekt som riktar sig till olika aktörer inom näringslivet. Exempelvis har projektet Labour Market Dialog (LMD), som är ett program mellan arbetsmarknadens parter i Sverige och syftar till att erbjuda svenskt kunnande för utveckling av arbetsmarknadens funktion i andra länder, utarbetat temaprogram för hiv/aids och företags sociala och miljömässiga ansvar. Dessutom har området lyfts till fokus på utbildningsprogram som riktar sig till vd och styrelseledamöter för medelstora företag i Afrika och Latinamerika. Årets International Training Program (ITP) har erbjudit utbildning inom företags sociala och miljömässiga ansvar som en komponent inom affärsutveckling.

Sida har även i sitt eget upphandlingsregelverk principer för företags sociala och miljömässiga ansvar. Sidas regelverk innehåller bestämmelser om att upphandlingar som finansieras helt eller delvis av Sida svarar mot kraven på en miljömässigt hållbar utveckling. Dessutom anges i Sidas regelverk att de grundläggande mänskliga rättigheter som definieras enligt Internationella arbetsorganisationens (ILO) kärnkonventioner bör beaktas. Principerna om företags sociala och miljömässiga ansvar i upphandling gäller såväl i upphandlingar som Sida som samarbetspartner genomför.

Garantier

Sida skall för respektive garantityp redovisa garantiåtaganden i enlighet med rekommendationerna i Riksgäldskontorets rapport (2005-03-09, dnr 2004/671) om gemensam kostnads- och riskredovisning för statens myndigheter.

Fristående garantier

Regeringen har bemyndigat Sida att bedriva försöksverksamhet med fristående garantier. Försöksperioden startade den 11 mars 1999 och löper efter förlängningar till 31 januari 2008. Regeringen har gett Sida en ram för garantierna som uppgår till 1 000 miljoner kronor. Syftet med garantiinstrumentet är att med relativt begränsade statliga medel och rimligt risktagande mobilisera kommersiella resurser i utvecklingsländerna som inte annars skulle vara tillgängliga för utvecklingspolitiskt prioriterade projekt.

Sidas garantiengagemang för fristående garantier uppgick per 31 december 2006 till 153,8 miljoner kronor.

Engagemanget består av tre garantier:

- en garanti på 70 miljoner kronor till Swedfund för upplåning i AB Svensk Exportkredit för Sidas medverkan i African Infrastructure Fund (AIF) för finansiering av infrastrukturinvesteringar i Afrika
- en garanti på 82,9 miljoner kronor (12 miljoner USD) för återuppbyggnad av hamnen i Maputo för att underlätta Moçambiques utrikeshandel
- en kursriskgaranti om 0,9 miljoner kronor till AB Svensk Exportkredit för transmissionsinvesteringar för att förbättra tillgången till elenergi i Namibia.

En riskvärdering av engagemanget visar på en förlustrisk på 28,2 miljoner kronor, vilket ryms inom den reservering som Sida har. Föregående år var förlustrisken 68,0 miljoner kronor. Minskningen av förlustrisken återspeglar främst en minskad risk i Maputo hamngarantin. Med tanke på att garantierna är en försöksverksamhet har regeringen medgivit att en reserv för

garantigivningen inrättas. Den får ett totalt belopp på 500 miljoner kronor, genom avsättning av medel som ackumulerats inom u-kreditsystemet.

U-krediter

Vid årets slut 2006 hade Exportkreditnämnden (EKN) utestående utfästelser och garantier för Sidas räkning i 26 länder. Störst var engagemanget på Sri Lanka och Kina med 780,3 respektive 409,7 miljoner kronor, följt av Vietnam med 219 miljoner kronor.

Sidas totala engagemang räknat i utfästelser och garantier har sjunkit under flera år. Minskningen, som var mycket kraftig under 2000-talets första år har mattats av och i jämförelse med året innan är engagemanget för 2006 i stort sett oförändrat med 2,1 miljarder kronor. Nya utfästelser utfärdades 2006 för omkring 580 miljoner kronor, fördelat på två transaktioner.

Under 2006 betalade Sida ut drygt 53 miljoner kronor i skadeersättningar till svenska exportörer och långgivare, vilket är en minskning jämfört med föregående år då Sida betalade ut drygt 67 miljoner kronor i skadeersättningar. Skadeersättningarna orsakades främst av den fortsatta negativa utvecklingen i Zimbabwe och av stora satsningar i Pakistan i enlighet med Parisklubbsavtalet.

Återvinningarna domineras liksom tidigare år av betalningar från Algeriet. Algeriets fordran har betalats i sin helhet och innebär att årets återvinningar är nästa tiofaldigt större än föregående år. Totalt uppgick återvinningarna till 448 miljoner kronor, varav Algeriet står för 235 miljoner. Övriga återvinningar kommer från Angola och Pakistan och är ersättning för tidigare gjorda avskrivningar inom ramen för skuldavskrivningsinitiativet.

Sidas u-krediter stärktes från ett resultat på 104 miljoner kronor 2005 till ett resultat om 168 miljoner kronor 2006.

Den 31 december 2006 uppgick Sidas skadefordringar

till 640 miljoner kronor, vilket är mindre än föregående år och till största delen kan förklaras av Algeriets återbetalning. Med hänsyn tagen till förväntade förluster, orsakade av bland annat skuldavskrivningar, värderas fordringarna till 166 miljoner kronor, eller 26 procent. En koncentration av Sidas fordringar på ett begränsat antal länder speglas i en särskild reservering. Denna riskkoncentrationsreserv beräknades till 48 miljoner varför fordringarnas totala värde beräknades uppgå till 118 miljoner kronor, eller drygt 18 procent.

Det är i princip oförändrat i jämförelse med föregående år. Reserveringen för förväntad förlust för engagemanget beräknades till 182 miljoner kronor och reserven för riskkoncentration till 201 miljoner kronor. Sammantaget ledde detta till en reservering för risken i garantiengagemanget till 383 miljoner kronor, eller 19 procent. Reserveringen för den oförväntade förlusten i engagemanget har kraftigt ökat, år 2005 var motsvarande reservering 100 miljoner kronor. Ökningen förklaras av den kraftiga koncentrationen i engagemanget på Sri Lanka.

Myndighetskapitalet, det vill säga tillgångar minus skulder och riskreserveringar, har ökat från 694,3 miljoner till 862,3 miljoner kronor. Sidas slutsats är att nuvarande nivå på säkerhetsreserven väl täcker skattningen av risknivå.

Tabell 23. U-kreditgarantier i mnkr

Utfärdade under året	2004	2005	2006
Garantiutfästelser	71	174	685
Garantier	68	68	130
Utestående vid årets slut			
Utfästelser	492	566	972
Garantier	1 842	1 617	1 133

Samarbete med svenskt näringsliv och fackföreningsrörelsen

Sida skall rapportera om åtgärder för att ta tillvara den kunskap, kompetens och erfarenhet som svenskt näringsliv och den svenska fackföreningsrörelsen besitter samt beskriva vilket samarbete som idag sker på detta område.

Samarbete med svenskt näringsliv

Begreppet svenskt näringsliv är mycket brett och omfattas av en mängd olika aktiviteter och instrument på Sida.

Nedan presenterar Sida några av de aktiviteter och instrument som vi arbetat med under 2006.

Dialog

Exportrådet miljöteknik. En referensgrupp har träffats fyra gånger och rådgjort kring hur Exportrådet, Utrikesdepartementet, Sida och näringslivet kan samverka kring frågor som rör miljöteknik och export.

Miljömiljarden – den särskilda miljötekniksatsningen.

Samråd mellan Sida (avdelningen för infrastruktur och ekonomiskt samarbete, INEC), Utrikesdepartementet (Projektexportsekretariatet) och miljöteknikrådet Swentec.

Dialog med konsulter. Ett flertal möten har hållits med svenska konsulter intresseorganisation Swedish Consultants för att diskutera gemensamma angelägenheter och problem.

Dialog med svenska projektexportörer. Två möten har genomförts med Swedish Project Export (SPE).

Utbildning av konsulter. Sida har erbjudit basutbildning, till exempel kurser i fattigdomsfrågor, jämställdhet och Logical Framework Approach (LFA), till konsulter som har eller inom en snar framtid beräknas få kontrakt med Sidafinansiering.

Instrument

Internationella utbildningsprogram (ITP), anlitar i stor utsträckning svenska företag för genomförande av utbildningsprogram för samarbetsländerna. Under 2005 uppgick utbetalningarna för dessa insatser till drygt 89 miljoner kronor och 2006 års siffra har ökat till drygt 148 miljoner kronor.

Kontraktfinansierat tekniskt samarbete (KTS). Samarbetsformen innebär samverkan mellan svenska aktörer, huvudsakligen näringslivet, och organisationer i cirka 25 samarbetsländer. Utbetalningarna har under 2006 varit 129 miljoner kronor, varav 92 miljoner kronor gäller insatser med näringslivet som genomförare.

Miljöinvesteringsprogram i Central- och Östeuropa. Det omfattande stöd som Sida under åren lämnat till aktionsprogrammet för Östersjön för projekt inom vattenförsörjning och avlopp, fjärrvärme och avfall – med stor medverkan från svenska företag – har under senare år fokuserats på projekt i nordvästra Ryssland, bland annat i S:t Petersburg.

Arbetet samordnas inom det internationella samverkansprogrammet Northern Dimension in Environmental Partnership (NDEP), där Sida är en av de viktigare bilaterala givarna tillsammans med Europeiska utvecklingsbanken (EBRD) och Nordiska investeringsbanken (NIB).

Startprogrammen. StartÖst och StartSyd innebär kompetensöverföring från svenska företag till företag i mottagarländerna och omvänt från företag i mottagarländerna till svenska företag. Den svenska parten är ett mindre eller mellanstort företag med högst 250 anställda. Startstödet, som är ett avskrivningslån på maximalt 750 000 kronor, får utgöra maximalt 40 procent av projektets totalkostnad. Budgeten för programmet har för perioden 2005–2006 uppgått till 38 miljoner kronor för StartÖst och 44,7 miljoner kronor för StartSyd.

Östersjöenheten. Enheten har finansierat ett antal utbildningar och kontaktskapande aktiviteter som framför allt involverat det småskaliga näringslivet. Mässor, seminarier och förstudier omfattas. I projektet Forum Litauen genomfördes ett seminarium under 2006 för att förmedla svensk, litauisk och rysk syn på ledarskap samt affärsutveckling.

Projekt och program

Handelsfrämjande för u-länder. Svenska handelskammarförbundet genomför ett program med Sida-stöd under perioden 2005–2007. Målet är att med informations- och utbildningsinsatser samt specifika projekt främja handeln med u-länderna.

Näringslivets internationella råd (NIR). NIR genomför med Sida-stöd ett antal olika insatser inom näringslivsutveckling och handel samt skapande av plattformar för dialog och utveckling av näringslivet i Asien och Afrika.

Innovation och företagande i Ukraina. I samarbete mellan Mälardalens högskola, Idélab och Munktells Science Park har Business Development Centers etablerats på två universitet i Ukraina för att bidra till en förändrad syn på innovation och företagande.

New Managers for Ukraine. Föreningen Norden genomför ett treårigt program som erbjuder kompetensutveckling för yngre ledare inom näringslivet i Ukraina och företagskontakter mellan Ukraina och Sverige.

Efficient Securities Markets Institutional Development (ESMID). Ett samarbete har påbörjats mellan Sida, OMX-gruppen och International Finance Cooperation (IFC) för att utveckla lokala kapitalmarknader i Afrika. Samarbetet avser perioden 2006–2008 och uppgår till 40 miljoner kronor. Under 2006 betalades 20 miljoner kronor ut.

Utvecklingssamarbete och näringsliv i samverkan

Utredningarna Utvecklingssamarbete och näringsliv i samverkan – dialog, arenor och instrument samt förändrade arbetssätt, som slutfördes i början av 2006, konstaterade att det svenska biståndet har förändrats vilket har lett till att länken mellan näringslivet och utvecklingssamarbetet försvagats.

En ökad inriktning mot avbindning, generella stödformer, en ökad andel stöd till sociala sektorer samt färre projekt i kombination med koncentration till färre sektorer har inneburit att utrymmet för insatser med näringslivet som aktör minskar.

Utredningarna lyfter ett antal viktiga frågor som Sida har att ta ställning till. Sida har för avsikt att dels presentera ett förhållningssätt till samverkan med svenskt näringsliv, dels konkretisera åtgärder för att stärka formerna för samverkan.

En ny enhet för bredare samarbete har inrättats på INEC. Enheten som bland annat omfattar de tidigare enheterna för ITP och KTS ska utveckla nya former för samarbete med de svenska aktörerna, där näringslivet är en viktig aktör.

Samspelet med andra myndigheter och näringslivet

Ett viktigt inslag i Sidas samarbete med myndigheter är att verka för att myndigheten nära samarbetar med

näringslivet och kompletterar sin egen kompetens och kapacitet inom delområden inom ett uppdrag där den saknar egen kompetens.

Samarbete med svensk fackföreningsrörelse

Sida har långvarig erfarenhet av stöd till ramorganisationen LO-TCO biståndsnämnd. Biståndsnämndens uppgift är att via LO, TCO och deras medlemsförbund bedriva utvecklingssamarbete. Det syftar till att bygga upp starka, självständiga och demokratiska fackliga organisationer i Afrika, Asien, Sydeuropa, Latinamerika och Central- och Östeuropa. I stadgarna betonas särskilt jämställdhetsperspektivet. Av 169 projekt inom Sydramen bedrevs 2006 ett 60-tal bilateralt och drygt 100 multilateralt. Ett antal exempel redovisas nedan.

Trepartssatsningar efterfrågas i allt större utsträckning i Afrika; bland annat i Sydafrika, Malawi, Lesotho, Nigeria, Algeriet, Kenya och Namibia. Det är intressant att såväl fackföreningar som arbetsgivare initierar och driver trepartssatsningar. Biståndsnämnden har endast ett projekt i Afrika (förutom programmet Labour Market Dialogue) som bygger på trepartssamarbete. Det är Kommunals och International Union of Food, Agriculture, Hotel, Restaurant, Catering, Tobacco and Allied Workers Association's (IUF) projekt för regionala skyddsombud där man bygger upp en sydafrikansk variant av den svenska modellen för regionala skyddsombud.

Ett projekt i Namibia med Union Network International (UNI) har varit att bygga upp ett starkt och livskraftigt förbund för finanssektorn. Ett positivt resultat av projektet har blivit att företagsledningarna nu accepterar förbundet och att det till och med kan vara till hjälp för att lösa konflikter på arbetsmarknaden.

Ytterligare ett projekt i Namibia tillsammans med Kommunal har primärt handlat om att bygga upp ett starkt förbund för lantarbetare. Projektet har fått en oväntat positiv effekt i det att den fackliga organisationen Namibian Farm Workers Union (NAFWU) nu accepteras av arbetsgivarorganisationerna och myndigheterna. Ett trepartsforum (Namibia Agriculture Labour Forum, NALF) har bildats tillsammans med de två arbetsgivarorganisationerna. NALF har bland annat lyckats förhandla fram ett minimilöneavtal för alla lantarbetare. Avtalet innebär en stor standardförbättring för Namibias lantarbetare.

LO:s och TCO:s projekt tillsammans med International Confederation of Free Trade Unions (ICFTU) i Arabregionen har involverat Bahrein, Libanon, Egypten, Kuwait och Mauretanien. Projektet har bidragit till att främja centralorganisationernas roll och gett ökad kunskap till dem i frågor om socialt partnerskap, trepartssamarbete och relationer på arbetsmarknaden.

Sida redovisar och återrapporterar i särskild ordning samarbetet med och stöd till enskilda organisationer. Under rubriken Enskilda organisationer finns det mer att läsa om stödet till LO-TCO biståndsnämnd.

Projektet Labour Market Dialog (LMD) är ett program mellan arbetsmarknadens parter i Sverige som syftar till att erbjuda svenska erfarenheter och svenskt kunnande för utveckling av arbetsmarknadens funktion i utvalda länder.

För den första fasen, som pågick från 1 juli 2004 till 30 juni 2006, har landprogram utarbetats i fyra länder, nämligen Algeriet, Kenya, Nigeria och Uganda. Därtill har temaprogram utarbetats för hiv/aids och företagens sociala ansvar (CSR). I avsnittet om sysselsättning och arbetsmarknad står mer att läsa om LMD.

Terrorism

Det finns i dag inga vedertagna generella samband mellan fattigdom och terrorism. Det föreligger ett behov av ökade kunskaper om sambanden mellan utveckling, radikaliseringsprocesser och rekrytering till terrorism. Ökad kunskap behövs även om förutsättningarna för att motverka radikaliseringsprocesser genom förebyggande insatser. Utvecklingssamarbetet, inom ramen för det biståndspolitiska målet, kan vara ett av instrumenten för att på lång sikt förebygga terrorism.

Sida ges i uppdrag att redovisa och bedöma hur redan pågående insatser i utvecklingssamarbetet, i synnerhet i sårbara stater, kan bidra till att motverka uppkomsten eller förekomsten av terrorism.

Sida definierar terrorism utifrån FN:s anti-terrorismstrategi samt EU:s rambeslut om bekämpande av terrorism. Sida deltog i utformningen av Organisationen för ekonomiskt samarbete och utvecklings (OECD) biståndskommittés (DAC) riktlinjer A Development Cooperation Lens on Terrorism Prevention vilka utgör ytterligare en referens för Sidas förhållningssätt till utvecklingssamarbetets möjligheter att motverka terrorism. Sida behandlar terrorism som en del av ett utvidgat säkerhetsbegrepp baserat på »mänsklig säkerhet«.

Sidas uppfattning är att en fördjupad analys behövs för att identifiera utvecklingssamarbetets möjligheter och begränsningar i direkta och indirekta insatser mot terrorism. Utvecklingssamarbetets metoder skiljer inte mellan mobilisering till terrorism eller mobilisering till

väpnad konflikt. Utvecklingssamarbetets verktyg har därmed svårt att specifikt arbeta med förekomsten av terrorism och det hanteras som en del av den konfliktförebyggande och fredsbyggande verksamheten.

Sida medverkade under 2005/2006 i ett initiativ lett av Danmarks utrikesdepartement, Countering Radicalisation through Development Assistance, som syftade till att utveckla analysverktyg inom ämnet. Detta arbete belyser övergripande samband mellan utveckling och terrorism samt identifierar en indirekt roll för utvecklingssamarbetet att motverka radikaliseringsprocesser och terrorism.

Sidas inställning är att riktade insatser inom utvecklingssamarbetet för att motverka terrorism i första hand bör utvecklas utifrån behov identifierade av samarbetsländerna. Insatser bör även analyseras utifrån ett proportionerligt perspektiv som belyser vilka effekter eventuella terroristhandlingar kan få för fattiga människors utvecklingsmöjligheter.

Sidas direkta arbete med att motverka terrorism är begränsat. Uppdrag och vägledande politik för direkt verksamhet genom utvecklingssamarbetet har saknats varpå Sida hanterat frågorna inom ramen för konflikt-hantering och säkerhet, uttryckt i Sveriges politik för global utveckling.

Sidas policy Peace and Security through Development Cooperation utgör grunden för Sidas konfliktrelaterade verksamhet och identifierar tre kategorier för stöd till fred och säkerhet:

- dialogfrämjande
- säkerhetsfrämjande
- strukturell stabilitet.

Policyn beskriver inte explicit ett förhållningssätt till terrorism men inom dessa kategorier finns insatser som verkar för att minska risken för terrorism, rekrytering och radikaliseringsprocesser.

Utvecklingssamarbetets roll för att motverka uppkomsten av terrorism relateras till det övergripande målet fattigdomsbekämpning. Verksamhetsområden som särskilt bör uppmärksammas är insatser med huvud- eller delmål att främja fred och säkerhet samt utvecklande och stärkande av rättsstaten, demokrati-stöd, samt ökad sysselsättning. Ett exempel på denna verksamhet är Sidas stöd till Kenyas reformering av rättsväsendet som, trots att explicita mål relaterade till terrorism saknas, indirekt uppmärksammar och hanterar problem som korruption och ineffektivitet inom rättssektorn.

I arbetet med att motverka förekomsten av terrorism har utvecklingssamarbetet en möjlighet att stödja samarbetsländerns genomförande av internationella åtaganden, exempelvis FN:s antiterrorismstrategi. Sidas

stöd till rättssektorn och arbete med att effektivisera polismyndigheter samt säkerhetssektorreformer kan betraktas som en del av detta arbete.

Sidas arbete utförs i många länder påverkade av väpnade konflikter, i sviktande stater och länder som präglas av osäkerhet, där även en relation till potentiella terroristhandlingar finns.

I så kallade sviktande stater är stödet till rättsstaten samt god samhällsstyrning en förutsättning för att långsiktigt utveckla stabil fred, vilket även kan bidra till att motverka terrorism. Sida har deltagit i OECD-DAC:s arbete att utforma principer för utvecklingssamarbetet i sviktande stater. Dessa understryker vikten av långsiktigt stöd till statsbyggnad.

Insatser utformade för att stödja en fredlig övergång från väpnad konflikt kan minska risken för terroristhandlingar. I freds- och försoningsprocesser arbetar Sida med att stärka det civila samhället, uppmärksamma situationen för marginaliserade grupper och minoriteter i syfte att motverka framtida radikaliseringsprocesser. I kris-situationer kan även insatser för utbildning och arbets-skapande i exempelvis flyktingläger motverka rekrytering till radikala våldsamma grupperingar. Avväpning och återanpassning av före detta soldater är ett viktigt område i fredsprocesser. Före detta soldater kan utgöra en potentiell rekryteringsbas i radikaliseringsprocesser. Sida ger därför stöd till flera återintegreringsprocesser, bland annat i södra Sudan.

Tillgång till vapen kan utgöra en resurs för terrorist-handlingar och Sida arbetar med att motverka spridning av små och lätta vapen. I Stora sjöregionen i Afrika pågår exempelvis ett arbete med att genomföra afrikanska regeringars arbete med att minska den illegala handeln med små och lätta vapen.

För att öka kunskapen och kapaciteten hos institutioner i södra Afrika ger Sida ett organisationsstöd till Institute for Security Studies (ISS) i Sydafrika. I verksamheten ingår programmet Terrorism in Africa, ett policy-arbete och direkt rådgivning till olika länders institutioner om hur de kan arbeta effektivare mot terrorism och rekrytering.

Ett exempel på insats där terrorism kan identifieras som sekundärt mål är Sidas stöd till Afghanistan Reconstruction Fund, där delprogrammet National Solidarity Programme har ett uttalat mål att stödja centralregeringens långsiktiga legitimitet och har en inkluderande process på lokal nivå i genomförandet.

Även utvecklingssamarbetets genomförande kan till viss del sägas motverka risken för terrorism. Processer med brett folkligt deltagande kan stärka samhällets motståndskraft mot våldsamma radikala rörelser genom ökad insyn och ökat deltagande i beslutsprocesser.

Investeringsfrämjande

Sida skall redovisa insatser som främjar utvecklingsländerns åtgärder för att attrahera investeringar.

Investeringsfrämjande – arbete på flera fronter

Ekonomisk tillväxt i de fattigaste länderna missgynnas för närvarande av den låga nivån på investeringarna. Utvecklingsländerna har haft svårt att locka utländska investerare på grund av brister i investeringsklimatet. Även möjligheterna att mobilisera nödvändiga investeringar på den inhemska marknaden har varit begränsade. Inhemskt sparande och inhemska investeringar är ofta de viktigaste faktorerna för att främja ekonomisk tillväxt.

Sida arbetar med insatser som direkt stödjer investeringar och förbättrar investeringsklimatet samt med övrigt stöd till ekonomisk utveckling som indirekt bidrar till investeringar. Vilka insatser som krävs för att attrahera investeringar är landspecifikt. Det kan handla om allt från utbildning och korruptionsbekämpning till de åtgärder som mer direkt siktar på ökade investeringar i landet. Sida bedömer att en stor del av Sidas arbete har bidragit till bättre investeringsklimat och därmed skapas förutsättningar för nya investeringar.

Investeringsklimat

Globala insatser för bättre investeringsklimat har fokuserat dels på att eliminera marknadshinder för privata aktörer – inte minst de fattiga, dels på att höja dessa aktörers förmåga att tillvarata dessa ökade möjligheter. Allt mer kraft har lagts på att underlätta investeringar och marknadstillgång för inhemska småföretagare, även om större och utländska företagare också har beaktats. Det har blivit allt viktigare att stärka fattigdomsfokuset i analyserna och åtgärderna för att förbättra investeringsklimatet, så att de ska gynna de fattiga. Genom metoden Integrated Economic Analysis (IEA) har det erbjudits former för analys av hinder i investeringsklimatet. IEA lyfter också de fattigas perspektiv i fokus när hinder analyseras och integrerar arbetsmarknad, sysselsättning, och makroekonomi i analysen av investeringsklimatet. Flera landstudier har genomförts 2006 bland annat i samband med landstrategiarbete.

Enskilda insatser för förbättrat investeringsklimat som Sida har stött 2006 omfattar både globala program och nationella insatser. Sidas stöd för globala program har syftat till att planera och stärka utvecklingsländerns åtgärder för att attrahera investeringar. Stödet har innefattat rådgivning till regeringar i utvecklingsländer, speciellt i Afrika, i frågor om investeringar, hur man lockar till sig och behåller dessa inom landet, samt hur man maximerar deras fattigdomsreducerande effekter. Ett exempel är stöd till Foreign Investment Advisory (FIAs). Nationella

program har strävat efter att skapa tydligare spelregler för den inhemska marknaden för att stimulera ekonomin och förbättra möjligheter för lönsam investering. Detta har inneburit sänkta kostnader för privatsektoraktörer, speciellt för de små- och medelstora företagen, genom skärpt tillämpning av lagstiftning, stöd till investeringscentrum och tydligare regelverk. Ett exempel är stöd till Business Environment Strengthening for Tanzania (BEST).

Förbättrad infrastruktur

New Partnership for Africa's Development (NEPAD) anger i sitt program bristen på adekvat infrastruktur i Afrika (infrastrukturgapet) som ett av de största hindren för ekonomisk tillväxt och för möjligheten att attrahera utländska investeringar. Arbetet inom Sidas infrastruktursektorer har avsett såväl reformarbete som direkt stöd till investeringar. Det direkta stödet till investeringar i ny och nödvändig infrastruktur har bidragit generellt till ett bättre investeringsklimat.

Tillgången på el är mycket låg i många av Sidas samarbetsländer. I Afrika mindre än tio procent. Brist på el och hög kostnad för el anges i många länder som ett av de största hindren för den privata sektorn vid etableringar. Ökad tillgång till el har varit ett prioriterat mål inom Sidas stöd till energisektorn. En speciell nisch har varit Sidas stöd till landsbygdselektrifiering i Östafrika, där stimulans till det lokala näringslivet har varit en viktig målsättning. Stöd har givits som bidrag till investeringar men också till reformarbete. Ett exempel är så kallade Rural Electrification Agencies och motsvarande fonder i exempelvis Uganda, Zambia och Tanzania. Stödet stimulerar privat industri att engagera sig inom energisektorn.

En viktig modell för ökat deltagande av privata investerare i infrastrukturinvesteringar i utvecklingsländer är så kallade public-private partnership (PPP). Sida har gett ett globalt stöd på cirka 14 miljoner kronor till Public Private Infrastructure Advisory Fund. Stödet administreras av Världsbanken och syftet har varit att stimulera och på bilateral bas hjälpa länder att etablera dessa partnerskap. Arbetet har varit inriktat på strategisk rådgivning till regeringar i utvecklingsländer för konkreta projekt och allmän information och kunskapsbank om framgångsrika projekt. Konkreta exempel på insatser har varit avtal om vattenkraftprojekt i Moçambique och en koncession för eldistribution i Uganda.

Direkt investeringsfrämjande insatser

För närvarande är många utvecklingsländer nettoexportörer av besparingar eftersom den inhemska kapitalmarknaden inte anses tillräckligt attraktiv eller funktionell för investering. Sida har stött utveckling av finansiella marknader i flera samarbetsländer. Ett exempel på Sidas arbete för att förbättra den inhemska

kapitalmarknaden är programmet Efficient Securities Markets Institutional Development (ESMID). Det är ett samarbete med Världsbanksgruppen (IFC) och OMX för att bygga upp värdepappersmarknader i Afrika söder om Sahara. Stödet till ESMID var 20 miljoner kronor under 2006. Fokus för stödet har varit att förstärka de inhemska institutionerna och processerna samt att utveckla nya finansieringsinstrument för att ta vara på de investeringsmöjligheter som finns i landet och mobilisera resurser för att underlätta det stora behovet av investeringar i samarbetsländerna. Genom att bygga upp en fungerande lokalkapitalmarknad kan infrastrukturprojekt finansieras med lokala medel i stället för externa medel. Detta öppnar för fler infrastrukturprojekt som i sin tur attraherar investerare.

Utöver de inhemska investeringar som genereras i fattiga länder, är privata utländska investeringar bety-

delsefulla för sysselsättning, tekniköverföring, kunskapsuppbyggnad och tillväxt. Sidas långsiktiga arbete i Moçambique är ett exempel på stöd som har lett till stark ökning av investeringar och ekonomisk aktivitet. Sidas stöd till Moçambique har lett till 500 nya jobb, flera utländska investerare har gjort storskaliga investeringar inom skogssektorn, och inhemska aktörer har gjort mindre investeringar som har stimulerat den lokala marknaden.

Sida har också stött samarbete mellan olika lokala aktörer från den privata sektorn, offentliga sektorn och universitetsvärlden bland annat i syfte att främja investeringar. Under 2006 har Sida inlett stöd till samverkan mellan universitet och näringsliv kring innovationer i östra Afrika. I Uganda, Moçambique och Tanzania har man identifierat innovationskluster kring möjliga tillväxtgrenar. Ett flertal av dessa bedöms ha potential att attrahera utländska direktinvesteringar.

Europeiska unionen

Sida skall rapportera till Utrikesdepartementet om sitt deltagande i expertgrupper och verkställighetskommittéer och göra en bedömning av deltagandets resultat vad gäller bland annat Sveriges möjlighet att få genomslag för svenska ståndpunkter.

EU:s verkställighetskommitté för Asien och Latinamerika (ALA) har mötts sju gånger under året med deltagande från Sida. Kommittén har beslutat om finansiering med totalt 966 miljoner euro, det mesta för Asienprojekt, 735 miljoner euro. En stor andel av Asienbudgeten har gått till finansiering av landplaner och projekt till bland andra Afghanistan, 208 miljoner euro och Irak, 194 miljoner euro. Fortsatt återuppbyggnad efter tsunamin på sammanlagt 56 miljoner euro och 30 miljoner euro till bekämpning av fågelinfluensan har även godkänts för finansiering. Latinamerikaandelen av budgeten har uppgått till 231 miljoner euro med fokus på projekt- och budgetstöd till länderna i Central- och Sydamerika inom bland andra utbildnings- och miljösektorerna. Kommittén har också behandlat insatser för att stärka samordningssträvanden inom ramen för Mercosur och bygga institutionell kapacitet i regionen.

I kommittéarbetet och vid informella kontakter med likasinnade länder har Sverige genomgående drivit att ett fattigdomsfokus ska genomsyra utvecklingssamarbetet. Det nationella ägarskapet och givarsamordningen är andra angelägna frågor som alltid lyfts fram i dialogen. Ett bredare deltagande från Sidas fältkontor, både genom närvaro i kommittén och genom bidrag till Sveriges instruktion i kommittén har bidragit till att Sverige kunnat

påverka andra medlemsstater med resultat att viktiga förslag har godkänts för beslut.

EU:s kommitté för Medelhavsregionen (MED) har träffats sex gånger under året med deltagande från Sida. Dessa möten har i huvudsak beslutat om årliga finansiella planer för länderna i regionen till ett totalt belopp om 550 miljoner euro. I detta belopp ingår ett antal finansieringsförslag för Västbanken och Gaza om 130 miljoner euro. Sverige har under året fortsatt bevaka frågor som gäller respekten för mänskliga rättigheter, god samhällsstyrning och demokratiseringssträvanden. Sveriges bevakning av utvecklingssamarbetets effektivitet och resultatredovisning har intensifierats under året och drivits med goda resultat.

EU:s stöd till utvecklingssamarbetet i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet – Europeiska utvecklingsfonden (EDF) – styrs av en särskild kommitté. Varje utvecklingsfond inom EDF är föremål för ett avtal som löper på en period om ungefär fem år. EDF-kommittén har sammanträtt elva gånger under 2006. De finansieringsförslag som har behandlats i kommittén har varit av varierande karaktär; bland annat har budgetstöd, stöd till infrastruktursatsningar och olika projekt- och programförslag beslutats. Dessutom har kommittén behandlat halvtidsutvärderingar av de regionala strategierna för Afrika, Västindien och Stillahavsområdet (AVS). Under 2006 uppgick det totala årliga åtagandet till 3 400 miljoner euro. De totala utbetalningarna uppgick till 2 750 miljoner euro. Kommittén har också beslutat om insatser om 122,3 miljoner euro för Sydafrikakommittén.

Programmet för den tionde EDF:n (som gäller 2008–2013) började med regionala seminarier vintern

och våren 2006. EDF-kommittén har fått fortlöpande information om arbetet och medlemsstaterna har haft möjligheter att lämna synpunkter. Kriterierna för hur anslagen ska fördelas inom EDF 10 håller hög kvalitet, men det finns en viss oro för att medlemsstaterna inte får tillräcklig insyn i medlen som avsätts för god samhällsstyrning. Kraven på koncentration är stora. Europeiska kommissionen (KOM) har likaså dragit igång ett arbete med gemensam programmering inom EU-kretsen.

Sammanfattningsvis har arbetet i ALA-, MED- och EDF-kommittéerna fungerat bra och Sida har deltagit i alla sammanträden. Sverige har prioriterat att lämna synpunkter på förslag till stöd i de länder som är våra samarbetsländer. De svenska ambassaderna lämnar nästan alltid skriftliga kommentarer före kommittémötena. Sidas bedömning är att Sverige åtnjuter stor respekt i kommittéerna i kraft av kvaliteten i kommentarerna och har därmed kunnat påverka besluten i positiv riktning. Men störst påverkan på beslut uppnår Sida när ärenden kan fångas upp tidigt i fält.

I anslutning till möten i ALA-, MED- och EDF-kommittéerna i Bryssel deltar Sida i informella möten. Därigenom kan Sverige få gehör hos andra medlemsstater för svenska ståndpunkter samtidigt som vi kan stödja dem. På detta sätt har Sveriges möjlighet att påverka beslut förstärkts. Detta samarbetsätt bör enligt Sidas bedömning utvecklas.

Sida har deltagit som bisittare till Utrikesdepartementet i de flesta mötena med verkställighetskommittén för demokrati och mänskliga rättigheter (EIDHR). Arbetsprogrammet för 2006 har omfattat fyra främjandekampanjer: rättvisa och rättsäkerhet, mänskliga rättigheter och kultur, demokratiska processer och jämställdhet samt tolerans och fred. Arbetsprogrammets kostnader uppgick till 120,9 miljoner euro. Sidas bedömning är att denna kommitté är ineffektiv då styrningen ofta sker i efterhand. Dessutom är policyfrågorna eftersatta.

EIDHR:s arbete har främst resulterat i ett förenklat ansökningsförfarande för enskilda organisationer och det civila samhällets parter. Kommittén har kritiserats för tung byråkrati och omständlig handläggning som försvårat för enskilda organisationer att få stöd. I den utbildning som nu pågår tas hänsyn till detta och kretsen av mottagare kommer att breddas.

Under 2006 genomfördes sex möten i EU:s verkställighetskommitté för humanitärt bistånd (HAC) samt två informella möten. Sida har under året deltagit i fyra möten och vid ett tillfälle givit Nederländerna i uppdrag att företräda Sverige. Under året har även Sverige representerat Danmark och Nederländerna vid ett par tillfällen.

Sverige har tillsammans med andra medlemmar i HAC lyckats påverka EU:s kontor för humanitärt bistånd (ECHO) att inte minska stödet till FN-organ och till tematiska program.

CARDS-kommittén (Community Assistance for Reconstruction Development and Stabilisation) har träffats fyra gånger under 2006, Utrikesdepartementet och Sida har gemensamt deltagit efter att ha berett instruktioner med underlag från övriga sakdepartement och fältet. Dessutom har Europeiska återuppbyggnadsbyrån (EAR) samlat sin styrelse fyra gånger, för fortsatt diskussion om CARDS-frågor. Tillsammans med Frankrike, Italien och Storbritannien har Sverige drivit frågan om hur utfasningen av CARDS-insatser hanteras i länder där EAR verkar (Kosovo, Makedonien, Serbien och Montenegro), vilket i praktiken innebär en utfasning av EAR för att undvika försening och andra problem vid genomförandet av biståndet 2007 och framåt. Bättre givarsamordning är en annan fråga som Sverige drivit både i kommittéarbetet och i fält på Västra Balkan. Kommissionen har höjt sin ambition för givardialog men det är samtidigt en motgång att det givarsamordningsmöte Sverige och Storbritannien övertalat kommissionen att hålla 2006 aldrig genomfördes. Sida har, både i fält och i Stockholm, genomfört utbildning och varit mycket aktiv i diskussionerna kring utformningen av det kommande IPA-instrumentet (Instrument for Pre-Accession).

I Centralasien ingår EU som en aktör av många i givargruppen. EU:s roll i givarsamordningen är inte så stark i de centralasiatiska länderna. Inga konkreta frågor har därför drivits under året. Däremot sker en kontinuerlig och regelbunden avstämning i fält inom EU-kretsen där Sverige deltar aktivt genom Sida.

I Ryssland har ambitionsnivån höjts något kring samordning och de utsända i Moskva har etablerat nära kontakt. Strategiska frågor har varit samarbetet i Norra Kaukasus (inklusive Tjetjenien) där det svenska utvecklingssamarbetet varit tongivande för det stöd som EU under 2006 beslutade om.

I Vitryssland har den svenska ansatsen kring utvecklingssamarbete tjänat som grund för en kursändring i EU:s tänkande kring Vitrysslandssamarbetet. Sverige har drivit frågan om bredare samarbete som inkluderar många av samhällets aktörer och fått gehör för detta i EU-kretsen. Sida deltar regelbundet med Utrikesdepartementet i EU:s biståndsprogram Tacis möten.

Inom ramen för EU:s energiinitiativ (EUEI) har en representant från Sida deltagit i flera möten för att utforma verksamheten. 220 miljoner euro ska kanaliseras till projekt för ökad tillgång till modern energi i AVS-länderna. Svenska åsikter som fått gehör har gällt ägarskap, samordning med givare som är aktiva i respektive länder samt utformningen av utvärderingskriterierna. I exempelvis Tanzania har Sverige bidragit som samordnare för EU:s räkning.

EU:s expertgrupp i transportfrågor möts två gånger om året och Sidas representant har deltagit i båda mötena.

En dag avsätts för att diskutera det samfinansierade programmet (SSATP) med Världsbanken. Dessa möten är rådgivande för givargruppens representant från Generaldirektoratet för utveckling (DGDEV) i Sub-Saharan Africa Transport Policy Program's styrelse.

Kommittén för enskilda organisationer har träffats tre gånger under året. Två möten har varit informella

expertmöten för att diskutera det tematiska programmet för icke-statliga aktörer. Kommittén har hanterat stöd på 200 miljoner euro. Sverige har tillsammans med en aktiv grupp medlemsstater drivit frågan om en tydligare inriktning på frågor om det civila samhället och fastare rutiner för bidragssystemet. Genomslaget för svenska ståndpunkter är stort i kommittén.

Politikområde Utrikes- och säkerhetspolitik

2006

Freds-, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande verksamhet

Sida skall rekrytera, utbilda och utrusta den personal som regeringen beslutar ställa till förfogande för internationell freds-, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande verksamhet samt genomföra de insatser som regeringen beslutar om. Sida skall med kort varsel kunna ställa lämplig personal till förfogande. Vidare skall Sida administrera sådant svenskt deltagande i aktuella insatser, sekretariat och institutioner.

Sida skall redovisa hur myndigheten genom samarbete med Folke Bernadotte-akademien tillgodosett utbildnings- och övningsbehoven för personal som sänts ut respektive står i beredskap att sändas ut i freds- och krishanteringsinsatser. Redovisningen bör omfatta samarbete genom medverkan i utvecklingsprocesser, utbildningar och övningar samt arbete med erfarenhetshantering.

Sida ställer årligen personal till förfogande i freds- och krishanteringsinsatser. Personalen genomgår utbildningar samt övas i Sidas regi. För att skapa förutsättningar för erfarenhetsutbyte har Folke Bernadotte-akademien (FBA) inbjudits och deltagit vid ett antal utbildningstillfällen.

Sida har dessutom deltagit i FBA:s referensgruppsmöten och i Samverkansforum för utbildningsfrågor. Samarbetet utgör en plattform mellan myndigheter för utbyte av information och utvecklandet av processer för att stödja akademien med att ta fram underlag till kurser och utbildningar.

FBA har vid två utbildningstillfällen utbildat nio av Sidas resurspersoner som står i beredskap att delta i freds- och krishanteringsinsatser. Utbildningar kallas Samverkan i multifunktionella fredsoperationer och Protection against Risks and Threats in Conflict Areas.

Sidas generaldirektör ingår i FBA:s verksamhetsråd.

Samarbete inom Östersjöregionen

Att skapa förutsättningar för att särskilt statliga myndigheter, kommuner, regioner och enskilda organisationer i Sverige skall kunna vidmakthålla, komplettera och utveckla former för samarbete med främst de nya EU-medlemsländerna i Östersjöområdet. Verksamheten bör ha sin utgångspunkt i behov och initiativ hos de svenska aktörerna. Särskild uppmärksamhet skall ges ämnesområden som är viktiga ur ett bredare regionalt eller nationellt perspektiv och som berör fler än en aktörsgrupp på svensk sida. Det kan avse hanteringen av kollektiva nyttigheter som vatten, luft, klimat, kustzoner, mark och natur men också tvärsektoriella problemställningar som migration, brottsbekämpning, sjösäkerhet, livsmedels säkerhet, socialtjänst samt hälsoområdet och smittskydd.

Sida skall rapportera hur verksamheten bidragit till ett utvecklat samarbete med det svenska samhället, särskilt statliga myndigheter, kommuner, regioner och enskilda organisationer

Östersjöenheten har under 2006 haft sitt första hela verksamhetsår. Verksamheten har fortsatt varit mycket präglad av uppbyggnad och etablering men har under året till stora delar funnit sina former. För insatsberedningen finns i dag väl fungerande rutiner och kännedomen om och efterfrågan på tjänsterna ökar. Uppbyggnaden av verksamheten som stärker främjandet av Östersjösamarbete genom kunskap, nätverk, webbaserad information, utredningar och mötesverksamhet har under året börjat ta form och kommer att utvecklas ytterligare.

Som en följd av tidigare satsningar och utbytesprogram som funnits med stöd av svenska intressen i regionen råder efterfrågan på fortsatta insatser inom till exempel kultur och utbildningsområdet. Vissa insatser beviljades inom dessa områden under uppstartfasen men efterhand som efterfrågan och kompetensen har byggts upp inom de prioriterade ämnesområdena har insatser utanför dessa fasats ut. Bakom detta beslut ligger givetvis riktlinjerna för verksamheten som tydligen anger vilka ämnesområden som är prioriterade samt bedömningen att enhetens samlade kapacitet av både medarbetare och sakanslag utnyttjas bättre om de inte sprids på alltför många ämnesområden.

Vid årets början fanns sex medarbetare på plats. Detta har utökats till 13 i slutet av året.

Verksamheten

Östersjöenheten har under 2006 avtalat om 76 insatser till ett totalt belopp om 14 miljoner kronor. Totalt har 14,7 miljoner kronor betalats ut under 2006.

Stöd har främst beviljats till insatser som är sammansatta partnerskap med deltagare från flera länder. Vidare eftersträvas att flera svenska aktörer ska vara delaktiga i samma insats. Det förekommer att stöd beviljas för bilaterala samarbeten. Verksamheten inriktas i dag på de ämnesområden som nämns i regleringsbrevet, det vill säga tvärsektoriella frågor såsom migration, socialtjänst, brottsbekämpning, sjösäkerhet, livsmedels säkerhet, smittskydd och hälsovård samt kollektiva nyttigheter som vatten, luft, klimat, kustzoner, mark och natur. Östersjöenheten har även byggt upp kapacitet för att stärka det allmänna främjandearbetet i form av viss utredningskapacitet, i att arrangera mötesverksamhet och i att bygga upp kunskap och kompetens kring Östersjösamarbete för att bli ett centrum för Östersjösamverkan.

Under året har även Svensk Östersjödag arrangerats i samverkan med Sveriges Kommuner och Landsting, möten och seminarier under Almedalsveckan samt ett antal mindre arrangemang i enhetens lokaler i Donnerska huset.

Här följer tre exempel på insatser med flera samarbetspartner, valda utifrån att de är representativa för respektive område.

Kollektiva nyttigheter

Prognosverktyget Seatrackweb för oljeutsläpp via webb (online) är ett system som förebygger skador genom att göra rätt förebyggande åtgärder för att begränsa utsläppens effekter och som även kan följa fartygens väg bakåt i tiden fartyg för bestämmande av utsläppsfartyg. Delta-gande parter från Sverige är SMHI, Kustbevakningen, Räddningsverket med medfinansiering även från Finish

Environment Institute, Royal Danish Administration of Navigation and Hydrography, Åtgärdsprogrammet för Östersjön (HELCOM) och Finlands miljöcentral (SYKE). Östersjöenhetens insats stödjer deltagare från Estland, Lettland, Litauen och Polen att vara med i utveckling, validering och nyttjande av modellen.

Tvärsektoriella problemställningar

I Blekinge län finns sedan några år en grupp med företrädare för olika myndigheter som har uppgifter inom säkerhetsområdet. Gruppen samordnar information och föreslår åtgärder för att hantera säkerhetsfrågor, ett område inom vilket det regionala Östersjöperspektivet blivit allt mer aktuellt. Under hösten genomförde gruppen

en kontakt- och studieresa till Litauen (Klaipeda), Ryssland (Kaliningrad) och Polen (Gdynia) i syfte att etablera kontakter med motsvarande myndigheter i dessa länder samt att underlätta ytterligare regional samverkan. Resan finansierades delvis av Östersjöenheten. Från Sverige deltog företrädare för Migrationsverket, Tullverket, Polisen, Kustbevakningen och Länsstyrelsen.

Övrigt

Väddö folkhögskola samt ytterligare ett tiotal svenska och baltiska folkhögskolor har bildat ett nätverk. Insatsen består i att återupprätta tidigare utbyte och nätverk samt att formera intressanta utbildningsinsatser inom bland andra miljöområdet.

Not till resultatredovisningen

2006

Not till resultatredovisningen

ALLMÄNT

Åtterrapporeringskraven som finns i Regleringsbrev för budgetåret 2006 avseende Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) återrapporeras i denna resultatredovisning. En översikt över Sidas alla återrapporeringskrav och uppdrag finns i bilaga 7. Den finansiella och statistiska informationen är hämtad från Sidas ekonomi- och planeringssystem A+ (PLUS).

Ingen förändring avseende indelningen av verksamhetsgrenarna har skett jämfört med 2005. Däremot har förändringar skett jämfört med 2004. Då fanns inte verksamhetsgrenen Samarbete inom Östersjöregionen. En annan förändring är att ekonomiska reformer 2005 och 2006 inkluderas i regionverksamhetsgrenarna, 2004 hörde dessa till verksamhetsgrenen Ekonomiskt stöd. Ytterligare förändringar som skett är att Vitryssland och Ukraina från och med 2006 räknas som utvecklingsländer (ODA-länder) enligt Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) definition. Tidigare räknades dessa som icke ODA-länder. Dessa förändringar påverkar självklart jämförelser mellan åren.

Under 2005 började Sida använda OECD:s biståndskommittés (DAC) internationellt accepterade sektorkoder för att harmonisera med andra givare. Sektorkoderna grupperades i Sidanära huvudsektorer. I och med denna förändring är det svårt att uppfylla kravet att enligt förordningen ta fram jämförbar resultatinformation för tre år när det gäller sektorer. I förekommande fall finns information för 2005 och 2006.

I syfte att mäta hur personalresurserna fördelats på verksamhetsgrenar och regioner, genomförde Sida 2006 en undersökning där enheterna fördelade biståndsrelaterad arbetstid. En årsarbetskraft räknas generellt som en heltidstjänst av utvecklingssamarbete (administrativa tjänster exkluderade). I bilaga 4 finns tabeller över antalet årsarbetskrafter och dessa i förhållande till utfallet. I november 2006 infördes tidredovisning på Sida. I och med detta kommer kvaliteten på Sidas uppföljning av tidsanvändningen att öka. Därmed stärks förutsättning-

arna för en mer utvecklad analys och åtgärder för effektivisering framöver.

Sida har i årets resultatredovisning fördelat förvaltningskostnader per verksamhetsgren enligt en schablon. Fördelningen har gjorts utifrån de uppgifter som samlats in i tidsstudien över hur Sidas personal har fördelat sin tid på verksamhetsgrenarna.

INTÄKTER OCH KOSTNADER

En avstämning mellan resultatredovisningen och resultaträkningen redovisas i tabell 24 och 25.

POLITIKOMRÅDE INTERNATIONELLT UTVECKLINGSSAMARBETE

Verksamhetsgrenar

För politikområdet finns tio verksamhetsgrenar vilka tillsammans utgör anslagen för biståndsverksamhet, bilateralt utvecklingssamarbete (8:1). Dessa är liksom föregående år; Afrika; Asien; Mellanöstern och Nordafrika; Latinamerika; Östeuropa och Centralasien; Globala utvecklingsprogram; Forskning; Humanitära insatser och konfliktrelaterad verksamhet; U-krediter; Enskilda organisationer samt Information. Liksom förra året inkluderas även alla länder som OECD inte räknar som ODA-länder och därför inte får offentligt utvecklingsbistånd. Länder som klassificeras i årsredovisningen som icke ODA-länder och som Sida samarbetar med är Estland, Lettland, Litauen, Polen, Bulgarien, Rumänien, Slovenien, Slovakien, Tjeckien, Ungern och Ryssland.

DAC beslutade i december 2005 att Ukraina, Vitryssland (och Libyen) ska ingå i listan över länder som kan erhålla offentligt utvecklingsbistånd. Det innebär att flöden till dessa länder, som uppfyller övriga kriterier på utvecklingsbistånd, ska rapporteras som ODA till DAC redan för 2005. Men i årsredovisningen 2005 bibehölls dessa länder som icke ODA-länder enligt 2005 års regleringsbrev. Från och med 2006 redovisas de emellertid som ODA-länder.

Skillnader mellan verksamhetsgren och huvudsektor samt verksamhetsgren och biståndsform

Kostnaderna för verksamhetsgrenen Forskning skiljer sig mot kostnaderna för huvudsektorn forskning. Detta beror på att insatser från samtliga verksamhetsgrenar klassificeras mot huvudsektorn forskning.

På motsvarande sätt skiljer sig kostnaderna för verksamhetsgrenen U-krediter mot kostnaderna för biståndsformen krediter. Insatser från samtliga verksamhetsgrenar kan klassificeras med biståndsformen krediter.

URVALSPRINCIPER

1. Åtterrapporering mot mål avseende de regionala verksamhetsgrenarna

Sida har för 2006 valt att återrapporera resultat mot målen i samarbetsstrategierna genom att de mest centrala målområdena valts ut för respektive region. Med centrala målområden avser Sida målområden som finns i huvuddelen av strategierna och som har en betydande och tydlig framtoning i dessa. Hänsyn är även tagen till anslagsutfallet.

För varje region finns kommentarer om urvalet av de målområden som Sida rapporterar om. Då regionerna skiljer sig åt kan målfomuleringarna se något olika ut. Nedan följer en kort sammanfattning om skillnader mellan de olika regionerna.

Afrika är den fattigaste regionen, och det är också där som aids epidemin ytterligare försämrat förutsättningarna. Till detta kommer akuta konflikter. Det finns också lång erfarenhet både hos länderna och givarna av att i ett flertal mycket fattiga länder samarbeta kring fattigdomsstrategier och programstöd. Redovisningen för Afrika-regionen tar fasta på detta och lyfter fram resultat av fattigdomsstrategier, fredsprocesser och stöd till kampen mot hiv/aids.

I Asien, Mellanöstern och Nordafrika är det demokratiska underskottet stort både i Medelhavsregionen och till exempel Indokina. Regeringens Asienstrategi lyfter särskilt fram miljöområdet som en prioritet för svenskt stöd. I länder som Bangladesh och Afghanistan är det stor brist på grundläggande social service, till exempel utbildning. Dessa problem styr valen av målområden i redovisningen för denna region.

Nästan hälften av stödet till Latinamerika går till

Tabell 24. Avstämning mellan resultatredovisningen och resultaträkningen, tkr

Resultaträkning exklusive anslagsintäkter	
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	61 404
Intäkter av bidrag	2 895
Finansiella intäkter	3 722
Driftkostnader inklusive avskrivningar	-1 048 645
Uppbörd – intäkter	52 671
Uppbörd – medel som tillförts statsbudgeten	-43 816
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bistånd	23 439
Övriga erhållna medel för finansiering av bistånd	456 414
Lämnat bistånd inklusive finansiella nettot	-15 885 378
Totalt enligt resultaträkningen exklusive anslagsintäkt	-16 377 295
Varav fördelat på verksamhetsgrenar inklusive förvaltningskostnader	
Afrika	4 854 913
Asien, Mellanöstern och Nordafrika	2 343 235
Latinamerika	963 073
Östeuropa och Centralasien	1 784 763
Globala utvecklingsprogram	1 954 179
Forskning	964 872
Humanitära insatser och konfliktrelaterad verksamhet	2 030 389
U-krediter	13 444
Enskilda organisationer	1 307 183
Information	70 789
Freds-, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande verksamhet	6 122
Samarbete inom Östersjöregionen	28 700
Totalt fördelat på verksamhetsgrenar inklusive förvaltningskostnader	16 321 660
Övriga politikområden, exklusive förvaltningskostnader	22 421
Totalt inklusive förvaltning	16 344 081
Återstår	-33 213
Återstående poster enligt resultaträkningen	
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bistånd	23 439
Medel som tillskjutits från fonder m.m. för finansiering av bistånd	226 389
Kostnader u-krediter	184 516
Ränteutgifter u-krediter	44 046
Förändring av befarade kundförluster – villkorslån	-113 270
Kostnader biståndskrediter	-354 909
Skadefall m.m. Sidas garantier för u-krediter	-54 100
Ränteutgifter Sidas garantier för u-krediter	22 560
Kursdifferenser Sidas garantier för u-krediter	-24 072
Ränteutgifter fristående garantier	1 884
Uppbörd netto	8 855
Bokfört värde och reavinst eller förlust försäljning anläggningstillgångar	- 862
Övrigt	2 310
Totalt övriga resultatpåverkande poster	-33 213

demokratisk samhällsstyrning och mänskliga rättigheter. Ojämligheten i de latinamerikanska samhällena är stor vilket bidrar till att många fattiga saknar grundläggande rättigheter som tillgång till utbildning och hälsa och

Tabell 25. Posterna i resultaträkningen fördelade per verksamhetsgren

	Totalt	Afrika	Asien, Mellan- östern och Nordafrika	Latin- amerika	Östeuropa och Central- asien	Globala utvecklings- program	Forskning
Verksamhetens intäkter och kostnader							
Övriga intäkter	68 021	20 233	9 765	4 014	7 438	8 144	4 021
Kostnader	-1 048 645	-311 922	-150 550	-61 876	-114 669	-125 553	-61 992
Uppbördsverksamhet							
Intäkter	52 671	15 667	7 562	3 108	5 760	6 306	3 114
Överfört till statsbudgeten	-43 816	-13 033	-6 290	-2 585	-4 791	-5 246	-2 590
Transfereringar							
Övriga intäkter	479 852	142 733	68 890	28 314	52 472	57 452	28 367
Kostnader	-15 885 378	-4 725 140	-2 280 600	-937 330	-1 737 056	-1 901 943	-939 081
Summa	-16 377 295	-4 871 461	-2 351 222	-966 356	-1 790 847	-1 960 840	-968 161

Tabell 25. Posterna i resultaträkningen fördelade per verksamhetsgren forts.

	Humanitära insatser och konfliktrelaterad verksamhet	U-krediter	Enskilda organisa- tioner	Infor- mation	Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	Samarbete inom Öster- sjöregionen
Verksamhetens intäkter och kostnader						
Övriga intäkter	8 462	56	5 448	295	26	120
Kostnader	-130 450	-864	-83 985	-4 548	-393	-1 844
Uppbördsverksamhet						
Intäkter	6 552	43	4 218	228	20	93
Överfört till statsbudgeten	-5 451	-36	-3 509	-190	-16	-77
Transfereringar						
Övriga intäkter	59 693	395	38 431	2 081	180	844
Kostnader	-1 976 116	-13 084	-1 272 241	-68 897	-5 958	-27 932
Summa	-2 037 310	-13 489	-1 311 638	-71 030	-6 142	-28 797

möjligheter att utnyttja naturresurserna på ett hållbart och inkomstbringande sätt. Redovisningen för Latinamerika prioriterar demokrati, fredsprocesser, naturresursutnyttjande och ekonomisk och social utjämning.

I Östeuropa är relationen till EU det dominerande perspektivet. Flertalet länder ska både fullfölja transitionen från ett auktoritärt centraliserat styre till demokrati och marknadsekonomi, och samtidig närma sig EU. De två prioriterade målområdena är demokratisk samhällsstyrning och EU-närmande.

2. Utvärderingar

De kriterier som gällt för redovisade utvärderingar är

- utvärdering vars resultat har eller har haft stor

betydelse för beslut om utvecklingssamarbetets inriktning och utformning

- utvärdering vars resultat bidrar till att effektivisera Sidas arbete och utvecklingssamarbetet
- utvärdering som belyser effekter och resultat, såväl positiva som negativa, av det svenska utvecklingssamarbetet
- utvärderingar som genomförts tillsammans med samarbetspartner och/eller andra givare.

3. Redovisade exempel

När det gäller urvalsprinciper för valda exempel har Sida 2006 påbörjat ett arbete med att fastställa kriterier och rutiner i anvisningarna för kommande årsredovisningar.

Begreppet resultatanalys

Sidas tolkning av vad som redovisas mot åiterrapporteringskravet »slutsatser och lärdomar från de resultatanalyser eller motsvarande som tagits fram under året i samband med samarbetsstrategiprocesser« är att det handlar om slutsatser och lärdomar från resultatanalyser i de samarbetsstrategier som färdigställts och inlämnats av Sida till regeringen under året.

Region

I bilaga 1, Kostnader summerat per verksamhetsgren, region, land och världsdel, visas vilka länder som hör till respektive region.

En insats kan tillhöra en eller flera regioner i de fall då en fördelningsmall har använts. Utfallet fördelas ut procentuellt utifrån den fördelningsmall som använts.

Biståndsform

Redovisningen av biståndsform följer Sidas statistiska begrepp biståndsform. En omgruppering har skett av biståndsformskoderna kopplade till det humanitära området. De koder som handläggare nu kan klassificera sina insatser på är naturkatastrofer, konflikt alternativt andra katastrofliknande förhållanden.

Kanaler

Redovisningen av kanaler utgår från statistikbegreppet genomförande kanal liksom tidigare. Multilaterala organisationer är bland andra FN-organisationer och Världsbanken. Svenska enskilda organisationer är genomförare i Sverige, till exempel myndigheter, enskilda organisationer samt universitet och skolor. Samarbetsländernas organisationer är genomförare från samarbetsländerna,

till exempel Tanzania, och övriga länders organisationer är genomförare från övriga världen, till exempel Norge. Internationella enskilda organisationer är till exempel Internationella röda kors kommittén (ICRC).

Sektorklassificering

I bilaga 2, Internationellt utvecklingssamarbete per huvudsektor, fördelas utfallet per region och land och de Sida-specifika huvudsektorerna hälsa; utbildning; forskning; demokratisk samhällsstyrning och mänskliga rättigheter; konflikt, fred och säkerhet; humanitärt bistånd; infrastruktur; handel, näringsliv och finansiella system; naturresurser och miljö; budgetstöd för fattigdomsbekämpning samt övrigt.

Sektorklassificeringen av respektive projekt ska ske utifrån vilket område/ sektor som projektet syftar till att utveckla.

Redovisning av antalet insatser

Definitionen på antal insatser har inte förändrats jämfört med förra året. Antalet giltiga insatser för ett enskilt år definieras som de insatser som enligt avtalstiden omfattar minst någon del av året, samt där status på insatsen är avtalad eller avslutad.

Antal nya insatser är det antal insatser som har avtalats under respektive år.

POLITIKOMRÅDE UTRIKES- OCH SÄKERHETSPOLITIK

Inom detta politikområde finns två verksamhetsgrenar som Sida förfogar över; Freds- säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande verksamhet samt Samarbete inom Östersjöregionen.

Finansiella dokument

2006

Kommentarer

UTGIFTSBEGRÄNSNING

Sida har i regleringsbrevet för budgetåret 2006 (UD2006/60694/USTYR), ålagts en begränsning för utgifter som belastar anslaget 7 8:1 Biståndsverksamhet. Av tillgängliga medel på dessa anslag får Sida under 2006 belasta anslaget med högst 15 860 800 tusen kronor, varav 530 300 tusen kronor avser medel på delposten 7 8:1.26.2 Östeuropa och Centralasien, icke ODA-länder¹. I samma regleringsbrev har Sida även ålagts en utgiftsbegränsning för 7 8:2 ap 1 Sida. Den totala anslagsbelastningen får inte överstiga 657 336 tusen kronor.

UTFALLET 2006 I FÖRHÅLLANDE

TILL UTGIFTSBEGRÄNSNING

Utfallet för Sidas huvudsakliga anslag uppgår per 2006-12-31 till (belopp i tusen kronor):

7 8:1 Biståndsverksamhet, utfall	15 742 474
Utgiftsbegränsning	15 860 800
Utfall i förhållande till utgiftsbegränsning	99,3 %
varav	
7 8:1.26.2 Östeuropa och Centralasien,	
icke ODA-länder, utfall	529 967
Utgiftsbegränsning	530 300
Utfall i förhållande till utgiftsbegränsning	99,9 %
7 8:2 Förvaltningsanslag, utfall	618 619
Utgiftsbegränsning	657 336
Utfall i förhållande till utgiftsbegränsning	94,1 %

ANSLAGSUTFALL

Sida har under 2006 nyttiggjort 99 procent av samtliga anslag med hänsyn tagen till utgiftsbegränsningar. Ett aktivt arbete med prognoser och löpande omallokeringar mellan och inom anslagsposter har möjliggjort det höga utnyttjandet.

På grund av förseningar i stora projekt har medel kunnat omfördelas från u-krediter till andra anslagsposter. Budgetstöd har inte betalats ut som planerat i Bolivia och Honduras, vilket förklarar det lägre anslagsutnyttjandet avseende Latinamerika och omfördelningar från anslagsposten. Behoven inom humanitära insatser har varit stora avseende framför allt kriserna i Sudan, Demokratiska republiken Kongo och Libanon, samt torkan i Östafrika. Medel har även omfördelats till anslagsposten Östeuropa och Centralasien med anledning av insatser framför allt på Västra Balkan, i Centralasien och i Georgien.

SIDAS GARANTIER FÖR U-KREDITER

Sida ska enligt regleringsbrevet från och med budgetåret 2006 redovisa garantiåtaganden i enlighet med rekommendationerna i Riksgäldskontorets rapport (2005-03-09, dnr 2004/671) om gemensam kostnads- och riskredovisning för statens myndigheter. Sida har därför fördelat samtliga skuld- och tillgångsposter avseende garantier för u-krediter i Sidas balansräkning. För att öka jämförbarheten med föregående år, har jämförelsetalen räknats om per 2005-12-31, se ändrade redovisningsprinciper och not 10.

Biståndsgarantier (tkr)	061231	051231
Under året utfärdade:		
– garantiutfästelser	685 000	174 000
– garantier	130 000	68 000
Utestående:		
– utfästelser	972 000	566 000
– garantier	1 133 000	1 617 000

Sidas totala engagemang (utfästelser och garantier) uppgick till 2 105 000 tkr per 2006-12-31. Engagemanget uppgick till 2 183 000 tkr per 2005-12-31, men redovisades då som en ansvarsförbindelse.

1. ODA = Official development assistance. Icke ODA-länder avser länder i Central- och Östeuropa, det vill säga stöd till dessa länder klassificeras inte som utvecklingsbistånd.

Sammanställning över väsentliga uppgifter (tkr)

Låneram i Riksgäldskontoret

	2006	2005	2004	2003	2002
Beviljad låneram	120 000	104 000	110 000	92 000	67 000
Utnyttjad låneram vid räkenskapsårets slut	108 569	79 767	94 178	63 355	62 240

Kontokredit hos Riksgäldskontoret

	2006	2005	2004	2003	2002
Beviljad kontokredit hos Riksgäldskontoret	20 000	20 000	20 000	19 700	20 000
Maximalt utnyttjad kontokredit	0	0	3 447	0	126

Räntekostnader och ränteintäkter på räntekonto

	2006	2005	2004	2003	2002
Räntekostnader på räntekonto	0	0	2	0	731
Ränteintäkter på räntekonto	1 368	1 025	696	1 092	1 483

Avgiftsintäkter

	2006	2005	2004	2003	2002
Avgiftsintäkter som myndigheten disponerar:	18 166	16 526	18 268	19 365	18 628
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	50 000	50 000	–*	–*	20 000
* Belopp saknas i regleringsbrev					
Avgiftsintäkter som myndigheten inte disponerar:	43 816	24 868	30 526	30 166	45 830
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	50 000	50 000	50 000	50 000	39 000

Beviljad och utnyttjad anslagskredit

	2006	2005	2004	2003	2002
Beviljad anslagskredit	18 631	0	397 899	7 400	12 600
Utnyttjad anslagskredit	0	0	0	0	0

Anslagssparande (inklusive utgående reservationer t.o.m. 2003) samt in-tecknade belopp

	2006	2005	2004	2003	2002
Anslagssparande (reservationer)	1 819 853	1 851 444	2 031 338	1 706 699	1 172 398
Därav in-tecknat	672 745	845 376	1 105 282	1 104 883	842 583

Utestående åtaganden

	2006	2005	2004	2003	2002
Tilldelad bemyndiganderam	26 505 000	22 987 000	20 472 000	16 110 000	17 090 000
Utestående åtaganden	19 171 332	17 534 199	13 543 713	13 142 701	10 569 619

Antal årsarbetskrafter och medelantalet anställda

	2006	2005	2004	2003	2002
Antal årsarbetskrafter	772	749	733	727	724
Medelantalet anställda	794	768	767	764	756

Driftkostnad per årsarbetskraft

	2006	2005	2004	2003	2002
Driftkostnad	1 009 424	927 219	884 874	858 930	827 999
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 308	1 238	1 207	1 181	1 144

Årets kapitalförändring och balanserad kapitalförändring

	2006	2005	2004	2003	2002
Årets kapitalförändring	-87 923	-62 146	-182 289	-252 208	-311 953
Balanserad kapitalförändring	575 591	485 361	458 738	502 817	452 711

Resultaträkning (tkr)

	Not	060101 -061231	050101 -051231
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Intäkter av anslag	1	977 007	910 209
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	61 404	55 772
Intäkter av bidrag		2 895	289
Finansiella intäkter		3 722	4 110
Summa		1 045 028	970 380
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Kostnader för personal	3	-607 851	-569 235
Kostnader för lokaler	4	-142 800	-122 403
Övriga driftkostnader	5	-258 773	-235 580
Finansiella kostnader		-4 567	-3 334
Avskrivningar och nedskrivningar	11,12	-34 654	-35 836
Summa		-1 048 645	-966 389
VERKSAMHETSUTFALL		-3 618	3 990
UPPBÖRDSVERKSAMHET			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av Sida		52 671	28 014
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet		-43 816	-24 868
Saldo uppbördsverksamhet	35	8 855	3 146
TRANSFERERINGAR			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag	1	15 312 364	13 304 357
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		23 439	19 651
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	6	456 414	47 445
Finansiella intäkter	7	71 752	106 708
Finansiella kostnader	8	-31 105	-21 750
Lämnat bistånd		-15 926 025	-13 525 694
Saldo transfereringar		-93 161	-69 282
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING	9	-87 923	-62 146

Balansräkning (tkr)

	Not	2006-12-31	2005-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling		8 447	10 828
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		16 889	16 230
Summa immateriella anläggningstillgångar	11	25 336	27 058
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet		21 542	16 882
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		62 982	42 705
Förskott avseende materiella anläggningstillgångar		241	1 286
Summa materiella anläggningstillgångar	12	84 765	60 873
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga fordringar hos andra myndigheter	10	500 000	400 000
Andra långfristiga fordringar	10	148 960	315 147
Summa finansiella anläggningstillgångar	13	648 960	715 147
Utlåning	14	273 535	421 225
Fordringar			
Kundfordringar		1 225	1 997
Fordringar hos andra myndigheter	10	188 081	71 205
Övriga fordringar	10	106 089	61 883
Summa fordringar	15	295 396	135 086
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader		20 278	27 182
Upplupna bidragsintäkter		6	33
Övriga upplupna intäkter	10	22 319	11 221
Summa periodavgränsningsposter	16	42 602	38 437
Avräkning med Statsverket	17	196 179	82 811
Kortfristiga placeringar	10,18	140 220	174 448
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		61 931	61 233
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	10	2 253 168	2 054 631
Kassa, postgiro och bank	10	33 558	29 898
Summa kassa och bank	19	2 348 657	2 145 761
SUMMA TILLGÅNGAR	10	4 055 650	3 800 847

	Not	2006-12-31	2005-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital	20	2 606 410	2 682 115
Balanserad kapitalförändring	21	575 591	485 361
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	9	-87 923	-62 146
Summa myndighetskapital		3 094 078	3 105 330
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	22	2 708	4 777
Övriga avsättningar	10,23	383 000	287 000
Summa avsättningar		385 708	291 777
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	24	108 569	79 767
Skulder till andra myndigheter	10	117 125	90 839
Leverantörsskulder		160 001	160 264
Övriga skulder	10,25	139 416	21 256
Depositioner		2	3
Summa skulder m.m.		525 112	352 128
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader		45 100	44 247
Oförbrukade bidrag		5 652	7 329
Övriga förutbetalda intäkter		0	36
Summa periodavgränsningsposter	26	50 752	51 612
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER	10	4 055 650	3 800 847
ANSVARSFÖRBINDELSER			
Statliga garantier för lån och krediter			
Lån till personal i fält		661	706
Övriga ansvarsförbindelser			
Importgarantier		83	702
Villkorslån	14	4 259	40 001
Avskrivningslån		175	2 968
Fristående garantier		153 770	165 850
Eventualförpliktelser		4 283	4 498
SUMMA ANSVARSFÖRBINDELSER	10	163 232	214 724

Anslagsredovisning (tkr)

REDOVISNING MOT ANSLAG

Anslag	Benämning	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regler. brev	Omdisp. anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp	Därav intecknat
7 8:1	BISTÅNDSVERKSAMHET (Ramanslag, samtliga anslagsposter)		Not 27	Not 28						
7 8:1.1	Humanitära insatser och konfliktrelaterad verksamhet	29	65 122	1 970 000	100 000		2 135 122	2 011 579	123 543	20 799
7 8:1.2	Information		2 536	62 000			64 536	52 038	12 499	10
7 8:1.3	Globala utvecklingsprogram	29	245 673	1 553 500	325 000		2 124 173	1 898 142	226 031	21 764
7 8:1.5	Enskilda organisationer		120 005	1 320 000			1 440 005	1 293 663	146 342	4 461
7 8:1.6	Asien, Mellanöstern och Nordafrika	29	246 066	2 150 000	-20 000		2 376 066	2 225 840	150 226	146 597
7 8:1.7	Latinamerika	29	204 938	1 200 000	-35 000		1 369 938	947 836	422 103	154 643
7 8:1.9	Afrika	29	151 863	4 695 000	50 000		4 896 863	4 663 702	233 162	157 019
7 8:1.26	Östeuropa och Centralasien									
7 8:1.26.1	Östeuropa och Centralasien, ODA-länder	29	30 931	1 000 000	140 000		1 170 931	1 167 250	3 681	3 681
7 8:1.26.2	Östeuropa och Centralasien, icke ODA-länder	29, 30	162 144	384 300	5 000		551 444	529 967	21 476	21 476
7 8:1.26	Summa Östeuropa och Centralasien		193 075	1 384 300	145 000		1 722 375	1 697 217	25 157	25 157
7 8:1.32	Forskning	29	172 947	975 000	-115 000		1 032 947	927 899	105 048	99 933
7 8:1.33	U-krediter	29	369 813	200 000	-240 000		329 813	24 558	305 255	42 025
7 8:1	SUMMA BISTÅNDSVERKSAMHET	30	1 772 040	15 509 800	210 000		17 491 840	15 742 474	1 749 366	672 408
7 8:2	BISTÅNDSFÖRVALTNING (Ramanslag)									
7 8:2.1	Sidas biståndsförvaltning	30, 31	31 836	621 037			652 873	618 619	34 254	
7 9:1	SAMARBETE MED CENTRAL- OCH ÖSTEUROPA (Ramanslag, samtliga delposter)									
7 9:1.1	Kandidatländer		190	0		-190	0	0	0	
7 9:1.2	Ryssland, Ukraina och Vitryssland		49	0		-49	0	0	0	
7 9:1	SUMMA SAMARBETE MED CENTRAL- OCH ÖSTERUROPA	32	239	0		-239	0	0	0	
5 5:2	FREDS- OCH SÄKERHETSFRÄMJANDE VERKSAMHET (Ramanslag)									
5 5:2.3	Sidas verksamhet utomlands	33	1 149	5 000	-1 149		5 000	2 712	2 288	0
5 5:11	SAMARBETE INOM ÖSTERSJÖREGIONEN (Ramanslag)									
5 5:11.1	Samarbete inom Östersjöregionen	29	13 692	23 168	-8 500	-13 256	15 103	14 665	438	0
24 39:6	NÄRINGS- OCH LIVSUTVECKLING I ÖSTERSJÖREGIONEN (Ramanslag)									
24 39:6.6	Till Sidas disposition	34	32 488	0			32 488	-1 018	33 506	0
TOTALSUMMA		1	1 851 444	16 159 005	200 351	-13 495	18 197 305	16 377 452	1 819 853	672 408

REDOVISNING MOT STATSBUDETENS INKOMSTTITLAR

Inkomst-titel	Benämning	Not	Beräknat belopp	Inkomster
		35		
2394	Övriga ränteinkomster			734
2511	Expeditionsavgifter			7 678
2535	Avgifter för statliga garantier			7
2811	Övriga inkomster av statens verksamhet			35 396
4526	Återbetalning av övriga lån			11 435
	SUMMA		50 000	55 251

BEMYNDIGANDEN

Anslag	Benämning	Tilldelad bemyndiganderam	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden 061231	De nu utestående åtagandenas fördelning per år				
					2007	2008	2009	2010–	Totalt
		Not 36	Not 37	Not 38					Not 38
7 8:1	BISTÅNDSVERKSAMHET (Ramanslag)								
7 8:1.1	Humanitära insatser och konfliktrelaterad verksamhet	850 000	517 603	376 780	267 830	85 975	22 975	0	376 780
7 8:1.2	Information	40 000	25 534	3 100	2 700	200	200	0	3 100
7 8:1.3	Globala utvecklingsprogram	2 255 000	1 246 999	1 892 426	1 032 695	638 734	158 643	31 037	1 861 109
7 8:1.5	Enskilda organisationer	3 650 000	1 850 266	2 079 604	1 263 422	655 880	151	0	1 919 453
7 8:1.6	Asien, Mellanöstern och Nordafrika	5 150 000	3 650 450	3 644 187	1 809 335	1 239 370	479 296	94 913	3 622 914
7 8:1.7	Latinamerika	2 045 000	1 648 917	1 252 638	712 112	345 402	146 748	12 700	1 216 961
7 8:1.9	Afrika	8 060 000	5 363 956	6 482 357	3 219 096	2 132 236	566 330	424 826	6 342 488
7 8:1.26.1	Östeuropa och Centralasien, ODA-länder	2 200 000	1 512 012	1 647 541	1 031 664	433 324	127 704	27 350	1 620 042
7 8:1.26.2	Östeuropa och Centralasien, icke ODA-länder	650 000	560 897	511 155	347 518	135 764	20 928	4 000	508 210
7 8:1.32	Forskning	1 400 000	979 765	1 148 455	789 313	261 875	95	0	1 051 283
7 8:1.33	U-krediter	200 000	177 800	133 089	51 864	80 718	350	150	133 082
	SUMMA 7 8:1 BISTÅNDSVERKSAMHET	26 500 000	17 534 199	19 171 332	10 527 547	6 009 478	1 523 420	594 976	18 655 421
5 5:2	FREDS- OCH SÄKERHETSFRÄMJANDE VERKSAMHET (Ramanslag)								
5 5:2.3	Sidas verksamhet utomlands	5 000	0	0	0	0	0	0	0
	SUMMA BEMYNDIGANDEN	26 505 000	17 534 199	19 171 332	10 527 547	6 009 478	1 523 420	594 976	18 655 421

FINANSIELLA VILLKOR (tkr)

Anslag	Benämning	Villkor	Typ	Högst/ minst	Finansiellt villkor	Utfall 2006
UTGIFTSBEGRENSNINGAR						
7 8:1	Bistandsverksamhet och samarbete med Central- och Östeuropa	Utgiftsbegränsning budgetåret 2006	Regl.brev	Högst	15 860 800	15 742 474
7 8:1.26.2	Östeuropa och Centralasien, icke ODA-länder	Utgiftsbegränsning budgetåret 2006	Regl.brev	Högst	530 300	529 967
7 8:2.1	Styrelsen för internationellt utvecklings-samarbete (Sida)	Utgiftsbegränsning budgetåret 2006	Regl.brev	Högst	657 336	618 619
7 8:1	BISTÅNDSVERKSAMHET (Ramanslag)					
7 8:1	Bistandsverksamhet	Sakanslagsfinansierade tjänster i fält	Regl.brev	Högst	280 000	279 677
		Sida får disponera 12 000 mnkr för garantier för myndighetens garantiverksamhet	Regl.brev	Högst	12 000 000	2 105 000
		Härav får högst 1 000 mnkr avse fristående garantier		Högst	1 000 000	153 770
		samt högst 30 mnkr avse kapitalmarknads- och importgarantier		Högst	30 000	104
		Minst 135 mnkr avseende handelsrelaterade insatser ska belasta anslagsposterna 3, 6, 7, 9 eller 26.1	Regl.brev	Minst	135 000	224 427
		Bidrag till initiativ inom ramen för Aid for Trade	Regl.brev	Högst	70 000	70 000
		Minst 250 mnkr avseende insatser inom området smittsamma sjukdomar ska belasta anslagsposterna 3, 6, 7, 9 eller 26.1	Regl.brev	Minst	250 000	310 302
		Minst 280 mnkr avseende insatser inom området sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter ska belasta anslagsposterna 3, 6, 7, 9 eller 26.1	Regl.brev	Minst	280 000	285 917
		En ökning på minst 235 mnkr för insatser på miljöområdet skall belasta anslagsposterna 3, 6, 7, 9 eller 26.1	Regl.brev	Minst	235 000	237 456
7 8:1.1	Humanitära insatser och konfliktrelaterad verksamhet	Humanitärt bistånd i Ryssland i anslutning till den väpnade konflikten i Tjetjenien och Internationella rödakorskommitténs regionala delegationer	Regl.brev	Högst	45 000	35 805
		Högst 200 mnkr får användas för den konfliktrelaterade verksamheten	Regl.brev	Högst	200 000	135 432
		Stöd till Internationella rödakorskommitténs (ICRC) fältverksamhet	Regl.brev	Högst	330 000	330 000
		Stöd till insatser som genomförs av Statens räddningsverk i anslutning till väpnade konflikter, naturkatastrofer eller andra katastrofliknande förhållanden	Regl.brev	Högst	95 000	95 000
		Bidrag till humanitärt bistånd till burmesiska flyktingar i Thailand (UD2005/451/GS)	Reg.beslut	Högst	32 050	32 050
		Humanitärt bistånd till internflyktingar och återvändande flyktingar genom Norska flyktinghjälpen (UD2005/38467/GS)	Reg.beslut	Högst	32 000	32 000
7 8:1.3	Globala utvecklingsprogram	Stöd till multilateral och bilateral verksamhet inom narkotikaområdet	Regl.brev	Högst	15 000	11 561
		Lägst 95 mnkr i årligt bidrag till Internationel Planned Parenthood Federation (IPPF)	Regl.brev	Minst	95 000	100 000
		Stöd till projektet Youth Employment Network (YEN)	Regl.brev	Högst	10 000	7 000
		Stöd till sekretariatet för GeSCI:s arbete med ICT för utbildning	Regl.brev	Högst	3 500	3 412
		Stärka barns rättigheter utifrån regeringens skrivelse 2001/02:186 Ett barnrättsperspektiv i internationellt utvecklingssamarbete*	Regl.brev	Högst	20 000	22 050
		Stöd genom de svenska partianknutna organisationerna till demokrati-uppbyggnad i utvecklingsländer	Regl.brev	Högst	41 000	38 767
		Stöd till World Maritime University (WMU/Internationella sjöfartsuniversitetet) i Malmö	Regl.brev	Högst	27 000	24 325
		Insatser inom det multilaterala miljöområdet	Regl.brev	Högst	16 500	16 095
		Förstärkning av Sidas medverkan i och uppföljning av multilateralt miljösamarbete	Regl.brev	Högst	1 000	417
		Bemyndigande för Sida att besluta om stöd till World Conservation Union, IUCN (UD2004/60302/GU)	Reg.beslut	Högst	30 000	30 000

* Sida och Utrikesdepartementet har diskuterat utfallet under 2006, men behovet av ändring i regleringsbrevet har förbisetts.

Anslag	Benämning	Villkor	Typ	Högst/ minst	Finansiellt villkor	Utfall 2006
7 8:1.5	Enskilda organisationer	Högst 10 procent av tilldelade medel får användas för information om utvecklingsländer	Regl.brev	Högst	132 000	126 051
		Minst 5 mnkr i bidrag till informationsinsatser genom organisationer som främjar en rättvis handel och rättvisemärkning	Regl.brev	Minst	5 000	8 354
7 8:1.6	Asien, Mellanöstern och Nordafrika	Bidrag till palestinska Diplomatic Missions Support Fund (DMSF) att användas för PLO-kontoret i Stockholm (UD 2006/36019/MENA)	Reg.beslut	Högst	900	900
		Samarbetsavtal med Asiatiska utvecklingsbanken (AsDB) om upprättande av en särskild fond för insatser inom området hiv/aids samt ett svenskt bidrag till fonden (UD2005/8589/GU)	Reg.beslut	Högst	30 000	0
		Stöd till EU:s observatörsinsats i Aceh, Indonesien (UD2006/24350/EP)	Reg. beslut	Högst	6 000	0
		Svenskt bidrag med en utvecklingsrådgivare i Afghanistan (UD2005/55718/EP)	Reg. beslut	Högst	1 600	1 290
7 8:1.26.1	Östeuropa och Centralasien, ODA-länder	Svenskt personaltöd till OSSE:s verksamhet	Regl.brev	Högst	12 000	9 194
7 8:1.26.2	Östeuropa och Centralasien, Icke ODA-länder	Stöd till länsstyrelsernas i Västerbottens och Norrbottens län deltagande i det regionala Barentssamarbetet	Regl.brev	Högst	2 800	2 800
		Stöd genom de svenska partianknutna organisationerna till demokratiuppbyggnad	Regl.brev	Högst	4 000	1 899
		Stöd genom enskilda organisationer för information i Sverige	Regl.brev	Högst	5 000	3 036
		Högst 5 mnkr ska användas för bidrag till German Marshall Funds för demokrati i Vitryssland	Regl.brev	Högst	5 000	4 550
7 8:1.32	Forskning	Lägst 60 mnkr skall användas till forskningsinsatser i enlighet med den strategiska handlingsplanen för Sveriges bidrag till den globala bekämpningen av smittsamma sjukdomar	Regl.brev	Minst	60 000	150 864
7 8:2	Sidas BISTÅNDSFÖRVALTNING (Ramanslag)					
7 8:2.1	Sidas biståndsförvaltning	Kreditgarantier för lån till personal	Regl.brev	Högst	15 000	661
		Indikativt belopp för icke ODA-länder 46 miljoner kronor – varav högst 15 miljoner kronor får användas för Sidas Östersjöenhet	Regl.brev	Högst	15 000	14 035

Finansieringsanalys (tkr)

	Not	060101 -061231	050101 -051231
DRIFT			
Kostnader	39	-1 015 776	-929 926
Finansiering av drift			
Intäkter av anslag		977 007	910 209
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	40	60 451	54 907
Intäkter av bidrag		2 895	289
Övriga intäkter		3 722	4 110
Summa medel som tillförts för finansiering av drift		1 044 075	969 515
Ökning av lager		0	3 000
Ökning av kortfristiga fordringar	10	-155 620	-75 328
Ökning av kortfristiga skulder	10	117 283	27 135
KASSAFLÖDE TILL DRIFT		-10 039	-5 603
INVESTERINGAR			
Investeringar i materiella tillgångar		-52 104	-24 767
Investeringar i immateriella tillgångar		-5 582	-3 361
Summa investeringsutgifter		-57 686	-28 128
Finansiering av investeringar			
Lån från Riksgäldskontoret		63 620	21 333
- amorteringar		-34 818	-35 744
Ökning av statskapital med medel som erhållits från statsbudgeten		27	
Försäljning av anläggningstillgångar		1 531	892
Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar		30 359	-13 518
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder		1 620	615
KASSAFLÖDE TILL INVESTERINGAR		-25 707	-41 031
LÅNEVERKSAMHET			
Nyutlåning och nedskrivning	41	136 255	-24 776
Amorteringar		11 435	14 719
Summa låneutgifter		147 690	-10 058
Finansiering av låneverksamhet			
Minskning av statskapital med medel som tillförts statsbudgeten	42	-133 355	269 375
Summa medel som tillförts för finansiering av låneverksamhet		-133 355	269 375
KASSAFLÖDE TILL LÅNEVERKSAMHET		14 335	259 317
UPPBÖRDSVERKSAMHET			
Intäkter av avgifter och andra inkomster som inte disponeras av Sida		52 671	28 014
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder		-8 855	-3 146
Inbetalningar i uppbördsverksamhet		43 816	24 868
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet		-43 816	-24 868
KASSAFLÖDE TILL UPPBÖRDSVERKSAMHET		0	0

	Not	060101 -061231	050101 -051231
TRANSFERERINGSVERKSAMHET			
Lämnat bistånd		-15 926 025	-13 525 694
Finansiella intäkter		71 752	106 708
Finansiella kostnader		-31 105	-21 750
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder	10	154 649	-11 847
Förändring av långfristiga fordringar	10	66 187	-119 223
Utbetalningar i transfereringsverksamhet		-15 664 542	-13 571 807
Finansiering av transfereringsverksamhet			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bistånd		15 312 364	13 304 357
Medel som erhållits från andra myndigheter för finansiering av bistånd		23 439	19 651
Övriga erhållna medel för finansiering av bistånd		456 414	47 445
Ökning av statskapital med medel som erh. från statsbudgeten	42	210 000	-25 842
Summa medel som tillförts för finansiering av transfereringsverksamhet		16 002 217	13 345 612
KASSAFLÖDE FRÅN TRANSFERERINGSVERKSAMHET		337 674	-226 195
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL		316 263	-13 512

		060101 -061231	050101 -051231
SPECIFIKATION AV FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL			
Likvida medel vid årets början		2 228 572	2 242 084
Ökning av kassa och postgiro	10	3 660	-41 466
Ökning av tillgodohavande hos Riksgäldskontoret	10	199 235	118 368
Ökning av avräkning med Statsverket		113 368	-90 413
Summa förändring av likvida medel		316 263	-13 512
Likvida medel vid årets slut		2 544 836	2 228 572

ALLMÄNT

Sida är bokföringsskyldigt enligt Förordning (2000:606) om myndigheters bokföring. Årsredovisningen är upprättad enligt Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Fordringar har värderats till högst det belopp varmed de beräknas inflyta.

Fordringar och skulder i utländsk valuta är värderade till balansdagens kurs. Fordringar värderas till balansdagens köpkurs, skulder till balansdagens säljkurs. Utlandsmyndigheternas behållning per den 31 december har för de icke konvertibla valutorna värderats till december månads valutakurs.

Anläggningstillgångar utgörs av tillgångar för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde på minst tio tusen kronor och en ekonomisk livslängd på minst tre år. För balanserade utgifter för utveckling tillämpas en beloppsgräns på 500 tusen kronor. Anläggningstillgångarna tas upp till anskaffningsvärdet och skrivs av enligt linjär avskrivningsmetod. Avskrivningarna påbörjas från och med den månad då tillgången tas i bruk. Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet är tio år, för datorer och immateriella anläggningstillgångar tre år och för övriga anläggningsskategorier fem år.

Sida tillämpar ett gränsvärde på 100 tusen kronor för periodiseringar.

Avsättning för framtida pensionsåtaganden beräknas till det samlade värdet av samtliga beslut enligt de försäkringstekniska grunder som Statens pensionsverk (SPV) har fastställt. Värdet inkluderar särskild löneskatt.

Utgifter som klassificeras som transfereringar avräknas anslagen enligt kassamässig princip i de fall utbetalningarna grundar sig på beslut om bidrag eller erhållna rekvisitioner. Erhållna fakturor för levererade varor och tjänster som klassificeras som transfereringar avräknas anslagen enligt utgiftsmässig princip.

Villkorslån och biståndskrediter har värderats av Exportkreditnämnden (EKN) enlighet med beslut 2006-006161, interimistiska riktlinjer för värdering av Sidas finansieringsinstrument.

ÄNDRADE REDOVISNINGSPRINCIPER

Sida ska enligt regleringsbrevet (UD2006/30189/PLAN) från och med budgetåret 2006 redovisa garantiåtaganden i enlighet med rekommendationerna i Riksgäldskontorets rapport (2005-03-09, dnr 2004/671) om gemensam kostnads- och riskredovisning för statens myndigheter.

Detta innebär att samtliga skuld- och tillgångsposter avseende Sidas garantier för u-krediter inkluderas i Sidas balansräkning från och med 2006. För att öka jämförbarheten har berörda balansposter räknats om per 2005-12-31, se not 10. Ansvarförbindelserna som tidigare år redovisats för garantiförbindelser och u-krediter utgår och ersätts från och med 2006 av en tabell i de inledande kommentarerna till de finansiella dokumenten till årsredovisningen.

Garantierna för Sidas u-krediter värderas liksom tidigare av EKN. Värdet beräknas med hänsyn tagen till beräknat värde av utestående skadefordringar och beräknad risk för slutliga förluster i utestående engagemang. Hänsyn tas också till koncentrationsrisken, eftersom engagemangen domineras av ett fåtal länder och resultatet därför påverkas starkt av bedömningen av dessa.

Undantag från EA-regler

Med undantag från Förordning (1994:14) om statliga myndigheters betalningar och medelsförvaltning medges Sida enligt regleringsbrevet att inneha

- konto i affärsbank för brådskande kontantutbetalningar, för betalningar av remburs och för överföringar av medel till ambassaderna.

RESULTATRÄKNING

Not 1. Samband mellan intäkter av anslag enligt anslagsredovisning och resultaträkning

	060101 -061231	050101 -051231
Anslagsutfall enligt anslagsredovisningen	16 377 452	14 472 818
Intäkter av anslag enligt resultaträkningen	-977 007	-910 209
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bistånd	-15 312 364	-13 304 357
Redovisat mot statskapital (utlåning)	-88 081	-258 252
	0	0

Not 2. Intäkter av avgifter och andra ersättningar

	060101 -061231	050101 -051231
Intäkter enligt 4 § Avgiftsförordningen	18 078	16 437
Intäkter avgiftsfinansierad verksamhet	88	89
Övriga intäkter i verksamheten	43 238	39 245
Summa intäkter	61 404	55 772

Not 3. Lönekostnader

	060101 -061231	050101 -051231
Summa kostnader för personal	-607 851	-569 235
Varav lönekostnader	-347 901	-323 579

Ersättningar till styrelsens ledamöter samt uppgift om deras siduppdrag

Skattepliktiga ersättningar (enligt Förordning (1192:1299) om ersättning för uppdrag i statliga styrelser, nämnder och råd m.m.) och andra förmåner till styrelseledamöter under 2006 samt redovisning av dessas uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter och uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag enligt 7 kap 2 § Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Ledamot	Skattepliktig ersättning	Styrelseuppdrag
Norralk, Maria (Generaldirektör)	1 149	Folke Bernadotteakademien Sveaskog AB
Björling, Ewa	6	Försäkringskassan Genetiknämnden Riksbankens jubileumsfond
Ekholm, Berndt	10	Naturvårdsverket
Gustafsson, Holger	14	Via Con AB
Håkansson, Leif	14	Statens jordbruksverk Vinnova Energimyndigheten Folksam-LO fondförsäkrings AB Fora AB AFA sjukförsäkring AB
Kokko, Ari	14	—
Lind, Hilda	12	—
Ohlsson, Birgitta	10	—
Palme, Joakim	8	—
Risinggård, Börje	14	Tullverket Handelns utredningsinstitut Siff Competence AB Svensk-ryska handelskammaren AB Swedish-Polish Trade Services AB Nordiska Unipol AB
Ytterberg, Mariann	8	—
Summa ersättning	1 259	

Redovisningen av myndighetens sjukfrånvaro

I enlighet med 3 § Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, ska uppgifter lämnas om myndighetens sjukfrånvaro. Sjukfrånvaron i tabellen nedan anges i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid för respektive grupp.

Sjukfrånvaro	060101 -061231	050101 -051231
Totalt	2,73 %	2,46 %
Varav långtidssjuka (≥60 dagar)	59,43 %	58,44 %
Män	1,61 %	1,84 %
Kvinnor	3,41 %	2,86 %
Anställda -29 år	0,87 %	1,27 %
Anställda 30-49 år	2,74 %	1,93 %
Anställda 50 år-	2,89 %	3,12 %

Not 4. Kostnader för lokaler

Posten har ökat med 20 397 tusen kronor jämfört med föregående år. Sida har under hösten 2006 flyttat till nya lokaler på Valhallavägen. Detta har medfört ökade lokalkostnader, samt även dubblering under en kortare period.

Not 5. Övriga driftkostnader

	060101 -061231	050101 -051231
Köpta tjänster	174 587	151 541
Övrigt	84 186	84 039
Summa övriga driftkostnader	258 773	235 580

Posten har totalt ökat med 23 193 tusen kronor, vilket bland annat beror på ökade konsultkostnader i samband med Sidas flytt samt översyn av Sidas IT-system.

Not 6. Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag

Posten har ökat med 408 968 tusen kronor jämfört med föregående år. Ökningen beror på återbetalningar, framför allt från Algeriet (250 749 tusen kronor) och ännu ej fördelade återvinningar (173 243 tusen kronor). Dessa avser framför allt ersättning för tidigare gjorda skuldavskrivningar inom ramen för HIPC-initiativet avseende Angola och Pakistan.

Not 7. Finansiella intäkter transfereringar

	060101 -061231	050101 -051231
Ränteintäkter u-krediter	45 929	43 419
Ränteintäkter Sidas garantier för u-krediter	22 973	13 090
Valutakursvinster	2 850	50 199
Summa finansiella intäkter transfereringar	71 752	106 708

Not 8. Finansiella kostnader transfereringar

	060101 -061231	050101 -051231
Räntekostnader Sidas garantier för u-krediter	-413	128
Valutakursförluster	-30 617	-21 773
Övriga finansiella kostnader	-75	-105
Summa finansiella kostnader transfereringar	-31 105	-21 750

Not 9. Årets kapitalförändring

	060101 -061231	050101 -051231
<i>Periodiseringsdifferenser i anslagsfinansierad verksamhet:</i>		
Amorteringar	34 818	35 744
Personalkostnader	-882	1 762
Avskrivningar	-34 654	-35 836
Uppbörd	8 855	3 146
Övrigt	-2 309	2 835
<i>Över- eller underskott i bidragsfinansierad verksamhet:</i>		
Resultat villkorslån	-126 888	-21 589
U-krediter – gåvoelement	19 404	-172 850
Resultat biståndskrediter	-159 909	-16 799
Resultat Sidas garantier för u-krediter	168 027	103 966
Övriga transfereringar	5 614	37 476
Årets kapitalförändring	-87 923	-62 146

Jämförelsebeloppen för 2005 har korrigerats för posterna resultat villkorslån och övriga transfereringar. Befarade kundförluster för villkorslån har flyttats till resultat villkorslån där de bör redovisas.

BALANSRÄKNING

Not 10. Sidas garantier för u-krediter

Sida ska enligt regleringsbrevet från och med budgetåret 2006 redovisa garantiåtaganden i enlighet med rekommendationerna i Riksgäldskontorets (RKG) rapport (2005-03-09, dnr 2004/671) om gemensam kostnads- och riskredovisning för statens myndigheter. Detta påverkar Sidas redovisning av garantier för u-krediter, som förvaltas av EKN.

Tidigare har nettot av Sidas garantier för u-krediter redovisats under balansposten långfristiga fordringar. Med hänsyn till de nya rekommendationerna fördelas i stället samtliga skuld- och tillgångsposter avseende garantier för u-krediter i Sidas balansräkning från och med 2006. För att öka jämförbarheten har berörda balansposter räknats om per 2005-12-31. Denna not avser endast omräkning av jämförelsesiffror. Förändringar mellan 2005-12-31 och 2006-12-31 kommenteras under respektive post.

BALANSPOST	Ursprunglig 051231	Omräkning	Justerad 051231
Långfristiga fordringar hos andra myndigheter	0	+400 000	400 000
Andra långfristiga fordringar	711 452	-396 305	315 147
Fordringar hos andra myndigheter	70 505	+700	71 205
Övriga fordringar	14 955	+ 46 928	61 883
Övriga upplupna intäkter	8 891	+ 2 330	11 221
Kortfristiga placeringar	0	+ 174 448	174 448
Övriga tillgodehavanden i RGK	1 999 124	+ 55 507	2 054 631
Kassa, postgiro och bank	25 401	+4 496	29 898
Summa tillgångar enligt balansräkningen	3 512 742	+ 288 104	3 800 847
Övriga avsättningar	0	+ 287 000	287 000
Skulder till andra myndigheter	89 834	+ 1 005	90 839
Övriga skulder	21 156	+ 99	21 256
Summa kapital och skulder enligt balansräkningen	3 512 742	+ 288 104	3 800 847

Ansvarsförbindelser

Rekommendationerna påverkar även de garantiförbindelser som tidigare år redovisats som ansvarsförbindelser. Dessa utgår och redovisas i stället i en tabell under de inledande kommentarerna till de finansiella dokumenten.

Not 11. Immateriella anläggningstillgångar

	061231	051231
Balanserade utgifter för utveckling		
Ingående balans anskaffningsvärde	14 026	12 776
Årets nyanskaffning	290	1 250
Utgående balans anskaffningsvärde	14 316	14 026
Ingående balans ackumulerade avskrivningar	-3 198	-624
Årets avskrivning	-2 671	-2 574
Utgående balans ackumulerade avskrivningar	-5 869	-3 198
Bokfört värde	8 447	10 828
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
Ingående balans anskaffningsvärde	21 195	19 083
Årets nyanskaffning	5 320	2 111
Återfört anskaffningsvärde utrangeringar	-28	0
Utgående balans anskaffningsvärde	26 486	21 195
Ingående balans ackumulerade avskrivningar	-4 964	-954
Årets avskrivning	-4 633	-4 010
Utgående balans ackumulerade avskrivningar	-9 597	-4 964
Bokfört värde	16 889	16 230
Utgående balans immateriella anläggningstillgångar	25 336	27 058

Not 12. Materiella anläggningstillgångar

	061231	051231
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående balans anskaffningsvärde	59 903	54 241
Återfört anskaffningsvärde (försäljning/utrangering)	-45 379	0
Årets nyanskaffning	11 290	5 662
Utgående balans anskaffningsvärde	25 814	59 903
Ingående balans ackumulerade avskrivningar	-43 021	-33 248
Återförda ackumulerade avskrivningar (försäljning/utrangering)	45 199	0
Årets avskrivning	-6 450	-9 772
Utgående balans ackumulerade avskrivningar	-4 272	-43 021
Bokfört värde	21 542	16 882
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
Ingående balans anskaffningsvärde	158 689	172 432
Årets nyanskaffning	41 859	17 827
Återfört anskaffningsvärde (försäljning/utrangeringar)	-62 613	-31 570
Utgående balans anskaffningsvärde	137 935	158 689
Ingående balans ackumulerade avskrivningar	-115 985	-128 019
Årets avskrivning	-20 900	-19 480
Återförda avskrivningar (försäljning/utrangeringar)	61 932	31 515
Utgående balans ackumulerade avskrivningar	-74 953	-115 985
Bokfört värde	62 982	42 705
Förskott avseende materiella anläggningstillgångar		
Bokfört värde	241	1 286
Utgående balans materiella anläggningstillgångar	84 765	60 873

Not 13. Finansiella anläggningstillgångar

Långfristiga fordringar hos andra myndigheter

Posten utgörs av långfristiga placeringar i värdepapper hos RGK som förvaltas av EKN och utgör en del av EKN:s garantiverksamhet för Sidas räkning. Under 2006 har EKN gjort omplaceringar så att de långfristiga placeringarna hos RGK har ökat, medan andra långfristiga och kortfristiga fordringar har minskat. Anledningen till förändringen är att ökad avkastning på portföljen uppnåtts. EKN gör bedömningen att Sidas skadebetalningar inte kommer att öka dramatiskt och därför är det möjligt att göra långfristiga placeringar.

Andra långfristiga fordringar

Posten utgörs till största delen (118 000 tusen kronor) av skadefordringar inom Sidas garantier för u-krediter som förvaltas av EKN. Garantiernas redovisade värde efter gjorda avsättningar bedöms täcka kostnader för eventuella framtida förluster. Posten har minskat på grund av de återvinningar som nämns i not 6. Resterande del av balansposten är en fordran på Swedfund avseende villkorslån (30 960 tusen kronor). Fordran utgörs av inbetalda amorteringar och räntor som ännu ej redovisats till Sida från Swedfund.

Not 14. Utlåning

	061231	051231
Utlåning biståndskrediter		
Ingående balans	247 961	233 840
Årets nyutlåning	27 395	17 510
Årets amorteringar	-6 789	-3 389
Årets förändring av befarade förluster	-95 509	0
Utgående balans	173 057	247 961
Utlåning villkorslån		
Ingående balans	173 264	177 327
Årets nyutlåning	19 332	49 093
Korrigerigering tidigare års utlåning*	53 749	-
Årets amorteringar	-4 646	-11 329
Årets nedskrivningar	-13 619	-4 844
Årets förändring kursdifferenser	-520	-8 318
Årets förändring befarade förluster	-113 270	-17 103
Förändring fonderade medel villkorslån**	-13 813	-11 562
Utgående balans	100 477	173 264
Total utgående balans	273 535	421 225

* Avser korrigeringar som tidigare har bokförts som lämnat bidrag.

** Avser inbetalda amorteringar och räntor som ännu ej redovisats till Sida från Swedfund. Se även not 13.

Jämförelsesiffror 2005

Balansposten utlåning och ansvarsförbindelser för villkorslån redovisades med felaktiga belopp i årsredovisningen 2005. Posten utlåning redovisades till 421 225 tusen kronor, men borde ha varit 460 825 tusen kronor. Under ansvarsförbindelser redovisades posten villkorslån till 40 001 tusen kronor, men borde ha varit 401 tusen kronor. Sida har dock valt att inte korrigera jämförelsesiffrorna, utan redovisar dem såsom vid årsredovisningen 2005.

Not 15. Fordringar

Fordringar hos andra myndigheter

Posten har under året ökat med 116 876 tusen kronor. Detta beror på att fordran på EKN avseende Sidas garantier för u-krediter har ökat med 113 912 tusen kronor. Anledningen till ökningen är att ersättningar för skuldavskrivningar betalades till EKN, men avsåg delvis Sida. Detta regleras efter årsskiftet.

Övriga fordringar

Posten har under året ökat med 44 206 tusen kronor. Detta beror på att fordringarna för garantitagarna har ökat med 45 730 tusen kronor. Ökningen beror på att en ny affär på Sri Lanka har bokats som utfästelse.

Not 16. Periodavgränsningsposter

	061231	051231
Förutbetalad hyra	17 588	24 472
Övriga förutbetalda kostnader	2 689	2 710
Upplupna bidragsintäkter inomstatliga	6	33
Upplupna ränteutgifter*	16 069	8 130
Övriga upplupna intäkter	6 250	3 091
Utgående balans	42 602	38 437

* Upplupna ränteutgifter består till största delen av räntefordringar avseende UNDP, WHO, ILO och FAO. Summan av dessa uppgår för 2006 till 16 056 tusen kronor.

Not 17. Avräkning med Statsverket

	061231	051231
Ingående balans	82 811	173 224
<i>Avräknat mot statsbudgeten</i>		
– Anslag	16 377 452	14 472 818
– Inkomsttitlar	–55 251	–39 587
<i>Avräknat mot statsbudgeten totalt</i>	<i>16 322 201</i>	<i>14 433 232</i>
<i>Avräknat mot Statsverkets checkräkning</i>		
– Anslagsmedel som tillförts räntekonto	–621 037	–588 940
– Uppbördsmedel m.m.	1 420 760	1 157 342
– Transfereringar m.m.	–17 008 556	–15 092 047
<i>Avräknat mot Statsverkets checkräkning totalt</i>	<i>–16 208 833</i>	<i>–14 523 645</i>
Årets avräkning med Statsverket	113 368	–90 413
Utgående balans	196 179	82 811

Not 18. Kortfristiga placeringar

Posten utgörs av kortfristiga placeringar i värdepapper som förvaltas av Exportkreditnämnden (EKN) och utgör en del av EKN:s garantiverksamhet för Sidas räkning. Posten har minskat med 34 228 tusen kronor jämfört med föregående år, vilket beror på att de långfristiga fordringarna har ökat, se not 13.

Not 19. Kassa och bank

Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret

Sida har ett kreditutrymme om 20 000 tusen kronor på räntekontot hos Riksgäldskontoret. Räntekontokrediterna har inte utnyttjats under 2006.

	061231	051231
Räntekontot består av		
Anslagsmedel	61 931	61 233
Summa behållning	61 931	61 233
Varav kortsiktigt likviditetsbehov	27 265	29 673

Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret

Balansposten utgörs av avsättningar för att täcka eventuella förluster inom Sidas verksamhet med u-krediter och fristående garantier.

Not 20. Statskapital

Sidas statskapital utgörs av medel hänförliga till biståndskrediter, villkorslån och u-krediter. Sida har inget avkastningskrav på statskapitalet.

Utbetalning av villkorslån avräknas mot anslag och redovisas mot statskapital. Amortering av villkorslån tillförs inkomsttitel på statsbudgeten och reducerar statskapital.

Biståndskrediter redovisas på samma sätt, men med den skillnaden att redovisningen av fordran och amorteringar mot statskapital och inkomsttitel sker efter justering med hänsyn till lånens avskrivningsgrad.

I samband med avsättning av framtida räntesubventioner för beviljade u-krediter avräknas anslaget och redovisas mot statskapital. Årets räntesubventioner redovisas som kostnader i resultaträkningen och medför en kapitalförändring som nästkommande år avslutas mot statskapital.

	061231	051231
Biståndskrediter		
Ingående balans	425 996	216 631
Årets avsättning	15 000	210 000
Årets amorteringar	-6 789	-3 389
Årets avslutade kapitalförändring	-16 799	2 755
Korrigerig till statskapital u-krediter	-210 000	0
Utgående balans	207 408	425 996
Villkorslån		
Ingående balans	332 713	257 062
Årets nyutlåning/avsättning	19 332	74 093
Korrigerig tidigare års utlåning*	53 749	0
Årets amorteringar	-4 646	-11 329
Årets avslutade kapitalförändring	-4 486	12 887
Utgående balans	396 662	332 713
U-krediter		
Ingående balans	1 923 405	2 173 800
Årets avsättning	0	-25 842
Korrigerig från statskapital biståndskrediter	210 000	0
Årets avslutade kapitalförändring	-131 091	-224 554
Utgående balans	2 002 314	1 923 405
Konst		
Ingående balans	0	0
Årets inköp	26	0
Utgående balans	26	0
Total utgående balans	2 606 410	2 682 115

* Avser korrigeringar som tidigare har bokförts som lämnat bidrag.

Not 21. Balanserad kapitalförändring

	061231	051231
Ingående balans	485 361	458 738
Avslutad kapitalförändring tidigare år	-62 146	-182 289
Tillkommer; avsatt mot statskapital för biståndskrediter	16 799	-2 755
Tillkommer; avsatt mot statskapital för villkorlån	4 486	-12 887
Tillkommer; avsatt mot statskapital för u-krediter	131 091	224 554
Utgående balans	575 591	485 361

Not 22. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	061231	051231
Ingående avsättning	4 777	4 177
Årets pensionskostnad	643	2 865
Årets pensionsutbetalningar	-2 712	-2 265
Utgående avsättning	2 708	4 777

Not 23. Övriga avsättningar

	061231	051231
Ingående avsättning	287 000	333 000
Årets avsättningar	96 000	-46 000
Utgående avsättning	383 000	287 000

Posten övriga avsättningar avser i sin helhet avsättningar för försäkringstekniskt beräknad risk i EKN:s garantiverksamhet. Avsättningarna har ökat bland annat beroende på ökade reserveringar för oförväntade förluster. Den enskilt största förklaringen är ökad koncentration i engagemanget avseende Sri Lanka. De nya utfästelserna har medfört en ökad risk i engagemanget.

Not 24. Lån i Riksgäldskontoret

Sida har enligt regleringsbrevet en beviljad låneram på 120 000 tusen kronor.

Lånet i RGK avser anläggningstillgångar och bör stämma mot det bokförda värdet på immateriella och materiella anläggningstillgångar (se not 11 och 12). Differensen om 1 532 tusen kronor beror på att lån för inköp gjorda i december tas upp i juni 2006. Lån har ej heller tagits för pågående arbeten eller förskott.

	061231	051231
Ingående balans	79 767	94 178
Årets upptagna lån	63 620	21 333
Årets amorteringar	-34 818	-35 744
Utgående balans	108 569	79 767

Not 25. Övriga skulder

Posten har ökat med 118 160 tusen kronor jämfört med föregående år. En del av ökningen beror på att samfinansierade insatser har ökat med 68 614 tusen kronor. Av dessa avser bland annat 55 350 tusen kronor inbetalningar från NORAD avseende Zimbabwe och 9 185 tusen kronor avseende Mali. En annan del av ökningen beror på Sidas garantier för u-krediter (49 129 tusen kronor), som avser skuld till garantitagarna avseende ännu ej fördelade återvinningar.

Not 26. Periodavgränsningsposter

	061231	051231
Upplupen lön och semesterlön	39 994	36 522
Övriga upplupna kostnader, ej statliga	4 591	5 312
Övriga upplupna kostnader, inomstatliga	515	2 414
Oförbrukade bidrag inomstatliga	5 652	7 329
Förutbetalda intäkter	0	36
Utgående balans	50 752	51 612

ANSLAGSREDOVISNINGEN**Not 27. Ingående överföringsbelopp**

I ändring av regleringsbrev UD2006/30189/PLAN har regeringen beslutat att Sida får disponera allt anslagssparande hänförligt till 7 8:1 Bistandsverksamhet.

Sida hade vid utgången av 2005 ett anslagssparande på anslaget 8:2 anslagsposten 1, Sida om 31 836 tusen kronor. Enligt ändring av regleringsbrev UD2006/30189/PLAN har Sida givits fortsatt dispositionsrätt till hela det sparade anslagsbeloppet. Dock har Sida ålagts en utgiftsbegränsning i samma beslut (se not 30).

Sida hade vid utgången av 2005 ett anslagssparande på anslagsposten 5 5 11:1 Samarbete inom Östersjöregionen om 13 692 tusen kronor. Enligt regleringsbrev UD2005/67875/PLAN får Sida endast disponera 3 procent.

Sida hade vid utgången av 2005 ett anslagssparande på anslaget 24 39:6 Näringslivsutveckling i Östersjöregionen, anslagspost 6 till Sidas disposition om 32 488 tusen kronor. Enligt regleringsbrev UD2005/63968/EC har Sida givits fortsatt dispositionsrätt till hela det sparade anslagsbeloppet.

Not 28. Årets tilldelning enligt regleringsbrev

Skillnaden mellan tilldelningen i regleringsbrevet och tilldelningen i anslagsredovisningen beror på att Sida har följt rapporteringen i Hermes. Där har Regeringskansliet registrerat de omfördelningar mellan anslagsposter som gjorts under året som om disponeringar.

Not 29. Omdisponerade överföringsbelopp

Samtliga nedanstående ändringar framgår av tabellen sist i noten.

I ändring av regleringsbrev UD2006/20747/USTYR har regeringen beslutat om en omfördelning av det utgående anslagssparandet per den 31 december 2005.

I ändring av regleringsbrev UD2006/7405/MU har regeringen överfört 20 000 tusen kronor från anslaget 8:1 anslagsposten 29.1 Organisations- och temastöd till anslaget 8:1 anslagsposten 3 Globala program.

I ändring av regleringsbrev UD2006/15091/GS har regeringen överfört 8 500 tusen kronor från anslaget 5:11 anslagsposten 1 Samarbete inom Östersjöregionen till anslagsposten 3.

I ändring av regleringsbrev UD2006/9510/UP har regeringen överfört 235 000 tusen kronor från anslaget 8:1 anslagsposten 29.1 Organisations- och temastöd till anslaget 8:1 anslagsposten 3 Globala program.

I ändring av regleringsbrev UD2006/30189/PLAN har regeringen beslutat om en överföring till anslaget 5:11 anslagsposten 1 Samarbete inom Östersjöregionen med 5 000 tusen kronor från anslaget 8:1 anslagsposten 26.2 Östeuropa och Centralasien, icke ODA-länder.

I ändring av regleringsbrev UD2006/50554/EC har regeringen överfört 5 000 tusen kronor till anslaget 8:1 anslagsposten 26.2 Östeuropa och Centralasien, icke ODA-länder. Sida redovisar överföringen som ett omdisponerat anslagsbelopp i enlighet med redovisningen i Hermes.

I ändring av regleringsbrev UD2006/60694 har regeringen beslutat om omföra 50 000 tusen kronor från anslaget 8:1 anslagsposten 33 U-krediter till Regeringskansliets anslag 8:1 anslagsposten 16.2 Övrigt stöd till FN-relaterad verksamhet. I samma beslut görs omfördelningar så att anslagsposten 26.1 Östeuropa och Centralasien, ODA-länder, ökas med 70 000 tusen kronor, anslagsposten 7 Latinamerika minskas med 35 000 tusen kronor, anslagsposten 6, Asien, Mellanöstern och Nordafrika minskas med 20 000 tusen kronor och anslagsposten 32 Forskning minskas med 15 000 tusen kronor.

Anslag	Benämning	Omfördelning oin-tecknat anslagssparande	Omfördelning mellan anslagsposter	Omdisponeringar	Netto
7 8:1.1	Humanitära insatser och konfliktrelaterad verksamhet	100 000			100 000
7 8:1.2	Information				0
7 8:1.3	Globala utvecklingsprogram	70 000		255 000	325 000
7 8:1.5	Enskilda organisationer				0
7 8:1.6	Asien, Mellanöstern och Nordafrika		-20 000		-20 000
7 8:1.7	Latinamerika		-35 000		-35 000
7 8:1.9	Afrika	50 000			50 000
7 8:1.26.1	Östeuropa och Centralasien, ODA-länder	70 000	70 000		140 000
7 8:1.26.2	Östeuropa och Centralasien, icke ODA-länder		-5 000	5 000	0
7 8:1.32	Forskning	-100 000	-15 000		-115 000
7 8:1.33	U-krediter	-190 000		-50 000	-240 000
5 5:11.1	Samarbete inom Östersjöregionen		5 000	-8 500	-3 500
7 8:1	Summa	0	0	201 500	201 500

Not 30. Utgiftsbegränsningar

I ändring av regleringsbrev UD2007/886/USTYR har regeringen beslutat att Sida har en utgiftsbegränsning på 15 860 800 tusen kronor för anslaget 8:1, till Sidas disposition, varav 530 000 tusen kronor avser anslagsposten 26.2 Östeuropa och Centralasien, icke ODA-länder.

I ändring av regleringsbrev UD2006/30189/PLAN har Sida fått en utgiftsbegränsning på 657 336 tusen kronor för anslaget 8:2 ap 1, Sida.

Not 31. Anslagskredit

Sida får under budgetåret 2006 enligt regleringsbrevet disponera en anslagskredit på 18 631 tusen kronor på anslag 7 8:2 ap 1 Sida (förvaltningsanslaget).

Not 32. Avslutade anslag

Sida hade vid utgången av 2005 kvarvarande medel på ap 7 9:1 Samarbete med Central- och Östeuropa motsvarande 239 tusen kronor. Då Sida ej disponerar detta anslag 2006 har kvarvarande medel registrerats som en indragning.

Not 33. Återförda medel från anslagssparande på ramanslag

Sida hade vid utgången av 2005 ett anslagssparande på anslaget 5 5:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet ap 3 Sida verksamhet utomlands om 1 149 tusen kronor. Enligt regleringsbrev UD2005/67875/PLAN ska detta anslagssparande föras bort som en omDispositionering till 5 5:2 Freds- och säkerhetsfrämjande ap 5 Till regeringens disposition.

Not 34. Negativt anslagsutfall

Sida har vid utgången av 2006 ett negativt utfall med -1 018 tusen kronor på anslaget 24 39:6 Näringslivsutveckling i Östersjöregionen, ap 6 till Sidas disposition.

Det negativa utfallet beror på återbetalningar som har inkommit under 2006 avseende utbetalningar som Sida gjort tidigare år. Det utgående anslagssparandet 2006 (33 506 tusen kronor) ska överföras till anslagsposten 4, till regeringens disposition enligt regeringsbeslut UD2005/63968/ED.

Not 35. Redovisning mot statsbudgetens inkomstitlar

Årets beräknade inkomster som Sida ej disponerar anges till 50 000 tusen kronor i enlighet med regleringsbrevet.

I uppbördsavsnittet i resultaträkningen redovisas endast 43 816 tusen kronor som medel som tillförts statsbudgeten. Beloppet överensstämmer ej med utfallet i inkomstitelredovisningen (55 251 tusen kronor). Detta förklaras av att återbetalning av villkorslån och biståndskrediter (11 435 tusen kronor) redovisas mot statskapital och därför i stället påverkar årets kapitalförändring.

Saldot i uppbördsavsnittet i resultaträkningen består av förändringen av periodiserade, det vill säga ännu ej betalda, inkomster (8 855 tusen kronor).

BEMYNDIGANDEN

Not 36. Definition av bemyndiganden

Begreppet bemyndiganden avser den rättighet som Sida tilldelas i regleringsbrevet att iklåda sig ekonomiska förpliktelser som medför framtida utgifter som ska täckas med anslag som myndigheten ännu inte tilldelats.

Not 37. Ingående åtaganden

Uppgift om bemyndigande för anslagsposten 5 5:2.3 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet, Sidas verksamhet utomlands, saknades i Sidas årsredovisning för 2005. Bemyndiganderamen utnyttjades inte, varför ingående åtagande för 2006 är 0 kronor.

Not 38. Summa utestående åtaganden

Åtaganden som täcks av redan tilldelade anslag redovisas i kolumnen »Därav in-tecknat« i anslagsredovisningen. Dessa ingår inte i bemyndiganderedovisningen.

Utestående åtaganden per bokslutsdatum och totalsumman av per år fördelade belopp uppvisar en viss beloppsmässig skillnad. Skillnaden uppkommer då totalsumman för utestående åtaganden inkluderar skillnaden mellan avtalsbelopp som fördelats före 2006 och utbetalningar som gjorts före 2006. Dessa avtalsbelopp är formellt avtalade och är fortfarande giltiga varför de redovisas som utestående åtaganden. Sida gör emellertid bedömningen att denna mellanskillnad med stor sannolikhet inte kommer att utbetalas varför de inte ingår i framtida fördelade belopp. Dessa medel har därför inte heller redovisats som in-tecknat anslagssparande.

FINANSIERINGSANALYS

Not 39. Verksamhetens kostnader

	060101 -061231	050101 -051231
Verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen	-1 048 645	-966 389
Verksamhetens kostnader enligt finansieringsanalysen	-1 015 776	-929 926
Skillnad	-32 869	-36 463

Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen som inte ska påverka finansieringsanalysen:

	060101 -061231	050101 -051231
Realisationsförlust vid försäljning av anläggningstillgångar	-284	-27
Avsättningar för framtida pensionsåtaganden	2 069	-600
Avskrivningar av anläggningstillgångar	-34 654	-35 836
Summa	-32 869	-36 463

Not 40. Intäkter av avgifter och andra ersättningar

	060101 -061231	050101 -051231
Intäkter av avgifter m.m. enligt resultaträkningen	61 404	55 772
Intäkter av avgifter m.m. enligt finansieringsanalysen	60 451	54 907
Skillnad	953	865

Skillnaden består av följande post i resultaträkningen som inte ska påverka finansieringsanalysen:

	060101 -061231	050101 -051231
Realisationsvinst vid försäljning av anläggningstillgångar	953	865
Summa	953	865

Not 41. Nyutlåning och nedskrivning

Postens saldo har korrigerats med -44 704 tusen kronor. Detta belopp motsvaras av föregående års orealiserade kursdifferenser. Från och med 2006 redovisas dessa på separata konton.

Not 42. Ökning av statskapital med medel som erhållits från statsbudgeten

Under avsnittet Finansiering av transfereringsverksamhet redovisas 210 000 tusen kronor som Ökning av statskapital med medel som erhållits från statsbudgeten. Postens saldo för 2006 utgörs i sin helhet av en justering på 210 000 tusen kronor. I 2005 års saldo ingick avsättning för u-krediter på grund av felklassificering som biståndskrediter. Detta har korrigerats genom en ombokning under 2006. Korrigeringen påverkar även beloppet i Finansiering av låneverksamhet med motsvarande summa.

TVISTER

Med tvist avses här antingen att Sida kräver pengar av annan part eller att part kräver pengar av Sida och att den som krävs på pengar inte är villig att betala. Nedan redovisas tvisterna under rubrikerna eventalförpliktelser och osäkra fordringar.

Eventalförpliktelser**Scandiaconsult AB: 4 200 tusen kronor**

Scandiaconsult har utfört uppdrag åt Sida på Västbanken/Gaza i ett projekt avseende ombyggnad av dagvatten och avloppssystem. Scandiaconsult har i domstol yrkat ersättning, utöver vad Sida tidigare utgivit enligt kontrakt mellan parterna, för dels utebliven vinst, dels tillkommande kostnader om sammanlagt cirka 4,2 miljoner kronor jämte ränta. Sida har bestritt yrkandena (och framställt motfordran enligt nedan). Tingsrätten avgjorde tvisten till Sidas fördel i januari 2006. Scandiaconsult har överklagat domen till hovrätten.

Caspian Trading: 83 tusen kronor

Caspian Trading Ekonomisk Förening har av Sida beviljats importgaranti med maximalt 187 500 kronor för marknadsintroduktion av fiskprodukter från Ryssland. På grund av försenad leverans har Caspian Trading inkommit med begäran om utbetalning av garantibeloppet. Med anledning av Caspian Tradings begäran har Sida beslutat att betala ut cirka 104 000 kronor till föreningen. Caspian Trading har överklagat Sidas beslut och yrkat att erhålla minst 187 500 kronor. Målet har avgjorts till Sidas fördel i länsrätten respektive kammarrätten. Caspian Trading har begärt prövning i Regeringsrätten.

Osäkra fordringar**Scandiaconsult AB: 500 tusen kronor**

I ovan angiven tvist inför domstol, yrkar Sida, kvittningsvis, ersättning, för ekonomisk förlust om sammanlagt drygt 500 000 kronor på grund av motpartens kontraktsbrott.

Hifab AB m.fl. och NCC AB: 97 000 tusen kronor

Hifab International AB och KM International AB (numera WSP) har genom konsortium utfört uppdrag som konsult vid en vägbyggnation utförd av NCC i Nicaragua. Sedan fel uppstått i vägbeläggningen, vilket beräknas ha medfört en extra kostnad om 97 miljoner kronor, har förhandlingar förts om ersättningsansvar för konsortiet och NCC. Bolagen har bestritt ansvar. Sida har genomfört flera utredningar i syfte att fastställa om motparterna har ett ersättningsansvar och, i så fall, möjligheterna att bevisa ett sådant ansvar. Sida har för avsikt att undersöka möjligheterna till en förlikning i ärendet.

Nepru: 1 200 tusen kronor

Den namibiska forskningsorganisationen Namibian Economic Policy Research Unit (Nepru) har erhållit bidrag från Sida. En revision har visat att 1,2 miljoner kronor av bidraget använts på ett sätt som inte överensstämmer med avtalet om bidrag. Sida har krävt Nepru på återbetalning av hela det felaktigt använda beloppet. En diskussion pågår om hur återbetalningen ska genomföras.

Caritas Sverige: 530 tusen kronor

Caritas Sverige (Caritas) har erhållit bidrag från Sida för flera olika projekt och program. Revisioner har visat att sammanlagt minst 530 000 kronor har använts på sätt som inte är förenligt med avtalen. Sida har krävt Caritas på 530 000 kronor jämte ränta, vilket belopp organisationen medgett att återbetala. Caritas har inte återbetalt beloppen. Sida kan komma att vidta rättsliga åtgärder.

Startprogrammen: 1 800 tusen kronor

Sida har, inom ramen för startprogrammen fram till och med år 1999, beviljat avskrivningslån och villkorslån till ett stort antal företag. Åtta av dessa företag har ännu inte reglerat sina lån i enlighet med avtalen. Den sammanlagda fordran på företagen uppgår till cirka 1,8 miljoner kronor. Sida har yrkat återbetalning av skuldbeloppen. Sida förhandlar med företagen om återbetalningen.

CDA: 315 tusen kronor

Sida har lämnat bidrag om 800 000 kronor till organisationen Center for Democratic Advancement (CDA). En revision har visat att CDA, i förhållande till Sida, rapporterat cirka 260 000 kronor högre kostnader än de faktiska kostnaderna. CDA har inte heller återbetalat oanvända medel om 55 000 kronor. Sida har krävt återbetalning av det sammanlagda beloppet om 315 000 kronor. CDA har inte reglerat skulden. Sida överväger rättsliga åtgärder.

Styrelsens fastställande av årsredovisningen

2006

Styrelsens fastställande av årsredovisningen

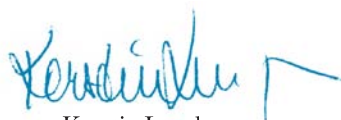
Sidas styrelse har vid möte den 16 februari 2007 beslutat att fastställa Sidas årsredovisning för 2006.

Maria Norrfalk, GD, ordförande

Ari Kokko

Kerstin Lundgren

Birgitta Ohlsson

Leif Håkansson

Charlotte Petri Gornitzka

Lena Johansson

Holger Gustafsson

Marie Nordén

Kent Hårstedt

Marie Öberg Lindevall

Bilagor

2006

Bilaga 1. Kostnader summerat per verksamhetsgren, region/land och världsdel

Bilaga 1:1. Översikt över politikområden, kostnader i tkr

Politikområde	2004	2005	2006
Internationellt utvecklingssamarbete	12 364 355	13 829 917	15 683 532
Utrikes- och säkerhetspolitik	2 970	4 673	17 377
Övriga politikområden	63 604	39 410	22 421
Summa	12 430 929	13 874 000	15 723 330
Förvaltningskostnad	545 562	578 335	620 751
Totalt	12 976 491	14 452 335	16 344 081

Bilaga 1:2. Internationellt utvecklingssamarbete per verksamhetsgren och region, kostnader i tkr

Region	VERKSAMHETSGREN					
	Afrika	Asien, Mellanöstern och Nordafrika	Latinamerika	Östeuropa och Centralasien	Globala utvecklingsprogram	Forskning
Afrika söder om Sahara	4 664 674	0	0	0	0	248 050
Asien, Mellanöstern och Nordafrika	0	2 226 472	0	0	931	86 393
Latinamerika	0	0	902 646	0	1 329	100 881
Europa	0	0	0	1 692 599	112	0
varav Europa ODA-länder	0	0	0	1 308 355	112	0
varav Europa icke ODA-länder	0	0	0	384 243	0	0
Globalt	6 018	0	0	19	1 895 871	492 575
Totalt	4 670 692	2 226 472	902 646	1 692 618	1 898 243	927 899

Bilaga 1:2. Forts.

Region	VERKSAMHETSGREN					Totalt
	Humanitära insatser och konfliktrelaterad verksamhet	varav konflikt-hantering	U-krediter	Enskilda organisationer	Information	
Afrika söder om Sahara	977 298	44 484	-15 134	325 106	0	6 199 995
Asien, Mellanöstern och Nordafrika	483 578	12 428	10 125	214 008	0	3 021 507
Latinamerika	105 114	16 025	0	220 673	0	1 330 643
Europa	57 476	0	0	47 916	0	1 798 103
varav Europa ODA-länder	21 671	0	0	47 628	0	1 377 767
varav Europa icke ODA-länder	35 805	0	0	288	0	420 336
Globalt	388 112	62 494	12 692	485 960	52 038	3 333 284
Totalt	2 011 579	135 432	7 683	1 293 663	52 038	15 683 532

Bilaga 1:3. Internationellt utvecklingssamarbete per verksamhetsgren, region och land i Afrika, kostnader i tkr

Land och region	Afrika	Globala utvecklingsprogram	Forskning	Hum.insatser och konfliktrelaterad verksamhet	varav konfliktrelaterad verksamhet	U-krediter	Enskilda organisationer	Totalt
AFRIKA SÖDER OM SAHARA								
Angola	40 474	0	0	12 054	0	0	541	53 069
Benin	0	0	0	-730	0	0	2 400	1 670
Botswana	11 409	0	0	0	0	0	0	11 409
Burkina Faso	98 364	0	5 497	0	0	0	6 961	110 821
Burundi	13 947	0	0	43 341	2 488	0	3 498	60 786
Centralafrikanska republiken	0	0	0	12 956	0	0	0	12 956
Elfenbenskusten	29 900	0	0	25 964	0	0	122	55 986
Eritrea	0	0	0	12 346	0	0	2 950	15 296
Etiopien	240 833	0	15 352	38 780	0	0	10 920	305 885
Gambia	0	0	0	0	0	0	5 516	5 516
Ghana	4 993	0	0	0	0	0	599	5 592
Guinea	0	0	0	10 592	0	0	240	10 833
Guinea-Bissau	12 300	0	0	0	0	0	0	12 300
Kamerun	0	0	0	1 980	0	0	2 126	4 106
Kap Verde	1 024	0	0	0	0	114	0	1 137
Kenya	352 484	0	0	6 238	4 174	0	24 220	382 942
Kongo Brazzaville	0	0	0	21 393	0	0	2 190	23 583
Demokratiska republiken Kongo	77 625	0	0	170 270	11 992	0	11 690	259 585
Lesotho	0	0	0	0	0	0	288	288
Liberia	50 000	0	0	43 138	0	0	5 689	98 827
Madagaskar	0	0	0	0	0	0	3 459	3 459
Malawi	110 000	0	0	10 784	0	0	5 293	126 077
Mali	183 843	0	0	-143	0	0	3 480	187 180
Mauretanien	0	0	0	0	0	0	8 248	8 248
Mauritius	0	0	0	0	0	0	192	192
Moçambique	637 789	0	21 683	0	0	1 185	3 168	663 825
Namibia	61 805	0	683	1 548	0	0	2 009	66 045
Niger	0	0	0	-249	0	0	988	739
Nigeria	5 353	0	0	990	0	0	867	7 210
Rwanda	97 333	0	22 972	3 960	0	0	3 032	127 297
Sao Tomé & Príncipe	0	0	0	0	0	0	175	175
Senegal	2 198	0	0	990	5 000	0	1 394	4 582
Sierra Leone	15 000	0	0	10 285	-506	0	1 401	26 686
Somalia	30 951	0	0	53 352	0	0	10 565	94 868
Sudan	115 200	0	0	200 666	0	0	10 750	326 616
Sydafrika	128 415	0	2 477	990	0	0	30 528	162 410
Tanzania	744 341	0	46 881	6 032	0	0	21 839	819 093
Tchad	0	0	0	24 891	0	0	1 696	26 587
Togo	0	0	0	0	0	0	4 884	4 884
Uganda	309 639	0	46 230	86 592	0	1 567	17 356	461 384
Zambia	345 451	0	0	3 096	0	0	7 759	356 306
Zimbabwe	78 421	0	0	43 361	0	0	9 571	131 352
Regionalt Afrika	865 583	0	86 274	131 832	21 336	-18 000	96 505	1 162 194
TOTALT AFRIKA SÖDER OM SAHARA	4 664 674	0	248 050	977 298	44 484	-15 134	325 106	6 199 995

Bilaga 1:4. Internationellt utvecklingssamarbete per verksamhetsgren, region och land i Asien, kostnader i tkr

Land och region	Asien, Mellanöstern och Nordafrika	Globala utvecklingsprogram	Forskning	Hum. insatser och konfliktrelaterad verksamhet	varav konfliktrelaterad verksamhet	U-krediter	Enskilda organisationer	Totalt
ASIEN, MELLANÖSTERN OCH NORDAFRIKA								
Asien								
Afghanistan	284 717	0	0	28 728	-936	0	21 584	335 028
Bangladesh	265 728	0	0	3 432	0	2 448	11 113	282 721
Bhutan	708	0	0	0	0	0	0	708
Filippinerna	21 564	0	0	3 956	0	0	13 932	39 452
Indien	89 195	0	0	5 496	0	59	30 668	125 417
Indonesien	104 119	405	0	53 700	0	0	6 559	164 782
Kambodja	119 781	0	0	344	0	0	5 983	126 108
Kina	69 807	0	0	5 894	0	0	10 227	85 928
Korea, nord	5 698	0	0	30 977	900	0	867	37 542
Laos	158 913	303	13 576	0	0	0	2 089	174 881
Malaysia	0	0	0	0	0	0	3 769	3 769
Mongoliet	17 168	0	0	0	0	544	856	18 568
Myanmar/Burma	20 208	0	0	5 810	0	0	1 707	27 725
Nepal	0	0	0	12 421	4 000	0	2 935	15 357
Pakistan	50 000	0	0	21 969	0	0	14 668	86 637
Papua Nya Guinea	0	0	0	0	0	0	316	316
Sri Lanka	109 854	0	14 995	21 582	5 000	1 541	3 636	151 608
Thailand	7 205	0	0	36 010	0	5 472	9 190	57 877
Vietnam	281 760	0	20 784	0	0	62	12 611	315 218
Östtimor	1 058	0	0	10 000	0	0	339	11 397
Asien totalt	1 607 483	708	49 355	240 319	8 964	10 125	153 050	2 061 040
Mellanöstern och Nordafrika								
Algeriet	0	0	0	3 030	0	0	0	3 030
Egypten	8 783	0	0	0	0	0	5 742	14 525
Irak	62 533	0	0	14 748	4 073	0	5 976	83 257
Iran	0	0	0	-395	0	0	361	-34
Jemen	0	0	0	1 548	0	0	2 814	4 362
Jordanien	2 633	0	0	0	0	0	400	3 033
Libanon	48 465	0	0	20 400	0	0	2 410	71 274
Marocko	6 914	0	0	0	0	0	1 101	8 015
Syrien	5 257	0	0	0	0	0	345	5 601
Tunisien	3 806	0	0	990	0	0	466	5 262
Västbanken och Gaza	183 383	0	0	155 081	-609	0	20 691	359 155
Mellanöstern och Nordafrika totalt	321 773	0	0	195 402	3 464	0	40 306	557 481
Regionalt Asien, Mellanöstern och Nordafrika	297 216	223	37 038	47 857	0	0	20 652	402 986
TOTALT ASIEN, MELLANÖSTERN OCH NORDAFRIKA	2 226 472	931	86 393	483 578	12 428	10 125	214 008	3 021 507

Bilaga 1:5. Internationellt utvecklingssamarbete per verksamhetsgren, region och land i Latinamerika, kostnader i tkr

Land och region	Latin-amerika	Globala utvecklings-program	Forskning	Hum. insatser och konflikt-relaterad verksamhet	varav konflikt-relaterad verksamhet	Enskilda organisa-tioner	Totalt
LATINAMERIKA							
Argentina	0	0	0	0	0	2 277	2 277
Belize	0	0	0	0	0	199	199
Bolivia	90 169	0	26 761	2 479	0	14 627	134 036
Brasilien	311	0	0	0	0	22 836	23 147
Chile	150	0	0	0	0	2 099	2 249
Colombia	103 951	0	0	22 677	3 025	4 059	130 687
Costa Rica	1 620	0	0	0	0	5 167	6 787
Domicia	0	0	0	0	0	199	199
Dominikanska republiken	0	0	0	0	0	311	311
Ecuador	539	0	0	0	0	4 179	4 718
El Salvador	9 103	0	0	10 000	0	12 284	31 387
Guatemala	186 240	0	0	37 500	0	16 882	240 622
Haiti	3 546	0	0	17 384	7 500	490	21 419
Honduras	117 476	0	10 368	0	0	10 118	137 962
Jamaica	790	0	0	0	0	0	790
Kuba	6 350	0	0	0	0	409	6 759
Mexiko	0	0	0	0	0	717	717
Nicaragua	199 762	0	33 353	-66	0	11 617	244 665
Paraguay	-157	0	0	0	0	11 636	11 479
Peru	16 993	0	0	1 959	0	10 501	29 454
Uruguay	0	0	0	0	0	2 613	2 613
Venezuela	209	0	0	-57	0	0	152
Regionalt Latinamerika	165 594	1 329	30 400	13 239	5 500	87 451	298 014
TOTALT LATINAMERIKA	902 646	1 329	100 881	105 114	16 025	220 673	1 330 643

Bilaga 1:6. Internationellt utvecklingsamarbete per verksamhetsgren, region och land i Europa, kostnader i tkr

Land och region	Östeuropa och Centralasien	Globala utvecklingsprogram	Hum. insatser och konfliktrelaterad verksamhet	varav konfliktrelaterad verksamhet	Enskilda organisationer	Totalt
EUROPA						
ODA-länder						
Albanien	91 524	0	0	0	939	92 463
Armenien	15 423	0	990	0	277	16 689
Azerbajdzjan	2 026	112	1 980	0	217	4 222
Bosnien och Hercegovina	272 738	0	3 398	0	7 822	284 070
Georgien	66 951	0	990	0	651	68 593
Kazakstan	5 848	0	0	0	475	6 323
Kirgizistan	35 709	0	0	0	1 028	36 738
Kroatien	35 670	0	0	0	231	35 901
Makedonien	88 278	0	0	0	889	89 168
Moldavien	79 782	0	0	0	4 661	84 443
Serbien och Montenegro	290 659	0	6 012	0	3 404	300 075
Kosovo	95 565	0	3 000	0	481	99 047
Montenegro	17 335	0	0	0	-24	17 311
Serbien	101 848	0	1 032	0	2 579	105 459
landet i övrigt	75 911	0	1 980	0	367	78 259
Tadzjikistan	62 926	0	2 408	0	0	65 334
Turkiet	21 622	0	0	0	2 232	23 855
Ukraina	122 592	0	0	0	5 852	118 444
Uzbekistan	6 135	0	2 970	0	785	9 890
Vitryssland	44 679	0	0	0	2 138	46 818
Regionalt Europa	75 793	0	2 924	0	16 025	94 742
ODA-länder totalt	1 308 355	112	21 671	0	47 628	1 377 767
Icke ODA-länder						
Bulgarien	5 014	0	0	0	0	5 014
Estland	6 721	0	0	0	0	6 721
Lettland	14 305	0	0	0	0	14 305
Litauen	15 190	0	0	0	0	15 190
Polen	62	0	0	0	0	62
Rumänien	6 824	0	0	0	0	6 824
Ryssland	323 484	0	35 805	0	0	359 289
Barents	30 211	0	0	0	0	30 211
Övriga Ryssland	293 273	0	35 805	0	0	329 078
Slovakien	49	0	0	0	0	49
Tjeckien	277	0	0	0	0	277
Regionalt Central- och Östeuropa	12 317	0	0	0	288	12 605
Icke ODA-länder totalt	384 243	0	35 805	0	288	420 336
TOTALT ÖSTEUROPA OCH CENTRALASIEN	1 692 599	112	57 476	0	47 916	1 798 103

Bilaga 1:7. De 20 största samarbetsländerna 2006, kostnader i tkr

Land	Kostnad		
	2004	2005	2006
Tanzania	613 744	680 499	819 093
Mozambique	486 468	570 682	663 825
Uganda	313 810	358 287	461 384
Kenya	219 469	314 701	382 942
Ryssland*	345 859	340 851	359 289
Västbanken och Gaza	273 444	260 619	359 155
Zambia	192 621	250 886	356 306
Afghanistan	406 696	328 981	335 028
Sudan	188 760	317 368	326 616
Vietnam	197 295	312 212	315 218
Etiopien	372 710	380 078	305 885
Serbien och Montenegro	212 076	226 341	300 075
Bosnien och Hercegovina	227 122	329 494	284 070
Bangladesh	195 394	178 230	282 721
Demokratiska republiken Kongo	119 528	167 483	259 585
Nicaragua	301 870	305 499	244 665
Guatemala	117 681	113 623	240 622
Mali	109 365	162 120	187 180
Laos	162 828	111 854	174 881
Indonesien	66 873	155 715	164 782
Totalt	5 123 613	5 865 523	6 823 322

*Icke ODAland.

Bilaga 2. Internationellt utvecklingsamarbete per huvudsektor (Sidas indelning)

Bilaga 2. Internationellt utvecklingsamarbete per huvudsektor, region och land, kostnader i tkr

Land och region	Hälsa	Utbildning	Forskning	Mänskliga rättigheter och demokratisk samhällsstyrning	Konflikt, fred och säkerhet	Humanitärt bistånd
AFRIKA SÖDER OM SAHARA						
Angola	19 540	42	0	8 307	8 025	12 054
Benin	252	757	0	853	0	-730
Botswana	8 640	0	0	2 736	0	0
Burkina Faso	22 269	9 209	5 497	13 724	0	0
Burundi	440	1 323	0	14 740	2 488	40 854
Centralafrikanska republiken	0	0	0	0	0	12 956
Elfenbenskusten	0	0	0	122	10 000	45 864
Eritrea	115	304	0	1 634	116	12 346
Etiopien	34 131	18 802	15 352	36 218	132	38 780
Gambia	-43	-114	0	5 847	19	0
Ghana	9	0	0	1 826	0	0
Guinea	9	0	0	225	4	10 592
Guinea-Bissau	0	0	0	0	0	0
Kamerun	7	-1	0	2 118	0	1 980
Kap Verde	0	0	0	1 024	0	0
Kenya	44 278	654	0	148 671	259	6 238
Kongo Brazzaville	-8	-5	0	2 050	4 171	17 219
Demokratiska republiken Kongo	685	14 771	0	69 007	11 992	158 277
Lesotho	26	0	0	253	0	0
Liberia	220	566	0	3 180	30 224	63 138
Madagaskar	0	0	0	3 457	2	0
Malawi	68 214	30	0	46 156	11	10 784
Mali	35 134	50 337	0	15 180	-2	-143
Mauretanium	868	2 546	0	2 306	119	0
Mauritius	17	0	0	169	0	0
Moçambique	33 263	5 198	21 683	140 847	82	0
Namibia	9 070	32 092	755	10 603	4	1 548
Niger	114	265	0	412	0	-249
Nigeria	65	-3	0	6 143	-2	990
Rwanda	237	742	22 972	15 223	-5	4 680
Sao Tomé & Príncipe	-3	-6	0	193	0	0
Senegal	-1	-1	0	1 039	0	990
Sierra Leone	177	530	0	318	20 000	5 285
Somalia	-231	-417	0	30 205	9 688	53 858
Sudan	736	1 685	0	8 628	86	200 666
Sydafrika	27 135	25 082	2 477	83 109	443	990
Tanzania	94 356	108 914	46 881	105 432	132	6 032
Tchad	533	143	0	929	-5	24 891
Togo	822	818	0	2 668	9	0
Uganda	86 153	283	46 230	61 193	4 581	86 592
Zambia	153 366	42	0	64 909	-25	3 096
Zimbabwe	21 573	437	0	57 895	796	43 361
Regionalt Afrika	238 551	15 876	90 038	237 262	54 625	110 496
TOTALT AFRIKA SÖDER OM SAHARA	900 718	290 902	251 886	1 206 808	157 969	973 434

Bilaga 2 forts. Internationellt utvecklingsamarbete per huvudsektor, region och land, kostnader i tkr

Land och region	Infrastruktur	Handel, näringsliv och finansiella system	Naturresurser och miljö	Budgetstöd för fattigdomsbekämpning	Övrigt	Totalt
AFRIKA SÖDER OM SAHARA						
Angola	3 621	375	13	0	1 092	53 069
Benin	2	40	188	0	308	1 670
Botswana	0	0	0	0	33	11 409
Burkina Faso	0	1	4 398	50 000	5 724	110 821
Burundi	3	70	328	0	539	60 786
Centralafrikanska republiken	0	0	0	0	0	12 956
Elfenbenskusten	0	0	0	0	0	55 986
Eritrea	3	174	132	0	472	15 296
Etiopien	9	8 101	113 039	0	41 322	305 885
Gambia	3	-9	-104	0	-83	5 516
Ghana	3 722	0	0	0	35	5 592
Guinea	0	0	0	0	3	10 833
Guinea-Bissau	0	12 300	0	0	0	12 300
Kamerun	0	0	-1	0	3	4 106
Kap Verde	114	0	0	0	0	1 137
Kenya	46 355	19	128 339	0	8 128	382 942
Kongo Brazzaville	-1	-2	-5	0	163	23 583
Demokratiska republiken Kongo	4	91	434	0	4 323	259 585
Lesotho	0	0	0	0	8	288
Liberia	0	337	273	0	890	98 827
Madagaskar	0	0	0	0	0	3 459
Malawi	0	17	14	0	852	126 077
Mali	0	16	959	80 000	5 699	187 180
Mauretanien	6	298	710	0	1 394	8 248
Mauritius	0	0	0	0	6	192
Moçambique	187 635	430	60 939	200 000	13 747	663 825
Namibia	1 776	855	3 786	0	5 556	66 045
Niger	1	14	66	0	116	739
Nigeria	0	-1	-3	0	22	7 210
Rwanda	4	36	170	80 000	3 237	127 297
Sao Tomé & Príncipe	0	0	-4	0	-5	175
Senegal	0	0	2 197	0	359	4 582
Sierra Leone	1	28	132	0	216	26 686
Somalia	-2	-28	-316	0	2 112	94 868
Sudan	1	183	424	0	114 207	326 616
Sydafrika	10 795	3 687	2 795	0	5 897	162 410
Tanzania	77 146	39 911	26 256	300 000	14 034	819 093
Tchad	0	5	29	0	61	26 587
Togo	2	42	195	0	329	4 884
Uganda	54 864	21 378	56 656	33 500	9 952	461 384
Zambia	11 874	11 765	55 617	48 500	7 162	356 306
Zimbabwe	370	194	3 317	0	3 409	131 352
Regionalt Afrika	72 905	48 660	251 369	0	42 411	1 162 194
TOTALT AFRIKA SÖDER OM SAHARA	471 212	148 984	712 344	792 000	293 736	6 199 995

Land och region	Hälsa	Utbildning	Forskning	Mänskliga rättigheter och demokratisk samhällsstyrning	Konflikt, fred och säkerhet	Humanitärt bistånd
ASIEN, MELLANÖSTERN OCH NORDAFRIKA						
Asien						
Afghanistan	15 880	133 473	2 000	121 043	14 160	29 664
Bangladesh	108 068	73 094	0	20 565	229	3 432
Bhutan	0	0	0	0	0	0
Filippinerna	402	878	0	13 296	7 733	3 956
Indien	32 737	448	0	46 263	83	5 496
Indonesien	236	2	0	12 360	15 017	53 700
Kambodja	59	47 238	999	75 583	37	344
Kina	17 053	1 942	0	22 004	2	5 894
Korea, nord	0	0	0	842	925	30 077
Laos	1 712	27 746	13 576	37 215	12	0
Malaysia	17	0	0	1 396	0	0
Mongoliet	31	591	0	4 845	-1	0
Myanmar/Burma	318	13	0	16 144	26	5 810
Nepal	99	193	0	2 406	4 011	8 421
Pakistan	250	744	0	12 198	123	21 969
Papua Nya Guinea	-11	-7	0	351	-4	0
Sri Lanka	250	1 198	14 995	37 098	22 672	16 582
Thailand	531	4 789	0	6 352	59	36 010
Vietnam	31 066	821	20 898	86 763	225	0
Östtimor	-6	-4	0	1 116	-2	10 000
Asien totalt	208 692	293 161	52 468	517 841	65 306	231 355
Mellanöstern och Nordafrika						
Algeriet	0	0	0	0	0	3 030
Egypten	294	896	0	7 771	98	0
Irak	44	-5	0	19 776	6 420	10 675
Iran	0	0	0	351	10	-395
Jordanien	698	151	0	91	0	0
Libanon	31	17	0	1 998	7	20 400
Marocko	139	416	0	915	0	0
Syrien	-5	2 322	0	1 783	-2	0
Tunisien	-3	-6	0	2 830	0	990
Västbanken och Gaza	73 905	1 623	0	59 021	6 162	155 690
Yemen	154	453	0	1 467	36	1 548
Mellanöstern och Nordafrika totalt	72 256	5 869	0	96 003	12 732	191 938
Regionalt Asien, Mellanöstern och Nordafrika	22 044	1 986	37 038	86 507	349	56 946
TOTALT ASIEN, MELLANÖSTERN OCH NORDAFRIKA	305 992	301 016	89 506	700 351	78 386	480 239
LATINAMERIKA						
Argentina	267	644	0	892	0	0
Belize	0	0	0	119	0	119
Bolivia	5 864	24 395	26 761	37 058	2 020	2 479
Brasilien	1 718	3 709	0	14 221	54	0
Chile	110	19	0	1 434	0	0
Colombia	-70	-122	0	56 366	52 639	19 651
Costa Rica	92	687	0	4 075	94	0
Dominica	0	0	0	119	0	119
Dominikanska republiken	-5	-40	0	408	8	0
Ecuador	184	373	0	3 071	0	0
El Salvador	132	74	0	19 150	33	10 000
Guatemala	20 961	131	0	111 442	1 842	65 138
Haiti	0	0	0	4 035	7 500	9 884

Bilaga 2 forts. Internationellt utvecklingssamarbete per huvudsektor, region och land, kostnader i tkr

Land och region	Infrastruktur	Handel, näringsliv och finansiella system	Naturresurser och miljö	Budgetstöd för fattigdomsbekämpning	Övrigt	Totalt
ASIEN, MELLANÖSTERN OCH NORDAFRIKA						
Asien						
Afghanistan	14 253	-29	-329	0	4 913	335 028
Bangladesh	60 098	6 357	5 838	0	5 040	282 721
Bhutan	0	0	708	0	0	708
Filippinerna	2	1 547	10 844	0	794	39 452
Indien	10 049	3 150	23 787	0	3 406	125 417
Indonesien	71 614	0	8 377	0	3 477	164 782
Kambodja	-1	55	248	0	1 544	126 108
Kina	1 258	10 573	23 969	0	3 233	85 928
Korea, nord	0	5 698	0	0	0	37 542
Laos	52 634	1 110	38 256	0	2 621	174 881
Malaysia	0	0	1 875	0	480	3 769
Mongoliet	3 356	667	9 068	0	11	18 568
Myanmar/Burma	0	11	5 004	0	399	27 725
Nepal	30	5	-8	0	199	15 357
Pakistan	50 000	19	12	0	1 321	86 637
Papua Nya Guinea	-1	-3	-8	0	-1	316
Sri Lanka	33 745	17 400	1 268	0	6 399	151 608
Thailand	2	25	9 187	0	921	57 877
Vietnam	10 363	7 523	61 971	0	95 588	315 218
Östtimor	0	-2	-4	0	300	11 397
Asien totalt	307 402	54 107	200 063	0	130 645	2 061 040
Mellanöstern och Nordafrika						
Algeriet	0	0	0	0	0	3 030
Egypten	4 203	165	266	0	831	14 525
Irak	43 982	-2	-6	0	2 375	83 257
Iran	0	0	0	0	0	-34
Jordanien	1 986	8	38	0	62	3 033
Libanon	47 775	0	526	0	521	71 274
Marocko	3 895	22	2 459	0	170	8 015
Syrien	1 509	-1	-3	0	0	5 601
Tunisien	1 018	0	438	0	-5	5 262
Västbanken och Gaza	36 815	3 009	8 930	0	13 998	359 155
Yemen	1	18	85	0	600	4 362
Mellanöstern och Nordafrika totalt	141 182	3 219	12 732	0	18 550	557 481
Regionalt Asien, Mellanöstern och Nordafrika	4 444	31 781	157 884	0	4 007	402 986
TOTALT ASIEN, MELLANÖSTERN OCH NORDAFRIKA	453 028	89 107	370 679	0	153 202	3 021 507
LATINAMERIKA						
Argentina	2	34	160	0	279	2 277
Belize	0	0	0	0	0	199
Bolivia	12	16 139	12 103	0	7 205	134 036
Brasilien	29	190	1 321	0	1 903	23 147
Chile	3	151	382	0	150	2 249
Colombia	-1	-9	1 307	0	926	130 687
Costa Rica	-1	144	1 303	0	393	6 787
Dominica	0	0	0	0	0	199
Dominikanska republiken	0	-3	-30	0	-27	311
Ecuador	1	20	714	0	354	4 718
El Salvador	565	43	34	0	1 356	31 387
Guatemala	13 700	601	21 216	0	5 591	240 622
Haiti	0	0	0	0	0	21 419

Bilaga 2 forts. Internationellt utvecklingssamarbete per huvudsektor, region och land, kostnader i tkr.

Land och region	Hälsa	Utbildning	Forskning	Mänskliga rättigheter och demokratisk samhällsstyrning	Konflikt, fred och säkerhet	Humanitärt bistånd
Honduras	18 900	19 443	10 368	39 538	0	0
Jamaica	0	0	0	703	0	0
Kuba	73	0	525	4 214	0	0
Mexiko	-18	-11	0	771	-6	0
Nicaragua	55 626	163	33 353	57 549	9 949	-66
Paraguay	114	341	0	9 411	0	0
Peru	435	1 020	0	18 512	1 681	1 959
Uruguay	0	0	0	1 336	0	0
Venezuela	0	0	0	209	0	-57
Regionalt Latinamerika	25 953	2 783	30 400	154 009	6 967	7 739
TOTALT LATINAMERIKA	130 337	53 609	101 406	538 801	82 781	116 727
EUROPA						
ODA-länder						
Albanien	12 792	664	0	61 235	1 161	0
Armenien	22	365	0	4 560	-10	990
Azerbajdzjan	0	0	0	1 996	6	2 220
Bosnien och Hercegovina	3 045	11 473	435	106 645	6 186	3 398
Georgien	492	168	0	31 223	894	990
Kazakstan	35	310	0	4 895	1 011	0
Kirgizistan	21 186	602	0	3 870	0	0
Kroatien	5 509	252	0	23 616	0	0
Makedonien	2 408	4 548	0	44 703	603	0
Moldavien	14 395	3 377	1 449	48 786	30	0
Serbien & Montenegro	4 734	7 514	0	154 823	4 960	6 012
Serbien	103	389	0	44 212	27	1 032
Montenegro	-16	-6	0	6 928	0	0
Kosovo	1 547	716	0	48 063	4 934	3 000
Landet i övrigt	3 100	6 415	0	55 620	0	1 980
Tadzjikistan	14 844	203	0	25 424	0	2 408
Turkiet	157	2	0	23 631	15	0
Ukraina	23 241	1 176	0	28 769	3 075	0
Uzbekistan	6 059	286	0	456	8	2 970
Vitryssland	9 145	1 074	0	24 253	38	4 545
Regionalt Europa	4 264	5 507	0	57 125	59	2 924
ODA-länder totalt	122 327	37 522	1 884	646 008	18 035	26 456
Icke ODA-länder						
Bulgarien	0	0	757	2 474	0	0
Estland	0	0	0	240	0	0
Lettland	0	0	0	-23	0	0
Litauen	0	0	0	1 810	0	0
Polen	0	0	0	62	0	0
Rumänien	137	110	0	6 385	89	0
Ryssland	63 117	10 500	0	99 950	4 864	35 805
Ryssland	57 370	5 999	0	91 473	4 498	35 805
Barents	5 747	4 501	0	8 477	366	0
Slovakien	0	0	0	49	0	0
Tjeckien	0	0	0	277	0	0
Regionalt Central- och Östeuropa	-23	2 794	0	6 052	442	0
Icke ODA-länder totalt	63 231	13 404	757	117 276	5 395	35 805
TOTALT EUROPA	185 558	50 926	2 641	763 285	23 430	62 261
Globalt	387 841	259 821	524 124	605 163	65 861	325 417
TOTALT	387 841	259 821	524 124	605 163	65 861	325 417
TOTALT	1 910 447	956 273	969 565	3 814 409	408 428	1 958 079

Bilaga 2 forts. Internationellt utvecklingsamarbete per huvudsektor, region och land, kostnader i tkr

Land och region	Infrastruktur	Handel, näringsliv och finansiella system	Naturresurser och miljö	Budgetstöd för fattigdomsbekämpning	Övrigt	Totalt
Honduras	23 504	3	16 707	0	9 501	137 962
Jamaica	0	87	0	0	0	790
Kuba	0	891	0	0	1 056	6 759
Mexiko	-1	-4	-12	0	-1	717
Nicaragua	-25 774	4	39 573	70 000	4 288	244 665
Paraguay	1	18	85	0	1 510	11 479
Peru	9	126	3 342	0	2 369	29 454
Uruguay	0	0	1 019	0	258	2 613
Venezuela	0	0	0	0	0	152
Regionalt Latinamerika	12 757	9 901	27 862	0	19 641	298 014
TOTALT LATINAMERIKA	24 806	28 335	127 087	70 000	56 753	1 330 643
EUROPA						
ODA-länder						
Albanien	423	-62	12 291	0	3 958	92 463
Armenien	-2	2	10 709	0	53	16 689
Azerbajdzjan	0	0	0	0	0	4 222
Bosnien och Hercegovina	118 583	3 077	25 365	0	5 861	284 070
Georgien	0	-2	33 670	0	1 158	68 593
Kazakstan	0	6	24	0	42	6 323
Kirgizistan	1	21	10 788	0	270	36 738
Kroatien	0	0	3 770	0	2 756	35 901
Makedonien	0	1 071	33 423	0	2 412	89 168
Moldavien	2 795	1	10 730	0	2 881	84 443
Serbien & Montenegro	60 036	22 214	28 984	0	10 797	300 075
Serbien	21 334	19 511	18 691	0	160	105 459
Montenegro	10 079	0	331	0	-5	17 311
Kosovo	28 564	2 247	6 615	0	3 360	99 047
Landet i övrigt	59	456	3 347	0	7 281	78 259
Tadzjikistan	0	7 051	12 573	0	2 831	65 334
Turkiet	0	0	0	0	51	23 855
Ukraina	10 000	22 180	27 826	0	2 178	118 444
Uzbekistan	0	8	38	0	64	9 890
Vitryssland	2 032	5 548	50	0	133	46 818
Regionalt Europa	2 547	410	19 821	0	2 085	94 742
ODA-länder totalt	196 417	61 524	230 063	0	37 531	1 377 767
Icke ODA-länder						
Bulgarien	0	1 714	69	0	0	5 014
Estland	72	209	6 199	0	0	6 721
Lettland	0	171	14 157	0	0	14 305
Litauen	0	0	13 380	0	0	15 190
Polen	0	0	0	0	0	62
Rumänien	0	0	105	0	-2	6 824
Ryssland	28 381	14 619	101 886	0	166	359 289
Ryssland	22 711	11 342	99 714	0	166	329 078
Barents	5 670	3 278	2 172	0	0	30 211
Slovakien	0	0	0	0	0	49
Tjeckien	0	0	0	0	0	277
Regionalt Central- och Östeuropa	0	-53	1 434	0	1 958	12 605
Icke ODA-länder totalt	28 454	16 661	137 230	0	2 122	420 336
TOTALT EUROPA	224 870	78 185	367 293	0	39 653	1 798 103
Globalt	189 885	183 897	398 218	0	393 056	3 333 284
TOTALT	189 885	183 897	398 218	0	393 056	3 333 284
TOTALT	1 363 802	528 508	1 975 622	862 000	936 400	15 683 532

Bilaga 3. Internationella organisationer

Sida skall redovisa totalt bistånd genom myndigheten till internationella organisationer som FN-organ och –program, internationella finansieringsinstitutioner, OSSE, Europarådet m. fl. samt val av strategier och vidtagna åtgärder för att öka antalet svenskar i internationella organisationer. Redovisningen skall ske per organisation.

I valet av strategier och i vidtagandet av åtgärder för att öka antalet svenskar i internationella organisationer arbetar Utrikesdepartementet (UD) och Sida efter en definierad rollfördelning. På Sida vilar ansvaret för strategier och vidtagandet av åtgärder för tjänster upp till FN-systemets första chefsnivå.

Med målet att bidra till en ökning av antalet svenskar på olika nivåer inom FN-systemet arbetar Sida med olika verktyg. Resursbasprogrammen Junior Professional Officer (JPO) och Young Expert to the Delegation (JED), är två exempel på strategier i syfte att skapa förutsättningar för yngre akademiker till en framtida internationell yrkeskarriär. De båda programmen styrs av tvååriga målbilder, som båda skapats utifrån en spegelbild av Sidas övergripande strategiska verksamhetsprioriteringar.

Under verksamhetsåret 2006 har en rad åtgärder vidtagits med målet att på olika nivåer öka antalet svenskar inom FN-systemet, EU:s institutioner och internationella finansieringsinstitutioner. Bland annat har antalet svenskar till JED-programmet fördubblats. För att öka den svenska representationen inom internationella

finansieringsinstitutioner har Sida särskilt satsat på att öka antalet svenska JPOs till Världsbanken och dessutom har upprättandet av ett JPO-samarbetsavtal med Inter-American Development Bank (IADB) inletts.

För att stärka den svenska representationen på mellan-nivå inom FN:s utvecklingsprogram (UNDP) har programmet Special Assistant to the Resident Coordinator (SARC) skapats, och en rekryteringsdelegation från Asian Development Bank (ASDB) har besökt Sverige med syftet att intervjua svenska kandidater för potentiella tjänster på olika nivåer inom organisationen.

Andra åtgärder som Sida vidtagit för att öka Sveriges internationella representation är Sidas arbete med sekunderingar till FN-systemet. Vid sekunderingar till Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) samt rekrytering av svenskar för deltagande i olika fredsfrämjande insatser äger Sida utförandeansvaret, men de övergripande strategiska prioriteringarna regleras av Utrikesdepartementet (UD) löpande under året samt i enskilda regeringsbeslut. Sidas sekunderingar till prioriterade verksamheter och organisationer inom FN-systemet kan däremot mer korrekt insorteras under rapporteringsansvaret. Dessa sekunderingar har ökat de senaste åren och under verksamhetsåret 2006 har en oberoende konsult uppdragits att författa en översyn av Sidas sekunderingar. Målet med översynen har varit att skapa en mer samlad strategi för Sidas sekunderingar.

Bilaga 3 Bidrag till internationella organisationer, mnkr

	2004	2005	2006
FN-ORGANISATIONER			
FN-program och fonder			
Economic Commission for Africa (ECA/UNECA)	10,0	0	0
Economic Commission for Latin America and the Caribbean (ECLAC)	3,2	2,9	0
Economic and Social Commission for Asia and the Pacific (ESCAP)	0	19,7	0
International Fund for Agricultural Development (IFAD)	5,3	3,7	4,8
International Trade Centre (ITC)	0,8	13,8	22,4
United Nations Human Settlements Programme (Habitat/UNCHS)	14,8	23,2	82,2
Joint UN Programme on HIV/AIDS (UNAIDS)	9,8	7,1	2,5
United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD)	3,7	4,8	3,0
United Nations Development Programme (UNDP)	534,2	481,0	1 032,8
United Nations Environment Programme (UNEP)	21,0	37,4	18,9
United Nations Population Fund (UNFPA)	12,1	81,4	42,7
Office for the United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR)	13,4	41,7	34,0
United Nations Children's Fund (Unicef)	641,9	519,5	651,1
United Nations Development Fund for Women (UNIFEM)	15,5	37,4	51,6
United Nations Mine Action Service (UNMAS)	0	5,0	5,0
United Nations Office for the Co-ordination of Humanitarian Affairs (UN-DHA/UNOCHA)	100,1	147,5	110,2
United Nations Office on Drugs and Crime (UNDCP/UNODC)	0	0	9,0
United Nations Research Institute for Social Development (UNRISD)	12,0	13,0	22,0
United Nations Relief and Works Agency (UNRWA)	0	0	43,8
United Nations System Staff College (UNSC)	0	0	0,1
United Nations Volunteers (UNV)	0,3	0,2	0
World Food Programme (WFP)	99,0	160,8	6,7
Totalt FN-program och fonder	1497,1	1 600,1	2 142,8
FN-fackorgan			
Food and Agricultural Organization (FAO)	95,3	119,4	215,6
International Labour Organization (ILO)	36,8	69,2	62,7
International Maritime Organization (IMO)	0	2,5	1,9
Pan American Health Organization (PAHO)	21,4	33,8	30,8
United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization/International Institute for Educational Planning (UNESCO/IIEP)	42,4	46,3	74,9
United Nations Industrial Development Organization (UNIDO)	0	1,9	0
World Health Organization (WHO)	132,8	246,4	215,5
Totalt FN-fackorgan	328,7	519,5	601,4
Andra FN-organ			
International Center for Theoretical Physics (ICTP)	7,0	7,0	5,0
World Institute for Development Economics Research (UN/WIDER)	4,3	0	7,0
United Nations Office of the High Commissioner for Human Rights (UNHCHR/OHCHR)	25,5	32,2	47,7
United Nations International Strategy for Disaster Reduction (UNISDR)	6,5	0	7,5
United Nations Foundation	8,0	0	2,0
University for Peace	5,5	9,0	7,3
United Nations Centre for Peace, Disarmament and Development in Latin America and the Caribbean (UN-LIREC)	4,0	0	4,0
United Nations Interim Administration Mission in Kosovo (UN-LIREC)	0	0	11,3
United Nations Office for Project Services (UNOPS)	24,9	9,0	0
United Nations Technical Cooperation Activities (UNTCA)	9,2	-3,9	6,5
UN Statistics Division	0	4,0	5,0
Övrigt	-2,4	1,9	0
Totalt andra FN-organ	92,5	59,2	103,3
TOTALT FN-ORGANISATIONER	1 918,3	2 178,8	2 847,5

Bilaga 3 Bidrag till internationella organisationer forts, mnkr

	2004	2005	2006
EU			
Council of Europe	0	4,7	2,9
European Commission	24,1	4,0	20,0
TOTALT EU	24,1	8,7	22,9
IMF, WB, WTO OCH REGIONALA UTVECKLINGSBANKER			
International Monetary Fund (IMF)	10,0	11,1	0
World Bank/International Bank for Reconstruction and Development/International Finance Corporation (WB/IBRD/IFC)	625,8	459,5	906,6
World Trade Organization (WTO)	10,0	14,0	4,0
Asian Development Bank (ADB)	64,3	202,1	102,2
European Bank for Reconstruction and Development (EBRD)	6,0	6,0	70,8
Inter American Development Bank (IADB/IDB)	37,3	29,4	4,1
Nordic Investment Bank	0	41,0	55,0
TOTALT IMF, WB, WTO OCH REGIONALA UTVECKLINGSBANKER	753,4	763,1	1 142,7
ANDRA MULTILATERALA ORGANISATIONER			
Centre for International Forestry Research (Cifor)	2,7	2,9	4,6
International Potato Centre (CIP)	0	6,6	6,6
Economic Community of West African States (ECOWAS)	0	0	3,6
International Centre of Insect Physiology and Ecology (ICIPE)	4,4	0	12,0
World Agroforestry Centre (ICRAF)	28,4	25,6	25,7
International Organization for Migration (IOM)	52,0	92,3	82,7
International Plant Genetic Resources Institute (IPGRI)	0	4,2	5,2
International Union for the Conservation of Nature and Natural Resources, World Conservation Union (IUCN)	37,6	42,1	57,8
Mekong River Commission (MRC)	9,5	13,9	11,6
Organization of American States (OAS)	29,4	33,4	52,1
Organization for Economic Co-Operation and Development (OECD)	25,8	11,8	12,3
Organization for Security and Co-Operation in Europe (OSCE)	4,1	12,5	5,3
Southern African Development Community (SADC)	4,8	7,6	13,6
Transparency International (TI)	3,2	3,8	4,5
West Africa Rice Development Association (WARDA)	0	3,3	3,3
World Maritime University (WMU)	25,0	22,6	23,4
TOTALT ANDRA MULTILATERALA ORGANISATIONER	226,9	282,6	324,3
BIDRAG TILL INTERNATIONELLA ENSKILDA ORGANISATIONER			
Asian Institute of Technology (AIT)	23,0	15,9	30,7
European Parliament for Africa (AWEPA)	7,0	9,7	9,5
Latin American Council for Social Sciences (CLACSO)	0	18,5	21,6
Council for the Development of Economic & Social Science Research in Africa (CODESRIA)	20,1	0	21,3
International Institute for Environment and Development (IIED)	7,0	9,0	12,9
International Committee of the Red Cross (ICRC)	235,0	265,0	312,8
International Planned Parenthood Federation (IPPF)	100,0	85,3	110,0
Lutheran World Federation	124,6	88,7	47,0
Mines Advisory Group	15,9	24,4	0
Save the Children	38,2	27,9	54,0
Övriga	493,3	524,3	753,7
TOTALT BIDRAG TILL INTERNATIONELLA ENSKILDA ORGANISATIONER	1 064,1	1 068,7	1 373,5
BIDRAG TILL PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIPS			
Global Alliance for Vaccines and Immunization (GAVI)	54,5	104,3	100,0
Global Water Partnership (GWP)	11,0	11,0	12,0
TOTALT BIDRAG TILL PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIPS	65,5	115,3	112,0
TOTALT INTERNATIONELLA ORGANISATIONER	4 052,3	4 417,2	5 822,9

Bilaga 4. Intern effektivitet

Sida skall redovisa mått för myndighetens interna effektivitet i de olika delarna av biståndsproduktionen.

De mått som används är huvudsakligen mått på produktivitetens utvecklingen i den resursomvandling som sker inom Sida – det vill säga resursåtgången för de prestationer som Sida »levererar« i utvecklingssamarbetet. Denna typ av mått måste användas med stor försiktighet, eftersom en värdering av nyttan av de prestationer som levereras saknas. För att mäta effektivitet och resultat av Sidas arbete måste produktivitetsmått kompletteras med en värdering av myndighetens prestationer och en värdering av de totala resurser som används.

Syftet är att ge information om hur myndigheten Sidas utvecklas över tiden. Två olika typer av mått presenteras: insatsportföljens utveckling samt fördelning av personalens tid på verksamhetsgrenar och regioner. Tidsserier om tre år redovisas för respektive mått.

Innehållet och definitionen på Sidas verksamhetsgren U-krediter förändrades 2005. Innan dess hette verksamhetsgrenen Ekonomiskt stöd och inkluderade då även ekonomiska reformer. Ekonomiska reformer inkluderas från och med 2005 i regionverksamhetsgrenarna. Ytterligare förändringar som skett är att Vitryssland och Ukraina från och med 2006 räknas som ODA-länder. Tidigare räknades dessa som icke ODA-länder. Dessa förändringar påverkar självklart jämförelser mellan åren.

För att följa insatsportföljens storlek har Sida liksom tidigare år valt följande mått; genomsnittligt utfall per insats, genomsnittligt avtalat belopp per insats och genomsnittlig avtalslängd per insats. För nya insatser används ovanstående mått med undantag från genomsnittligt utfall per ny insats, eftersom det sistnämnda inte ger någon korrekt bild. Tanken är att större utfall per insats och längre avtalsperiod kräver mindre resurser.

Denna typ av mått påverkas av respektive års anslag, eventuella utgiftsbegränsningar och så vidare.

I bilaga 4:1 går att utläsa att Sidas insatsportfölj går i rätt riktning. Totala antalet insatser har minskat med två procent jämfört med föregående år, det genomsnittliga utfallet per insats har ökat med över 15 procent och den genomsnittliga avtalslängden per insats har ökat i förhållande till förra året. Även antalet nya insatser har minskat medan det genomsnittliga avtalade beloppet för nya insatser har ökat.

I bilaga 4:2 samt 4:3 visas insatsportföljens utveckling per verksamhetsgren. I bilaga 4:5 och 4:6 finns uppgifterna fördelade per region.

Sidas förvaltningskostnader består till stor del av personalkostnader. I syfte att mäta hur personalresurserna fördelats, har Sida de senaste fem åren genomfört en undersökning där biståndsrelaterad arbetstid har fördelats på verksamhetsgren och region. Dessa uppgifter har sedan jämförts med hur mycket bistånd som har betalats ut till respektive verksamhetsgren och region. Siffrorna påverkas av att mätmetoden har utvecklats över åren.

Det är inte relevant att jämföra utfall eller trender mellan olika verksamhetsgrenar eftersom de omfattar olika typer av verksamheter. De är mycket olika vad gäller styrning, innehåll, biståndsform med mera. De mått som är framtagna ska i stället användas för att se trender över åren.

I bilaga 4:4 samt 4:7 går det att se att utfallet i förhållande till antalet årsarbetskrafter har ökat jämfört med tidigare år.

I november 2006 infördes tidredovisning på Sida. I och med detta kommer kvaliteten på Sidas uppföljning av tidsanvändningen att öka. Därmed stärks förutsättningarna för en mer utvecklad analys och åtgärder för effektivisering framöver.

Bilaga 4:1. Intern effektivitet, total översikt

Sidas samtliga insatser	2004	2005	2006
Antal insatser	5 740	5 421	5 309
Genomsnittligt utfall per insats, tkr	2 166	2 559	2 962
Genomsnittligt avtalat belopp per insats, tkr	8 746	10 515	12 700
Genomsnittlig avtalslängd per insats, mån	37	40	43
Sidas nya insatser			
Antal nya insatser	1 585	1 492	1 329
Genomsnittligt avtalat belopp per ny insats, tkr	7 878	10 293	13 119
Genomsnittlig avtalslängd per ny insats, mån	21	22	22

Bilaga 4:2. Intern effektivitet för nya insatser per verksamhetsgren

Verksamhetsgren	Genomsnittligt avtalat belopp per ny insats, tkr			Genomsnittlig avtalslängd per ny insats, månader		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Afrika	8 206	13 560	20 364	24	25	26
Asien, Mellanöstern och Nordafrika	11 456	13 470	16 981	25	26	25
Latinamerika	7 394	9 690	7 171	24	24	23
Östeuropa och Centralasien	4 464	5 337	6 994	20	21	25
Globala utvecklingsprogram	3 114	5 554	8 045	16	20	20
Forskning	28 789	13 053	26 202	37	24	23
Humanitära insatser och konfliktrelaterad verksamhet	7 893	13 928	15 771	20	20	23
U-krediter*	13 686	44 106	1 164	14	18	17
Enskilda organisationer	21 914	22 286	40 031	19	19	21
Information	2 411	2 747	1 312	10	10	12
Genomsnittlig total**	7 878	10 293	13 119	21	22	22

*2004 hette verksamhetsgrenen Ekonomiskt stöd och inkluderade då också Ekonomiska reformer.

Siffrorna 2004 för Ekonomiskt stöd var 40 211 och 14.

** Sidas samtliga nya insatser inkluderas i totalen.

Bilaga 4:3. Intern effektivitet för alla insatser per verksamhetsgren

Verksamhetsgren	Genomsnittligt utfall per insats, tkr		
	2004	2005	2006
Afrika	1 953	2 714	3 399
Asien, Mellanöstern och Nordafrika	2 275	2 356	2 854
Latinamerika	1 697	2 061	2 134
Östeuropa och Centralasien	1 234	1 482	1 804
Globala utvecklingsprogram	1 462	1 791	2 282
Forskning	3 452	3 994	3 850
Humanitära insatser och konfliktrelaterad verksamhet	3 677	4 512	5 511
U-krediter*	5 149	5 375	167
Enskilda organisationer	6 062	7 734	8 984
Information	1 730	2 707	2 263
Genomsnittlig total**	2 166	2 559	2 962

*2004 hette verksamhetsgrenen Ekonomiskt stöd och inkluderade då också Ekonomiska reformer. Siffran 2004 för Ekonomiskt stöd var 15 604.

** Sidas samtliga insatser inkluderas i totalen.

Bilaga 4:4. Uppskattad årsarbetskraft per verksamhetsgren, kostnader i tkr

Verksamhetsgren	Utfall			Årsarbetskraft (ÅAK)			Utfall/ÅAK		
	2004	2005	2006	2004**	2005***	2006	2004**	2005***	2006
Afrika	2 765 640	3 824 306	4 670 692	146,1	148,6	156,7	18 925	25 736	29 807
Asien, Mellanöstern och Nordafrika	1 749 420	1 840 098	2 226 472	91,3	95,5	99,3	19 159	19 268	22 417
Latinamerika	843 203	923 413	902 646	43,4	47,0	51,4	19 427	19 647	17 561
Östeuropa och Centralasien	1 442 313	1 557 093	1 692 618	60,5	67,7	78,4	23 830	23 000	21 595
Globala utvecklingsprogram	1 323 347	1 463 442	1 898 243	29,9	38,8	47,6	44 222	37 718	39 896
Forskning	773 216	846 780	927 899	35,0	33,7	31,5	22 092	25 127	29 504
Humanitära insatser och konfliktrelaterad verksamhet	1 610 570	1 876 997	2 011 579	21,3	22,2	16,0	75 614	84 549	125 724
U-krediter*	200 803*	247 239	7 683	3,9*	3,7	4,9	200 803*	66 821	1 568
Enskilda organisationer	1 000 288	1 190 995	1 293 663	9,9	9,1	11,5	101 039	130 879	112 492
Information	60 554	59 553	52 038	19,0	15,7	16,0	3 187	3 793	3 263
Ej fördelat per verksamhetsgren	-	-	-	64,5	52,6	36,1	-	-	-
Summa	12 364 355	13 829 917	15 683 532	534,0	534,6	549,2	23 152	25 870	28 555

*2004 hette verksamhetsgrenen Ekonomiskt stöd och inkluderade då också Ekonomiska reformer.

Siffrorna 2004 för Ekonomiskt stöd var 795 803 tkr och 9,3 ÅAK vilket gav ett snitt på 86 500.

** Siffrorna för 2004 har korrigerats jämfört med årsredovisningarna för 2004 och 2005.

*** Siffrorna för 2005 har korrigerats jämfört med årsredovisningen 2005.

Bilaga 4:5. Intern effektivitet för nya insatser per region

Regioner	Genomsnittligt avtalat belopp per ny insats, tkr			Genomsnittlig avtalslängd per ny insats, månader		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Afrika söder om Sahara	10 328	14 335	21 475	23	24	25
Asien inklusive Nordafrika	12 203	14 742	15 899	29	40	43
Latinamerika	9 857	9 916	10 158	24	25	23
Europa ODA-länder*	5 183	6 762	8 411	19	20	24
Europa icke ODA-länder*	3 451	3 040	1 986	22	22	18
Globalt	4 289	6 155	11 468	17	19	20
Genomsnittlig total**	7 878	10 293	13 119	21	22	22

* År 2004 och 2005 räknades Vitryssland och Ukraina som icke ODA-länder. I 2006 års uppgifter räknas de som ODA-länder.

** Sidas samtliga nya insatser inkluderas. En insats kan räknas under en eller flera regioner men i totalen är inga insatser dubbelräknade.

Bilaga 4:6. Intern effektivitet, alla insatser per region

Regioner	Genomsnittligt utfall per insats, tkr		
	2004	2005	2006
Afrika söder om Sahara	2 585	3 053	3 647
Asien inklusive Nordafrika	2 631	3 021	3 113
Latinamerika	2 328	2 332	2 677
Europa ODA-länder*	1 513	1 811	2 069
Europa icke ODA-länder*	961	1 005	920
Globalt	1 834	2 364	2 929
Genomsnittlig total**	2 166	2 559	2 962

* År 2004 och 2005 räknades Vitryssland och Ukraina som icke ODA-länder. I 2006 års uppgifter räknas de som ODA-länder.

** Sidas samtliga insatser inkluderas. En insats kan räknas under en eller flera regioner men i totalen är inga insatser dubbelräknade.

Bilaga 4:7. Uppskattad årsarbetskraft per region, kostnader i tkr

Region	Utfall			Årsarbetskraft (ÅAK)			Utfall/ÅAK			Utfall/ÅAK	Utfall/ÅAK
	2004	2005	2006	2004*	2005**	2006	2004*	2005**	2006	% 2004/06	% 2005/06
Afrika söder om Sahara	4 727 263	5 391 465	6 199 995	185,4	169,2	172,9	25 500	31 864	35 855	40,6	12,5
Asien inkl. Nordafrika	2 598 611	2 975 551	3 021 507	108,1	111,6	107,7	24 048	26 663	28 050	16,6	5,2
Latinamerika	1 385 015	1 266 123	1 330 643	53,3	54,9	54,2	25 984	23 062	24 551	-5,5	6,5
Europa ODA-länder***	934 770	1 096 399	1 377 767	49,0	53,3	68,3	19 062	20 570	20 163	5,8	-2,0
Europa icke ODA-länder***	600 698	543 173	420 336	17,7	19,7	10,2	33 962	27 572	41 209	21,3	49,5
Globalt	2 117 997	2 557 207	3 333 284	23,8	42,1	46,7	88 898	60 741	71 333	-19,8	17,4
Ej fördelat per region	-	-	-	96,8	83,8	89,1	-	-	-	-	-
Summa	12 364 355	13 829 917	15 683 532	534,0	534,6	549,2	23 152	25 870	28 555	23,3	10,4

* Siffrorna för 2004 har korrigerats jämfört med årsredovisningarna för 2004 och 2005.

** Siffrorna för 2005 har korrigerats jämfört med årsredovisningen 2005.

*** År 2004 och 2005 räknades Vitryssland och Ukraina som icke ODA-länder. I 2006 års uppgifter räknas de som ODA-länder.

Bilaga 5. Jämställdhet och det statliga personalpolitiska arbetet

I enlighet med skrivelsen Regeringens jämställdhetspolitik med handlingsplan för mandatperioden (skr. 2002/03:140), skall Sida redovisa sitt arbete med att främja jämställdheten på Sida genom lika möjligheter till befordran och utveckling för kvinnor och män samt att identifiera och avskaffa eventuella osakliga löneskillnader.

Sidas personalsammansättning

Antalet kvinnor har under åren 1996–2006 ökat med cirka 32 procent medan antalet män ökat med cirka 6 procent. Det är framför allt nyrekrytering av kvinnliga handläggare som påverkat fördelningen mellan kvinnor och män. Under 2006 har inte tendensen ändrats nämnvärt, 66 kvinnliga och 29 manliga handläggare har rekryterats externt.

Enligt Statistiska centralbyråns (SCB) statistik över utbildningsnivåer efter kön 1990–2005 så har kvinnor med eftergymnasial utbildning som är 3 år eller längre ökat från 11 till 22 procent medan andelen bland männen ökat från 11 procent till 17 procent. För de flesta befattningar inom verket krävs akademisk utbildning och slutsatsen man kan dra utifrån SCB:s statistik är att bland dem som har den utbildning som Sida kräver är kvinnorna i klar majoritet på marknaden.

Det finns en stor medvetenhet om jämställdhet vid nyrekryteringsarbetet och i synnerhet om att Sida har ett överskott av kvinnor. Det är kvinnorna som bäst har motsvarat kraven på förtjänst och skicklighet i lagstiftningen och Sidas egna krav på utbildning och meriter. Det har medverkat till en fördelning om totalt 63 procent kvinnor och 37 procent män vid verket 2006. Sidas mål under 2007 är att försöka hitta sätt och metoder för att utjämna könsfördelningen.

Chefsgruppen är den kategori som har den jämnaste könsfördelningen. Under året har nio chefer tillsatts varav fyra kvinnor och fem män.

Sidas arbete för mångfald

Sida har i mångfaldsbegreppet inbegripit alla grupper som omfattas av antidiskrimineringslagarna

- jämställdhetslagen
- lagen om åtgärder mot diskriminering i arbetslivet på grund av etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning
- lagen om förbud mot diskriminering i arbetslivet på grund av sexuell läggning
- lagen om förbud mot diskriminering i arbetslivet på grund av funktionshinder.

Utifrån dessa lagar har Sida under 2006 arbetat fram

en mångfaldsplan med mål för arbetet och en definition av mångfaldsbegreppet.

Definitionen lyder:

Mångfald utgörs av människor med olika egenskaper, förutsättningar och livserfarenheter. Målet är att leda, utveckla och tillvarata mångfalden. Det är inte olikheterna i sig utan samspelet mellan dem som gör mångfalden till en framgångsfaktor.

Mångfaldsmålen är att

- arbetsförhållandena ska passa män och kvinnor i alla åldrar oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, eller sexuell läggning. Arbetsförhållandena ska så långt som möjligt anpassas för personer med funktionshinder.
- Sida ska ha ett öppet och tillåtande arbetsklimat, det är en förutsättning för ett lyckat mångfaldsarbete. Sida ska också underlätta för svenskar och anställda med annat modersmål att kommunicera med varandra.
- trakasserier ska förebyggas och förhindras.
- arbetet på Sida ska gå att kombinera med föräldraskap.
- mål- och utvecklingssamtalen ska föras utifrån ett mångfaldsperspektiv.
- arbetsredskap, utrustning, möbler och inredning ska fungera för alla, även för personer med funktionshinder.

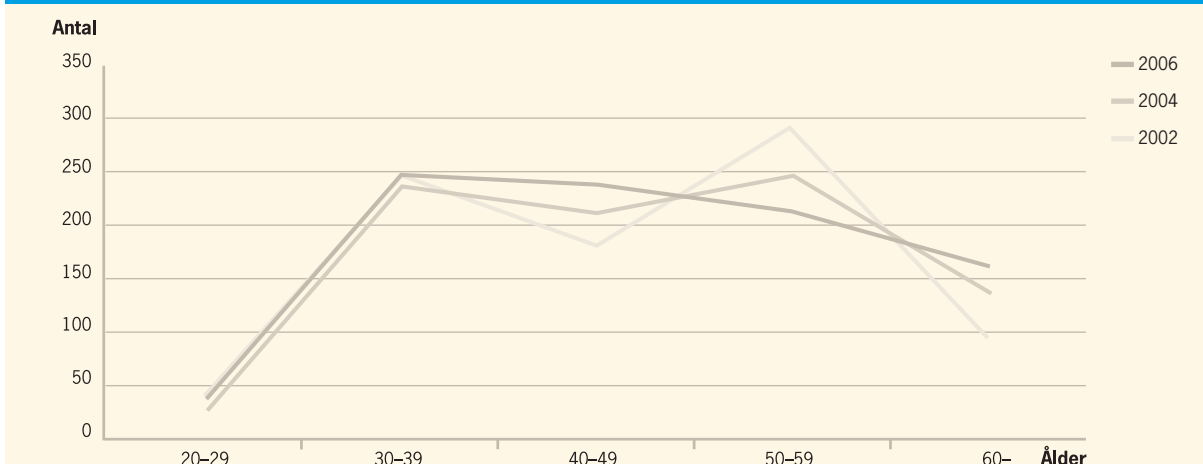
Sida deltar i projektet Mångfald.nu som leds av Inregia AB och är finansierat genom EU-bidrag.

Syftet är att lyfta den egna verksamheten genom att påverka synen och attityden gentemot olikhet. Meningen är att de deltagande bolagen och myndigheterna ska ta flera kliv framåt när det gäller praktiska åtgärder för mångfald och mot diskriminering genom att

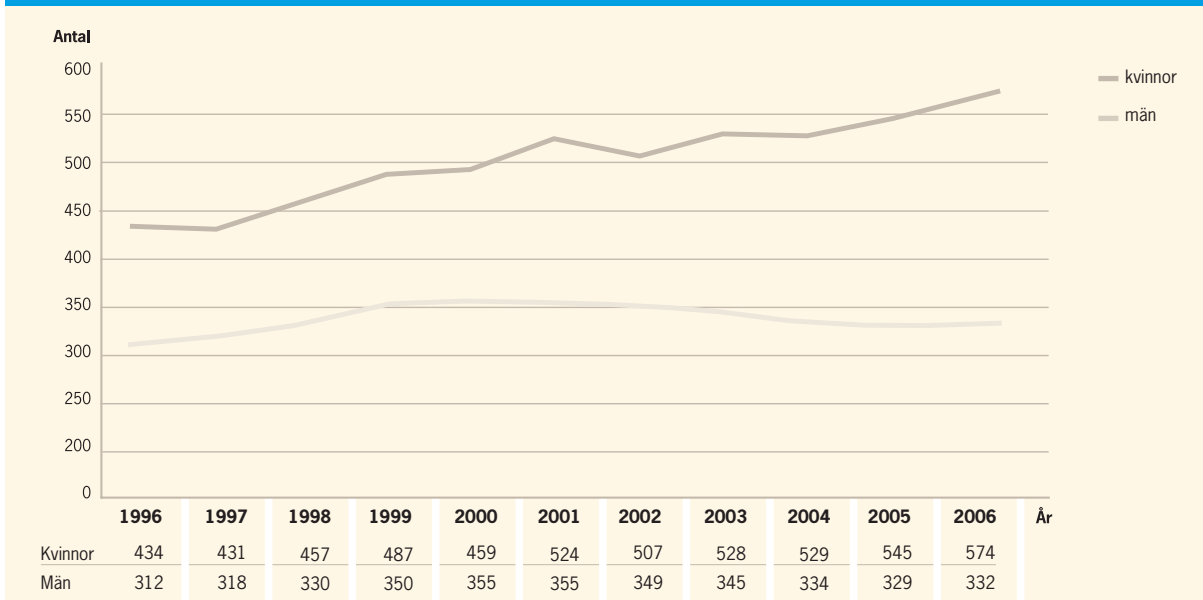
- de ökar sin kunskap om vad mångfald och icke-diskriminering innebär
- de får inspiration och konkreta exempel på hur arbetet kan organiseras
- de omsätter sina mångfaldsplaner i praktisk handling
- de genomför självanalyser om mångfalds- och diskrimineringsläget
- de får verktyg och metoder för arbetet.

Sida har genomfört en mångfaldskartläggning under 2006 med hjälp av SCB. Kartläggningen visar att antalet anställda med annan etnisk bakgrund än svensk har ökat och uppgår i dag till cirka 20 procent vilket speglar det

Bilaga 5.1. Åldersstruktur, inklusive tjänstlediga

Bilaga 5.2. Totalt antal anställda, 1996–2006

svenska samhället i stort. Ökningen består framför allt av yngre personer som är andra generationens invandrare, har en svensk utbildning samt talar flytande svenska.

Arbetsvärdering och lönekartläggning

Under 2006 har arbetet med att ta fram ett arbetsvärderingsinstrument färdigställts och ett beslut om metoddokument för arbetsvärdering och lönekartläggning togs i samråd med de fackliga organisationerna i mars 2006. Arbetsvärderingsinstrumentet för medarbetare och chefer ger stöd vid lönesättningen. Det hjälper till

att säkerställa sakligt satta löner och används vid analys och kartläggning av osakliga löneskillnader.

Arbetsvärdering har genomförts av samtliga individuella befattningar och har legat till grund för att ta fram definitioner för lika och likvärdigt arbete inför den lönekartläggning som genomfördes inför lönerrevisionen 2006.

Lönekartläggningen visade på ett antal misstänkta osakliga löneskillnader. Efter analys justerades lönen för 41 personer. Arbetsvärderingen har dessutom legat till grund för den interna lönestatistiken för lönerrevisionen 2006.

Bilaga 6. Kompetensförsörjning

Myndigheten skall redovisa de åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att nå verksamhetens mål. I redovisningen skall det ingå en analys och en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till att nå verksamhetens mål.

Sidas personalsammansättning

Sida har 906 anställda och av dessa är 63 procent kvinnor och 37 procent män. Det är en ökning med 1 procent för kvinnor och en minskning med 1 procent för män jämfört med 2005.

Genomsnittsåldern för personalen totalt är 48 år, för kvinnor är den 46 år och för män 49 år. Motsvarande siffror för externt rekryterad personal under året är 40 år för kvinnor och 35 år för män. Liksom övriga arbetsmarkanden har Sida ett stort antal personer födda på 1940-talet, 243 personer, och få i åldern under 30 år, 36 personer, vilket motsvarar 2 procent.

Sidas ålderskurva motsvarar den som gäller för övriga statsförvaltningen.

Sida har en förhållandevis hög utbildningsnivå, nästan 79 procent av personalen har en akademisk examen eller högre utbildning vilket är en högre andel jämfört med övriga statsförvaltningen.

47 procent har varit anställda mer än 10 år och 21 procent mellan 5 och 10 år, och resterande 32 procent har varit anställda 5 år eller kortare.

Rekrytering och personalrörlighet

Personalrörligheten är jämfört andra myndigheter relativt hög inom Sida. Den interna rörligheten är i genomsnitt cirka 20 procent och den externa cirka 16 procent.

Mer än hälften av den interna rörligheten beror på att personal stationeras utomlands och återvänder från sådan befattning.

Sida har rekryterat totalt 145 personer, 103 kvinnor och 42 män. I tabell 6:1 framgår att 104 externa personer anställts. Det är företrädesvis kvinnliga handläggare, de har ökat med 41 personer jämfört med 2004.

Även till utlandsmyndigheterna har övervägande kvinnor rekryterats till både chefs- och handläggarbefattningar. Totalt rekryterades 45 kvinnor medan antalet rekryterade män uppgick till 20.

15 personer, cirka 2 procent, har avgått med ålderspension och 14 personer har övergått till annan verksamhet, hälften till statlig och hälften till privat verksamhet. Sida får därmed, liksom tidigare år, anses ha en låg avgångssiffra.

Lärande och kompetensutveckling

Ett omfattande utvecklingsarbete har under 2006 påbörjats med syfte att säkerställa att det inom Sida finns kompetens för att nå verksamhetens mål. Detta arbete har resulterat i en tydligare struktur och ökad systematik för Sidas mångfasetterade arbete med att utveckla medarbetarnas kompetens. Allt utgår från viljan att arbeta effektivt med att utveckla kompetensen. Fokus har flyttats från att arrangera enskilda kurser för anställda inom Sida och för svenska samarbetspartner till att erbjuda chefer och medarbetare mer sammanhållna utbildningsprogram samt konsultativt stöd kring lärande.

Särskilda utbildningsprogram har erbjudits olika grupper av medarbetare, till exempel program för nyanställda på Sida i Sverige, program för nya enhetschefer, program för interna utbildare, program för national programme officers (NPO) och lokalt anställd personal vid utlandsmyndigheterna samt program inför tjänstgöring vid utlandsmyndigheterna.

Sida erbjuder också utbildning inom specifika ämnen som fattigdomsbekämpning, kapacitetsutveckling, Logical Framework Approach (LFA), samarbetsstrategier, miljö, hiv/aids och jämställdhet.

Utvecklingsarbetet kring kompetensutveckling har bland annat resulterat i att Sidas medarbetare på organisationens intranät enkelt kan orientera sig kring olika former av kompetensutveckling samt få information om de aktuella aktiviteter som erbjuds. Arbetet med att strukturera och systematisera kompetensutvecklingen har även inneburit att det bland chefer och medarbetare i dag finns en ökad förståelse för betydelsen av lärande och kompetensutveckling. Sida bedömer att det påbörjade utvecklingsarbetet bidrar till att säkerställa att kompetens finns för att hantera förändringar i det internationella utvecklingssamarbetet. Men det återstår en del arbete inom organisationen för att skapa en större medvetenhet om hur man på ett systematiskt sätt stödjer kompetensutveckling och lärande i praktiken. Även arbetet med att utveckla kompetens hos Sidas samarbetspartner kräver ytterligare insatser kommande år.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har 2006 ökat jämfört med 2005, från i genomsnitt 2,46 till 2,73 procent av det totala antalet anställda. Långtidsfrånvaron är nästan på samma nivå som föregående år, 35 personer.

Bilaga 6:1. Personalstatistik, antal den 31 december 2006

	2004			2005			2006		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Anställningsform									
Tillsvidareanställda	370	260	630	389	259	648	426	263	689
stationerade i Stockholm	287	192	479	298	186	323	323	192	515
stationerade i Härnösand	6	6	12	6	6	12	7	5	12
stationerade vid utlandsmyndigheter	72	62	134	78	65	143	87	62	149
övriga (EU, Gotland)	5	0	5	7	2	9	9	4	13
Tidsbegränsad anställning	83	46	129	86	42	128	87	36	123
stationerade i Stockholm	55	31	86	56	30	86	51	28	79
stationerade i Härnösand	0	1	1	2	0	2	2	0	2
stationerade vid utlandsmyndigheter	26	12	38	27	11	38	31	8	39
övriga (EU)	2	2	4	1	1	2	3	0	3
Tjänstlediga	76	28	104	70	28	98	61	33	94
annan biståndsverksamhet	11	8	19	7	13	20	11	17	28
studier	8	3	11	5	1	6	2	1	3
övriga	57	17	74	58	14	72	48	15	63
Totalt antal anställda	529	334	863	545	329	874	574	332	906
Befattningar (exkl. tjänstlediga)									
Chefer	43	49	92	52	56	108	61	51	112
Handläggare	305	235	540	322	229	551	363	233	596
Assistenter	105	22	127	99	18	117	89	15	104
Totalt	453	306	759	473	303	776	513	299	812
Utbildningsnivåer									
Forskarutbildning	27	38	65	26	38	64	31	38	69
Akademisk, eftergymnasial utbildning >2år	354	243	597	372	238	610	402	242	644
Eftergymnasial utbildning < 2år	28	13	41	30	13	43	32	13	45
Gymnasieskola	108	32	140	106	29	135	100	32	132
Grundskola	12	8	20	9	8	17	9	7	16
Extern rekrytering									
Chefer	0	0	0	2	1	3	0	1	1
Handläggare	20	22	42	21	11	32	66	29	95
Assistenter	2	0	2	3	1	4	7	1	8
Rekrytering till utlandsmyndigheterna									
Chef	4	6	10	0	0	0	18	6	24
Handläggare	31	19	50	32	24	56	27	14	41
Assistenter	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Genomsnittlig ålder									
Anställda	46	49	48	47	49	48	46	49	48
Externrekryterade	37	38	38	36	38	37	40	35	38

Arbetsmiljö

Sida har under 2006 flyttat till nya lokaler. I samband med ombyggnaden av de nya lokalerna har målet varit att utforma ett miljövänligt kontor, det så kallade gröna kontoret. Stor miljöhänsyn har tagits vid valet av material och system för återvinning och vid valet av utrustning dels i lokalerna, dels för maskiner och annan elektrisk

utrustning. Fokus har legat på att uppnå så låg energiförbrukning som möjligt.

Sida har övergått från enskilda arbetsrum till ett öppet kontorslandskap vilket är en stor förändring för medarbetarna, vilket har krävt en genomtänkt planering av lokalerna.

Bilaga 7. Översikt över åiterrapportering och uppdrag

1 Verksamhetsstyrning

1.1 POLITIKOMRÅDET UTRIKES- OCH SÄKERHETSPOLITIK

Verksamhetsgren Freds-, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande verksamhet

Sida skall redovisa hur myndigheten genom samarbete med Folke Bernadotteakademien tillgodesett utbildnings- och övningsbehoven för personal som sänds ut respektive står i beredskap att sändas ut i freds- och krishanteringsinsatser. Redovisningen bör omfatta samarbete genom medverkan i urvalsprocesser, utbildningar och övningar samt arbete med erfarenhetshandling.

Redovisas på sidan 116.

1.2 POLITIKOMRÅDE INTERNATIONELLT UTVECKLINGSSAMARBETE

Verksamhetsgren Samarbete inom Östersjöregionen

Sida skall rapportera hur verksamheten bidragit till ett utvecklat samarbete med det svenska samhället, särskilt statliga myndigheter, kommuner, regioner och enskilda organisationer.

Redovisas på sidan 117.

Verksamhetsgren Forskning

Sida skall ange fördelningen mellan stöd till stärkande av forskningskapacitet respektive stöd till utvecklingsrelevant forskning. Rapporteringen skall även ange på vilka grunder avvägningar mellan dessa områden görs mot bakgrund av målet för internationellt utvecklingssamarbete, samt beskriva på vilket sätt verksamheten inom respektive område är relevant för målet. Sida skall ange hur urval av samarbetspartners skett i de kapacitetsstärkande insatserna. När det gäller stödet till utvecklingsrelevant forskning skall prioriteringar och fördelning i den ämnesmässiga inriktningen anges.

Sida skall ange vilka metoder som använts för att uppnå målet att stärka utvecklingsrelevant forskning i Sverige, samt vilka indikatorer som lämpar sig för att bedöma måloppfyllelse i detta avseende. Sida skall ange vilka ämnesområden som prioriterats samt erhållit stöd i Sverige.

Redovisas på sidorna 62–63.

Verksamhetsgren Humanitära insatser och konfliktrelaterad verksamhet

Humanitära insatser

Sida skall redovisa medelsutnyttjande fördelat på sektorer för katastrofförebyggande och -beredskap, för nödhjälp, stöd till flyktingar samt för metodutveckling och utvärdering.

Konfliktrelaterad verksamhet

Sida skall redovisa medelsutnyttjande fördelat på konfliktrelaterad verksamhet och metodutveckling. Redovisningen skall inkludera ändamål, huvudinnehåll, utförande organisation och land / region. Redovisas på sidorna 68–69.

Verksamhetsgren Enskilda organisationer

Sida skall bedöma hur verksamheten har bidragit till att uppfylla målet. Sida skall även vad avser de svenska enskilda organisationerna redovisa fördelningen av bidrag på ramorganisationer, sektorer, samt antal utländska samarbetspartner per ramorganisation. Antalet svenska organisationer som ingår i ramorganisationernas verksamhet skall redovisas.

Sida skall avseende stöd till enskilda organisationers informationsverksamhet i Sverige redovisa utbetalat informationsbidrag per organisation. Sida skall övergripande rapportera hur de enskilda organisationerna arbetar för att främja samhällsdialogen och öka kunskapen om globala utvecklingsfrågor, internationellt utvecklingssamarbete och regeringens politik för global utveckling.

Redovisas på sidorna 77–78.

Verksamhetsgren Afrika

Sida skall rapportera om återuppbyggnadsinsatser som planeras, som är under genomförande samt som redan är genomförda. Detta inkluderar insatser för avväpning, demobilisering och återanpassning, s.k. DDR-insatser, och annan konfliktrelaterad verksamhet i postkonfliktländer och regionalt.

Redovisas på sidorna 22–24.

Verksamhetsgren Östeuropa och Centralasien

Sida skall redovisa hur verksamheten bidragit till att bevara, skydda och förbättra miljön i och omkring Östersjön.

Sida skall redovisa omfattning och inriktning vad gäller insatser som görs på västra Balkan som stöder regional integration, exempelvis inom ramen för stabilitetspakten.

Sida skall avseende samarbetet med västra Balkan redovisa hur stödet bidragit till att öka förutsättningarna för återvändande av flyktingar, aslöskande och internflyktingar inklusive romer till och inom regionen.

Sida skall redovisa vidtagna åtgärder för att stödja nationella handlingsplaner för integrering av minoritetsbefolkningar, särskilt romer, på västra Balkan.

Sida skall vad avser de svenska enskilda organisationernas verksamhet i icke ODA-länder redovisa fördelningen av bidrag på ramorganisationer, sektorer, samt antal utländska samarbetspartner per ramorganisation. Antalet svenska organisationer som ingår i ramorganisationernas verksamhet skall redovisas.

Sida skall avseende stöd till enskilda organisationers informationsverksamhet i Sverige redovisa utbetalat informationsbidrag per organisation.

Redovisas på sidorna 47–48.

Verksamhetsgren Globala utvecklingsprogram

Sida skall rapportera om fördelningen på ämnesområden och exempel på dessas samspel med andra verksamhetsgrenar; synergieffekter mellan den nationella, regionala och internationella nivån samt resultat av verksamheten.

Redovisas på sidorna 52–57.

Verksamhetsgren U-krediter

Sida skall redovisa medelsutnyttjandet fördelat på sektorer och länder och bedöma resultat i förhållande till målet.

Redovisas på sidan 73.

Verksamhetsgren Information

Sida skall redovisa resultatet av genomförda opinionsundersökningar/mätningar om intresset för, kunskapen om och inställningen till det internationella utvecklingssamarbetet och millennieutvecklingsmålen.

Redovisas på sidan 79.

2 Övriga mål och återrapporteringskrav

Övergripande rapportering

1. *Sida skall lämna en redogörelse om hur utvecklingssamarbetet har främjat och präglats av målet för det internationella utvecklingssamarbetet, de två perspektiven och de åtta huvuddragen i politiken för global utveckling.*

Redovisas på sidorna 14–16.

2. *Sida skall särskilt rapportera om sitt interna arbete för att få programstöd att präglas av de två perspektiven. Sida skall genom exempel visa på hur programstödet har präglats av perspektiven samt resultat av arbetet. Slutsatser skall dras av Sidas hittillsvarande erfarenheter av detta arbete (gentemot andra givare, inom den egna organisationen och gentemot samarbetsländerna i dialogen).*

Redovisas på sidorna 16–18.

3. *Sida skall redovisa resultat per verksamhetsgren och skall inkludera*

- slutsatser och lärdomar från de resultatanalyser eller motsvarande som tagits fram under året i samband med samarbetsstrategiprocesser,*
- relevanta resultat som framkommit i under året genomförda utvärderingar,*
- åtgärder och resultat för att åstadkomma en koncentration av samarbetet.*

Redovisas under respektive verksamhetsgren.

4. *För de regionala verksamhetsgrenarna skall dessutom resultat*

av genomförandet av land-, region- och samarbetsstrategier, inklusive programstöd, utifrån de mål som formulerats i dessa redovisas. I de fall mål saknas skall Sida redovisa motsvarande mot de prioriteringar och den inriktning som angivits.

Redovisas under respektive regional verksamhetsgren.

5. *Sida skall per verksamhetsgren och totalt redovisa*
- ekonomiskt utfall, varav ekonomiskt utfall per biståndsform (generellt budgetstöd, sektorprogramstöd, projektstöd m.m.), huvudsektor och kanal och för de fem utgiftsmässigt största länderna,*
 - antal insatser, specificerat på insatser större än 15 000 000 kronor respektive antal nya insatser.*

Utfallet skall analyseras och förklaras.

Redovisas under respektive verksamhetsgren samt i samarbetets omfattning.

6. *Sida skall per verksamhetsgren och totalt lämna sin bedömning av verksamhetens resultat och hur de bidragit till att nå målen för verksamhetsgrenarna. Bedömningen skall omfatta analys, problematisering och slutsatser, inklusive lärdomar från de utvärderingar som genomförts under året.*

Redovisas under respektive verksamhetsgren samt i samarbetets omfattning.

Fattigdomsstrategier

Sida skall för respektive region rapportera hur Sida stödjer, följer och deltar i dialogen om samarbetsländernas nationellt ägda processer för att bekämpa fattigdom.

Redovisas under respektive regional verksamhetsgren.

Ett effektivare utvecklingssamarbete

Sida skall senast den 31 oktober 2006 redogöra för de åtgärder som har genomförts vid huvudkontoret och i fältverksamheten för att genomföra Parisdeklarationen.

Skrivelse till regeringen 2006-10-31.

Sida skall samtidigt övergripande redogöra för hur EU-kommissionen, Världsbanken, de regionala utvecklingsbankerna och FN-systemet har genomfört Parisdeklarationen i de partnerländer där Sverige har en betydande bilateral verksamhet.

Skrivelse till regeringen 2006-10-31.

Särskilda satsningar

– Smittsamma sjukdomar inklusive hiv/aids

Sida skall redovisa initierade och genomförda insatser inom berörda verksamhetsgrenar i Sidas genomförande av den strategiska handlingsplanen för Sveriges bidrag till den globala bekämpningen av smittsamma sjukdomar, 2005-12-20 (2005/67774/GU) samt uppnått resultat.

Redovisas på sidorna 84–86.

Sida skall redovisa hur hiv/aids-relaterade åtgärder stärkts och integrerats i Sidas övriga verksamhet. Sida skall rapportera om hur områden som prevention, vård och behandling samt epidemins konsekvenser hanterats och vilka resultat som uppnåtts. Sida skall också visa hur ungdomar och barn omfattats av genomförda

insatser. Sida skall vidare informera om hur man medverkat i dialog och samordning av resurser inom hiv / aids-området och bedöma resultatet av samordningsarbetet.

Redovisas på sidorna 86–87.

– Jämställdhet

Sida skall rapportera om arbetet med metodutveckling och kompetensutveckling när det gäller åtgärder som stärker analyser i ett jämställdhetsperspektiv i insatsberedningar och deras resultat, exempelvis arbetet med fattigdomsanalyser, konfliktanalyser, bedömningar och dylikt.

Sida skall rapportera om åtgärder som syftar till att bekämpa könsrelaterat våld i såväl fredstider som i konflikt- och postkonfliktsituationer. Inom ramen för detta skall arbetet med att stödja bekämpningen av kvinnlig könsstympning, våld mot homo-, bi- och transsexuella personer, sexuella övergrepp i postkonfliktsituationer, våld i hemmet samt våld i hederns namn belysas.

Sida skall rapportera om stödet för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR). Fokus skall läggas på genomförandet av handlingsprogrammet från Kairokonferensen med särskild tonvikt på målet om universell tillgång till reproduktiv hälsa; hur stödet bidrar till uppfyllandet av millennieutvecklingsmålen; genomslag för SRHR i det multilaterala samarbetet; och stöd till länder, multilaterala organisationer, samt svenska och internationella enskilda organisationer.

Redovisas på sidorna 87–90.

– Konflikthantering, gemensam säkerhet, konfliktförebyggande och fredsbyggande

Sida skall redovisa de insatser i vilka svensk personal ställts till förfogande för internationell freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet. Redovisningen av kostnadsutvecklingen för denna verksamhet samt eventuella förändringar av verksamheten skall göras per insats kvartalsvis och även innehålla uppgifter om hur många kvinnor och män som rekryteras och vilka befattningar de rekryterats till.

Har redovisats enligt ovan.

Sida skall rapportera om vilka åtgärder som har vidtagits för att se till att utvecklingssamarbete som bedrivs i konflikttrabbade eller konfliktbenägna områden genomförs på ett konfliktkänsligt sätt så att det inte får negativ inverkan på en väpnad konflikt eller bidrar till att en sådan uppstår.

Redovisas på sidan 91.

Sida skall rapportera om vilka åtgärder som vidtagits för att tillvarata utvecklingssamarbetets möjligheter att bidra till att förebygga och lösa väpnade konflikter genom att arbeta med att påverka bakomliggande strukturella orsaker.

Redovisas på sidorna 91–92.

Sida skall rapportera om genomförande av insatser som syftar till att främja kvinnors och mäns lika deltagande i konfliktförebyggande, krishantering och fredsbyggande i enlighet med FN:s resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet.

Redovisas på sidan 92.

Sida skall redovisa genomförda insatser som syftar till reformering och uppbyggnad av säkerhetssektorn. I redovisningen skall uppnått resultat och erfarenheter av sådana insatser ingå.

Redovisas på sidan 92.

Sida skall rapportera om omfattning av och inriktning på Sidas bistånd till minhantering. Sida skall även rapportera om omfattning av och inriktning på Sidas bistånd till dialogprocesser i konflikt- och postkonfliktländer.

Redovisas på sidorna 92–93.

– Sysselsättning och arbetsmarknad

Sida skall rapportera om hur myndigheten arbetat för att stärka inslaget av sysselsättnings- och arbetsmarknadsfrågor i utvecklingssamarbetet. Återrapporteringen skall redovisa aktiviteter i Sidas samarbete med ILO och med andra partners såsom Afrikanska Unionen samt stöd till samverkan i utvecklingsländer mellan arbetsmarknadens parter.

Redovisas på sidorna 93–94.

Sida skall redovisa hur myndigheten har utvecklat sina insatser för att bidra till ökad kunskap om ekonomisk tillväxt och sysselsättningspolitik i samarbetsländerna. Sida skall även redovisa vilka åtgärder för bättre fungerande arbetsmarknader i samarbetsländer som har vidtagits.

Redovisas på sidorna 94–95.

Sida skall redovisa vilka insatser som gjorts i samarbetsländer när det gäller förbättrade företagarvillkor och egendomssystem samt utbildningar som ökar utbudet av attraktiv arbetskraft skall redovisas.

Redovisas på sidan 95.

Sida skall också redovisa hur man verkat för att förstärka ILO:s arbete med att försvara fri- och rättigheter hos medlemmar i arbetsgivarorganisationer och fackföreningar.

Redovisas på sidan 95.

En miljömässigt hållbar utveckling

Sida skall redovisa initierade och genomförda insatser inom berörda verksamhetsgrenar med särskild betoning på vatten och sanitet, kemikaliesäkerhet, förnybar energi och klimatfrågan, hållbar stadsutveckling, hållbart nyttjande av naturresurser och omsorg om miljön samt utbildning, kapacitetsstöd och miljöförvaltning. Rapporteringen skall innehålla en redogörelse för hur samverkan med den svenska resursbasen genomförts och hur kompetensen hos den svenska resursbasen, inkl näringsliv, myndigheter och enskilda organisationer, tagits till vara.

Redovisas på sidorna 95–97.

Katastrofförebyggande och -beredskap, återuppbyggnad och utdragna flyktingsituationer

Sida skall rapportera om medverkan till katastrofberedskap och andra insatser för förebyggande av naturkatastrofer och andra katastrofliknande förhållandens skadeverkan.

Sida skall redovisa för stödet till återuppbyggnads- och återhämtningsinsatser i anslutning till humanitära insatser för att

underlätta övergången från katastrof- och krisförhållanden till varaktig utveckling.

Sida skall rapportera om medverkan till insatser som syftar till att finna hållbara lösningar på utdragna flyktingsituationer, under ledningen av FN:s flyktingkommissarie och andra organisationer. Rapporteras på sidorna 97–98.

Narkotika

Sida skall rapportera vidtagna åtgärder för att stärka insatserna mot narkotika som utvecklingshinder. Länkarna mellan narkotika och hiv/aids, sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR), och brottsrelaterade frågor som människohandel och andra former av utnyttjande, skall särskilt belysas.

Rapporteras på sidan 99.

Programstöd inklusive generell budgetstöd och offentlig finansiell styrning

Sida skall rapportera om sitt metodarbete för att öka programstödet. Sida skall rapportera om sitt metodarbete relaterat till generell budgetstöd samt erfarenheter av stödformen, bl.a. med ledning av OECD/DAC:s internationella utvärdering av budgetstöd.

Redovisas på sidorna 100–101.

Sida skall vidare rapportera om sitt metodarbete inom och erfarenheter och resultat av insatser relaterade till offentlig finansiell styrning, särskilt för de länder där programstöd pågår eller planeras. Rapporteras på sidan 101.

Migration och utveckling

Sida skall rapportera åtgärder som vidtagits för att tillförsäkra ett brett synsätt på förhållandet mellan migration och utveckling inom utvecklingsarbetet. Förutom humanitära insatser omfattar ett sådant synsätt också arbetskraftsmigration och inkluderar bland annat frågor som utvecklingsmässiga konsekvenser av migration i ursprungsländerna, bekämpande av människohandel och att i arbete för produktiva sysselsättningsmöjligheter och arbetsrelaterade rättigheter uppmärksamma om omfattande migration råder i länder eller sektorer. Särskild vikt skall läggas vid hur ett brett synsätt avspeglas i samarbetsstrategiprocessen.

Rapporteras på sidorna 102–103.

Handelsrelaterat bistånd

Sida skall rapportera om sitt stöd för kapacitetsuppbyggnad på det handelsrelaterade biståndsområdet, i enlighet med regeringens riktlinjer för svenskt handelsrelaterat bistånd.

Rapporteras på sidorna 103–104.

Företags sociala och miljömässiga ansvar

Sida skall redovisa konkreta vidtagna åtgärder för att stimulera företags sociala och miljömässiga ansvar med fokus på arbetsvillkor kopplat till fattigdomsbekämpning. Sida skall rapportera hur riktlinjerna för företags sociala och miljömässiga arbete reflekteras i myndighetens upphandlingsregelverk.

Redovisas på sidorna 104–105.

Garantier

Sida skall för respektive garantityp redovisa garantiåtaganden i enlighet med rekommendationerna i Riksgäldskontorets rapport (2005-03-09, dnr 2004/671) om gemensam kostnads- och risk-redovisning för statens myndigheter. Uppgifter, förutom riskvärderat resultat, skall även redovisas i delårsrapporten.

Redovisas på sidorna 105–106.

Begärda uppgifter har redovisats i delårsrapport.

Anslagssparande

Sida skall senast den 1 mars 2006 till Utrikesdepartementet redovisa omfattningen av det utgående anslagssparandet per den 31 december 2005, in-tecknade och oin-tecknade på anslagspostnivå, samt lämna eventuella förslag om ny disposition av det oin-tecknade anslagssparandet.

Skrivelse till Utrikesdepartementet 2006-03-01.

Prognoser

Sida skall till Utrikesdepartementet lämna utgiftsprognoser på anslags- och delpostnivå för år 2006–2009 i Hermes för samtliga anslag myndigheten disponerar. För år 2006 skall Sida redovisa utgiftsprognoser för 2006–2009 vid följande tidpunkter: 19 januari, 8 mars, 2 maj, 21 augusti och 2 november. Prognoserna skall kommenteras både i förhållande till föregående prognostillfälle och i förhållande till budgeten. De antaganden som ligger till grund för prognoserna skall redovisas. Prognoserna för icke ODA-länder skall särredovisas.

Har redovisats enligt kraven ovan.

Internationella organisationer

Sida skall redovisa totalt bistånd genom myndigheten till internationella organisationer som FN-organ och -program, internationella finansieringsinstitutioner, OSSE, Europarådet m.fl. samt val av strategier och vidtagna åtgärder för att öka antalet svenskar i internationella organisationer. Redovisningen skall ske per organisation.

Redovisas i bilaga 3.

Samarbete med svenskt näringsliv och fackföreningsrörelsen

Sida skall rapportera om åtgärder för att ta tillvara den kunskap, kompetens och erfarenhet som svenskt näringsliv och den svenska fackföreningsrörelsen besitter samt beskriva vilket samarbete som idag sker på detta område.

Redovisas på sidorna 106–108.

3. Organisationsstyrning

Intern effektivitet

Sida skall redovisa mått för myndighetens interna effektivitet i de olika delarna av biståndsproduktionen.

Redovisas i bilaga 4.

Jämställdhet och det statliga personalpolitiska arbetet

I enlighet med skrivelsen Regeringens jämställdhetspolitik med handlingsplan för mandatperioden (skr. 2002/03:140), skall Sida redovisa sitt arbete med att främja jämställdheten på Sida genom lika möjligheter till befordran och utveckling för kvinnor och män samt att identifiera och avskaffa eventuella osakliga löneskillnader. Redovisas i bilaga 5.

Kompetensförsörjning

Myndigheten skall redovisa de åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att nå verksamhetens mål. I redovisningen skall det ingå en analys och en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till att nå verksamhetens mål.

Redovisas i bilaga 6.

Säkerhetsfrämjande samarbete i Östeuropa och Centralasien

Sida skall bereda och besluta om insatser avseende asyl- och migrationspolitisk kompetens, beredskap för olyckor och katastrofer samt gränsbevakning och insatser för stärkt yttre gränskontroll. Insatser relaterade till icke-spridningsområdet kan beredas av Sida. De skall dock beredas av Utrikesdepartementet i de fall de har särskild utrikes- och säkerhetspolitisk vikt. Sida kan även bereda och besluta om insatser avseende följande områden i den mån insatsen ej rör frågor av särskild utrikes- och säkerhetspolitisk vikt: säkerhetspolitisk kompetens, demokratiskt totalförsvar, fredsfrämjande insatser och försvarsmiljöinsatser. Insatser som beslutas av Sida skall under beredningsstadiet tas upp i arbetsgruppen för det säkerhetsfrämjande stödet, för samråd och policydiskussion. Stöd skall kunna ges till alla samarbetsländer i Östeuropa och Centralasien men prioritet skall ges till Ryssland, Ukraina, Georgien, Serbien och Montenegro samt Bosnien-Hercegovina. Sida uppmuntras att aktivt identifiera och initiera projekt.

Europeiska unionen

Personal från Sida skall i EU-arbetet följa Utrikesdepartementets cirkulär med riktlinjer för EU-arbetet. Cirkulär 3, 5 och 13 skall ägnas särskild uppmärksamhet.

Sida skall delta i verkställighetskommittéer inom EU:s internationella utvecklingssamarbete, samt i styrelsearbetet för European Agency for Reconstruction (EAR).

Sida skall rapportera till Utrikesdepartementet om sitt deltagande i expertgrupper och verkställighetskommittéer och göra en bedömning av deltagandets resultat vad gäller bl.a. Sveriges möjlighet att få genomslag för svenska ståndpunkter.

Redovisas på sidorna 111–113.

FN

För att öka tydligheten i rollfördelningen mellan Regeringskansliet och Sida och förbättra planering och effektivt resursutnyttjande skall Regeringskansliet och Sida halvårsvis göra en övergripande planering av Sidas medverkan i det multilaterala arbetet.

Sida skall vid behov, och i enlighet med gjord planering enligt

ovan, till Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) leverera underlag till svenska ståndpunkter i huvudsak baserade på Sidas särskilda fälterfarenheter.

Twinningverksamhet inom Europa, Mellanöstern och Nordafrika

Sida skall ha huvudansvaret och vara nationell kontaktpunkt för all twinningverksamhet inom Phare, TACIS, CARDS och MEDA. Sida skall även vara nationell kontaktpunkt för TAIEX. Sida skall i dessa frågor svara för kontakter med Europeiska kommissionen, EAR, berörda länder samt EU-delegationer och ambassader i dessa länder. Sida skall erbjuda Regeringskansliet och övriga myndigheter stöd i förberedelsearbetet vad gäller twinningprojekt inklusive finansiering av förberedelsekostnader, finansiering av förberedelsearbete av studiebesök under pågående twinningprojekt som ej bekostas av Kommissionen samt viss utbildning för myndigheter. Beträffande TACIS/twinning skall Sida under året prioritera Ryssland, Ukraina och Moldavien. Vad gäller CARDS/twinning skall Sida prioritera Kroatien, Serbien och Makedonien. Vad gäller Phare/twinning skall Sida prioritera Turkiet. Verksamhetens natur förutsätter ett nära samarbete och samråd mellan Sida och Utrikesdepartementet.

Arbetsgrupper och regelbundna mål

Sida skall delta i samråd med Utrikesdepartementet om de land-, region och samarbetsstrategier som ligger till grund för utvecklingssamarbetet inklusive om budgetstödet.

Sida skall medverka i Regeringskansliets arbetsgrupp för det säkerhetsfrämjande stödet för Östeuropa och Centralasien.

Sida skall medverka i Utrikesdepartementets arbetsgrupp för freds- och konfliktinsatser inom utvecklingssamarbetet.

Sida skall medverka i Utrikesdepartementets arbetsgrupp för jämställdhetsintegrering med jämställdhetskartläggningar och -analyser vad gäller det internationella utvecklingssamarbetet.

4. Uppdrag

Resultatskrivelse

Inför regeringens resultatskrivelse till riksdagen 2007 skall Sida senast den 31 oktober 2006 rapportera till regeringen om hur myndigheten inom ramen för den egna verksamheten och i samarbete med andra aktörer har arbetat för att bidra till genomförandet av den svenska politiken för global utveckling sedan föregående rapportering. Skrivelse till regeringen 2006-10-25.

Millennieutvecklingsmålen

Sida skall senast den 30 april 2006 övergripande redovisa exempel på insatser som görs inom utvecklingssamarbetet och som bidrar till uppfyllandet av millennieutvecklingsmål 1–7. Indikatorer som gäller utvecklingssamarbetet under mål 8 skall redovisas. Skrivelse till regeringen 2006-04-28.

Afrika

Sida skall senast den 8 november 2006 lämna förslag till samarbetsstrategi för Moçambique.

Skrivelse till regeringen 2006-11-06.

Sida skall senast den 31 december 2006 lämna förslag till samarbetsstrategi för regionalt och subregionalt samarbete med Afrika söder om Sahara.

Uppdraget uppskjutet.

Sida skall senast den 30 april 2007 lämna förslag till samarbetsstrategi för Uganda.

Samarbetsstrategierna för Moçambique och Uganda förlängs t.o.m. den 31 december 2007.

Samarbetsstrategin för regionalt och subregionalt samarbete med Afrika söder om Sahara, förlängs t.o.m. den 1 juli 2007.

Sida skall senast den 30 april 2006 lämna förslag till riktlinjer för Somalia.

Skrivelse till regeringen 2006-04-24.

Sida skall under 2006 inleda arbetet med riktlinjer för svensk hållning till Sudan.

Beslut om landplan för samarbete med Sudan 2006-12-22.

Förhållningssättet för Zimbabwe förlängs t.o.m. den 31 december 2006.

Sida skall under 2006 inleda arbetet med nytt förhållningssätt till Zimbabwe.

Beslut om uppdrag till ambassaden att göra resultat- och landanalys.

Landstrategin för Tanzania förlängs t.o.m. den 30 juni 2006.

Den subregionala strategin för Västafrika förlängs t.o.m. den 31 december 2007.

Strategin för samarbetet med Malawi förlängs t.o.m. den 30 juni 2006.

Strategin för samarbete med Viktoriasjö-regionen förlängs t.o.m. den 31 december 2007.

Asien, Mellanöstern och Nordafrika

Sida skall senast den 31 oktober 2006 lämna förslag till nya samarbetsstrategier för Kambodja och Bangladesh.

Skrivelser till regeringen 2006-10-30.

Landstrategin för Mongoliet förlängs t.o.m. den 31 december 2007.

Landstrategin för Afghanistan förlängs t.o.m. den 31 mars 2006.

Sida skall senast den 1 februari 2006 inkomma med förslag till regional samarbetsstrategi för Mellanöstern och Nordafrika.

Skrivelse till regeringen 2006-02-01.

Landstrategin för Västbanken / Gaza förlängs t.o.m. den 31 december 2006.

Den förenklade landstrategin för Irak förlängs t.o.m. december 2007. Sida skall senast den 1 november 2006 inkomma med förslag till reviderade referensramar för den förenklade landstrategin.

Skrivelse till regeringen 2006-10-27.

Latinamerika

Sida skall senast den 31 december 2006 inleda arbetet med att utarbeta förslag till nya samarbetsstrategier för Latinamerika, inklusive Karibien.

Uppdraget uppskjutet.

Östeuropa och Centralasien

Sida skall senast den 31 oktober 2006 inkomma med förslag till strategier för samarbetet med Moldavien och Vitryssland.

Skrivelser till regeringen 2006-10-30.

Landstrategin för Vitryssland förlängs t.o.m. den 31 december 2006.

Regionstrategin för Centralasien förlängs t.o.m. den 31 mars 2006.

Sida skall under 2006, i avvaktan på en långsiktig lösning, hantera stödet till länsstyrelsernas i Västerbottens och Norrbottens län deltagande i det regionala Barentssamarbetet. Närmare riktlinjer för detta kommer att fattas i separata regeringsbeslut.

Beslut om insats 2006-05-31.

Sida skall en gång i halvåret till Regeringskansliets arbetsgrupp för det säkerhetsfrämjande stödet redovisa de projekt för vilka slutrapportering har inkommit till Sida.

Skrivelse till regeringen 2006-08-07.

Sida skall delta i styrelsen för German Marshall Funds fond för demokrati i Vitryssland. Samråd med Utrikesdepartementet skall ske inför varje styrelsemöte.

Första möte 2007.

Samarbete inom Östersjöregionen

Sida skall senast den 31 mars 2006 till regeringen överlämna en redovisning av huvudsakliga verksamhetsområden och förväntade resultat inom dessa.

Skrivelse till regeringen 2006-03-16.

Konfliktrelaterad verksamhet

Sida skall senast den 15 september 2006 inkomma med en översikt av stödet till konfliktrelaterad verksamhet nedbrutet på organisationer / institutioner och regioner / länder samt insatskategorier (syfte). Redovisning gjord.

Korruption

Sida skall senast den 30 september 2006 lämna en översiktlig redovisning av vidtagna åtgärder i syfte att stödja samarbetsländernas strävan att bekämpa korruption, inklusive stöd till ratificering och tillämpning av FN:s konvention mot korruption. I redovisningen skall en identifiering av effektiviteten i de olika insatser som görs på området göras. Sida skall också redovisa vidtagna åtgärder i syfte att förhindra att korruption förekommer i insatser finansierade med svenskt bistånd.

Skrivelse till regeringen 2006-10-17.

Konsultfonder

En intern genomlysning kommer att göras inom Regeringskansliet av utvecklings effekter, samt bidraget till handelsfrämjandet av de

bundna konsultfonderna i vilka Sverige alljämt medverkar. När resultat av denna genomlysning föreligger kommer medelsbehov och former för en eventuell fortsatt verksamhet att prövas. Tills vidare skall Sida avsätta erforderliga medel till dessa fonder.

Utvärderingsverksamhet

Sida skall senast den 2 april 2007 lämna en redogörelse för Sidas utvärderingsverksamhet och internrevision 2006. Redogörelsen skall sammanfattande beskriva väsentliga slutsatser och rekommendationer från genomförda granskningar samt översiktligt redogöra för återföring av granskningsresultat, beslutade åtgärder, och uppföljning av beslutade åtgärder.

Naturkatastrofförebyggande

Sida skall, med hänvisning till sin skrivelse (dnr. 2003-02722) den 8 oktober 2003 Förslag till strategisk inriktning och omfattning på naturkatastrofbiståndet, senast den 1 oktober 2006 lämna förslag till strategi för hur myndigheten, som en del i det långsiktiga utvecklingssamarbetet, kan utöka sin verksamhet för förebyggande av naturkatastrofer. Sida skall i sitt förslag beakta åtagandena i den genomförandeplan, Hyogo Plattform för Action 2005-2015, som antogs vid Världskonferensen för katastrofförebyggande i Kobe, Japan, i januari 2005. Sida skall i framtagande av strategin beakta Statens räddningsverks (SRV) arbete vad gäller förebyggande av naturkatastrofer.

Skrivelse till regeringen 2006-09-22.

Uppföljning av HBT-studien

Sida skall senast den 1 september 2006 inkomma med en handlingsplan för uppföljningen av den studie om svensk policy och administration av homo-, bi- och transfrågor i internationellt utvecklingssamarbete som genomfördes under 2005. Sida skall redovisa hur arbetet med frågor om sexuell läggning och HBT-frågor skall konkretiseras i utvecklingssamarbetet.

Handlingsplan framtagen.

Forskning

Sida skall genomföra en översyn av verksamhetsgrenen forskning. Sida skall samråda med Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) om uppdragsbeskrivning. Översynen skall redovisas till regeringen senast den 31 december 2006.

Översynen genomförd. Sammanställning rekommendationer 2006-11-29.

Unescostrategi

Sida skall bistå Svenska Uneskorådet i utarbetandet av förslag till svensk Unescostrategi för 2007-2010 med utgångspunkt i Sveriges politik för global utveckling. Sida skall avsätta tillräckliga resurser för att kunna bistå i arbetet.

Överenskommelse 2006-09-28.

Kapacitet för deltagande med civil personal i internationella fredsfrämjande insatser

Sida skall bistå Folke Bernadotteakademien i utarbetandet av ett förslag till samlad befintlig respektive efterfrågad kapacitet under akademins ledning som genom utbildning och kunskapsutveckling kan ställas till förfogande som civil biståndsfinansierad personal i internationella fredsfrämjande insatser under ledning av FN, EU, OSSE och andra organisationer, eller i andra ad hoc-sammanhang. Arbetet skall ske med utgångspunkt i att akademien skall lämna sitt förslag till regeringen senast den 30 april 2006.

Skrivelse till regeringen 2006-06-08.

Terrorism

Det finns i dag inga vedertagna generella samband mellan fattigdom och terrorism. Det föreligger ett behov av ökade kunskaper om sambanden mellan utveckling, radikalisering och rekrytering till terrorism. Ökad kunskap behövs även om förutsättningarna för att motverka radikaliseringsprocesser genom förebyggande insatser. Utvecklingssamarbetet, inom ramen för det biståndspolitiska målet, kan vara ett av instrumenten för att på lång sikt förebygga terrorism. Sida ges i uppdrag att redovisa och bedöma hur redan pågående insatser i utvecklingssamarbetet, i synnerhet i sårbara stater, kan bidra till att motverka uppkomsten eller förekomsten av terrorism.

Redovisas på sidorna 108-109.

Miljömål

Sida skall rapportera om sitt arbete med särskilt sektorsansvar för miljömålsarbetet till Miljömålsrådet vart fjärde år. Rapporteringen skall ske enligt de riktlinjer som Miljömålsrådet utfärdar.

Uppskjutet till 2007-02-28.

Utbildning, information och kommunikation

Sida skall, i samverkan med Regeringskansliet, förbereda och genomföra kommunikations- och informationsaktiviteter relaterade till de av regeringen beslutade särskilda satsningarna.

Aktiviteter har genomförts.

Investeringsfrämjande

Sida skall redovisa insatser som främjar utvecklingsländers åtgärder för att attrahera investeringar.

Redovisas på sidorna 110-111.

Samarbetsstrategier

Sida skall verka för att gemensamma strategier (så kallade Joint Assistance Strategies, JAS) utvecklas i samverkan mellan givare och samarbetsländer. Sida skall aktivt delta i sådana processer och genom samrådet med Utrikesdepartementet om de land-, region- och samarbetsstrategier som ligger till grund för utvecklingssamarbetet införa väsentliga ställningstaganden informera UD om utveck-

lingen. Riktlinjerna för samarbetsstrategier som beslutades av regeringen den 28 april 2005 gäller vid deltagande i gemensamma strategiprocesser. Eventuella undantag från riktlinjerna för att möjliggöra en anpassning till den gemensamma strategiprocessen beslutas i uppdraget.

Så snart Sida får kännedom om gemensamma strategiprocesser som diskuteras eller inleds i länder där det svenska utvecklings-samarbetet styrs av en land- eller samarbetsstrategi skall Sida till UD kortfattat rapportera om detta. Rapporteringen syftar till att informera UD inför ett ställningstagande till hur det gemensamma strategiarbetet påverkar gällande svensk land- eller samarbetsstrategi. I de fall regeringen bedömer att en ny eller reviderad svensk samarbetsstrategi skall tas fram kommer ett regeringsbeslut fattas om uppdrag till Sida. Rapporteringen skall därför:

- redogöra för de viktigaste dragen i den gemensamma strategiprocessen – t.ex. vilka givare som deltar, samarbetslandets roll, strategins karaktär, preliminär tidtabell
- föreslå och motivera en svensk handlingslinje – svenskt deltagande i det gemensamma arbetet, behov av revidering av gällande svensk land- eller samarbetsstrategi alternativt behov av en ny samarbetsstrategi
- i förekommande fall föreslå svenska prioriteringar att ta tillvara i det gemensamma strategiarbetet.

Rapportering har i förekommande fall gjorts (Afrika).

Kulturutbyte

Sida skall tillsammans med Svenska institutet utarbeta ett förslag till inriktning på kulturutbytet med ODA-länder och redovisa till Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) senast den 1 juli 2006. Skrivelse till regeringen 2006-06-29.

En miljömässigt hållbar utveckling

Sida skall senast den 31 maj 2006 redovisa planerade och initierade insatser inom berörda verksamhetsgrenar för den särskilda satsning på miljöområdet som aviserades i regeringsförklaringen 2004 och som förutses innebära en successiv ökning för att år 2008 nå en miljard kronor. Särskild betoning skall läggas på vatten och sanitet, kemikaliesäkerhet, förnybar energi och klimatfrågan,

hållbar stadsutveckling, hållbart nyttjande av naturresurser och omsorg om miljön samt utbildning, kapacitetsstöd och miljöförvaltning. Insatserna skall göras inom fält där Sverige står starkt och kan ge värdefulla bidrag. De skall väva samman solidaritet, ekologiska hänsyn och ekonomisk tillväxt både i Sverige och i våra samarbetsländer. Samråd och samverkan skall ske med den svenska resursbasen, inkl näringsliv, myndigheter och enskilda organisationer.

Skrivelse till regeringen 2006-05-31.

Miljöteknik

Inom ramen för den ökade medelstillsättningen för den särskilda satsningen på miljöområdet skall Sida, Sveriges Miljöteknikråd (SWENTEC) och Regeringskansliets projektexportsektariat (PES) tillsammans utarbeta program för miljöteknik i syfte att fr.o.m. den 1 juli 2006 kunna påbörja insatser inom dessa program. Särskild betoning skall läggas på hållbar stadsutveckling (Sustainable City) och förnyelsebar energi. Sida och SWENTEC skall lämna underlag för hur samarbetet successivt kan öka under 2007 och 2008.

Skrivelse till regeringen 2006-05-31.

Råd för den särskilda satsningen på miljöområdet

Sida skall inrätta ett råd för den särskilda satsningen på miljöområdet. Rådet ger råd om inriktning och fördelning av den särskilda satsningen. Rådet skall mötas regelbundet, dock minst fyra gånger per år. Generaldirektören beslutar om fördelningen av myndighetens anslag för den särskilda satsningen. Rådet, som utses av regeringen, skall bestå av representanter för relevanta delar av Regeringskansliet, berörda myndigheter, näringsliv och miljöorganisationer. Sida skall senast den 31 oktober 2006 till Regeringskansliet (UD) redovisa medelsfördelning och övrig inriktning.

Skrivelse till regeringen 2006-10-27.

Eritrea

Regeringen uppdrar åt Sida att utröna förutsättningar för att stödja ett svenskt universitetssamarbete med Eritrea, samt, givet lämpliga förutsättningar, inleda ett sådant samarbete av långsiktig karaktär. Utredning har inletts.

Förkortningar och fotografier

2006

Förkortningar

AAN	Nätverk för afrikanska arkeologer
ADB	Asian Development Bank (Asiatiska utvecklingsbanken)
AERC	African Economic Research Consortium
AFEW	Aids Foundation East-West
AFSC	American Friends Service Committee (Kvåkarna)
AHPSR	Alliance for Health Policy and Systems Research
AIT	Asian Institute of Technology
ALA	EU:s verkställighetskommitté för Asien och Latinamerika
AMM	Aceh Monitoring Mission (Europeiska unionens övervakningsuppdrag i Aceh)
ASYCUDA	Automated Systems for Customs Data Administration
AWEPA	European Parliament for Africa
APWLD	Asia-Pacific Forum on Women, Law and Development
ARTF	Afghanistan Reconstruction Trust Fund
AU	Afrikanska unionen
AVS	Afrika, Västindien och Stillhavsområdet (på engelska ACP)
BBE	Bilaterala biträdande experter
BEHTRUWC	Basic Education for Hard to Reach Urban Working Children Project
BEST	Business Environment Strengthening for Tanzania (BEST Programme)
BIO-EARN	Bioteknik, biosäkerhet och biopolicy i Östafrika
BNP	Bruttonationalprodukt
BRAC	Bangladesh Rural Advancement Committee
CAC	Codex Alimentarius Commission
CARDS	Community Assistance for Reconstruction Development and Stabilisation
CBDC	Community Biodiversity Development and Conservation Programme
CEP	Core Environmental Programme
CEPRESI	Centre for Education and Prevention of Aids
CGAP	Consultative Group to Assist the Poor
CIP	International Potato Centre
CIVICUS	Worldwide alliance for Citizen Participation
CLACSO	Consejo Latinoamericano de Ciencias Sociales
CODESRIA	Council for the Development of Social Science Research In Africa
CPDC	Conflict Peace and Development Cooperation
DAC	Development Assistance Committee (OECD:s biståndskommitté)
DDG	Danish Demining Group
DESO	Avdelning för demokrati och social utveckling (Sida)
DGDEV	Generaldirektoratet för utveckling

DFID	Department for International Development (Storbritanniens biståndsmyndighet)
DI	Dramatiska institutet
DRK	Demokratiska republiken Kongo
EAR	Europeiska byrån för återuppbyggnad
EAC	Östafrikanska gemenskapen
EBRD	Europeiska utvecklingsbanken
ECCP	EU:s klimathandlingsprogram
ECHO	Humanitarian Aid Department of the European Commission (Kontoret för humanitärt bistånd)
ECLAC	Economic Commission for Latin America and the Caribbean
ECOWAS	De västafrikanska staternas ekonomiska gemenskap (Economic Community of West African States)
EDF	EU:s kommitté för utvecklingsländerna i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet
EIDHR	Europeiska initiativet för demokrati och mänskliga rättigheter
EIB	Europeiska investeringsbanken
EKN	Exportkreditnämnen
EME	Enheten för miljöekonomi vid Göteborgs universitet
EMVI	European Malaria Vaccine Initiative
EO	Enskild organisation
EPA	Ekonomiska partnerskapsavtalen
ESAMI	Eastern and Southern African Managment Institute
ESCAP	Economic and Social Commission for Asia and the Pacific
EU	Europeiska unionen
EUEI	EU:s energinitiativ
EU-ESDP	EU:s säkerhets- och försvarspolitik
EUROPA	Avdelning för Europa (Sida)
EVU	Avdelningen för ekonomi- och verksamhetsutveckling (Sida)
FAO	FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation
FBA	Folke Bernadotte-akademien
FIAS	Foreign Investment Advisory Service
FIDH	International Federation for Human Rights
FIGO	Federation of International Gynecologists and Obstetricians
FIRST	Financial Sector Reform and Strengthening Initiative
FLACSO	Facultad Latinoamericana de Ciencias Sociales (nätverk för samhällsvetenskap i Centralamerika)
FN	Förenta nationerna
FORUM SYD	Enskilda organisationers biståndssamverkan, över 100 medlemsorganisationer
FONDEAGRO	Fondo de Desarrollo Agropecuario (en fond för att utveckla jordbrukssektorn, med fokus på små och medelstora producenter i norra Nicaragua)
FTI	Fast-Track Initiative
GAM	Rörelsen för ett fritt Aceh

GATT	General Agreement on Tariffs and Trade
GAVI	Global Alliance for Vaccines and Immunization
GD	Generaldirektör
GICHD	Geneva International Center for Humanitarian Demining
GOVNET	Network on Governance (ett internationellt forum för biståndsfrågor)
GSO	General Statistics Office (Vietnam)
GWP	Global Water Partnership
HABITAT	United Nations Human Settlements Programme
HAC	Humanitarian Aid Committee (EU:s verkställighetskommitté för humanitära frågor)
HBT	Homosexuella, bisexuella och transpersoner
HELCOM	Åtgärdsprogrammet för Östersjön
HIPC	Heavily Indebted Poor Countries (Skuldyngda fattiga länder)
HIV	Human Immunodeficiency Virus
IA	International Alert
IADB/IDB	Inter American Development Bank (Interamerikanska utvecklingsbanken)
ICFTU	International Confederation of Free Trade Unions
ICIPE	International Centre of Insect Physiology
ICMA	International Consortium for Medical Abortions
ICRAF	International Centre for Research in Agroforestry
ICRC	International Commission of the Red Cross (Internationella röda korskommittén)
ICT	Informations- och kommunikationsteknik
ICT4D	ICT for Development
ICTP	International Centre for Theoretical Physics
ICTSD	International Center for Trade and Sustainable Development
IEA	Integrerad Ekonomisk Analys
IF	The Integrated Framework for Trade-Related Capacity Buildings in LDC:s (En process för att stödja de minst utvecklade ländernas arbete med att integrera handel i sina utvecklingsstrategier.)
IFAD	International Fund for Agricultural Development
IFC	International Foundation For Science
IFEX	International Freedom of Expression Exchange
IFRTD	International Forum for Rural Transport and Development
IIED	International Institute for Environment and Development
IIEP	International Institute for Educational Planning
IGAD	Intergovernmental Authority on Development
IFRC	Internationella röda kors- och röda halvmånefederationen
ILO	International Labour Organization (Internationella arbetsorganisationen)
IMF	Internationella valutafonden
INEC	Avdelning för infrastruktur och ekonomiskt samarbete (Sida)
INDEPTH	Internationellt nätverk för att övervaka smittspridning och hälsa

IOGT/NTO	Sveriges största nykterhetsorganisation
IOM	International Organization for Migration (Organisationen för migration)
IPA	Instrument Of Pre-Accession Assistance
IPGRI	International Plant Genetic Resources Institute
IPPF	International Planned Parenthood Federation
ISAF	Internationell säkerhetsstyrka i Afghanistan
ISDR	International Strategy for Disaster Reduction
ISO	International Organization for Standardization
ISP	International Science Program
ISS	Institute for Social Studies
IT	Information Technology (informationsteknik)
ITC	International Trade Centre
ITP	International Training Program (Sidas internationella utbildningsprogram)
IUCN	Internationella naturvårdsunionen
IUF	International Union of Food, Agriculture, Hotel, Restaurant, Catering, Tobacco and Allied Workers Association
IVI	International Vaccine Institute
KEMI	Kemikalieinspektionen
JED	Junior Experts to the Delegation
JPO	Junior Professional Officer
KRIS	Kriminellas revansch i samhället
KTS	Kontraktfinansierat tekniskt samarbete
KTK	Kvinna till kvinna
KYIV	Institutet för ekonomisk forskning i Ukraina
LFA	Logical Framework Approach (ett verktyg för att planera och administrera projekt)
LMD	Labour Market Dialogue
LRA	Herrens motståndarsarmé (Lord's resistance army, Uganda)
LSU	Landsrådet för Sveriges ungdomsorganisationer
LTTE	Liberation Tigers of Tamil Eelam (motståndsrörelsen i Sri Lanka)
MAG	Mine Advisory Group
MAMTA	Health Institute for Mother and Child. New Delhi, India
MANIAC	Mainstreaming in action
MDG	Millennieutvecklingsmålen
MDF	Multi Donor Fund
MEDA	EU:s kommitté för Medelhavsregionen
MIF/IFAD	Multilateral Investment Fund/International Fund for Agricultural Development
MIM	Multilateral Initiative on Malaria
MNKR	Miljoner kronor
MINUGUA	FN:s kommission för verifiering av fredsavtalen i Guatemala
MR	Mänskliga rättigheter

MRC	Mekong River Commission (Mekongkommissionen)
MSM	Män som har sex med män
MUL	Minst utvecklade länder
NAFRI	National Agriculture and Forestry Research Institute
NALEP	National Agriculture and Livestock Extension Programme
NALF	Namibia Agriculture Labour Forum
NATUR	Avdelning för naturresurser och miljö (Sida)
NBV	Nykterhetsrörelsens bildningsverksamhet
NDEP	Nordic Dimension Environmental Partnership (EU:s miljöprogram i Ryssland)
NEC	National Environment Committee
NEFCO	Nordic Environment Finance Corporation
NEPAD	New Partnership for Africa's Development
NETROPICA	Centralamerikanskt nätverk för forskning om tropiksjukdomar
NHA	National Health Accounts
NIB	Nordiska investeringsbanken
NIR	Näringslivets internationella råd
NORAD	Norwegian Agency for Development Cooperation (den norska biståndsmyndigheten)
NORDIC+	En grupp med de nordiska länderna plus Irland, Nederländerna och Storbritannien
NSEDP	National Socio Economic Development Plan
NV	Naturvårdsverket
OAS	Organization of American States
ODA	Official Development Assistance (utvecklingsländer enligt OECD:s klassificering)
ODHIR	Kontoret för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter
OECD	Organization for Economic Co-operation and Development
OFS	Offentlig finansiell styrning
OPT	Ockuperade palestinska områden
OSSE	Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSCE på engelska)
OSSREA	Organization for Social Science Research in Eastern and Southern Africa
PA	Personaladministration
PAHO	Pan American Health Organization
PARPA	Strategy Document for the Reduction of Poverty and Promotion of Economic Growth
PEAP	Poverty Eradication Action Plan
PEDP II	Utbildningssektorprogram i Bangladesh
PEFA	Public expenditure and financial accountability
PEO	Avdelningen för personal- och organisationsutveckling (Sida)
PGU	Politik för global utveckling
PMU Interlife	Pingstmissionens utvecklingssamarbete
POM	Policy- och metodavdelningen (Sida)
PRISED	Poverty Reduction through Integrated Small Enterprise Development
PPP	Public-private partnership

PRS	Strategi för fattigdomsbekämpning (Poverty Reduction Strategy)
REDES	UNDP:s freds- och utvecklingsprogram
RELA	Avdelning för Latinamerika (Sida)
RFSU	Riksförbundet för sexuell upplysning
RGK	Riksgäldskontoret
RHSC	Reproductive Health Security Commodities
RNS	Riksförbundet narkotikafritt samhälle
RIATT	Regional Inter-Agency Task Team
RWI	Raoul Wallenberg-institutet
SADC	Southern Africa Development Community (en organisation för 14 afrikanska länder)
SAK	Svenska Afghankommittén
SAMOUZA	Towards safer motherhood in southern Africa in the era of aids (ett projekt för att minska mödradödligheten med hänsyn till hiv/aidsepidemin i Sydafrika (SA), Moçambique (MO), Uganda (U), Zambia (Z) och Angola (A), vars initialbokstäver bildar projektnamnet.
SAREC	Sidas avdelning för forskningssamarbete
SARK	Special Assistant to the Resident Coordinator
SCB	Statistiska centralbyrån
SCSC	Sida Civil Society Centre
SDC	Swiss Development Cooperation
SEAL	Support to the Establishment of the Afghan Legislature
SEI	Stockholm Environment Institute
SEKA	Avdelning för samverkan med enskilda organisationer och humanitärt bistånd (Sida)
SEMLA	Strengthening Environmental Management and Land Administration
SENSA	Swedish Environment Secretariat in Asia
SEWA	Self-Employed Women's Association
SHIA	Svenska handikapporganisationers internationella biståndsförening
Sida	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete
SIPRI	Stockholm International Peace Research Institute
SIWI	Stockholm International Water Institute
SLU	Sveriges lantbruksuniversitet
SLMM	Sri Lanka Monitoring Mission (den fredsbevarande styrkan i Sri Lanka)
SMI	Smittskyddsinstitutet
SNF	Svenska naturskyddsföreningen
SPE	Swedish Project Export
SPS	Avtalet om sanitära och fytosanitära åtgärder
SPV	Statens pensionsverk
SRHR	Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter
SSATP	Sub-Saharan Africa Transport Policy Program
STDF	Standard and Trade Development Facility
STEPS	Social Transformation and Empowerment Projects

SWEDBIO	Swedish Biodiversity Centre
SWENTEC	Sveriges miljöteknikråd
SYKE	Finlands miljöcentral
TACIS	EU:s stödprogram för länderna i det forna Sovjetunionen
TCO	Tjänstemännens centralorganisation
TDR	Tropical Disease Programme (WHO:s program för nya vacciner och läkemedel inom både malaria och tuberkulos.)
TEC	Tsunami Evaluation Coalitions
TI	Transparency International
TIPH	Temporary international presence in the City of Hebron
TPTCA	Trade Policy Training Centre in Africa
TRALAC	Trade Law Centre for Southern Africa
TWAS	Third World Academy of Sciences
TWOWS	Third World Organisation for Women in Science
UD	Utrikesdepartementet
U-KREDITER	En typ av lån med mycket fördelaktiga villkor som kan lämnas till fattiga länder för angelägna investeringar. OECD avgör vilka länder som kan få u-krediter.
UN	United Nations
UNAIDS	The joint United Nations Programme on Hiv/Aids (FN:s samlade program för hiv/aids-insatser)
UNCHR	United Nations Commission on Human Rights
UNCTAD	United Nations Conference on Trade and Development
UNDCP	United Nations Drug Control Programme (FN:s narkotikakontrollprogram)
UN-DHA	United Nations Department of Humanitarian Affairs
UNDP	United Nations Development Programme (FN:s utvecklingsprogram)
UNECA	United Nations Economic Commission for Africa
UNECE	United Nations Economic Commission for Europe (FN:s ekonomiska kommission för Europa)
UNEP	United Nations Environment Programme (FN:s miljöprogram)
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (FN:s organisation för utbildning, vetenskap och kultur)
UNESCAP	United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific
UNFPA	United Nations Population Fund (FN:s befolkningsfond)
UNHCHR	United Nations High Commissioner for Human Rights
UNHCR	United Nations High Commissioner for Refugees (FN:s flyktingkommissariat)
UNICEF	United Nations Children's Emergency Fund (FN:s barnfond)
UNI	Union Network International
UNIDO	United Nations Industrial Development Organization
UNIFEM	United Nations Development Fund for Women (FN:s utvecklingsfond för kvinnor)
UNISDR	United Nations International Strategy for Disaster Reduction
UN-LIREC	United Nations centre for Peace, Disarmament and Development in Latinamerica and the Caribbean)

UNMAS	United Nations Mine Action Service
UNOC	United Nations Office for Drugs and Crime (FN:s kontor för narkotikakontroll och brottsbekämpning)
UNOCHA	United Nations Office for the Coordination of Human Affairs (FN:s kontor för humanitära frågor)
UNOPS	United Nations Office for Project Services
UNODC	United Nations Office on Drugs and Crime (FN:s organisation mot brott och narkotika)
UNRISD	United Nations Research Institute for Social Development (FN:s organisation för social utveckling)
UNRWA	United Nations Relief and Work Agency for Palestine Refugees in the Near East
UNSC	United Nations System Staff College
UNTCA	United Nations Technical Cooperation Activities
UNV	United Nations Volunteers
UN/WIDER	World Institute for Development Economics Research (FN:s univeristet)
USAID	U.S. Agency for International Development (den amerikanska biståndsmyndigheten)
USD	USA-dollar
UTV	Sekretariatet för utvärdering och intern revision (Sida)
UWONET	Uganda Women's Network
VL	Verksledningen
WABA	World Alliance for Breastfeeding Action
WARDA	West Africa Rice Development Association
WB	World Bank (Världsbanken)
WCO	World Custom Organization (Internationella tullorganisationen)
WFP	World Food Programme (FN:s livsmedelsprogram)
WHO	World Health Organization (Världshälsoorganisationen)
WIEGO	Women in Informal Employment: Globalizing and Organizing
WMU	World Maritime University
WRI	World Resources Institute
WTO	World Trade Organization (Världshandelsorganisationen)
WWF	Världsnaturfonden
ZAMCOM	Flodkommissionen för Zambezifloden
ZOA	Zuid Oost Azie Refugee Care
YEN	Youth Employment Network
YK	Yngre konsultprogram
ÖEK	Hälso- och sjukvårdens Östeuropakommitté

Förteckning över fotografer

s 11: Pawel Flato

Följande bilder i årsredovisningen illustrerar texterna, men är inte direkt hämtade från projekt som beskrivs i texterna.

s 23: Samuel Turbin, IBL bildbyrå

s 31: Heng Sinith, Pressens bild

s 40: Moises Castillo, Scanpix

s 48: Anders Gunnartz

s 53: Kristin Olson, Sida

s 60: David Isaksson, Global Reporting

s 67: Maria Hauer, Sida

s 71: Sean Sprague, Phoenix

s 75: Sean Sprague, Phoenix

s 80: Victor Brott, Fotojournalisten

ISBN: 91-586-2162-8

PRODUKTION: ATELJÉ IDÉ

GRAFISK FORM: KOMBINERA

ORIGINAL: ATELJÉ IDÉ

BILDREDAKTÖR: MARIANNE ENGBLOM/ATELJÉ IDÉ

SPRÅKGRANSKNING: TEXTFIXARNA

OMSLAGSIDÉ: CHRISTINE CLIFSTOCK

INLAGAN ÄR TRYCKT PÅ PAPPER MED MILJÖMÄRKNING TCF (TOTALLY CHLORINE-FREE)

OMSLAGET ÄR TRYCKT PÅ PAPPER MED MILJÖMÄRKNING ISO 14001

TRYCK: EDITA SVERIGE, VÄSTERÅS, MARS 2007

ARTIKELNUMMER:SIDA33857SV

Det övergripande målet för politiken för global utveckling är att bidra till en rättvis och hållbar global utveckling. Målet för Sveriges utvecklingssamarbete är att bidra till att skapa förutsättningar för fattiga människor att förbättra sina levnadsvillkor. Målet ligger i linje med det internationella åtagandet att halvera andelen extremt fattiga i världen till 2015. Det understryker att fattiga människor själva har kraft att förändra och utveckla sina samhällen om de ges möjligheter.

Utvecklingssamarbetet ska främja och präglas av följande huvuddrag:

Grundläggande värden

- respekt för de mänskliga rättigheterna
- demokrati och god samhällsstyrning
- jämställdhet mellan kvinnor och män

Hållbar utveckling

- hållbart nyttjande av naturresurser och omsorg om miljön
- ekonomisk tillväxt
- social utveckling och trygghet

Övriga huvuddrag

- konflikthantering och säkerhet
- globala gemensamma nyttigheter

Sidas insatser bygger på de förändringar som samarbetsländerna själva genomför och avsätter egna resurser för. Utveckling kan aldrig skapas utifrån. Sidas uppgift är att noga analysera vilka insatser som kan ge resultat och stärka fattiga människors möjligheter att förbättra sina levnadsvillkor. Sida för dialog med samarbetsländer, bidrar till kapacitetsutveckling och förmedlar kapital.

Världens ledare enades om ett antal konkreta mål för att bekämpa fattigdom på FN:s toppmöte vid millennieskiftet. Det övergripande millenniemålet är att halvera andelen fattiga i världen till 2015. Det finns goda förutsättningar att nå målet om världens ledare kraftsamlar och avsätter resurser.

Vill du veta mer?

Besök Sidas webbplats www.sida.se

eller kontakta Sidas infocenter sida@sida.se

Besöksadress Valhallavägen 199, Stockholm

Telefon 08-698 55 80

